

Møteinnkalling

I samsvar med møteplan holdes det møte i fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

09.09.2014, kl. 09:00 - i Møterom A+B i kjeller, Muséplass 1.

Innkalling er sendt til:

Margareth Hagen, Einar Thomassen, Claus Huitfeldt, Kjetil Berg Henjum, Gisle Selnes, Christhard Hoffmann, Eivind Kolflaath, Randi Rolvsjord, Kristian Bjørkelo, Benedikte F. Vardøy, Birger Berge, Victoria Troland, Torstein Stråtveit

---

Saksliste og sakspapirer følger vedlagt.

Eventuelle forfall bes meldt snarest til personlig varamedlem og sekretariatet, tlf. 55582069, evt. per e-post til post@hf.uib.no

Bergen, 29.08.2014

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Saksliste

Styresak	Saker til behandling	U.off.
FS 18/14	Tilsetting i stilling (vikariat) som førsteamanuensis i italiensk ved Institutt for framandspråk	
FS 19/14	Tilsetting i stilling som stipendiat ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium	
FS 20/14	Tilsetting i open stipendiatstilling ved Institutt for framandspråk	
FS 21/14	Tilsetting i stilling som forskar knytt til NFR-prosjektet TRACKS ved Senter for vitskapsteori	
FS 22/14	Tilsetting utan utlysing som professor II ved Griegakademiet - Institutt for musikk	
FS 23/14	Tilsetting i stilling som stipendiat i filosofi ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudium	
FS 24/14	Tilsetting i stilling som postdoktor i lingvistikk (engelsk, fransk, norsk) knytt til prosjektet LINGCLIM ved Institutt for framandspråk	
FS 25/14	Tilsetting i stilling (vikariat) som førsteamanuensis i musikkterapi ved Griegakademiet - Institutt for musikk	
FS 26/14	Tilsetting i stilling som universitetslektor i tysk fagdidaktikk (50%) ved Institutt for framandspråk	
FS 27/14	Tilsetting i stilling som førsteamanuensis II ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudium	
FS 28/14	Tilsetting i stilling som universitetslektor i tysk (DAAD-sendelektor) ved Institutt for framandspråk	
FS 29/14	Tilsetting i tre mellombelse stillingar som vitskapelege assistentar (20%) knytt til prosjektet Talemålsinfrastruktur ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium	
S 48/14	Regnskap andre kvartal 2014	
S 49/14	Budsjettforslag 2015	
S 50/14	Oppfølging av administrativ bemanningplan for Det humanistiske fakultet - Handlingsplaner	
S 51/14	Endringer for tilsettingsrådet ved Det humanistiske fakultet- september 2014	
S 52/14	Klage over underkjenning av doktorgradsavhandling	X

S 53/14	Tilsetting som førsteamanuensis i Scandinavian Area Studies	X
S 54/14	Tilsetting som professor i musikkvitenskap	X
S 55/14	Evaluering av Region og regionalisering Saken ettersendes	

Fakultetsstyret 09.09.14

Fullmaktsaker 18/14-29/14

Saker handsama i tilsettingsrådet ved Det humanistiske fakultet etter fakultetsstyremøte 17.6.2014:

Sak 16/2014: 13/8788

Tilsetting i førsteamanuensisstilling i italiensk ved Institutt for framandspråk - vikariat

Camilla Erichsen Skalle vert tilsett i tre år i 100 % vikarstilling som førsteamanuensis i italiensk litteratur ved Institutt for framandspråk. Tiltreding vert avtala med instituttet.

Sak 17/2014: 13/12821

Tilsetting i stilling som stipendiat ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium (LLE)

Tilsettingsrådet tilset Sunniva Petersen Johansen i fireårig stipendiatstilling i nordisk fagdidaktikk ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium. Tilsettingsdato vert 01.08.2014.

Reserve vert:

1. Aasne Vikøy
2. Hjalmar Eiksund

Tilsettingsrådet tilset Synne Ytre Arne i fireårig stipendiatstilling i Allmenn litteratur ved Institutt for lingvistiske litterære og estetiske studium. Tilsettingsdato vert 01.08.2014

Reserve vert:

1. Tom Hellers (norrøn filologi)
2. Per Sigmund Sævik Bøe (nordisk språkvitskap)

Sak 18/2014: 14/362

Tilsetting i open stipendiatstilling ved Institutt for framandspråk

Tilsettingsrådet tilset Jan Jacob Hoffmann i open stipendiatstilling ved Institutt for framandspråk. Tilsettinga er fireårig med tre år utdannings- og forskingsdel og eitt år undervisning og/eller forskingsadministrativt arbeid. Tidspunkt for tilsetting vert avtala med instituttet. Som reserver vert 1) Harald Roalkvam og 2) Heccil Coello Millán rangert.

Sak 19/2014: 14/6071

Tilsetting som forsker ved NFR-prosjektet «TRACS» ved Senter for vitenskapsteori (SVT)

Scott Bremer tilsettes som forsker (1109) i perioden fra og med 01.06.2014 til og med 31.05.2017 i NFR-prosjektet «TRACKS» ved Senter for vitenskapsteori.

Saker handsama på dekanens fullmakt sommeren 2014

Sak 1   14/6033

Tilsetting uten utlysning som professor II ved Griegakademiet – Institutt for musikk

Jan Bjøranger tilsettes i en 20 % bistilling som professor II i utøvende musikk (fiolin) ved Griegakademiet - Institutt for musikk for perioden fra og med 1.8.2014 til og med 31.7.2016.

Sak 2   2014/13396

Tilsetting i stipendiatstilling i filosofi ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudium

Sveinung Sundfør Sivertsen vert tilsett i stipendiatstillinga i filosofi ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudium. Tilsettinga er fireårig, med tre år utdannings- og forskingsdel og eitt år undervisning og/eller forskingsadministrativt arbeid. Tilsetting frå 1. august 2014 eller den dato som vert avtala med instituttet. Som reserve vert Jørgen Dyrstad rangert.

Sak 3   14/3669

Tilsetting som postdoktor i lingvistikk (engelsk, fransk, norsk) ved LINGCLIM-prosjektet, Institutt for framandspråk

Oleksandr Kapranov vert tilsett i postdoktorstilling i lingvistikk ved det NFR-finansierte LINGCLIM-prosjektet ved Institutt for framandspråk. Tilsettinga er åremålsstilling i inntil 2,5 år. Tidspunkt for tilsetting vert avtala med instituttet.

Sak 4   14/6780

Tilsetting som vikar ved Griegakademiet – Institutt for musikk

Simon Procter tilsettes i midlertidig 100 % stilling som førsteamanuensis i musikkterapi ved Griegakademiet - Institutt for musikk for perioden fra og med 1.1.2015 til og med 31.12.2016. Stillingen er 80 % vikariat for Brynjulf Stige og 20 % knyttet til og finansiert av prosjektet POLYFON.

(Vedtak i sak 4 utgår da kandidaten takket nei til tilbudet)

Sak 5   14/4753

Tilsetting i vikariat i 50% stilling som universitetslektor i tysk fagdidaktikk ved Institutt for framandspråk

Linda Marie Borlaug tilsetjast i vikariat i 50% stilling som universitetslektor i tysk fagdidaktikk ved Institutt for framandspråk frå og med 1.8.2014 til og med 30.6.2015. Ingen vert rangert som reserve.

Sak 6   14/3847

Tilsetting som førsteamanuensis II ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Ivar Labukt tilsettes i en 20% bistilling som førsteamanuensis II ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier for en periode på tre år, fra og med 1.8.2014 til og med 31.7.2017.

Sak 7   14/7276

Tilsetting av DAAD-sendelektor i stilling som universitetslektor i tysk ved Institutt for framandspråk

Veronika Hamann vert tilsett i 51 prosent stilling som universitetslektor ved Institutt for framandspråk i 2 år frå 01.8.2014 med mogeleg forlenging i ytterlegare 2 år.

Sak 8   2014/4779

Tre mellombles 20 % stillingar som vitskapelege assistentar ved prosjektet Talemålsinfrastruktur ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium

Doublet, Kroken og Mulelid vert tilsett i 20 % stillingar som vitskapelege assistentar i prosjektet Talemålsinfrastruktur ved Instituttet for lingvistiske, litterære og estetiske studium. Tilsetting frå den dato som vert avtala med instituttet og t.o.m.30.06.2015, med høve til forlenging i inntil eitt år .

Rangering av reservar:

1. Silje-Maria Kvernøy Sandnes
2. Christine Melve Ellingsæter
3. Dorthea Rennestraum Alisøy
4. Elin Varissara Arnholm

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak: 48/14

Møtedato: 09.09.2014

Dato: 22.08.2014

Arkivsaknr: 2014/4729-

ANNHFE

Regnskap andre kvartal 2014

Dokumenter i saken

- Regnskapsrapport etter 2. kvartal (vedlegg 1)

Bakgrunn

Fakultetsstyret skal få regnskapsrapporter til orientering hvert kvartal.

Etter andre kvartal Inntektene er 3,5 millioner høyere enn budsjett. Dette skyldes 4,1 millioner høyere stipendiatinntekter og 1,5 millioner EVU-inntekter som ikke er budsjettert for, men 2,3 millioner lavere instituttinntekter eller frie inntekter på annuum. Det vil si at de frie inntektene som vi har beregnet til 10 millioner kroner per år ikke er høyere enn 0,5 millioner per 2. kvartal. Inntektene fra EVU burde vært regnet med i dette.

Lønnskostnadene er 1,9 millioner kroner under budsjett og knytter seg i hovedsak til underforbruk på stipendiater (2,9 mill.kr) og postdoktorer (0,7 mill. kr), på tross av at ansettelsene nå ligger over måltallet. Sammenlignet med samme tid i fjor er lønnskostnadene samlet for fakultetet 12,2 millioner eller 9 % høyere. Av dette er 11,6 millioner relatert til fast lønn og skyldes blant annet nye stillinger.

Halvparten av kostnadene til eksterne og interne leverandører er brukt. Det er 20 % høyere utgifter enn budsjettet hittil i år. Men det skyldes en overføring til EIA som opprinnelig var lagt planlagt utbetalt senere i året.

En stor del av budsjettet er øremerkede inntekter med ca. 81,6 millioner. I tillegg kommer førstesemesterstudiet der fakultetet har mottatt 18,2 mill. fra andre fakulteter, og inntektene knyttet til norskkursene for studenter og ansatte ventes å bli ca. 8,5 mill. kr. Etter- og videreutdanning er det ikke budsjettert for på fakultetsnivå, da denne aktiviteten styres av instituttene, men nivået ventes å ligge på 3 millioner kroner.

Bidrags- og oppdragsaktiviteten ser ut til å gå inn i en fase med færre nye prosjekter. En rekke prosjekter avsluttes i 2014 og 2015 uten at tilfanget av nye prosjekter er like stort. Inneværende år preges så langt av eksisterende prosjekter og avslutning av prosjekter. I budsjettet regner vi med 40 BOA-årsverk i gjennomsnitt for 2014, og i juni var 39,4 årsverk registrert.

Ved slutten av 2013 hadde fakultetet 29,3 millioner i ubrukte midler. Fagerbergmidler og små driftsmidler ble trukket inn. I tillegg ble ubrukte midler fra norskkursene og studiesentrene omdisponert til å bli øremerket byggetiltak på 5 millioner og 2 millioner til investeringer på Griegakademiet, noen av investeringene var allerede satt i bestilling i 2013. De viktigste andre overføringene er knyttet til stipendiater (10, 2 millioner), etter- og videreutdanning (4,1 millioner), postdoktorer (4,0 millioner) og egenfinansiering BOA (2,1 millioner). I tillegg er det andre øremerkede overføringer på 2,9 millioner.

Totale øremerkede tiltak beløper seg dermed til 30,3 millioner, mens overføringene fra 2013 til 2014 ble 29,1 millioner, dvs at annuemet ved årets begynnelse har en minus på 1,2 millioner. Prognosen for overføring til 2015 er på 8 millioner.

Fakultetsdirektørens kommentarer

Regnskapet etter annet kvartal viser et samlet merforbruk sammenlignet med budsjett på ca 5,5 millioner. I og med at inntekter knyttet til norskkursene ikke kommer før i 3. kvartal har vi en økonomisk situasjon i 2014 som er tilfredsstillende. Det vi likevel må følge nøye med på er økningen i lønnskostnader som er på hele 9 % sammenlignet med samme tid i 2013. Vi må sørge for at vi på nytt ikke kommer i en situasjon der mesteparten av budsjettet bindes opp i faste lønnskostnader.

Forslag til vedtak:

Regnskapsrapport for andre kvartal tas til etterretning.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Det humanistiske fakultet
REGNSKAPSRAPPORT - GRUNNBEVILGNING

Periode: juni 2014

Finansieringskilde 0. Grunnbevilgning

Artsklasse2	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Avvik i %	Årsbudsjett 2014	
3 Inntekter	-180 238 206	-183 781 036	3 542 830	2,0 %	-372 424 906	
4 Varekostnad	0	0	0	0,0 %	0	
5 Lønn	145 055 200	143 122 168	1 933 032	-1,3 %	327 077 706	
6-7 Driftskostnader	27 215 600	20 750 568	6 465 033	-23,8 %	53 218 876	
8-9 Interne transaksjoner	546 700	12 523 307	-11 976 607	2190,7 %	13 208 888	
Overføringer	7 420 706	7 385 019	35 687	-0,5 %	-21 080 564	
Grand Total	0	26	-25	0,0 %	0	
	50,1 %	27 762 300	33 273 875	-5 511 574	-19,9 %	66 427 764

Tilsvarende periode tidligere år

Artsklasse2	2013	2012	2011	2010	2009
3 Inntekter	-183 656 544	-168 423 289	-172 386 108	-161 422 125	-156 553 518
4 Varekostnad	0	0	334 611	20 475	0
5 Lønn	130 891 546	122 558 922	116 985 292	115 575 955	116 577 159
6-7 Driftskostnader	20 609 611	18 583 184	16 506 294	17 005 299	20 052 558
8-9 Interne transaksjoner	2 810 996	3 093 394	12 614 880	13 696 574	15 395 012
Overføringer	29 344 391	24 187 789	25 945 031	15 123 822	4 528 789
Grand Total	0	0	0	0	0

Avviksforklaring - grunnbevilgning

Inntektene er 3,5 millioner høyere enn budsjett. Dette skyldes 4,1 millioner høyere stipendiatinntekter, 1,5 millioner EVU-inntekter som ikke er budsjettet for og 2,3 millioner lavere instituttinntekter ("frie" inntekter) på annuum .

Avvik på lønn – Avviket på lønn er 1,9 millioner kroner og knytter seg i hovedsak til underforbruk på stipendiater (2,9 mill.kr) og postdoktorer (0,7 mill. kr), på tross av at ansettelsene nå ligger over måltallet. Men underforbruket blir mindre. Sammenlignet med samme tid i fjor er lønnskostnadene 12,2 millioner eller 9 % høyere. Av dette er 11,6 millioner relatert til fast lønn og skyldes nye stillinger.

Avvik på andre kostnader - Totalt avvik på andre kostnader er 5,5 millioner kr i overforbruk , fordelt på 6,4 mill i underforbruk på driftskostnader og overforbruk på interne transaksjoner på 12,0 millioner kroner sammenlignet med budsjett hittil i år.

Drift (6-7 adk):

Underforbruket på 6,4 millioner skyldes mange forhold, viktigst er lavere forbruk enn budsjettet på EVU (2,8), små driftsmidler (1,3) og CHLS (1,1).

Interne transaksjoner (8-9 annet):

Overforbruket på interne transaksjoner er på 12 millioner. De to viktigste forklaringene er at kostnadene for førstesemester på 3,65 mill. kr og manglende inntekter fra norsk kursene (kommer i 3. kvartal).

Interne inntekter er på 35,7 millioner og er 3,0 millioner lavere enn budsjettet hittil i år, mens de interne utgiftene ligger på 48,2 millioner, 9,0 millioner over budsjettet hittil i år. Av dette er 7,4 millioner overforbruk på annuum. Egenfinansiering knyttet til BOA-virksomheten er 1,4 over budsjett hittil i år.

Det humanistiske fakultet
REGNSKAPSRAPPORT - GRUNNBEVILGNING - Detaljer

Periode: juni 2014

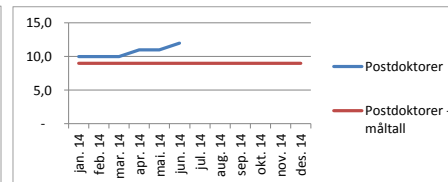
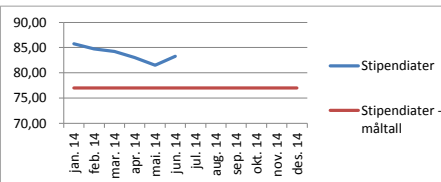
Øremerkede tiltak - oversikt inntekter per prosjekt

Finansieringskilde I/K	0. Grunnbevilgning Innt.		Hittil i år - budsjet	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Avvik i %	Årsbudsjett 2014
000000 Uspesifisert	-133 705 406	-131 358 072	-2 347 334	-1,8 %	-290 824 406		
700028 Likestillingsarbeid	0	-991	991	0,0 %	0		
700033 Bruk av resultatmidler	-1 005 000	-1 004 483	-517	-0,1 %	-1 005 000		
700112 Hovedtillitsvalgte	-1 091 000	-1 091 000	0	0,0 %	-1 091 000		
700117 Etter- og videreutdanning	0	-1 484 950	1 484 950	0,0 %	0		
700237 Mottak nye studenter	-80 500	-80 500	0	0,0 %	-80 500		
700253 Studentsentre Tyskland/England	-9 700 000	-9 700 000	0	0,0 %	-9 700 000		
700268 Vitenskapshistorisk forskning	-1 840 000	-1 840 000	0	0,0 %	-1 840 000		
700271 Holberg	-1 251 000	-1 251 000	0	0,0 %	-1 251 000		
700910 Egenfinansiering BOA	-447 000	-447 000	0	0,0 %	-447 000		
710006 Studiekvalitetstiltak	-220 000	-220 000	0	0,0 %	-220 000		
710022 Internasjonalisering	-100 000	-100 000	0	0,0 %	-100 000		
710028 Små driftsmidler bevilget f.o.m 2011	0	-27 500	27 500	0,0 %	0		
720006 Stipendiater	-27 277 500	-31 343 772	4 066 272	14,9 %	-59 299 000		
720009 Vit.utstyr/forskn.fond	-500 000	-791 084	291 084	58,2 %	0		
720020 Postdoktorer	-3 020 800	-3 022 193	1 393	0,0 %	-6 567 000		
720025 UH-nett Vest	0	-18 491	18 491	0,0 %	0		
Grand Total	-180 238 206	-183 781 036	3 542 830	2,0 %	-372 424 906		

Avviksforklaring - grunnbevilgning - øremerkede tiltak

Årsbudsjettet på øremerkede prosjekter er på 81,6 millioner i inntekt for 2014 (alle tiltak som begynner på 7xxxxx i tabellen.) I tillegg kommer overføringer på 22,3 millioner fra i fjor. I tillegg kommer førstesemesterstudiet der fakultetet mottar 18,2 mill. kr (denne inntekten viser dessverre ikke i tabellen, for inntekten gis som en innbetaling fra andre fakulteter.). For norskursene for studenter og ansatte gis bevilgningen fra POA og SA. Bevilgningen ventes å bli på ca. 8,5 mill. kr for 2014. Etter- og videreutdanning er det foreløpig ikke budsjettet for på fakultetsnivå, da denne aktiviteten styres av instituttene.

Avvik på stipendiater – I 2014 ligger fakultetet over måltallet for stipendiater. Vi får inntekter i tråd med antall stipendiater vi har ansatt, inntil årets ramme er brukt opp. Per 2. kvartal har er inntektene 4 millioner kr høyere enn budsjettet hittil i år. Av dette er 0,7 millioner fra Norges Musikkhøgskole for en stipendiat i kunstnerisk utviklingsarbeid. Fakultetet har i tillegg med seg en ov erføring på over 10 millioner fra 2013 som skal dekke kostnader knyttet til stipendiater.

000000 Initiieringsmidler alumnusdagene HF (2013/7412)	-140 406
000000 Finansiering av Grieg Research School (2013/13845)	-300 000
700033 Driftsmidler basert på publisering, supplering Lene Johannessen (2013/59)	-15 000
700112 Budsjett 2014. Vikarmidler hovedtillitsvalgte HF (2013/59)	-1 091 000
700237 Tildeling av midler fra sentral pott til fadderarr. (13/3499)	-65 500
700237 Tildeling av midler fra sentral pott til fadderarr. (fellesarr.) (13/3499)	-5 000
700237 Tildeling fra sentral pott til fadderarrangement høsten 2014, SMS-ordning HF (2013/3499)	-10 000
710022 SPIRE-midler 2014 HF (2014/2111)	-100 000
Nye øremerkede inntekter 2. kvartal	-1 726 906

Tabellen til venstre viser inntekter og kostnader på fakultetet og hvert institutt eller senter innenfor grunnbevilgningen.

Det meste av inntektene kommer på fakultetsnivå, mens det meste av kostnadene forbrukes på institutt og sentre. Den største kostnaden er lønn. Lønnskostnadene er høyest på 112100 LLE med 37,6 millioner, deretter kommer 112200 AHKR og 112000 IF hakk i hæl med henholdsvis 29,2 og 26,9 millioner. Lønnskostnadene hos 116200 FOF og 1164 Griegakademiet ligger på hhv 15,1 og 16,4 millioner .

De store driftsutgiftene på fakultetet er tilskudd til studiesentrene (6,7 mill), bedømmelse /disputas (1,1 mill). Internhusleie (18,4 millioner), eksamenskostnader 1,3 mill, ex. phil. 3,6 og administrative kostnader til sentralnivå for BOA-og rekrutteringsstillinger (2,6 millioner) under "interne transaksjoner".

Grunnbevilgning - inntekter og kostnader - fakultet/institutt/senter

Finansieringskilde	0. Grunnbevilgning											
Hittil i år - regnskap	Fakultetet	K-stednavn	112100			112200		116200		117400		Grand Total
			Institutt for fremmedspråk	Institutt for lingvistiske, litterære og	Institutt for arkeologi, historie, kulturvit.	Institutt for filosofi og førstesemesterstudi	116400 Grieg-akademiet	Senter for kvinne- og kjønnsforsk.	117500 Senter for vitenskaps-teori	118200 Senter for middelalder-studier		
Artsklasse2	Grupper1											
3 Inntekter	-181 507 683	-983 768	-1 081 549	-154 968	-18 777	72 251	-28 265	-78 277			-183 781 036	
4 Varekostnad	0	0	0	0	0	0	0	0			0	
5 Lønn	11 403 314	26 871 948	37 574 081	29 283 304	15 057 065	16 358 705	2 831 281	3 703 173	39 297		143 122 168	
6-7 Driftskostnader	10 413 218	1 587 374	2 533 334	2 046 954	574 355	2 367 998	487 061	740 274			20 750 568	
8-9 Interne transaksjoner	11 537 114	277 152	774 775	636 112	50 249	70 917	35 175	-858 187	0		12 523 307	
Overføringer	7 385 019										7 385 019	
Grand Total	-140 769 018	27 752 706	39 800 641	31 811 402	15 662 892	18 869 871	3 325 252	3 506 983	39 297		26	

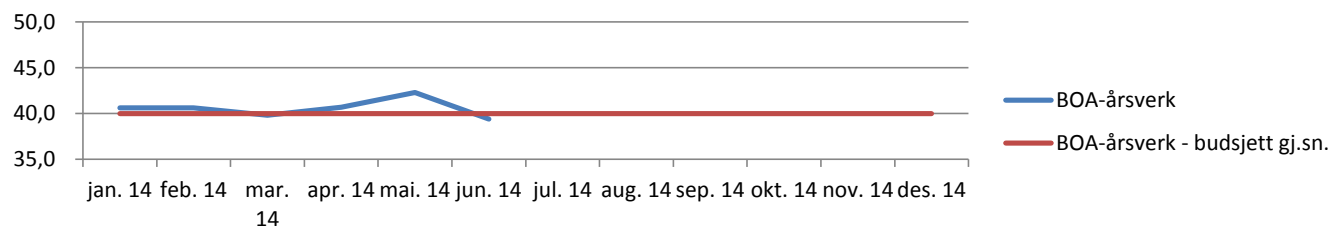
Det humanistiske fakultet
REGNSKAPSRAPPORT - BIDRAG- OG OPPDRAG

Periode: juni 2014

I/K	Finansieringskilde	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Avvik i %	Årsbudsjett 2014
Kostn.	1. Oppdragsaktivitet	2 267 700	1 925 832	341 868	-15,1 %	4 800 000
	2. NFR - bidragsaktivitet	16 352 500	11 976 906	4 375 594	-26,8 %	36 300 000
	3. EU - bidragsaktivitet	2 212 800	2 894 369	-681 569	30,8 %	4 300 000
	4. Annen bidragsaktivitet	9 852 000	5 744 398	4 107 602	-41,7 %	19 800 000
Kostn. Sum		30 685 000	22 541 505	8 143 495		65 200 000
Innt.	1. Oppdragsaktivitet	-2 267 700	-1 925 832	-341 868	-15,1 %	-4 800 000
	2. NFR - bidragsaktivitet	-16 352 500	-11 976 906	-4 375 594	-26,8 %	-36 300 000
	3. EU - bidragsaktivitet	-2 212 800	-2 894 369	681 569	30,8 %	-4 300 000
	4. Annen bidragsaktivitet	-9 852 000	-5 744 398	-4 107 602	-41,7 %	-19 800 000
Innt. Sum		-30 685 000	-22 541 505	-8 143 495		-65 200 000
Grand Total		0	0	0	0,0 %	0

I/K Innt.

Finansieringskilde	Summer av Regnskap hittil				
	2013	2012	2011	2010	2009
1. Oppdragsaktivitet	-1 768 840	-250 960	-53 423		
2. NFR - bidragsaktivitet	-15 640 707	-11 739 229	-14 972 917	-7 848 870	-6 599 892
3. EU - bidragsaktivitet	-3 530 109	-4 228 212	-5 181 668	-926 740	-386 466
4. Annen bidragsaktivitet	-11 411 217	-8 839 614	-9 548 914	-4 653 130	-2 123 467
Grand Total	-32 350 874	-25 058 015	-29 756 922	-13 428 740	-9 109 825

Kommentarer - bidrags- og oppdragsaktivitet

Inntektene fra **NFR-bidragsaktivitet** har vært noe lavere enn forventet i budsjettet. Dette skyldes særlig lavere inntekter enn budsjettet på Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier og Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap .

EU-bidragsaktiviteten har vært litt høyere enn planlagt på Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier og Senter for vitenskapsteori.

Annen bidragsaktivitet har økt kraftig i løpet av de senere årene. Per 2. kvartal ligger aktiviteten noe lavere enn planlagt, særlig på Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap.

Norges fiskeri- og kysthistorie , som i disse dager utgir fire historieverk, er det største av denne typen prosjekter, med et budsjett på over 7 millioner i 2014. Andre store er Ludvig Holbergs skrifter, meteorologiens historie og BFS-prosjektene.

Per juni var det registrert 39,4 BOA-årsverk. I budsjettet regner vi med 40 BOA-årsverk i gjennomsnitt for 2014.

Overføring til 2015 - sammenligning med prognose

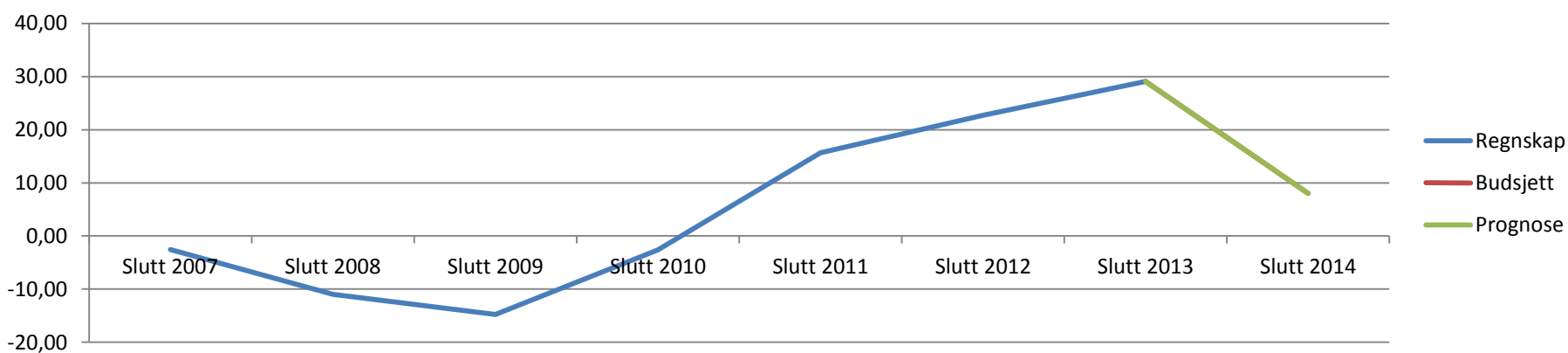
Ved slutten av 2013 hadde fakultetet 29,3 millioner i ubrukte midler. Fagerbergmidler og små driftsmidler kan ikke overføres fra ett år til et annet. I tillegg ble det gjort noen justeringer. Ubrukte midler fra norskkursene og studiesentrene på 3,3 millioner og i tillegg 3,7 millioner fra annuumet ("frie midler") ble omdisponert til å bli øremerket byggtiltak på 5 millioner og 2 millioner til investeringer på Griegakademiet. De viktigste andre overføringene er stipendiater (10, 2 millioner), etter- og videreutdanning (4,1 millioner), postdoktorer (4,0 millioner) og egenfinansiering BOA (2,1 millioner). I tillegg er det andre øremerkede overføringer på 2,9 millioner.

Totale øremerkede tiltak beløper seg dermed til 30,3 millioner, mens annuumet ved årets begynnelse har en minus på 1,2 millioner. Overføringene fra 2013 til 2014 ble 29,1 millioner.

Annuum: Overføringen fra 2013 til 2014 er negativ og er på - 1,2 millioner. Målet for annuumet er å komme i balanse, prognosen er derfor 0.

Øremerkede midler: Overføringen fra 2013 til 2014 er på 30,3 millioner. Innbakt i dette er 5 millioner kroner til bygningsmessige tiltak, som hovedsakelig vil håndteres av EIA, og 2,0 millioner øremerket utstyr ved Griegakademiet. Vi forventer en nedbygging av overføringene på stipendiater og særlig postdoktorer ettersom utsiktene ser gode ut til å nå måltallene. Prognosen er på 8 millioner.

Prognosen for overføring til 2015 er på 8 millioner.

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak: 49/14

Møtedato: 09.09.2014

Dato: 28.08.2014

Arkivsaknr: 2014/5352-TRM

Budsjettforslag 2015

Dokumenter:

1. Budsjettforslag 2015 til universitetsledelsen
2. Brev til institutter og sentre av 21. mai 2014
3. Budsjettbrev fra universitetsledelsen av 5. juni 2014
4. Budsjettinnspill fra grunnenhetene (vedlegg 4-10)

Bakgrunn

Fakultetene skal utarbeide budsjettforslag til universitetsledelsen innen 8. september 2014. Dette er noe tidligere enn vanlig og eventuelle justeringer etter fakultetsstyrets behandling i møte 9. september må ettersendes.

Grunnenhetene sendte inn sine budsjettforslag til fakultetet med frist 1. juli 2014.

Budsjettforslaget er i tråd med universitetets og fakultetets strategi fram mot 2015 og med fakultetets bemanningsplan. Innspill fra institutt og sentre er tatt inn i forslaget.

Økonomisk status

Det humanistiske fakultet har etter noen år med en vanskelig økonomisk situasjon nå fått god kontroll over økonomien med positive overføringer tre år på rad. Dette gir et godt grunnlag for budsjettet i 2015 selv om mesteparten av de overførte midlene er knyttet til øremerkede tiltak ved grunnenhetene eller rekrutteringsstillinger som er under tilsetting. For den ordinære driften er det en økning i rammen fra 370,3 millioner i 2014 til 371,8 millioner i 2015. Inkludert i dette er imidlertid 10,2 millioner i lønns- og priskompensasjon noe som betyr en faktisk reduksjon i basisbudsjettet for fakultetet på nærmere 9 mill.

I budsjettet for 2014 fikk alle fakultetene et varig rammekutt på 1,9 % av grunnbevilgningen som skulle finansiere UiBs felles strategiske tiltak innen forsknings og utdanning, i stor grad knyttet til store eksternt finansierte forskningsprosjekter. For HF utgjorde dette rammekuttet 6,4 millioner. I budsjett 2015 har universitetsledelsen varslet at mer midler skal settes av til strategiske formål, fellesforpliktelser, satsninger og til incentivmidler og at fakultetene derfor bør planlegge med et omfordelingskutt på inntil 2,25 % i 2015- budsjettet. Dette vil bety et varig kutt i fakultetets grunnbudsjett og kommer i tillegg til kuttet i 2014. I tillegg er vi varslet om at internhusleie vil øke mer enn lønns- og priskompensasjonen noe som betyr økte netto husleiekostnader (vedlegg 3). Fagerbergmidlene vil heller ikke videreføres i 2015.

Fakultetet har i tillegg en reell nedgang i resultatinntekter både på forsknings- og utdanningssiden på grunn av en fortsatt nedgang i avlagte studiepoeng og en reduksjon i EU og NFR prosjekter. Nedgangen i inntekter og varsel om rammekutt og økte husleiekostnader gjør det derfor vanskelig å prioritere nye stillinger utover det som ligger i den langsiktige faglige bemanningsplanen.

Stillinger

I budsjettinnspillene fra instituttene er nye stillinger foreslått delvis innenfor og delvis utenfor budsjettrammen. Oppretting av nye stillinger, bortsett fra rekrutteringsstillinger, må enten skje gjennom en prioritering innenfor fakultets egen budsjettramme eller ved at det kommer nye fullfinansierte studieplasser fra departementet. Stillinger som er prioritert utenfor instituttens rammer slik det ligger i bemanningsplanen, må derfor vurderes innenfor fakultetets budsjettramme. Den faglige bemanningsplanen skal revideres høsten 2015 og det er kun mindre justeringer som blir vurdert i budsjettforslaget for 2015.

Vitenskapelige stillinger

I den faglige bemanningsplanen for 2013 – 2015 ble det vedtatt en økning på 5,4 faglige stillinger i 2013 hvorav 2,5 av disse var nyopprettede stillinger i musikkterapi, religionsvitenskap og historie. I løpet av 2013 ble det tilsatt i 1,5 stillinger som førsteamanuensis i Norsk som andrespråk og universitetslektorstilling i arabisk utover det som lå i bemanningsplanen. I 2014 ble det etablert ny stilling i arkeologisk metode og 0,2 stilling i musikkterapi i tillegg til stillingene i bemanningsplanen. Det vil si at det er tilsatt i til sammen 5,2 ny faglige stillinger de siste 3 årene utover det som ligger i bemanningsplanen. I tillegg kommer også 7 nye fire-årige postdoktorstillinger som ble etablert i 2013.

Instituttene har i sine budsjettinnspill argumentert for flere faste vitenskapelige stillinger:

IF: Ber om stilling i engelsk fagdidaktikk, kinesisk språk, 0,5 stilling i japansk, tysk språk, spansk fagdidaktikk og russisk språk.

Fakultetsledelsens kommentar: Stilling i **engelsk** knyttet til Bergen Forskningsstiftelse skal i tråd med inngått avtale vurderes for fast tilsetting i 2015. Fakultetet har tidligere fått fullfinansierte studieplasser knyttet til ENGMAU og det ble gitt en fast stilling i 2012 som har vist seg vanskelig å få på plass. Undervisningsressursene har vært kompensert ved undervisningsplikten i to stipendiatstillinger hvorav én er finansiert av fakultetet, i tillegg til en 50 % universitetslektorstilling også finansiert av fakultetet. Førsteamanuensisstilling i fagdidaktikk kan derfor lyses ut forutsatt at midlertidig stipendstilling og universitetslektorstilling trekkes inn. Behov utover dette må vurderes når bemanningsplanen skal rulleres høsten 2015. Når det gjelder **kinesisk** er dette en ny stilling som bør vurderes grundig i budsjettfordelingen i desember da fakultetsstyret tidligere har vedtatt at det bør være 2 stillinger på hhv japansk og kinesisk for at ikke fagene skal være for sårbare. UiB er i ferd med å inngå en samarbeidsavtale med Konfutse-instituttet som blant annet innebærer en sentral bevilgning på inntil 0,5 millioner hovedsakelig til kjøp av undervisningstjenester. Bortsett fra disse 2-3 stillingene, der to allerede ligger innenfor bemanningsplanen, er det ikke grunnlag for å øke opp stillingsressursene ved IF. Når det gjelder **tysk** anses en bemanning på 4 - 5 stillinger som tilstrekkelig sett i lys av den faglige bemanningsplanen. Etter avgang sommeren 2014 står tysk igjen med 4 faste stillinger + en full midlertidig sendelektorstilling som er finansiert 50 % fra fakultetet. Stillingen som blir vakant etter avgang i tysk trekkes derfor inn som forutsatt i bemanningsplanen. De andre stillingene IF ber om vurderes når bemanningsplanen rulleres.

LLE: Ber om erstatning av stilling i allmenn litteraturvitenskap etter avgang i 2015, ny stilling i nordisk og ny stilling i teatervitenskap grunnet nasjonalt ansvar for faget.

Fakultetsledelsens kommentar: I følge den faglige bemanningsplanen er **litteraturvitenskap** for høyt dimensjonert og stilling som blir vakant etter avgang i 2015 skal inndras. Når det gjelder **nordisk** vil behovet for erstatning etter avgang i 2017 vurderes når bemanningsplanen revideres høsten 2015. Når det gjelder **teatervitenskap** er faget i henhold til den faglige bemanningsplanen noe lavt dimensjonert, men fakultetsledelsen finner ikke å anbefale ny stilling i 2015 selv om teatervitenskap ved UiB nå er gitt et nasjonalt ansvar. Ny stilling i teatervitenskap vil vurderes på nytt ved rullering av bemanningsplanen høsten 2015.

AHKR: I følge bemanningsplanen skal stillinger som blir vakante ved avgang erstattes. AHKR signaliserer at stilling i kulturvitenskap kan bli vakant i 2015 og ikke i 2016 som forutsatt.

Fakultetsledelsens kommentar: Antall stillinger i **kulturvitenskap** er i følge bemanningsplanen omtrent riktig dimensjonert og stillingen som kan bli vakant i 2015 erstattes innenfor gjeldende bemanningsplan.

FoF: Ber om erstatning for avgang i 2015. Instituttet ønsker å besette denne stillingen internt og kommer tilbake til dette i egen sak.

Fakultetsledelsens kommentar: Erstatning for avgang i 2015 ligger allerede i den faglige bemanningsplanen. Tilsetningsmåte må diskuteres med instituttet og det samme gjelder for 0,6 stilling knyttet til ex.phil.

GA: har ingen avganger i 2015, men signaliserer at de i større grad vil bruke åremålsstillinger basert på kunstnerisk kompetanse. Har behov for ny stilling i musikkvitenskap på sikt.

Fakultetsledelsens kommentar: Stilling i **musikkvitenskap** vurderes når bemanningsplanen rulleres.

Administrative stillinger

Institutt for fremmedspråk ber om seniorkonsulentstilling knyttet til forskning og forskerutdanning, alternativt at de får ekstra oppfølging fra fakultetets forskningsrådgiver. AHKR skriver at den administrative bemanningen anses som riktig dimensjonert. LLE viser til arbeidet som pågår med oppfølging av den administrative bemanningsplanen. GA skriver at behovet for administrativ infrastruktur ikke fullt ut er dekket og at det er behov for å øke ressursene. Når det gjelder SKOK og SVT har de ledig stilling som forsknings- og formidlingskonsulent og ledig stilling knyttet til stab- og studie/forskerutdanning.

Fakultetsledelsens kommentar/konklusjon:

Fakultetsstyret vedtok i forbindelse med budsjett 2014 at det kan etableres inntil 2 administrative stillinger. Gjennom prosjekt «Oppfølging av den administrative bemanningsplanen» har det vært en gjennomgang av alle de administrative funksjonene i 2014. Konklusjonen i rapporten er at det er behov for å styrke fakultetets økonomistøtte (controller) og forskningsstøtte/rådgivning overfor grunnenhetene. Stillingen som

forskningsrådgiver vil være knyttet til fakultetsadministrasjonen, men jobbe ut mot instituttene, særlig mot de instituttene som ikke har egen forskningsrådgiver, og etter behov også ha arbeidsplass ute på grunnenhetene. Det ble opprettet ny studieadministrativ stilling knyttet til etter- og videreutdanningsvirksomheten ved LLE og IF i 2014. Denne er forutsatt dekket gjennom eksternt finansierte EVU-tilbud. Når det gjelder ledig stilling ved SKOK/SVT knyttet til stab, forskerutdanning og studieadministrasjon er denne nå utlyst. Det opprettes ikke nye administrative stillinger i 2015.

Rekrutteringsstillinger

I og med at det fra 2014 er åpnet opp for at faste stipendiatstillinger kan omgjøres til postdoktorstillinger vil fakultetsledelsen i budsjettforslaget for 2015 foreslå at én stipendiatstilling kan omgjøres til postdoktor. Det er imidlertid svært viktig å være klar over at en omgjøring av stipendiatstillinger til postdoktorstillinger også vil medføre færre avlagte doktorgrader og dermed en reduksjon i inntekter. I og med at HF ikke har blitt tilgodesett med nye midlertidige stipendiatstillinger i siste budsjettår vil nye stipendiatstillinger prioriteres høyt når det gjelder tiltak utenfor rammen.

Fakultetsledelsens kommentarer

Stillinger

Fakultetsledelsen mener at vi i en situasjon der resultatinntektene går ned må være svært nøkterne når det gjelder utvidelse av lønnsbudsjettet utover det som allerede ligger i bemanningsplanen slik at vi ikke havner i en situasjon der vi igjen binder opp for stor del av budsjettet til faste lønnskostnader. Fakultetet har prioritert nye studieplasser på kinesisk høyt utenfor rammen og en ny førstestilling i kinesisk bør derfor vurderes i forbindelse med budsjettfordelingen i desember. Flere av instituttene har ønske om professor II stillinger. Fremfor flere nye faste stillinger i 2015 foreslår fakultetsledelsen at det etableres 4 fireårige 20 % stillinger til AHKR, LLE, FoF og GA innenfor rammen, som kan prioriteres til de områdene der instituttene har størst behov for ressurser. Dette må også endelig vedtas i budsjettbehandlingen i desember når vi ser konsekvensen av de varslede kuttene. Vi vil også foreslå at en stipendiatstilling kan gjøres om til postdoktorstilling. Det opprettes ingen nye administrative stillinger i 2015. Når det gjelder ønske om professor II stillinger ved SKOK og SVT vil vi be om dette utenfor fakultetets grunnbudsjett.

Driftsbudsjett

Fakultetets driftsbudsjett fordeles i stor grad til grunnenhetene etter en resultatbasert modell og grunnenhetene har dermed et stort ansvar for oppfølging av fakultetets faglige prioriteringer. I forbindelse med budsjettfordelingen i desember og ny strategi for HF må vi vurdere hvorvidt det er behov for en større strategisk pott på fakultetsnivå for å følge opp dekanatets og fakultetsstyrets prioriteringer. Det kan for eksempel være nødvendig med avsetninger for å stimulere til økt eksternt finansiert forskning, tverrfaglige prosjekter eller til tiltak for å styrke studentrekrutteringen. Flere av grunnenhetene ber i sine budsjettinnspill om midler til prioriterte tiltak utenfor eget driftsbudsjett. Den eneste måten å få dette til på er å avsette midler på fakultetsnivå før driftsbudsjettene til grunnenhetene fordeles.

Tiltak utenfor rammen

Nye fullfinansierte studieplasser i kinesisk og eventuelt i historie, religionsvitenskap og spansk, nye fire-årige stipendiatstillinger, satsning på arkiv og digital infrastruktur, middelalderkonferanse, bistillinger ved SKOK og SVT samt videreføring av prosjekt vitenskapshistorie, utstyr og forskerskolemidler til Griegakademiet og egenandel til Holbergprosjektet vil være prioriterte tiltak utenfor egen ramme.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret godkjenner budsjettforslag for 2015, med de endringer som framkom i møtet. Fakultetsdirektøren får fullmakt til å sluttredigere budsjettforslaget før oversending.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Det humanistiske fakultet

Budsjettforslag 2015

Fakultetsstyremøte 09.09.14

Innhold

Sammendrag – utfordringer og prioriteringer	3
Budsjettforslag 2015 – Grunnbevilgningen	4
Tiltak innenfor uendret budsjetttramme	6
Stillinger	6
Driftskostnader	7
Utdanning og internasjonalisering	8
Forskerutdanning	8
Forskning og forskningsadministrasjon	8
Bygg- og bygningsinvesteringer innenfor rammen	9
Andre investeringer og vitenskapelig utstyr	9
Tiltak utenfor budsjettrammen	9
Innspill fra grunnenhetene utenfor rammen	9
Prioritering av tiltak utenfor rammen	10
Budsjett 2015 – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	13
Måltall BOA for 2015	14

Sammendrag – utfordringer og prioriteringer

Dekanatet som tiltrådte høsten 2013 har lagt et travelt år bak seg. Det har vært jobbet med flere prosesser; samarbeidsavtaler med flere videregående skoler er på plass, NOKUT-evalueringen er i sluttfasen og fakultetsstyret har vedtatt omlegging av førstesemesterstudiet ved HF. Det har vært gjennomført et stort evalueringsprosjekt innenfor administrasjonen som har resultert i en grundig prosjektrapport med forslag til en rekke forbedringstiltak og en ny organisering av fakultetsadministrasjonen. Særlig økonomi- og forskningsadministrativ støtte mot instituttene har vært påpekt som områder med størst behov for styrking.

Hovedfokus i året som kommer vil være å få på plass en ny strategi for HF. Prosessen er satt i gang og det har vært holdt møter med stort sett alle grunnenheter for å få innspill til ny strategi. Samarbeid med skolen og styrking av den eksternt finansierte prosjektporteføljen peker seg ut som viktige satsninger.

Fakultetets økonomiske rammer videreføres omtrent som i 2014 med en samlet økning på ca. 1,5 mill. Inkludert i dette beløpet er imidlertid lønns- og priskompensasjon med 3 %, noe som tilsvarer til sammen 10,2 mill. Det er derfor i realiteten en stor nedgang i disponibel ramme på 8,7 mill. Trekker vi fra lønns- og priskompensasjon er det en faktisk nedgang i resultatinntekter på hele 2,1 mill. på forskning og 2,0 mill. på utdanning. Når lønns- og priskompensasjon er inkludert ser bildet tilsynelatende bedre ut: en samlet nedgang i resultatinntekter på ca. 1,1 mill., fordelt med en liten økning på studiesiden med 0,2 mill. kr og en nedgang i RBO på 1,3 mill. kr (tabell 3). Nedgangen i resultatinntekter på forskningssiden skyldes primært at fakultetet har lite eksterne prosjekter i NFR og EU. På studiesiden er det bekymringsfullt at inntektene fortsetter å gå ned. Foreløpige opptakstill for høsten 2014 viser at en videre nedgang i studiepoeng er sannsynlig, også i årene fremover. Å både bedre studentrekrutteringen og gjennomstrømmingen vil derfor være en prioritert oppgave for fakultetet fremover. Det humanistiske fakultet hadde fra 2013 – 2014 en stor positiv overføring på hele 29 mill. Overføringene var i stor grad knyttet til forsinkelser i tilsetning i stipendiat- og postdoktorstillinger og ubenyttede øremerkede midler på instituttene. Målet er å redusere dette til 8 mill. ved utløpet av 2014. Med den forventede nedgangen i resultatmidler for 2015 og varsel om mulig rammekutt på inntil 2,25 % (dvs. 7,7 millioner kroner), synes det nødvendig å fortsatt ha en viss buffer.

En stor del av fakultetets driftsbudsjett fordeles til grunnenhetene etter en resultatbasert modell og grunnenhetene har dermed et stort ansvar for oppfølging av fakultetets faglige prioriteringer. I forbindelse med både budsjettarbeidet for 2015 og ny strategi for HF må vi vurdere hvorvidt det er behov for *en større strategisk pott* på fakultetsnivå for å følge opp dekanatets og fakultetsstyrets prioriteringer. Det kan for eksempel være nødvendig med avsetninger for å stimulere til økt eksternt finansiert forskning, profilering av tverrfaglige forskningsfelt eller til tiltak for å styrke studentrekrutteringen og studiekvaliteten. Flere av grunnenhetene ber i sine budsjettinnspill om midler til prioriterte tiltak utenfor eget driftsbudsjett. Den eneste måten å få dette til på er å avsette midler på fakultetsnivå før driftsbudsjettene til grunnenhetene fordeles.

Fakultetets tilsettingspolitikk har de siste årene vært styrt av en langsiktig faglig bemanningsplan blant annet for å sikre forutsigbarhet og for å få ned lønnsandelen av budsjettet. Flere av instituttene har i sine budsjettinnspill for 2015 forslag om nye vitenskapelige stillinger. Den langsiktige faglige

bemanningsplanen skal rulleres høsten 2015 og fakultetsledelsen er skeptisk til å binde opp mer av fakultetets grunnbudsjett i faste stillinger i en situasjon der resultatinntektene går ned. For 2015 foreslås det derfor å etablere fire 4-årige bistillinger innenfor fakultetets egen ramme, noe flere av grunnenhetene har prioritert høyt i sine budsjettinnspill. Dette må vi imidlertid avvente til endelig budsjettfordeling i desember. Nye fullfinansierte studieplasser og stilling i kinesisk vil prioriteres høyt.

Det er fremdeles utfordringer knyttet til Griegakademiet som ikke lar seg innpasse i budsjettmodellene ved UiB og fakultetet. Det er nå nedsatt en arbeidsgruppe for å følge opp deler av universitetsstyrevedtaket fra 2010. Griegakademiet har gjennom mange år fått en utstyrsbevilgning på 1-2 mill. årlig noe som bør legges inn som en permanent tildeling i fakultetets ramme for å dekke det kontinuerlige behovet for utskifting av musikkinstrumenter. I 2015 vil fakultetet arbeide med følgende hovedsaker:

- Ny strategi for HF
- Revidering av den faglige bemanningsplanen
- Balanse i budsjettet ved nedbygging av overføringer
- Styrke studentrekrutteringen og bedre gjennomstrømmingen
- Oppfølging av prosjektrapporten og tiltaksplan for administrative tjenester
- Styrke den eksternfinansierte virksomheten og støttefunksjoner innenfor forskning
- Finne gode løsninger for fakultets arkiv og samlinger i samarbeid med UB

Budsjettforslag 2015 – Grunnbevilgningen

Utgangspunktet er budsjetttrammen for 2014 på 370,3 millioner kroner. Konsekvensjustert ramme for 2015 er 371,8 millioner. Denne økningen på 1,5 millioner i fra 2014 til 2015 består av følgende elementer: lønns- og priskompensasjon (+10,2 mill. kr), videreføring av studieplasser (+0,6 mill. kr), nedgang i resultatinntekter på studiesiden (-2,0 mill. kr), reduksjon i resultatinntekter på forskningssiden (-2,1 mill. kr), og øremerkede tildelinger som blir redusert (-5,2 mill. kr) (se tabell 2 for detaljer). Tallene over viser realeffekter, mens lønns- og prisjustering på 3 % ellers er innarbeidet i alle tabeller i vedlegget.

Tabell 1: Endring i RBO med lønns- og priskompensasjon

	Budsjett 2014	Resultat- endring	Lønns- og priskompens- asjon (3 %)	Budsjett- endring fra 2014 til 2015	Budsjett 2015
000 kr					
Resultatmidler utdanning	71 742	-1 961	2 152	191	71 933
Resultatmidler forskning	28 759	-2 134	863	-1 271	27 488
Endring resultatinntekter		-4 095	3 015	-1 080	

Tabell 2: Budsjettforslag grunnbevilgning

	Budsjettforslag GB for Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2014	Budsjett 2015 konsekvensjustert	Endring
1.1	Basis	175 039	180 877	5 838
1.2	Resultatmidler utdanning	71 742	71 933	191
1.3	Resultatmidler forskning	28 759	27 488	-1 271
	<i>Basis og resultatmidler</i>	<i>275 541</i>	<i>280 299</i>	<i>4 758</i>
1.4	Øremerkede midler rekruttering stipendiater	59 299	61 078	1 779
1.5	Øremerkede midler rekruttering postdoktorer	6 567	6 764	197
	<i>Tiltak innenfor budsjettrammen</i>	<i>341 406</i>	<i>348 141</i>	<i>6 734</i>
2	Øremerkede midler annet (se egen tabell)	17 312	12 062	-5 249
3	Instituttinntekter	10 000	10 000	-
4	Avskrivningsinntekter	1 600	1 600	-
	Sum grunnbevilgning	370 318	371 803	1 485
1.1	Foreslått endring basis (spesifiseres)	5 006	5 156	150
1.4/5	Foreslått endring rekrutteringsstillinger (spesifiseres)	5 411	5 573	162
2	Foreslått endring i øremerkede midler annet (spesifiseres)	3 281	4 379	1 098
3	Foreslått endring i instituttinntekter	-	-	-
4	Foreslått endring i avskrivningsinntekter	-	-	-
	Sum budsjett inkl. foreslått endring	384 016	386 912	2 896
1-4	herav disponert til investeringer inkl øremerket	1000	1000	-
1-4	herav foreslått endring i disponert til investeringer inkl. øremerket	1000	2 266	1 266

Tabell 3: Grunnbevilgningen - øremerkede midler

Prosjekt- nummer	Øremerkede midler annet (grunnlag i tabellen)	Budsjett 2014	Budsjett 2015 konsekvensjustert	Endring
720009	Vitenskapelig utstyr Griegakademiet	1 000	-	-1 000
700268	Prosjekt vitenskapshistorie, inkl forfatter i 2014, men ikke 2015	1 840	1 201	-639
700910	ERC - støtte Tracysymbols (prosjekt avsluttes i 2015)	447	217	-230
700253	Studiesentre England og Tyskland	9 700	9 991	291
700271	Holbergs skrifter (satt til 0 i 2015)	1 081	-	-1 081
000000	50% stilling Afrika- studier (AHKR) - halvtårsvirkning i 2015	414	213	-201
000000	Frikjøp estetisk utvalg (mangler LPK i oversikten)	300	309	9
000000	Frikjøp alumnum	35	-	-35
000000	Kompensasjon for verv	135	139	4
000000	Nesten SFF- HF (2014 siste år)	2 200	-	-2 200
000000	Midlertidig professor II (2014 siste år)	160	-	-160
				-
	Øremerkede midler annet (før budsjettendringer 2015)	17 312	12 070	-5 242

Instituttinntekter ligger allerede inne i inntektsrammen fra 2014 og er, som tidligere år, satt til 10 millioner kroner. Instituttinntekter er frie inntekter til fakultet og institutt fra andre kilder. Inntekter til avskrivninger ligger også inne i rammen fra 2014, og er beregnet til 1,6 millioner kroner, basert på investeringer i tidligere år og eventuelle vesentlige endringer i budsjettåret.

Finansieringen av førstesemesterstudiene (ex.phil.) og norskkursene for utenlandske studenter og ansatte (ANA) kommer i tillegg til inntektene over og defineres som øremerkede inntekter. Norskkursene finansieres i dag av bevilgninger som blir gitt av hhv. Personal- og organisasjonsavdelingen (POA) for ansatte og Studieadministrativ avdeling (SA) for studenter. Ex.phil. finansieres av alle fakultetene som bidrar i forhold til sin andel av studiepoeng 2 år tidligere.

Tiltak innenfor uendret budsjettramme

Tabell 4: Grunnbevilgningen - inntekter og kostnader

	Budsjettramme 2014	Budsjettramme 2015	Endring
Inntekter grunnbevilgning (=budsjettramme)	370,3	371,8	1,5
Andre inntekter	28,9	27,6	-1,3
Totale inntekter	399,2	399,4	0,2
Investering	9,0	1,0	-8,0
Lønn	322,3	330,4	8,1
Drift	67,9	68,0	0,0
Totale utgifter	399,2	399,4	0,2

Grunnbevilgningen for 2014 på totalt 370,3 millioner er startpunktet for neste års budsjett. Den konsekvensjusterte budsjettrammen for 2015 viser hva budsjettet vil bli dersom når det er tatt hensyn til lønns- og priskompensasjon, resultatmidler og andre tildelinger som allerede er gitt for perioden, før foreslåtte endringer utenfor rammen. For 2015 er den konsekvensjusterte rammen er på 371,8 millioner, 1,5 million høyere enn fjoråret.

Andre inntekter er 28,9 millioner i 2014. Dette kommer fra norskkursene 8,6 mill. kr, førstesemesterstudiet (ex.phil.) 18,2 mill. kr, andre mindre tildelinger gjennom året 2,1 mill. kr. For 2015 regner vi med en videreføring av norskkursene og ex.phil. justert med lønns- og priskompensasjon. Forskjellen mellom 2014 og 2015 er avskrivningsinntekter for investeringer ved Griegakademiet (-1 mill. kr) og 0,3 mill. kr til forskerskolen Grieg Research school, som vi nå søker om utenfor rammen.

Investeringer innenfor budsjettrammen i 2014 er på ca. 9 millioner kroner, 7 mill. kr til bygginvesteringer, 1 mill. kr til investeringer i datautstyr og 1 mill. kr til investeringer ved Griegakademiet. Av overføringene fra 2013 ble 5 millioner øremerket byggtiltak ved fakultetet. Disse midlene er overført til EIA og skal dekke de store byggeprosjektene ved fakultetet. For 2015 setter vi kun av 1 mill. kr til oppgradering av datautstyr. Se ellers kommentarer om Bygg- og bygningsinvesteringer innenfor rammen og Andre investeringer og vitenskapelig utstyr.

Lønnskostnadene har en netto økning på 8,1 mill. kr (2,5 %). Handlingsrommet i budsjettet er bedre enn før, men det er fortsatt viktig å ha god kontroll med fastlønnsbudsjettet. Andelen lønn av fakultetets totale budsjett for 2015 ligger på ca. 82 %. Det er en målsetning at fakultetets lønnsbudsjett innenfor frie inntekter skal utgjøre rundt 80 % av totalt grunnbudsjett. Dette er nødvendig for å sikre grunnenhetene og fakultetet et driftsbudsjett som gir handlingsrom for nye strategiske satsninger, egenandeler i prosjekter etc.

Stillinger

Faste vitenskapelige stillinger

I den faglige bemanningsplanen for 2013 - 2015 ble det vedtatt en økning på 5,4 faglige stillinger i 2013 hvorav 2,5 av disse var nyopprettede stillinger i musikkterapi, historie og religionsvitenskap. I løpet av 2013 ble tilsatt i stilling i Norsk som andrespråk og 0,5 universitetslektorstilling i arabisk utover det som lå i bemanningsplanen for 2013 – 2015. I 2014 ble det etablert ny stilling i arkeologisk metode og 0,2 stilling i musikkterapi utover det som lå i bemanningsplanen. Dvs. at det er tilsatt i til

sammen 5,2 nye faglige stillinger de siste 3 årene utover det som ligger i bemanningsplanen. I tillegg kommer også 7 nye fireårige postdoktorstillinger som ble etablert i 2013.

Fakultetsledelsen mener at vi i en situasjon der resultatinntektene går ned må være svært nøkterne når det gjelder utvidelse av lønnsbudsjettet utover det som allerede ligger i bemanningsplanen slik at vi ikke havner i en situasjon der vi igjen binder opp for stor del av budsjettet til faste lønnskostnader. Ett av prinsippene i bemanningsplanen er at alle fag ved HF skal ha en minimumsbemanning på 3 stillinger og til sammen 4 stillinger på østasiatiske studier (Japansk og kinesisk) og klassiske fag (gresk og latin). En ny førstestilling i kinesisk bør derfor vurderes i forbindelse med budsjettfordelingen i desember slik at det tilsammen blir 2 stillinger innenfor kinesisk. Utover dette foreslår fakultetsledelsen at det fremfor nye faste stillinger etableres fire fireårige 20 % bistillinger, én til hvert av instituttene AHKR, FoF, LLE og GA, som kan prioriteres til de områdene der instituttene har størst behov for ressurser. Endelig beslutning om dette må tas i forbindelse med budsjettfordelingen i desember. Den langsiktige faglige bemanningsplanen skal rulleres i forbindelse med budsjettbehandlingen høsten 2015.

Administrative stillinger

Fakultetsstyret vedtok i forbindelse med budsjett 2014 at det kan etableres inntil 2 administrative stillinger. Gjennom prosjekt «Oppfølging av den administrative bemanningsplanen» har det vært en gjennomgang av alle de administrative funksjonene i 2014. Konklusjonen i rapporten er at det er behov for å styrke fakultetets økonomistøtte (controller) og forskningsstøtte/rådgivning overfor grunnenhetene. Dette vil bli fulgt opp høsten 2014 og det opprettes ingen nye administrative stillinger i 2015.

Rekrutteringsstillinger

Fakultetet har til sammen 65 faste stipendiathjemler. Disse er fordelt til grunnenhetene. Det vil bli lagt frem en sak for fakultetsstyret høsten 2014 der denne ordningen blir evaluert. Det kan være behov for å holde tilbake noen stipendiathjemler på fakultetet for å støtte prioriterte satsninger.

HF fikk ingen nye midlertidige stipendiatstillinger i 2014 budsjettet og dette ligger høyt på prioriteringslisten for 2015.

Noen av instituttene har bedt om at stipendiatstillinger omgjøres til postdoktorstillinger. I tildelingsbrevet for 2015 er det åpnet opp for at institusjonene fritt kan disponere sitt samlede antall rekrutteringsstillinger mellom stipendiat- og postdoktorstillinger. Fakultetsledelsen vil derfor foreslå at én fast stipendiatstilling kan omgjøres til postdoktorstilling etter særskilt begrunnelse.

Driftskostnader

Midler tilgjengelig til å dekke driftskostnadene i budsjettforslaget er anslått til 68 millioner kroner, Dette må dekke husleie (internhusleie samt ekstern husleie), og andre driftskostnader og forpliktelser for institutt og fakultet. Se vedlegg 5 for en foreløpig oversikt over driftskostnader. I budsjettfordelingsaken i desember vil et mer detaljert budsjett for driftskostnader bli utarbeidet, særlig knyttet til punkt C i budsjettfordelingsmodellen.

Tabell 5: Foreløpig budsjett for driftskostnader 2015

Husleie - internhusleie kontor og undervisningsrom	35 000 000
Husleie - ekstern husleie musikkterapi	1 500 000
Egenandel Ex. Phil.	3 800 000
Eksamenskostnader	1 300 000
Driftskostnader fakultet/fakultetet felles	7 500 000
Særbevilgninger institutt/sentre	7 500 000
Eksterne avtaler og forpliktelser	1 500 000
Bedømmelseskostnader	1 400 000
Driftskostnader institutter	21 500 000
Investeringer	1 000 000
Forventede inntekter	-14 000 000
Driftskostnader HF	68 000 000

Utdanning og internasjonalisering

Oppfølging av NOKUT-tilsynet: I 2013 har syv av fakultetets masterprogrammer vært under tilsyn, og ett av våre program er satt under revisjon. Grunnlagsarbeidet for revisjonsprosessen er påbegynt og fakultetet vil følge opp det videre arbeidet i 2014-15.

Rekruttering: I de senere årene har fakultetet opplevd en nedgang i antall søkere til våre studieprogrammer på bachelor- og masternivå. En viktig del av fakultetets videre strategi vil være å arbeide systematisk for å synliggjøre humanioras relevans i samfunnet. Dette vil gi et godt grunnlag for å styrke arbeidet med rekruttering, både på fakultetsnivå og med mer spesifikke tiltak som er rettet mot fagområder som opplever særskilte utfordringer tilknyttet rekruttering

Etter- og videreutdanning: Fakultetet har utført en grundig gjennomgang av den interne organiseringen av etter- og videreutdanning (EVU). Utviklingen av forbedret rutiner og ansvarsdelinger har dannet et godt grunnlag for nye satsinger innen feltet. Når fakultetet opplever en nedgang i studenttallet til våre ordinære studieprogrammer ser vi gode muligheter for å opprette nye tilbud innen EVU som vil både styrke studentgrunnlaget samtidig som humanioras relevans for studenter vil bli mer synlig for studenter som ikke har mulighet for å delta i våre campus-baserte studietilbud.

Forskerutdanning

Våren 2014 vedtok fakultetsstyret at den administrative oppfølgingen av opplæringsdelen av forskerutdanning blir lagt til studieseksjonen. Denne organiseringen vil forenkle arbeidet med å kvalitetssikre opplæringsdelen i tråd med fakultetets etablerte rutiner for andre studieløp. Fakultetet vil i samråd med instituttene arbeide for en videreutvikling av emnene som inngår i opplæringsdelen. Målsettingen er at opplæringsdelen skal gi kandidatene et godt grunnlag for deres arbeid med avhandlingen.

Forskning og forskningsadministrasjon

Det er et potensiale for økt eksternt finansiert aktivitet i HF-fagmiljøer. Aktiviteten innenfor EUs nye rammeprogram H2020 er beskjedent og fakultetet vil i 2015 arbeide målrettet for å øke prosjektporteføljen, da særlig innenfor EU. Instituttene innsats for å øke den eksternt finansierte aktiviteten varierer, og det er behov for en mer systematisk og strategisk satsing. Fakultetet og

grunnenhetene vil i 2015 utvikle konkrete planer knyttet til forskningsområder som vi ønsker å realisere og sikre gode rammevilkår for med tanke på blant annet kommende SFF utlysninger i 2016.

Gjennom prosjekt «oppfølging av den administrative bemanningsplanen» i 2013/2014 ble det avdekket sterkt behov for forskningsadministrativ støtte. En av de to administrative stillingene som ble vedtatt i budsjett 2014 vil derfor prioriteres til forskningsrådgivning mot instituttene. I tillegg vil fakultetet organisere en operativ ressursgruppe for BOA-forskningsstøtte fra høsten 2014.

Bygg- og bygningsinvesteringer innenfor rammen

Fakultetet avsatte i 2014 om lag 7 millioner til mindre bygningsmessige tiltak på instituttene og større ombyggingsprosjekter sammen med Eia, blant annet knyttet til bygging av nytt infosenter i Sydneshaugen skole og midlertidig rehabilitering ved Griegakademiet. 5 millioner av dette var overførte midler fra 2013. Det er laget en detaljert plan for bruken av disse midlene i samarbeid med Eia og pengene vil disponeres også inn i 2015. Det settes derfor ikke av ytterligere midler innenfor egen ramme i 2015.

Tabell 6: Bygg- og bygningsinvesteringer under arbeid 2014 overført EIA

Indikativt budsjett - grunnlag for overføring til EIA (fra HF's prosjektnummer 740016 - til EIAs prosjektnummer 740145)	Prioriterte og rangerte tiltak ved HF - bruk av 5 bygningsmillioner i 2014 og evt. 2015
3 000 000	1: Nygård skule – nødvendig oppussing medan ein ventar på full rehabilitering. Budsjettbeløp ikke bekreftet av EIA. Se egen prioriteringsliste i ePhorte-sak 2012/978.
260 000	2: Tiltak i HF-bygget: Maling i gangar og fellesrom, ombygging av rom 400 til samlingslokale, og ferdigstilling av ariet og uteareala der. (prosjektkonto 740016, 500') 500 000 kr betalt til EIA i 2013 for å dekke disse utgiftene. I tillegg overfører vi 260 000 til formålet i 2014.
33 000	3: Låssystem FoF
500 000	3: Ombygging etter flytting av infosenter
70 000	4: Mindre ombygging ved SKOK/SVT
500 000	5: Tørrlaboratorium arkeologi, AHKR Budsjettbeløp ikke bekreftet av EIA.
300 000	6: Ekstrabeløp satt av til møbler, datautstyr mm for infosenteret.
337 000	7: Gardiner og nye datamaskiner til rom 114 i 1. etg Sydneshaugen skule – rehabilitert etter Eias plan sommar 2014. Tilbud v/Eia
5 000 000	Totalt budsjettbeløp 740016 overført EIA 740145

Andre investeringer og vitenskapelig utstyr

Det vil være behov for generell utskifting av datautstyr ved hele fakultetet, som for tidligere år. Det er satt av ca. 1,0 millioner kroner til dette.

Tiltak utenfor budsjettrammen

Innspill fra grunnenhetene utenfor rammen

Ut over det som fakultetet alt har av videreførte satsninger og inngåtte forpliktelser, vil det som tidligere nevnt være begrenset med nye tiltak innenfor fakultetets budsjettramme. I og med at

driftsbudsjettet i den nye budsjettmodellen i stor grad fordeles ut til grunnenhetene, må også prioritering av nye tiltak gjøres på dette nivået. Nye forslag til stillinger som grunnenhetene har fremmet i sine budsjettinnspill, må enten innpasses i bemanningsplanen (faste stillinger) eller midlertidige professor II-stillinger) innenfor egen ramme. Når det gjelder behov for professor II stillinger ved de tverrfakultære sentrene SKOK/SVT spilles dette inn som tiltak utenfor rammen. Foreslåtte endringer utenfor rammen (se tabell 5) utgjør 14,1 millioner, eksklusive bygningsmessige investeringer som må kostnadsberegnes i samråd med EIA.

Prioritering av tiltak utenfor rammen

Tabell 7: Grunnbevilgningen - forslag til endringer i budsjett 2015

Prioritet	Budsjettforslag GB for Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr) - foreslåtte endringer	Budsjett 2014	Budsjett 2015 konsekvensjustert	Endring
1	15 nye fullfinansierte studieplasser i kinesisk kat. F	596	614	18
1	30 nye fullfinansierte studieplasser i integrert lektorutdanning (historie, religionsvitenskap og spansk som fag 1) kat. D	1 710	1 761	51
6	Finansiering av Grieg Research School (2013/13845) (allerede tildelt)	300	309	9
3	Digitalisering innen forskning og utdanning	2 000	2 060	60
5	2 professor II stillinger ved SVT og SKOK	400	412	12
				-
1.1	Foreslått endring basis	5 006	5 156	150
2	7 nye 4-årige stipendiatstillinger med følgende innretning: - 1 stip kinesisk - 2 stip utøvende musikk (stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid) - 1 stip til SKOK/SVT kjønn, vitenskap, teknologi og samfunn - 3 åpne stip stillinger til de andre instituttene (LLE, AHKR, FOF) Mulighet til å omgjøre inntil 7 faste stipendiatstillinger til postdoktorstillinger	5 411	5 573	162
		-	-	-
1.4/5	Foreslått endring rekrutteringsstillinger	5 411	5 573	162
4	Investering i musikkinstrumenter Griegakademiet 720009	2 200	2 266	66
6	Middelalderkonferanse		1 000	1 000
7	Holbergs skrifter 700271	1 081	1 113	32
bygg	Se egen tabell for EIAs budsjett del for HF	awenter kostnadsoverslag fra EIA		
2	Foreslått endring i øremerkede midler annet	3 281	4 379	1 098
3	Foreslått endring i instituttinntekter	-		-
4	Foreslått endring i avskrivningsinntekter	-		-
	Sum foreslåtte endringer	13 698	15 109	1 411

Foreslåtte endringer i budsjettammen for 2015 er på 15,1 mill. kr.

Prioritet 1: 45 Nye studieplasser

Fakultetet har fått 10 nye studieplasser for å opprette et studieprogram i kinesisk. En økning på 15 fullfinansierte studieplasser til ytterligere styrking av kinesisk er på første prioritet. Deretter kommer 30 nye fullfinansierte studieplasser for å opprette historie, religionsvitenskap og spansk som fag 1 i den integrerte lektorutdanningen.

Prioritet 2: Syv nye stipendiatstillinger

HF har ikke blitt tilgodesett med nye midlertidige stipendiatstillinger de siste årene og fakultetet prioriterer derfor 7 nye 4-årige stipendiatstillinger på andre plass. 1 øremerket stipendiatstilling til kinesisk, 2 stipendiatstillinger innenfor utøvende musikk knyttet til det nasjonale Stipendprogrammet

for kunstnerisk utviklingsarbeid, 1 felles stipendiatstilling til SKOK/SVT innen forskningsområdet kjønn, vitenskap, teknologi og samfunn og 1 stipendiatstilling til hvert av de tre øvrige instituttene.

Prioritet 3: Digitalisering innen forskning og utdanning

DigUiB er et eksisterende satsingsområde ved UiB. Fakultetet har inngått et samarbeid med Universitetsbiblioteket om mulig digitalisering og overføring av arkiv og samlinger ved HF. Dette gjelder konkret Etno-Folkloristisk arkiv og Sudan-arkivet, men vil på sikt også kunne inkludere flere arkiv og samlinger ved HF. Det er nødvendig å få på plass et system for forvaltning av digital infrastruktur innenfor språkteknologi og oppdatering av digitale undervisningstilbud som kunsthistorie, Prisme og Fjernord er påkrevet. Fakultetet ber om 2 millioner i 2015 for å påbegynne arbeidet innenfor disse tre feltene.

Prioritet 4: Investeringer og vitenskapelig utstyr ved Griegakademiet

Griegakademiet har de siste årene fått tildeling utenfor rammen i størrelsesorden 1-2 millioner pr. år. Det årlige, kontinuerlige investeringsbehovet til musikkinstrumenter utgjør kr. 2.2 mill. (prisen på flygler har økt med ca. 20 %). Dette er en sum som bør øremerkes og legges inn i rammen til HF for å ivareta behovet for investering i flygel, kontinuerlig utskifting og avskrivning av instrumenter.

Prioritet 5: Professor II stillinger ved SKOK og SVT

Finansiering av to professor II stillinger ved SKOK og SVT for å styrke internasjonalt samarbeid, forskning og undervisning ved de to sentrene.

Prioritet 6: Middelalderkonferanse

UiB har flere sterke forskningsmiljøer innenfor middelalderstudier. HF vil starte et strategisk arbeid med å profilere dette feltet ved å arrangere en større internasjonal konferanse. Konferansen vil også være en oppfølging av Centre for Medieval Studies og samtidig skape en tverrfaglig møteplass for den mangfoldige middelalderforskningen ved UiB. Vi søker om 1 mill. kr til dette formålet.

Prioritet 7: Finansiering av Grieg Research School (GRS)

Vi viser til sak 2013/13845 der universitetsledelsen foreslår å styrke GRS med kroner 300.000 i basismidler. Dette vil gi en mer robust og forutsigbar finansieringsmodell over tid.

Prioritet 8: Finansiering av Holberg prosjektet

Holberg prosjektet er et samarbeidsprosjekt Universitetet i Bergen og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og en rekke andre bidragsytere der UiB har bidratt med om lag 1/3 av midlene. Til sammen skulle dette utgjøre 7 millioner kroner. Til nå er 6 millioner kroner tildelt i perioden fra 2009-2014. En million kroner gjenstår av opprinnelig bevilgning (u-sak 10-2008/). Prosjektet skal etter planen avsluttes i 2015.

Bygg og bygningsinvestering utenfor rammen

Fakultetet har en rekke store utfordringer og behov knyttet til bygg og bygningsinvesteringer som vi er avhengig av at faginstanser ved UiB kostnadsberegner og følger opp. Det ble satt av penger til utskifting av ventilasjonsanlegg i Harald Hårfages gate 1 i 2013, men her venter vi fremdeles på plan for igangsetting.

Tabell 8: Bygningstiltak utenfor rammen - EIAs budsjett del for HF 2015

Institutt	Tiltak	Prioritering	Merknad
FoF	Ombygging etter flytting av infosenteret	1	Budsjettsamarbeid med HF
IF	1: Oppussing og nytt møblement på møterom 305 og møterom/lunsjrom 222, 2: Kjøkkenkrok med oppvaskmaskin, benker og skap utenfor rom 222.	2	
	Ombygging av tidligere lysbildearkiv i Sydneplass 12/13, 2. etasje	3	Kostnadsberegnet til ca. 60-70 000
SVT/SKOK	Opprydning og oppussing av tilkomsten for å kunne utnytte kontorarealene i kjeller på best mulig måte.	4	
LLE	Oppgradering av arkivrom i kjeller (tidligere teaterarkiv) Sydneplassen 12/13 for oppbevaring av arkiv og forskningsmaterialet etter Pierce.	5	Budsjettsamarbeid med AHKR er mulig på grunn av felles faglig interesse.
AHKR	Generell oppussing av kontor og fellesareal i Øysteinsgt. 1 - 3	6	

Det mest prekære er knyttet til Nygård skole. I påvente av at det blir bevilget midler i statsbudsjettet til ombygging er det en rekke behov som må løses. HF har satt av ca. 3 millioner innenfor eget budsjett i 2014 til midlertidig rehabilitering av Nygård skole, prioriteringsliste er tilsendt Eia i ePhorte-sak 2012/978. Vi regner med at EIA vil ta resten av midlertidige tiltak innenfor sin ramme.

Et annet stort og viktig prosjekt for fakultetet knytter seg til Sydneshaugen skole. Eiendomsavdelingen (EIA) foretok i 2011 en mulighetsstudie av dette bygget. Formålet med denne studien var å finne frem til mulige løsninger for bygget, sammen med et oppusset HF-bibliotek og et rehabilitert HF-bygg, som gjør at det fremstår som et attraktivt og helhetlig læringsmiljø for studentene ved fakultetet. Flytting av informasjonssenteret vårt til Sydneshaugen skole vil fullføres høsten 2015 finansiert av eget budsjett, men kostnader til ombygging av det gamle infosenteret søker vi om utenfor rammen.

Når det gjelder Fastings Minde trengs det innvendig oppussing (jf. saknr.2010/6455 om bygningsmessige tiltak for 2011). Dette blir en svært kostbar rehabilitering fordi bygget er fredet. FoF, som har kontor i bygget, ønsker å flytte dem til Sydneskvartalet så snart det blir mulig – fordi ombygging til normal standard trolig tar lang tid siden bygget er fredet.

Fakultetet avventer tilbakemelding fra EIA for detaljert kostnadsvurdering av tiltakene. Nedenfor følger tabell med prioriterte tiltak i utenfor budsjett i 2015. I tillegg kommer midlertidige tiltak ved Nygård skole utover de 3 millionene som er avsatt til formålet fra fakultetet i 2014.

Budsjett 2015 – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Universitetenes finansiering er basert på en kombinasjon av grunnbevilgninger fra kunnskapsdepartementet, resultatinntekter og ekstern finansiering. Fakultetets og instituttens inntekter blir påvirket av at det oppnås resultatmidler for ekstern finansiering fra Norges forskningsråd og EU. Konkurransen om disse midlene er sterk, og i økende grad internasjonal. Suksess i konkurransen er avhengig av fakultetet og enhetene stimulerer internasjonalt sterke forskningsmiljøer og samarbeid. I en slik konkurransesituasjon blir det viktig at våre fagmiljø også er aktive for å påvirke innretningen på de eksterne forskningsvirkemidlene og programmene. Det krever en systematisk og langsiktig tilnærming særlig med tanke på at Horisont 2020 programmet med sin betydelige størrelse og varighet har stor innflytelse på den europeiske og norske forskningsagendaen.

Det er fakultetets vurdering at det er et større potensiale for eksternt finansiert aktivitet i HF-fagmiljøer. Aktiviteten innenfor EUs nye rammeprogram H2020 er beskjeden og fakultetet vil i 2015 arbeide målrettet for særlig å øke interessen for ERC-ordningen. Det ble sendt inn 1 ERC Starting Grant søknad i 2014 og søknadsaktiviteten skal økes med sikte på utlysningene for 2015. Fakultetet har som målsetting at det skal sendes 1 søknad for henholdsvis ERC StG, ERC CoG og AdG i 2015. Erfaringer tilsier at også søknadsutvikling i seg selv gir verdifull kunnskapsoppbygging og utvidelse av internasjonale nettverk.

Tabell 9: Budsjettforslag 2015 - Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA)

Budsjettforslag BOA for Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2014 inntekt for aktivitet	Teknisk prognose ved årsslutt 2014 pr juli 2014	Budsjett 2015 Inntekt for aktivitet	Endring	Budsjett 2015 Fakturert inntekt
Forskningsrådet	36 300	30 886	37 622	1 322	
EU	4 300	3 940	2 913	-1 387	-
<i>herav EU, forskning</i>		-	2 913		
<i>herav EU, utdanning og annet</i>		-			
Andre	19 800	13 337	19 854	54	-
<i>herav andre - statlige etater</i>	11 100	-	8 486		
<i>herav andre - kommunale/fylkeskommunale etater</i>	-	-	-		
<i>herav andre - organisasjoner</i>	100	-	2 381		
<i>herav andre - gaveforsterkning</i>	-	-	750		
<i>herav andre - gaver</i>	800	-	-		
<i>herav andre - næringsliv/privat</i>	1 600	-	1 644		
<i>herav andre - Stiftelser</i>	6 000	-	6 343		
<i>herav andre - øvrige</i>	200	-	250		
Oppdrag	4 800	4 594	6 062	1 262	
Sum	65 200	52 756	66 450	1 250	-

Økt Bidrags- og Oppdragsfinansiert Aktivitet (BOA) skal og vil bidra til styrket forskningsinnsats ved fakultetet, økt rekrutteringsgrunnlag, doktorgradsproduksjon, flere postdoktorer, publikasjoner og til mer internasjonalt samarbeid. Det er en klar ambisjon å arbeide for å øke ekstern finansiering i 2015.

Fakultetet vil blant annet gjennom arbeidet med den nye strategiplan og økte strategiske avsetninger, rådgivning, og forbedret lederstøtte om utlysningsmuligheter øke den eksternt finansierte søknadsaktiviteten. Egenandeler og egenfinansiering til prosjektutvikling og forskningsprosjekter er i mange tilfeller en forutsetning for å få tilslag på søknader om ekstern finansiering. Avsetning av strategiske midler til egenandeler og egenfinansiering anses derfor som et viktig virkemiddel for å støtte søknader. Instituttens innsats for å øke den eksternt finansierte aktiviteten varierer, og det er behov for en sterkere planmessig og strategisk satsing. Fakultetet og enhetene vil i samarbeid i 2015 utvikle konkrete planer knyttet til forskningsområder, som vi ønsker å realisere og sikre gode rammevilkår for med tanke på blant annet kommende SFF utlysninger i 2016.

Inkludert i bevilgningene fra forskningsrådet og EU er eksterntfinansierte postdoktorer og stipendiater (i skrivende stund er 10 stipendiater og 10 postdoktorer eksterntfinansierte). En jevn mengde på eksternt finansierte stipendiater fører til flere disputaser per år som igjen utløser mer uttelling i RBO kroner. I tillegg kommer økningen i publikasjoner. Dette illustrerer den tette sammenhengen mellom BOA og RBO-komponenten i tildelingen fra departementet, og fakultetet har som målsetting å ikke sakte akterut.

Instituttene må arbeide enda mer målrettet og mer langsiktig med god støtte til forskere på strategiske og relevante felt. Eksternt finansierte forskning bør styrke fagmiljøene på områder enhetene prioriterer, og dermed sikre at søknader kan utvikles innenfor gode kollegiale rammer.

Det meste av fakultetets eksterntfinansierte virksomhet er definert som bidragsaktivitet. I forhold til 2014 budsjettet, forventer fakultetet i 2015 en svak oppgang i totalomfang av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.

Måltall BOA for 2015

Se tabell 8 i vedlegget:

Bidrag fra Forskningsrådet

Forskningsrådet er fakultetets største BOA inntektskilde. Måltallet for NFR-inntekter er 36,3 millioner for 2014, mens prognosen er 30,9 millioner. I 2015 forventer fakultetet et budsjett på 37,6 millioner kroner som forskningsrådsfinansiert aktivitet. Av dette er 33,5 millioner videreføring av eksisterende eller nylig tildelte prosjekter meldt inn av institutt og sentre, mens 4,2 millioner er antatt nye prosjekter av søknader som for tiden er til behandling hos NFR, (derav er 1,9 millioner er et prosjekt som er nylig tildelt). Forutsetningene for anslaget på nye NFR-prosjekter er reelle søknader til NFR, nedjustert til 70 % av maksimalt søknadsbeløp, en tilslagsprosent på 10 % og en antagelse om halvårseffekt i 2015 for alle prosjekter unntatt rene postdoktorprosjekter.

Bidrag fra EU

Måltallet for EU-inntekter er 4,3 millioner for 2014, mens prognosen er 4,0 millioner. Inntekten fra EU-prosjekter ventes å bli 2,9 millioner kroner i 2015. Dette er en reduksjon sammenlignet med de senere år og skyldes at mange prosjekter nå er ferdige, og at tilførselen av nye prosjekter har vært

lav. Det ligger an til 3 EU-søknader som blir avklart i 2015, men det er ikke lagt inn forventninger om tilslag på nye EU-prosjekter i måltallet for 2015.

Andre bidragsinntekter

Måltallet for andre bidragsinntekter er 19,8 millioner for 2014, mens prognosen er 13,3 millioner. For 2015 forventes inntektene å bli 19,9 millioner. Alt dette er basert på videreføring av eksisterende eller nylig tildelte prosjekter. Ca. 8,3 % av annen bidragsfinansiering kommer fra privat næringsliv.

Oppdragsinntekter

Ansvar for nasjonale prøver i engelsk ligger hos Utdanningsdirektoratet som kjøper tjenester for å gjennomføre dette. Fra 2012 har UiB hatt ansvaret i regi av Institutt for fremmedspråk, men med Uni Research som underleverandør av tjenester. Kontrakten er 5-årig. Rammen per år er på 5,25 millioner kroner inkl. mva. Denne avtalen vil sannsynligvis utvides i 2014 til også å omfatte 3. klassetrinn og totalrammen utvides dermed til nærmere 6 millioner pr år.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Det medisinsk-odontologiske fakultet
Det humanistiske fakultet
Det juridiske fakultet
Det psykologiske fakultet
Universitetsbiblioteket
Universitetsmuseet i
Bergen, Administrasjonen

Referanse

2014/5319-SVB

Dato

05.06.2014

Budsjettforslag for 2015

Fakultetene bes med dette om å utarbeide budsjettforslag for 2015.

Opplegg for budsjettprosessen og vurderinger av konsekvenser for universitetets budsjett av det som ble oppnådd i 2013, ble behandlet av universitetsstyret i sak 40/14. Vedtaket i saken ble som foreslått. Budsjettprosessen vil følge tidsplan som vist under.

Vurderinger av fakultetets situasjon og oppnådde resultater, sammen med forsknings-, forskerutdannings- og utdanningsmeldinger er viktige i arbeidet med budsjettet for 2015. Det forutsettes at forslagene til prioriterte tiltak er kostnadsberegnet. Dette gjelder både tiltak som foreslås innenfor og utenfor budsjetttrammen. For eventuelle forslag om nye tiltak må det gjøres rede for hvordan tiltakene planlegges finansiert. Uten økte totalrammer kan dette skje ved effektivisering innenfor eksisterende rammer eller ved å avvikle eller redusere oppgaver.

Universitetets strategi 2011 – 2015 er sammen med momentene i sak 40/14 førende for prioriteringer og planer for 2015. For 2015 legges det til rette for følgende hovedprioriteringer:

- Utdanning
  - Nye studieprogram med klare samfunnsmessige behov
  - Videreføring av DigUiB prosjektet
- Forskning
  - Tiltak for å øke BOA inntekter med særskilt fokus på EU- inntekter.
  - Overføring og videre oppbygging av SARS- senteret.
  - Disponering av rekrutteringsstillinger
- Bygg og infrastruktur

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Universitetsledelsen vil i år invitere til et møte med dekanene om budsjettprosessen i august før budsjettforslagene sendes inn. Fakultetet bes så om å utarbeide budsjettforslag innen **8. september**. Universitetsledelsen vil diskutere budsjettforslaget med fakultetet i dialogmøte september/oktober. Foreløpig budsjettvurderinger vil bli presentert og drøftet i møte med ledelsen ved fakultetene, Universitetsbiblioteket og Universitetsmuseet. Forslag til budsjett legges fram i universitetsstyremøte 30. oktober. Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2015 innen 17. november. Tabell 1 viser årets budsjettprosess. I tillegg vil det legges opp til dialogmøte med Studentparlamentet.

Tabell 1. Budsjettprosess i 2015

	Tidspunkt/ frister
Rundskriv om budsjettforslag for 2015	juni
Møte med dekanene om budsjett 2015	18. august
Prioriterte forslag til bygg, ombygging og investeringer fra enhetene	1. september
Budsjettforslag for 2015 fra fakulteter og avdelinger	8. september *
Dialogmøter med fakultetene, universitetsmuseet og biblioteket	september - oktober
Statsbudsjettet legges frem	8. oktober
Drøftinger av prioriteringer i møte med fakultetene	oktober
Universitetsstyret behandler universitetets budsjett for 2015	30. oktober
Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2015	17. november

*De fakultetene som har planlagt behandling av budsjettforslag i styremøter senere enn 8. september bes ta kontakt med Økonomiavdelingen.

Budsjetttrammer

I det følgende legges det til grunn en estimert inntektsramme fra Kunnskapsdepartementet på 2,89 mrd. kroner, inkl. en forutsatt lønns- og priskompensasjon på 3 %. Satsen for lønns- og priskompensasjon er å forstå som et estimat som vil bli justert når denne blir kjent i forslag til statsbudsjett.

Tabell 2. Budsjettestimater, grunnbevilgning 2015-2017

Grunnbevilgning UiB	2015	2016	2017
Bevilgning fjorårsrammen, jmf bevilgningsbrev.	2 759 198	2 890 623	2 990 457
Lønns- og priskompensasjon, antatt 3 %	82 776	86 719	89 714
Videreføring av stipendiatstillinger	11 733		
Videreføring av økt opptaksramme (studieplasser)	6 590	1 100	
10 nye studieplasser fiskehelse*	1 583	3 165	3 165
50 nye studieplasser i energi og teknologi*		1 900	3 800
30 nye studieplasser i rettsvitenskap*	975	1 950	975
30 nye studieplasser MediaCity Bergen*			5 000
Resultatmidler forskning (RBO)	18 829		
Resultatmidler utdanning	9 179	5 000	5 000
Estimert budsjetttramme for 2015- 2017	2 890 863	2 990 457	3 098 110

*Krever nye bevilgninger fra KD

Mal for budsjettforslaget for 2015

Forslaget fra fakultetet er del av grunnlaget for universitetsstyrets fordeling av budsjett for 2015. Følgende mal skal legges til grunn for utarbeidelse av budsjettforslagene:

1. Sammendrag
En kort presentasjon av de viktigste utfordringene ut fra universitetets strategi
2. Budsjettforslag 2015 for grunnbevilgningen
  - 1) Rammebudsjett inkl. rekrutteringsstillinger
  - 2) Øremerket budsjett utenfor rammen
  - 3) Budsjett for instituttinntekter
  - 4) Budsjett for inntekter til avskrivninger
3. Budsjettforslag 2015 målsetning for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)
  - 1) Bidrag fra Forskningsrådet
  - 2) Bidrag fra EU
  - 3) Andre bidragsinntekter
  - 4) Oppdrag

Forslagene sendes Økonomiavdelingen. I det følgende gis kommentarer til punktene i malen.

Sammendrag

Fakultetene bes gi en kortfattet presentasjon av sine prioriteringer med utgangspunkt i vurderinger av utfordringer og universitetets strategi og virksomhetsmål. Det må tas utgangspunkt i realistiske budsjettforutsetninger. Presentasjonen skal ikke overstige én side.

Budsjettforslag 2015 - grunnbevilgningen

Budsjettforslag for grunnbevilgningen skal ha følgende inndeling:

- 1) Rammebudsjett inkl. rekrutteringsstillinger
- 2) Øremerket budsjett utenfor rammen
- 3) Budsjett for instituttinntekter
- 4) Budsjett for inntekter til avskrivninger

Budsjettforslaget fylles inn etter oppsettet i tabell 3. Forutsetningene som er lagt til grunn i konsekvensjustert ramme for 2015 er vist i tabeller i vedlegg som følger dette brevet.

Det vil i tillegg bli sendt ut en Excel-fil med tabeller med ferdig utfylte tall for budsjett 2014 og konsekvensjustert ramme for 2015 for hvert fakultet.

Tabell 3. Budsjettforslag 2015, Grunnbevilgning, inntekter

	Budsjettforslag GB for Inntekter ved fakultet xxxx (tusen kr)	Budsjett 2014	Budsjett 2015 konsekvensjustert	Endring
1.1	Basis			-
1.2	Resultatmidler utdanning			-
1.3	Resultatmidler forskning			-
1.4	Øremerkede midler rekruttering stipendiater			-
1.5	Øremerkede midler rekruttering postdoktorer			-
2	Øremerkede midler annet			-
3	Instituttinntekter			-
4	Avskrivningsinntekter			-
	Sum grunnbevilgning	-	-	-
1.1	Foreslått endring basis (spesifiseres)			-
1.4/5	Foreslått endring rekrutteringsstillinger (spesifiseres)			-
2	Foreslått endring i øremerkede midler annet (spesifiseres)			-
3	Foreslått endring i instituttinntekter			-
4	Foreslått endring i avskrivningsinntekter			-
	Sum budsjett inkl. foreslått endring	-	-	-
1-4	herav disponert til investeringer inkl. øremerket			-
1-4	herav foreslått endring i disponert til investeringer inkl. øremerket			-

Konsekvensjustert ramme forutsetter en lønns- og priskompensasjon i 2015 på 3 %. Alle budsjettforslag for 2015 skal legge til grunn samme forutsetning. Forslagene vil bli justert etter faktisk lønns- og priskompensasjon når denne blir kjent i forbindelse med statsbudsjettet for 2015.

De beløp som er ført opp i konsekvensjustert ramme er foreløpige anslag som kan bli endret i endelig fordeling.

1. Tiltak innenfor budsjettrammen

Det bes om at det gis en oversikt over budsjettet for 2015, basert på budsjetttrammen i 2014. Dette omfatter punktene 1.1 – 1.5 i tabellen over.

Vedtak i 2014 som gir budsjettmessig virkning i 2015, er lagt til i budsjettgrunnlaget (konsekvensjustering). Det samme gjelder estimerte endringer i resultatinntekter. Estimerte budsjetttrammer for 2015 er gitt i vedlegg.

Det vil i 2015 bli foreslått mer midler til strategiske formål, satsninger og som incentivmidler. Dersom ikke universitetets egen ramme styrkes fra departementet vil slike budsjettposter måtte finansieres som omfordeling innenfor eksisterende rammer. Fakultetene bør derfor planlegge med et omfordelingskutt på inntil 2 % i neste års budsjett. Fakultetene må videre ta hensyn til at internhusleie vil øke mer enn lønns- og priskompensasjonen slik det er beskrevet i styresak 42/14 om prioritering av byggprosjekter.

Forslag til endringer i egen ramme utover konsekvensjustering føres opp under «1.1 og 1.4/5 Foreslått endring» i tabelloppsettet. Endringene bør spesifiseres enten ved å utvide tabellen eller som underspesifikasjon. Fakultetene kan også her foreslå omdisponering mellom stipendiat- og postdoktorstillinger. Departementet har gitt adgang til slik omdisponering i årets tildelingsbrev og det legges opp til at styret skal ved egne retningslinjer for dette senere i år.

2. Øremerkede midler utenfor rammen

Øremerkede midler utenfor rammen er vist i egen tabell i vedlegg. Det er innarbeidet konsekvensjusteringer i rammen for 2015 slik det fremgår i tabellen.

Forslag til endringer i øremerkede tildelinger utenfor rammen utover konsekvensjustering føres opp under punkt «2. Foreslått endring i øremerkede midler annet» i tabelloppsettet. Endringene bør spesifiseres enten ved å utvide tabellen eller som underspesifikasjon.

3. Instituttinntekter

Instituttinntekter er alle inntekter som føres i kontoklasse 3 på grunnbevilgningen totalt – utenom bevilgning som føres på art 390x og avskrivningsinntekter.

Forslag til endringer i budsjett for instituttinntekter føres opp under punkt «3. Foreslått endring i instituttinntekter» i tabelloppsettet.

4. Avskrivningsinntekter

Avskrivningsinntekter er netto inntekt som føres på art 392x, 393x og 396x. Nettobeløpet angir hvor mye mer som må inntektsføres for å dekke forskjellen mellom verdifall og reinvestering.

Forslag til endringer i budsjett for avskrivningsinntekter føres opp under punkt «4. Foreslått endring i avskrivningsinntekter» i tabelloppsettet.

Bygg og bygningsinvesteringer

Fakultetets forslag til bygningsmessige tiltak og/eller investeringer i inventar og utstyr knyttet til ombyggings- og flytteprosjekter omtales i investeringsbudsjettene. For 2015 skal slike forslag sendes til Eiendomsavdelingen innen 1. september, med kopi til Økonomiavdelingen.

Andre investeringer

Fakultetet bes om å utarbeide budsjett for anskaffelser av nytt avansert vitenskapelig utstyr. Det bes om vurdering av behov for utskiftning av eldre utstyr. Foreslåtte tiltak bes prioritert.

I tabellen for budsjettforslag skal det føres opp hvor mye som settes av til investeringer (dvs kontoklasse 4 motpart 00) innenfor rammen i 2014 og konsekvensjustert ramme for 2015 - og evt om det er foreslått endringer for investeringer på øremerkede poster utenfor rammen. Dette føres opp som «herav-beløp» i tabellen.

Generelt om forslag til budsjettøkninger i budsjettrammen

Fakultetene kan fremme forslag om økninger på egen ramme og for øremerkede poster utenfor budsjettrammen. Eventuelle forslag må være i samsvar med universitetets strategi, handlingsplaner, fakultetenes planer og fastsatte mål. Forslagene føres opp i *prioritert* rekkefølge i underspesifikasjonen som følger tabell 3, med begrunnelse og kostnadsoverslag.

Budsjettforslagene brukes også som innspill til UiBs budsjettforslag for 2016 som skal fremmes for departementet i løpet av høsten. Fakultetene kan derfor også ta med forslag om økte studieplasser for 2016 slik det er oppfordret til i styresak 40/14.

Budsjettforslag – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Budsjettforslaget skal inneholde budsjettmål for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet. Budsjettet splittes i bidragsinntekter fra Forskningsrådet, EU med underposter, andre bidragsinntekter med underposter og oppdragsaktivitet.

Universitetsledelsen ser det som viktig å øke institusjonens BOA-inntekter. Slik kan en utvide den samlede forskningen og skaffe finansiering til bygg og annen infrastruktur. Fakultetene bes derfor særskilt vurdere sitt vekstpotensial for BOA-inntekter – og spesielt EU-inntekter - i budsjettforslaget.

Budsjettforslaget for 2015 skal føres opp i 2015-priser med både aktivitetsbasert inntekt (dvs sum av det som føres i kontoklasse 3) og fakturert inntekt (eksempelvis det som føres på art 3400 for Forskningsrådet). Med dette ønsker vi å utvide fokus til også å omfatte nye inntekter i 2015.

Tabell 4. Budsjettforslag BOA 2015- inntekter

Budsjettforslag BOA for inntekter for fakultet xxx (tusen kr)	Budsjett 2014 inntekt for aktivitet	Budsjett 2015 Inntekt for aktivitet	Endring	Budsjett 2015 Fakturert inntekt
Forskningsrådet			-	
EU			-	-
herav EU, forskning				
herav EU, utdanning og annet				
Andre			-	-
herav andre - statlige etater				
herav andre - kommunale/ fylkeskommunale etater				
herav andre - organisasjoner				
herav andre - gaveforsterkning				
herav andre - gaver				
herav andre - næringsliv/privat				
herav andre - Stiftelser				
herav andre - øvrige				
Oppdrag			-	
Sum	-	-	-	-

I tidligere budsjettforslag har fakultetene blitt bedt om planer for egenandeler, dekning av indirekte kostnader og antall årsverk i bestemte stillingsgrupper. Det finnes nå bedre rapporter for disse størrelsene slik det ikke lenger er nødvendig å be fakultetene om dette. Det er likevel naturlig at fakultetene omtaler forventet utvikling i disse parameterne i sine budsjettforslag.

I 2014 er det innført nye satser for indirekte kostnader ved UiB beregnet etter den nye TDI-modellen. Modellen er en kalkylemetode som vil bli innført i hele sektoren fra 2015. I den forbindelse vil det for 2015 bli vurdert endringer i fellesbidraget fakultetene belastes. Hensikten er å få fellesbidragssatsene til å passe bedre sammen med den nye modellen. I 2014 arbeides det også fakultetsvis med å kalkulere leiestedspriser etter TDI-modellen. I sum skal de nye satsene for indirekte kostnader og de nye leiestedsprisene for bruk av laboratorier og annet, gi miljøene bedre og riktigere kostnadsdekning for BOA-prosjekter.

Dialogmøter

Høsten 2014 gjennomføres dialogmøtene i september- oktober.

Vi ser fram til videre dialog om budsjettet for 2015!

Vennlig hilsen

Kjell Bernstrøm
konst. universitetsdirektør

Kirsti R. Aarøen
fung. økonomidirektør

Vedlegg

- 1 Budsjettforslag for 2015 - tabeller HUM
- 2 Budsjettforslag for 2015 - tabeller MN
- 3 Budsjettforslag for 2015 - tabeller MOF
- 4 Budsjettforslag for 2015 - tabeller SV
- 5 Budsjettforslag for 2015 - tabeller JUS
- 6 Budsjettforslag for 2015 - tabeller PS
- 7 Budsjettforslag for 2015 - tabeller UB
- 8 Budsjettforslag for 2015 - tabeller UM

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetsdirektøren

Vedlegg: Tabeller Det humanistiske fakultet

Lønns- og priskompensasjon for 2015 er forutsatt lik 3 %

Konsekvensjustert ramme for 2015:

Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Prosjekt	Bud 2015	Bud 2014	Endring	Endring %
Basis	000000	180 877	175 039	5 838	3,3 %
Resultatmidler utdanning	000000	71 933	71 742	191	0,3 %
Resultatmidler forskning	000000	27 488	28 759	-1 271	-4,4 %
Øremerkede midler rekruttering stipendiater	720006	61 078	59 299	1 779	3,0 %
Øremerkede midler rekruttering postdoktorer	720020	6 764	6 567	197	3,0 %
Øremerkede midler annet	7xxxxx	12 062	17 312	-5 249	-30,3 %
Instituttinntekter	000000	10 000	10 000	-	0,0 %
Avskrivningsinntekter	000000	1 600	1 600	-	0,0 %
Sum grunnbevilgning		371 803	370 318	1 485	0,4 %
Bidragmidler NFR	199995	36 300	36 300	-	0,0 %
Bidragmidler EU	639995	4 300	4 300	-	0,0 %
Bidragmidler andre	699995	19 800	19 800	-	0,0 %
Oppdragsmidler	100005	4 800	4 800	-	0,0 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler		65 200	65 200	-	0,0 %
Sum totalt inntektsbudsjett		437 003	435 518	1 485	0,3 %

Spesifikasjon av konsekvensjustert endring for 2015:

Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett-ramme 2014	Lønns- og priskomp.	Resultatutbetaling forskning	Resultatutbetaling utdanning	Rekrutteringsstillinger	Nye studieplasser	Tilskudd busleie	Omfordeling	Oppgaveendring	Annen endring	Sum budsjett-ramme 2015	Endring
Basis	175 039	5 251				587	-	-	-	0	180 877	5 838
Resultatmidler utdanning	71 742	2 152		-1 961						-0	71 933	191
Resultatmidler forskning	28 759	863	-2 134								27 488	-1 271
Øremerkede midler rekruttering stipendiater	59 299	1 779									61 078	1 779
Øremerkede midler rekruttering postdoktorer	6 567	197									6 764	197
Øremerkede midler annet	17 312									-5 249	12 062	-5 249
Instituttinntekter	10 000										10 000	-
Avskrivningsinntekter	1 600										1 600	-
Sum grunnbevilgning	370 318	10 242	-2 134	-1 961	-	587	-	-	-	-5 249	371 803	1 485
Bidragmidler NFR	36 300										36 300	-
Bidragmidler EU	4 300										4 300	-
Bidragmidler andre	19 800										19 800	-
Oppdragsmidler	4 800										4 800	-
Sum bidrags- og oppdragsmidler	65 200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65 200	-
Sum totalt inntektsbudsjett	435 518	10 242	-2 134	-1 961	-	587	-	-	-	-5 249	437 003	1 485

Konsekvensjustert øremerkede midler annet (midler utenfor rammen)

P-nr-	Annet øremerket HF	Bud 2014	LP-komp	Oppgaveendring	Realendring	Bud 2015	Endring	Endring-%
720009	Vitenskapelig utstyr Griegakademiet	1 000	30		-1 030	-	-1 000	-100,0 %
700268	Prosjekt vitenskapshistorie, inkl forfatter	1 840	55		-694	1 201	-639	-34,7 %
0	Midlertidig professor II	160	5		-164	0	-160	-99,9 %
700910	ERC- støtte	447	-		-230	217	-230	-51,4 %
700253	Studiesentre England og Tyskland	9 700	291			9 991	291	3,0 %
700271	Holbergs skrifter	1 081	32		-1 113	-0	-1 081	-100,0 %
0	50% stilling Afrika- studier	414	12		-213	213	-201	-48,4 %
0	Frikjøp estetisk utvalg	300				300	-	0,0 %
0	Frikjøp alumnus	35			-35	-	-35	-100,0 %
0	Kompensasjon for verv	135	4			139	4	3,0 %
	Nesten SFF- HF	2 200			-2 200	-	-2 200	-100,0 %
	Sum	17 312	430	0	-5 679	12 062	-5 249	-30,3 %

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Christies Gate 18
Bergen

Saksbehandler
Sven-Egil Bøe
55582033

Tabeller som skal fylles ut i budsjettforslaget:

(Ettersendes preutfyllt i excelformat i tillegg.)

	Budsjettforslag GB for Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2014	Budsjett 2015 konsekvensjustert	Endring
1.1	Basis	175 039	180 877	5 838
1.2	Resultatmidler utdanning	71 742	71 933	191
1.3	Resultatmidler forskning	28 759	27 488	-1 271
1.4	Øremerkede midler rekruttering stipendiater	59 299	61 078	1 779
1.5	Øremerkede midler rekruttering postdoktorer	6 567	6 764	197
2	Øremerkede midler annet	17 312	12 062	-5 249
3	Instituttinntekter	10 000	10 000	-
4	Avskrivningsinntekter	1 600	1 600	-
	Sum grunnbevilgning	370 318	371 803	1 485
1.1	Foreslått endring basis (spesifiseres)			-
1.4/5	Foreslått endring rekrutteringsstillinger (spesifiseres)			-
2	Foreslått endring i øremerkede midler annet (spesifiseres)			-
3	Foreslått endring i Instituttinntekter			-
4	Foreslått endring i avskrivningsinntekter			-
	Sum budsjett inkl. foreslått endring	370 318	371 803	1 485
1-4	<i>herav disponert til investeringer inkl øremerket</i>			-
1-4	<i>herav foreslått endring i disponert til investeringer inkl. øremerket</i>			-

Budsjettforslag BOA for Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2014 inntekt for	Budsjett 2015 Inntekt for	Endring	Budsjett 2015 Fakturert inntekt
Forskningsrådet	36 300		-36 300	
EU	4 300	-	-4 300	-
<i>herav EU, forskning</i>				
<i>herav EU, utdanning og annet</i>				
Andre	19 800	-	-19 800	-
<i>herav andre - statlige etater</i>				
<i>herav andre - kommunale/fylkeskommunale etater</i>				
<i>herav andre - organisasjoner</i>				
<i>herav andre - gaveforsterkning</i>				
<i>herav andre - gaver</i>				
<i>herav andre - næringsliv/privat</i>				
<i>herav andre - Stiftelser</i>				
<i>herav andre - øvrige</i>				
Oppdrag	4 800		-4 800	
Sum	65 200	-	-65 200	-

Institutt for fremmedspråk
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Griegakademiet - Institutt for musikk
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Senter for vitenskapsteori
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Referanse

2014/5352-ANNHFE

Dato

21.05.2014

Budsjettforslag 2015 - innspill fra institutt og sentre

Introduksjon – Omfang og frister

Fakultetene skal oversende budsjettforslag for 2015 til universitetsledelsen i september. Det skal behandles i fakultetsstyremøtet den 9. september. Forslagene danner grunnlag for styringsdialoger og budsjettsamtaler med fakultetene samt universitetsstyret budsjettfordeling. Som dere ser av vedlagte tidsplan sender ikke UiB brev om budsjettprosessen før i juli. For å ha bedre tid på den interne prosessen, ønsker vi å be om innspill fra instituttene/sentrene **innen 1. juli 2014**.

Det humanistiske fakultet har en god økonomisk situasjon i 2014 med positive overføringer fra i fjor knyttet til øremerkede tiltak. Studiepoengproduksjon og antall utvekslingsstudenter har gått ned fra 2012 til 2013. Resultatbasert omfordeling viser en økning i doktorgrader og publikasjonspoeng, mens det er en nedgang i NFR- og EU-inntekter. Konsekvensen for 2015-budsjettet blir sannsynligvis en lavere budsjetttramme for fakultetet. Hvor mye nedgangen vil bli, vil ikke være klart før i budsjettbrevet fra universitetsdirektøren i juli. En foreløpig indikasjon med fakultetets og enhetenes resultater til bruk i budsjettfordelingen for 2015 er lagt ved. Brevet om budsjettforslaget fra universitetsledelsen vil bli ettersendt når det foreligger.

Fakultetets vedtatte strategi for 2012-2015 vil gi føringer for budsjettet i 2015.

https://www.uib.no/filearchive/strategidokument_endelig.pdf

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det humanistiske fakultet
Telefon 55589380
Telefaks 55589383
post@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Harald Hårfagresgt. 1
Bergen

Saksbehandler
Annhild Fetveit
55589386

Tidsplan for budsjettprosess 2015

Budsjettprosess 2015	Dato / frist
Brev til institutter/sentre om innspill til budsjettforslag	23. mai. 2014
Universitetsstyremøte - budsjett og budsjettprosess 2015	28. mai. 2014
Svarfrist innspill til budsjett 2015 fra institutter/sentre	1. jul. 2014
Universitetsdirektør - ber om innspill til budsjettforslag 2015 fra fakultetene	1. jul. 2014?
Fakultetsstyret behandler fakultetets budsjettforslag 2015 og bemanningsplaner	9. sep. 2014
Budsjettforslaget oversendes universitetsdirektøren	15.sep.2014?
Universitetsstyret – budsjettforslag 2015	25. sep. 2014
Fakultetsledelsen styringsdialogmøte med universitetsledelsen	oktober 2014
Forslag til statsbudsjett 2015	oktober 2014
Fakultetsstyremøte – justert budsjettfordelingsmodell (ved behov)	21. okt. 2014
Universitetsstyret – budsjettfordeling 2015	27. nov. 2014
Fakultetsstyremøte – budsjettfordeling 2015	16. des. 2014
Tildelingsbrev 2015 til fakultetene	januar 2015
Instituttbudsjettark uten overføringer sendes ut til institutt/sentre	januar 2015

Budsjettforslaget som skal sendes universitetsledelsen opererer med begrepene «innenfor rammen» og «utenfor rammen». Den rammen det vises til i denne sammenheng er fakultetets budsjetttramme for inneværende år. Budsjetttrammen til fakultetet for 2014 vises som «sum grunnbevilgning» i tabellen under.

Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Prosjekt	Budsjett 2014	Budsjett 2013	Endring	Endring %
Basis	000000	175 039	173 874	1 165	0,7 %
Resultatmidler utdanning	000000	71 742	70 188	1 554	2,2 %
Resultatmidler forskning	000000	28 759	25 431	3 328	13,1 %
Øremerkede midler rekruttering stipendiater	720006	59 299	59 213	86	0,1 %
Øremerkede midler rekruttering postdoktorer	720020	6 567	7 393	-826	-11,2 %
<i>"Innenfor rammen"</i>	<i>000000</i>	<i>341 406</i>	<i>336 099</i>	<i>5 307</i>	<i>1,6 %</i>
Øremerkede midler annet	7xxxxx	17 312	15 061	2 251	14,9 %
Instituttinntekter	000000	10 000	10 000	0	0,0 %
Avskrivningsinntekter	000000	1 600	1 600	0	0,0 %
<i>"Utenfor rammen"</i>	<i>000000</i>	<i>28 913</i>	<i>26 662</i>	<i>2 251</i>	<i>8,4 %</i>
Sum grunnbevilgning		370 318	362 761	7 557	2,1 %
Bidragmidler NFR	199995	36 300	35 000	1 300	3,7 %
Bidragmidler EU	639995	4 300	8 000	-3 700	-46,3 %
Bidragmidler andre	699995	19 800	16 000	3 800	23,8 %
Oppdragsmidler	100005	4 800	5 300	-500	-9,4 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler		65 200	64 300	900	1,4 %
Sum totalt inntektsbudsjett		435 518	427 061	8 457	2,0 %

Vi ber om at enhetene setter opp korte budsjettforslag i henhold til følgende mal:

1. Sammendrag

Om lag en halv side tekst som viser instituttets viktigste faglige oppgaver og prioriteringer innen henholdsvis utdanning og forskning.

2. Prioriteringer innenfor budsjettrammen

Instituttene må vurdere sin utdanningsportefølje i lys av strategien og med sikte på å tilpasse ressursbruken til rammen av faste stillinger. Vi ber også om at instituttene kommenterer og begrunner eventuelle behov for justeringer av bemanningsplanen for perioden 2013-2015 (FS 75/12). Vi ber også om at dere gir tilbakemelding på avganger i faste vitenskapelige stillinger som ikke allerede er kjent i gjeldende bemanningsplan. Stillinger som allerede ligger innenfor den godkjente bemanningsplanen kan lyses ut.

Instituttene må også vurdere sine forskningsprioriteringer gitt strategien ved fakultetet og UiB.

Instituttene har fått fordelt fakultetets universitetsstipendiater til egen disposisjon. I tillegg er det fordelt midlertidige stipendiatstillinger. Det er viktig at disse stillingene hele tiden er besatt, og vi ber derfor om at dere gir en kort informasjon om hvordan dette er planlagt for 2015.

Grunnenhetene har også fått ansvaret for forskerskolene. Vi ber om en kort tilbakemelding om enhetens planer når det gjelder forskerskolenes organisering og finansiering i 2015.

For budsjettåret 2013 fikk instituttene til sammen fem 4-årige postdoktorstillinger. Vi ber om en kort status for disse stillingene (fagområde, ansettelsesperiode).

3. Prioriteringer utenfor budsjettammen

Utenfor budsjettammen kan det fremmes forslag som tar utgangspunkt i instituttets egne prioriteringer eller tar sikte på å komme i inngrep med UiBs utdannings- og forskningssatsinger, eller som har til formål å posisjonere seg i forhold til eksterne finansieringskilder. Det må klart framgå hvilke «friske midler» som trengs, og hva instituttet/senteret selv vil bidra med.

Begrunnede forslag om nye postdoktorstillinger eller omgjøring fra stipendiatstillinger til postdoktorstillinger innenfor egen ramme, samt tiltak for å fremme bedre kjønnsbalanse eller internasjonalisering inngår under dette punktet. Alle forslag utenfor rammen må settes opp i klar prioriteringsrekkefølge. Vi gjør oppmerksom på at det i budsjettet for 2012 og 2013 ikke var mulig å gjøre om stipendiatstillinger til postdoktorstillinger, men fakultetet vil bringe eventuelle ønsker om dette videre i fakultetets budsjettinnspill for 2015.

Vi ber spesielt Griegakademiet – Institutt for musikk om å redegjøre for behov for utskifting av instrumenter i de neste 4-5 år.

4. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Vi ber om oppsummering /prognose på forventet framtidig prosjektaktivitet innenfor alle finansieringskilder, ikke bare de fire hovedgruppene. Enhetenes egenandeler i form av ansattes forskningstid, og øremerking av universitetsstipendiater, underdekning av indirekte kostnader og andre eventuelle tap i prosjekter bør nevnes. Spesifiser i eget vedlegg prosjekter med ansettelser over ½ årsverk med følgende inndeling:

Prosjekt	Finansieringskilde	Periode	Totalbudsjett	Budsjett 2015	Eksternfinansierte årsverk (stip/pdok/forsker)	Egeninnsats (kr eller årsverk)

TDI modellen

Nasjonalt er det vedtatt å innføre en totalkostnadsmodell for å synliggjøre totale kostnader i eksternfinansierte forskningsprosjekter («TDI-modellen»). Ved UiB innføres denne fra og med 1. januar 2015. Formålet med denne modellen er å henvise flest mulig kostnader ved bruk av infrastruktur direkte til prosjektene, blant annet ved innføring av begrepet «leiested». Mer informasjon om prinsippene finnes på http://www.uhr.no/aktuelt_fra_uhr/totale_kostnader_i_forskningsprosjekter_beregningsmodell

Ved Det humanistiske fakultet var de samlede inntektene fra dekningsbidrag (såkalt «inntektsoverhead» på 32 % i første tertial 2014, mot 29 % i samme periode i 2013). Vi ber instituttene kommentere hvordan de vil øke dekningsbidrag i nye prosjekter og hvilken type prosjekter som prioriteres i forskningssatsningen i form av egeninnsats. Egeninnsats er av UiB definert som summen av Egenfinansiering (forskningstid/stipendiathjemler/dekning av utgifter) og Egenandeler (forskjellen mellom det UiB krever for å dekke indirekte kostnader og det bidragsyter gir).

5. Mindre ombyggingstiltak

Instituttene kan kort omtale behov for mindre ombyggings- og vedlikeholdsprosjekter.

6. Evalueringer

Institutter med fagområder som har vært gjenstand for nasjonale eller internasjonale evalueringer bes gjøre kort rede for om, og i tilfelle hvordan, disse evalueringene er fulgt opp eller tenkt fulgt opp.

Instituttene oppfordres samtidig til å bevilge sine midler så tidlig som mulig. Forslaget til budsjettfordeling som sendes ut før fakultetsmøtet i desember vil allerede gi en pekepinn på hvor mye enhetene får til disposisjon i påfølgende budsjettår.

Vedlegg:

Foreløpig datagrunnlag og resultatfordeling i henhold til budsjettfordelingsmodellen
Inntektsoverhead per finansieringskilde for bidrags- og oppdragsaktivitet pr 1. tertial

Vennlig hilsen

Kim Ove Hommen
fungerende fakultetsdirektør

Annhild Fetveit
fagøkonom

DATAGRUNNLAG FOR RESULTATFORDELING I BUDSJETTFORDELINGSMODELL

DBH tall fra 2013 er grunnlag for budsjettfordelingen i 2015

Kriterier for forskningsbasert fordeling (RBO):

Kriterier for forskningsbasert fordeling (RBO):					
Vekting	30 %	30 %	22 %	18 %	25 %
Grunnlag forskningsbasert fordeling	1) Doktorgrader og stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid	2) Publikasjons-poeng	3) Eksternfinansierte inntekter - NFR	4) Eksternfinansierte inntekter - EU	Prosentvis fordeling forskningsresultater
IF	9	79,1	4 978 581	89 074	18 %
LLE	4	122,0	7 639 156	541 296	20 %
AHKR	13	172,8	5 005 586	2 377 373	36 %
FOF	2	53,8	3 361 161	343 010	9 %
GA	1	17,3	28 863		2 %
SKOK	1	5,7	2 522 301		4 %
SVT	2	23,5	1 024 569	1 864 388	11 %
Andre					0 %
TOTAL	32	474,2	24 560 218	5 215 142	100 %
UiB totalt	265	2048,2	306 890 118	48 225 139	
HF andel av UiB	12 %	23 %	8 %	11 %	

Kriterier for studiebasert fordeling:

Kriterier for studiebasert fordeling:					
Vekting	10 %	90 %			75 %
Grunnlag studiebasert fordeling	5) Utvekslings-studenter*	6) Studiepoengsproduksjon (vektet per finansieringskategori) **			Prosentvis fordeling studieresultater
	Utreisende	Bachelor	Master	Totalt (BA+MA)	
IF		286,7	152,3	439,0	16 %
LLE		474,1	254,5	728,6	26 %
AHKR		406,2	199,8	606,0	22 %
FOF		81,0	19,5	100,5	4 %
GA		444,3	14,0	458,3	17 %
SKOK				-	0 %
SVT		0,0	0,8	0,8	0 %
Andre	104,0	163,4	0,0	163,4	16 %
TOTAL	104,0	1 855,7	640,8	2 496,5	100 %
UiB totalt	683,0	9 677,3	7 081,2	16 758,5	
HF andel av UiB	15 %	19 %	9 %	15 %	

* Utreisende utvekslingsstudenter unntatt individbaserte avtaler og reiser til studiesentre. Venter på korrekt fordeling til institutt/sentre.

** Studiepoeng for Ole Bull akademiet er tatt ut fra Griegakademiet (4,5 Kat. B).

** Studiepoeng for norskkursene er lagt til LLE (9,8 Kat. F).

** "Andre" ellers er knyttet til ex.fac, og muligens oversettelse.

UNIVERSITETET I BERGEN - DET HUMANISTISKE FAKULTET
 RESULTATFORDELING I HFS BUDSJETTFORDELINGSMODELL - INSTITUTT OG SENTRE
 DBH tall fra 2013 er grunnlag for budsjettfordelingen i 2015

UTKAST PR. MAI 2014

Til
 fordeling: 21 000 000

Forskningbasert fordeling (RBO):							Studiebasert fordeling:					Andel av totalen	Total resultat fordeling	Resultatfordeling i 2014 budsjett	
Vekting	1 543 500	1 543 500	1 131 900	926 100	5 145 000	1 543 500	13 891 500	15 435 000	Vekting	10 %	90 %				75 %
Pkt. D	Undervisningskompensasjon (vise- og prodekan) ³⁾	1) Doktorgrader	2) Publikasjonspoeng	3) Ekstern-finansierte inntekter - NFR	4) Ekstern-finansierte inntekter - EU	Fordeling forskningsresultater	5) Utvekslings-studenter	6) Studiepoengsproduksjon (vektet per finansieringskategori)			Fordeling studie-resultater				
							Utreisende	Totalt	Bachelor	Master	Totalt				
IF		434 109	257 467	229 447	15 818	936 841	0,0	-	286,7	152,3	2 442 489	2 442 489	16 %	3 379 000	3 981 500
LLE		192 938	397 105	352 064	96 123	1 038 229	0,0	-	474,1	254,5	4 054 215	4 054 215	24 %	5 092 000	5 245 700
AHKR	210 000	627 047	562 456	230 691	422 172	1 842 366	0,0	-	406,2	199,8	3 372 020	3 372 020	26 %	5 424 000	5 387 300
FOF	210 000	96 469	175 117	154 905	60 911	487 402	0,0	-	81,0	19,5	559 221	559 221	6 %	1 257 000	958 100
GA		48 234	56 311	1 330	-	105 875	0,0	-	444,3	14,0	2 549 882	2 549 882	13 %	2 656 000	2 592 500
SKOK		48 234	18 553	116 245	-	183 032	0,0	-	0,0	0,0	-	-	1 %	183 000	102 800
SVT		96 469	76 491	47 219	331 076	551 256	0,0	-	0,0	0,8	4 452	4 452	3 %	556 000	594 800
Andre		-	-	-	-	-	104,0	1 543 500	163,4	0,0	909 221	2 452 721	12 %	2 453 000	2 137 300
TOTAL	420 000	1 543 500	1 543 500	1 131 900	926 100	5 145 000	104	1 543 500	1 856	641	13 891 500	15 435 000	100 %	21 000 000	21 000 000

1) Griegakademiet får i tillegg en bevilgning fra pkt C i modellen for å dekke timelærermidler samt kompensasjon for kunstnerisk utviklingsarbeid.

2) "Andre" fellestilltak, eller faktorer som er tatt ut av modellen.

Forskning: Ingen spesielle hensyn.

Utdanning: Utvekslingsstudenter IKKE FORDELTE ENNÅ. Utvekslingsstudenter til studiesentret i York, Studiepoeng ex.fac.. Ole Bull tatt ut fra GA. Nytt for 2015: sommerkurs (norsk kurs) overført LLE.

3) Dekan dekkes med full stilling i perioden, vises ikke her. Prodekan og visedekan får full vikardekning dekket av fakultetet (50 % stilling). FORESLÅR Å FLYTTE DISSE POSTENE TIL INSTITUTTBUJSJETTENE

BOA-grunnlag

Regnskap pr 30. april			År		Inntektsoverhead i % av lønn			
K-stedna	Finansieringskilde	BOA Artsgruppe 2	2014	2013	2014	2013		
1.	110001 4. Annen bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	63	1 048				
		Lønnsgrunnlag OH	3 096	2 619				
		Øvrige kostnader	40 029	72 693				
	Summer 4. Annen bidragsaktivitet			43 187	76 359	2 %	40 %	
	Summer 110001 humanistiske fak. fellesfunk			43 187	76 359			
	112000	1. Oppdragsaktivitet	Inntektsoverhead	3 600				
			Lønnsgrunnlag OH	9 000				
			Øvrige kostnader	1 150 099	986 827			
		Summer 1. Oppdragsaktivitet			1 162 699	986 827	40 %	
		2. NFR - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	398 098	204 890			
Lønnsgrunnlag OH			821 372	673 561				
Øvrige kostnader			78 395	48 061				
Summer 2. NFR - bidragsaktivitet			1 297 865	926 512	48 %	30 %		
3. EU - bidragsaktivitet		Øvrige kostnader		655				
Summer 3. EU - bidragsaktivitet				655	6 %	5 %		
4. Annen bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	7 252	3 791					
	Lønnsgrunnlag OH	283 267	178 745					
	Øvrige kostnader	108 890	941 497					
Summer 4. Annen bidragsaktivitet			399 410	1 124 033	3 %	2 %		
Summer 112000 Institutt for fremmedspråk			2 859 974	3 038 027				
112100	2. NFR - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	766 384	603 515				
		Lønnsgrunnlag OH	2 170 425	1 958 321				
		Øvrige kostnader	384 688	3 891 758				
	Summer 2. NFR - bidragsaktivitet			3 321 497	6 453 594	35 %	31 %	
	3. EU - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	36 597	47 801				
		Lønnsgrunnlag OH	376 104	394 084				
		Øvrige kostnader	64 268	-90 911				
	Summer 3. EU - bidragsaktivitet			476 968	350 974	10 %	12 %	
	4. Annen bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	253 257	332 022				
		Lønnsgrunnlag OH	1 247 482	1 254 260				
Øvrige kostnader		267 875	1 084 535					
Summer 4. Annen bidragsaktivitet			1 768 615	2 670 818	20 %	26 %		
Summer 112100 Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske stud			5 567 080	9 475 386				
112200	1. Oppdragsaktivitet	Inntektsoverhead	9 514					
		Lønnsgrunnlag OH	23 785					
		Øvrige kostnader	59 072					
	Summer 1. Oppdragsaktivitet			92 370		40 %		
	2. NFR - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	393 757	428 446				
		Lønnsgrunnlag OH	1 168 369	1 071 114				
		Øvrige kostnader	86 411	324 326				
	Summer 2. NFR - bidragsaktivitet			1 648 537	1 823 886	34 %	40 %	
	3. EU - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	94 214	185 146				
		Lønnsgrunnlag OH	471 070	721 525				
Øvrige kostnader		45 003	210 074					
Summer 3. EU - bidragsaktivitet			610 288	1 116 746	20 %	26 %		
4. Annen bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	261 130	238 451					
	Lønnsgrunnlag OH	751 014	734 699					
	Øvrige kostnader	545 843	1 360 291					
Summer 4. Annen bidragsaktivitet			1 557 987	2 333 442	35 %	32 %		
Summer 112200 Institutt for arkeologi, historie, kulturvit. og religion			3 909 182	5 274 073				
116200	2. NFR - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	373 134	342 416				

BOA-grunnlag

Regnskap pr 30. april			År		Inntektsoverhead i % av lønn	
			2014	2013	2014	2013
K-stednr	Finansieringskilde	BOA Artsgruppe 2				
		Lønnsgrunnlag OH	835 735	856 040		
		Øvrige kostnader	295 616	207 676		
	Summer 2. NFR - bidragsaktivitet		1 504 485	1 406 131	45 %	40 %
	3. EU - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	0	0		
		Lønnsgrunnlag OH	230 106	256 749		
		Øvrige kostnader	-16 040	14 566		
	Summer 3. EU - bidragsaktivitet		214 066	271 315	0 %	0 %
	4. Annen bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	-26 339	126 966		
		Lønnsgrunnlag OH	-191 279	452 787		
		Øvrige kostnader	642 677	259 747		
	Summer 4. Annen bidragsaktivitet		425 059	839 500	14 %	28 %
Summer 116200 Institutt for filosofi og førstesemesterstudier			2 143 610	2 516 946		
116400	4. Annen bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	0	0		
		Lønnsgrunnlag OH	19 927	60 819		
		Øvrige kostnader	91 153	-243 914		
	Summer 4. Annen bidragsaktivitet		111 079	-183 095	0 %	0 %
Summer 116400 Griegakademiet			111 079	-183 095		
117400	2. NFR - bidragsaktivitet	Øvrige kostnader	51 563			
	Summer 2. NFR - bidragsaktivitet		51 563			
	4. Annen bidragsaktivitet	Lønnsgrunnlag OH		-30 000		
		Øvrige kostnader	48 406	30 000		
	Summer 4. Annen bidragsaktivitet		48 406	0		
Summer 117400 Senter for kvinne-og kjønnsforsk.			99 969	0		
117500	2. NFR - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	123 193	210 938		
		Lønnsgrunnlag OH	329 428	543 610		
		Øvrige kostnader	13 620	98 343		
	Summer 2. NFR - bidragsaktivitet		466 241	852 891	37 %	39 %
	3. EU - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	78 546	142 887		
		Lønnsgrunnlag OH	219 768	693 844		
		Øvrige kostnader	136 711	22 381		
	Summer 3. EU - bidragsaktivitet		435 025	859 112	36 %	21 %
	4. Annen bidragsaktivitet	Inntektsoverhead	103 470	1 200		
		Lønnsgrunnlag OH	258 674	3 001		
		Øvrige kostnader	1 618	91 122		
	Summer 4. Annen bidragsaktivitet		363 762	95 323	40 %	40 %
Summer 117500 Senter for vitenskapsteori			1 265 028	1 807 327		
118200	1. Oppdragsaktivitet	Øvrige kostnader		0		
	Summer 1. Oppdragsaktivitet			0		
	2. NFR - bidragsaktivitet	Inntektsoverhead		21 423		
		Lønnsgrunnlag OH		356 843		
		Øvrige kostnader		40 578		
	Summer 2. NFR - bidragsaktivitet			418 845		6 %
	4. Annen bidragsaktivitet	Lønnsgrunnlag OH		-47 300		
		Øvrige kostnader		24 000		
	Summer 4. Annen bidragsaktivitet			-23 300		
Summer 118200 Senter for middelalderstudier				395 545		
Summer 1.			15 999 110	22 400 567		

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 01.09.2014

Styresak: 50/14

Arkivsaksnr: 2012/12284-KOH

Møtedato: 09.09.2014

Oppfølging av administrativ bemanningsplan for Det humanistiske fakultet - handlingsplaner

---

Dokumenter i saken:

- Handlingsplan – Studie- og forskerutdanning (Vedlegg 1)
- Handlingsplan – Forskningsadministrasjon (Vedlegg 2)
- Handlingsplan – Formidlingsadministrasjon (Vedlegg 3)
- Handlingsplan – Personaladministrasjon (Vedlegg 4)
- Handlingsplan – Økonomiadministrasjon (Vedlegg 5)
- Rapport fra Prosjektgruppen
<http://www.uib.no/hf/45551/oppf%c3%b8lging-av-administrativ-bemanningsplan>
- Høringsbrev (vedlegg 6)
- Høringssvar (Vedlegg 7)
- Fakultetsstyresaker 34/14, 58/13, 82/13, 74/12,

Ny administrativ bemanningsplan ble vedtatt av fakultetsstyret i november 2012. I planen ble utviklingen siden 2007 kartlagt og analysert. Det ble identifisert et behov for å se nærmere på rolle- og tjenesteavklaring mellom nivåene og arbeidsflyten i organisasjonen.

Høsten 2013 nedsatte fakultetsstyret en prosjektorganisasjon for videre oppfølging. Prosess og rapport fra arbeidsgruppen er redegjort for i fakultetsstyresak 34/14. Fakultetsstyret behandlet arbeidsgruppens rapport i møte 20/5-14 og gjorde følgende vedtak.

Vedtak i fakultetsstyresak 34/14:

«Fakultetsstyret tar prosjektrapporten og forslag til organisering av fakultetsadministrasjonen til orientering og berømmer prosjektgruppen for et godt og grundig arbeid.

Fakultetsstyret ber fakultetsdirektøren om å følge opp organisering av fakultetsadministrasjonen som foreslått.

Fakultetsstyret ber videre om at plan for oppfølging av tiltakene i rapporten legges frem til orientering og diskusjon i styremøtet september. Grunnenehetenes innspill til prioriteringer av forbedringsområder og tiltak legges frem som en del av saken».

Med bakgrunn i fakultetsstyrets vedtak er det gjennomført høringsrunde og utarbeidet to-årige handlingsplaner for hvert av de administrative arbeidsfeltene. Høringssvarene fra instituttene er grunnleggende positive til rapporten og dens målsettinger, og er i stor grad enige i analyser og forslag som fremmes på bakgrunn av disse. Det stilles likevel en del spørsmål ved om for eksempel organisering i ulike nettverk blir for omfattende og om behovet for kompetanseheving er noe undervurdert i forhold til organisatoriske endringer.

Det etterlyses i stor grad også en ytterligere konkretisering av de ulike tiltakene og en plan for gjennomføring og ansvarsfordeling. Av områder som det synes å være stor enighet om å prioritere, er økt fokus på lederstøtte innen økonomi og styrket forskningsstøtte i forhold til bidrags- og oppdragsaktiviteter(BOA). Særlig IF har påpekt dette i sin høringsuttalelse og fakultetsledelsen vil påse at de nye forskningsstøtteressursene vil prioriteres til de enhetene som ikke har egen stilling knyttet til dette.

Vedlagte handlingsplaner er en systematisering av forslagene fra arbeidsgruppens rapport. De følger opp intensjonen om tettere samarbeid mellom nivåene og legger derfor til rette for en større Vi-følelse i HFs administrasjon. Det legges opp til et bredt samarbeid om operasjonalisering og iverksetting av tiltakene. Planene er gjort så konkrete som mulig ut fra forutsetningene i rapporten og legger vekt på prioritering, tidsplan og ansvar for oppfølging. Fakultetsnivået har et hovedansvar for koordinering

Flere av tiltakene er klare til implementering mens andre er formulert som rammer og målsetninger som må fylles med innhold i samarbeid og i dialog med de som skal utføre oppgavene. De administrative nettverkene vil være viktige arenaer for felles forståelse og rutineutvikling mellom nivåene og seksjonene. Å utarbeide serviceavtaler mellom nivåene er et sentralt virkemiddel som gjøres rede for i rapporten og videre prioriteres i handlingsplanene. Serviceavtaler skal klargjøre ansvar og tydeliggjøre hva nivåene kan forvente av hverandre på de ulike administrative fagfeltene. Tydeligere forventninger og klarere ansvarslinjer skal gi en mere effektiv og kvalitetssikret saksflyt.

Status for iverksetting av handlingsplanene vil rapporteres hvert halvår til fakultetsdirektør.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar handlingsplaner for oppfølging av den administrative bemanningsplan til orientering og ber fakultetsdirektøren om å følge opp det videre arbeidet.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Oppfølging av administrativ bemanningsplan lagt fram for fakultetsstyret juni 2014

Handlingsplan for studie- og forskerutdanningsadministrasjon

Tidsramme: Høst 2014 til Vår 2016

Administrative suksessfaktorer		
<ul style="list-style-type: none"> - Godt samarbeid med faglig ledelse og fagmiljøer - Målrettede, effektive og kvalitetssikrede rekrutterings- og opptaksprosesser - Profesjonelt mottak og god administrativ oppfølging av studenter og kandidater - Godt læringsmiljø og god dialog med studenter, kandidater og tillitsvalgte - Fokus på kvalitetssikring på alle nivåer - Effektive og harmoniserte arbeidsrutiner, felles bruk av systemer og likebehandling i forhold til regelverk på tvers av arbeidsområder, seksjoner og nivåer - Målrettede nettverk og god informasjonsflyt		
Tiltak	Tidsplan	Ansvar
1. Stor turnover i studieadministrative stillinger <ul style="list-style-type: none"> - Fakultetet bør gjennomgå sine kvalifikasjonskrav for studiekonsulenter samt stillingsinnhold og mulighetene for karriereutvikling med tanke på å rekruttere og beholde	Vår 2015	Studiesjef, administrasjonssjefer og HR-sjef
2. Arbeidsflyt i studieplanarbeidet <ul style="list-style-type: none"> - Kartlegge studieplanarbeidet og arbeidsflyten. Utarbeide rutiner som ivaretar kravet i Universitets- og høyskoleloven - Instituttene og fakultetet utarbeider interne kvalitetssikringsrutiner som sikrer en god dialog før studieplansaker oversendes fakultetet - Muligheten til studieplanendringer reduseres fra to til én gang i året for å gi tid til bedre kvalitetssikrede prosesser		Studiesjef i samarbeid med instituttene
3. Internasjonalisering/studentmobilitet <ul style="list-style-type: none"> - Studentmobilitet inkluderes som et regelmessig tema i studieveiledernetverket - Utrede muligheten for arbeidsdeling på tvers av instituttene samt vurdering av spisskompetanse hos enkelte saksbehandlere som kan serve på tvers av instituttene - Avklare fakultetets og SAs rolle i forhold til studentmobilitet		Studiesjef, Nettverk for studieveiledere Studiesjef, Nettverk for studieledere Studiesjef og internasjonal koordinator

<ul style="list-style-type: none"> - Skriftliggjøring av forventninger og ansvarsfordeling mellom fakultet og grunnivå - Etablere samarbeidsarenaer for internasjonalisering på tvers av 1., 2. og 3. syklus (bachelor, master og ph.d.) 		<p>Studiesjef, Nettverkene</p> <p>Studiesjef og studieledere</p>
<p>4. Etter- og videreutdanning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartlegge prosesser, arbeidsoppgaver og forventninger mellom alle tre nivåer angående ansvar generelt, men særlig angående studieadministrasjon og økonomi - Lederforankring i opprettholdelse og videreutvikling av EVU-satsingsområder ved HF - Konsekvensutredninger for bemanning og økonomi må gjennomføres på eksisterende og nye satsingsområder 		<p>Studiesjef og økonomisjef</p> <p>Administrasjonssjefer, studiesjef</p> <p>Administrasjonssjefer, studiesjef og økonomisjef</p>
<p>5. Relasjon mellom studie- og forskerutdanningsadministrasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> - Administrasjon av forskerutdanningen slås sammen med øvrig studieadministrasjon på fakultetsnivå, og det opprettes en felles seksjon for studie- og forskerutdanning - Det etableres et tettere samarbeid mellom studiegruppene og forskerutdanningsansvarlige på instituttnivå. Det må vurderes lokalt hvordan dette skal gjøres, og hvilken form dette eventuelt skal ha. 	1/8 - 14	<p>Studiesjef</p> <p>Administrasjonssjefer</p>
<p>6. Forventninger og kompetanse på tvers av saksfelt, seksjoner og nivåer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forholdet mellom forskerutdannings-/studiefeltet og personaladministrasjonen må tydelig kommuniseres ut, gjerne i form av «startpakker» for nyansatte, eller ved personaladministrasjonens deltakelse på startdagen - Forskerutdanningsadministrasjonen på instituttet involverer samarbeid med studieadministrasjonen, forskningsadministrasjonen og økonomi- og personalfeltet. En bør vurdere hvordan en kan videreutvikle og klargjøre arbeidsflyten mellom nivåene og på tvers av seksjonene - Når det gjelder oppfølging av stipendiathjemler legges koordineringsansvaret til personalseksjonen. Dette innebærer at personalseksjonen får ansvar for å koordinere, oppdatere og 	Høsten 2014	<p>Studiesjef og personalsjef</p> <p>Studiesjef, administrasjonssjefer og seksjonssjefer</p> <p>HR-sjef</p>

<p>kvalitetssikre oversikter i tett samarbeid med instituttene.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rutiner knyttet til forskerutdanning gjennomgås og revideres i samarbeid med grunnenhetene. 		<p>Studiesjef, Nettverksgruppen</p>
<p>7. Rekrutteringsarbeid stipendiater</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er ønskelig at sentralnivået etablerer rutiner for kvalitetssikring av utenlandsk utdanning og vitnemål før innstilling til opptak eller utveksling. Alternativt må fakultetet i samarbeid med instituttene bygge opp spesialkompetanse på området. Dette kan skje gjennom kompetansedeling i nettverk, kjøp av tjenester, kursing eller en kombinasjon av disse. Eventuell ressursøkning eller allokering av eksisterende ressurser bør vurderes. - Kvalifikasjonene til kandidater med utenlandsk utdanning som er aktuelle for stipendiatstillinger, sjekkes med fakultetet før eventuell innstilling. Det utarbeides rutiner for dette 	<p>2015</p> <p>Høst 2014</p>	<p>Studiesjef og HR-Sjef</p>
<p>8. Kunstnerisk utviklingsarbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vurdere administrativt samarbeid med KHIB - Vurdere tiltak for å øke den samlede kunnskapen og kompetansen på administrasjon av kunstnerisk utviklingsarbeid ved HF 		<p>GA i samarbeid med Seksjon for studie- og forskerutdanning</p>
<p>9. Arbeidsdeling på tvers av grunnenheter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noen enheter har mindre aktivitet på forskerutdanningsfronten. Siden det kreves et visst omfang av oppgavene for å kunne vedlikeholde og videreutvikle god nok kompetanse på området, kan man vurdere å etablere forskerutdanningsfunksjoner og arbeidsdeling på tvers av grunnenheter 	<p>Høsten 2014</p>	<p>Studiesjef, Administrasjonssjefer</p>
<p>10. Nettverksorganisering</p> <p>a) Videreutvikle og vurdere å opprette nye relevante Nettverk for studie- og forskerutdanningsadministrasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nettverk for studieledere - Nettverk for informasjonscenteret - Nettverk for studentrekruttering (Ny) - Nettverk for time- og eksamensplanlegging - Nettverk for studentmobilitet (Ny) - Nettverk for forskerutdanning (Ny) 	<p>Høsten 2014</p>	<p>Studiesjef i samarbeid med instituttene</p>

11. b) Utarbeide forslag til mandat for nettverksgruppene		Nettverksgruppene*
12. c) Skriftliggjøring av forventninger mellom nivåene. Utarbeide serviceavtaler på de ulike områdene	Våren 2015	Nettverksgruppene*

*Nettverksgruppene rapporterer til administrasjonssjefsmøtet

Utkast pr. 24.08.2014/KOH

Oppfølging av administrativ bemanningsplan ved HF jfr. rapport lagt fram for fakultetsstyret juni 2014

Handlingsplan for formidlingsadministrasjon

Tidsramme: Høst 2014 til Vår 2016

Formidlingsadministrative suksessfaktorer		
<ul style="list-style-type: none"> • God forankring og godt samarbeid med faglig ledelse og fagmiljøer • God kompetanse på formidling og informasjonsarbeid • Godt samarbeid mellom nivåene for en helhetlig fakultetsprofil og en god utnyttelse av formidlingsressurser • Måltrettede nettverk og god informasjonsflyt		
Tiltak	Tidsplan	Ansvar
1. Krav til formidlingsarbeidet ved HF <ul style="list-style-type: none"> - Definisjonen og forståelsen av hva som er formidling og formidlingsadministrasjon, bør tydeliggjøres. - De vitenskapelige ansatte bør bevisstgjøres om de ressursene som finnes på grunnenhetene og fakultetet, og om hvilke tjenester og støtte som kan forventes. - Et grep for å synliggjøre ressursene ved grunnenhetene kan være å tydeliggjøre ansvar og oppgaver i arbeidsinstruks	2015	Formidlingskonsulenter i samarbeid med instituttene Formidlingskonsulenter og administrasjonssjefer Administrasjonssjefer
2. Styrke formidlingskompetansen ved HF <ul style="list-style-type: none"> - En bør sørge for aktiv kompetanseutvikling til dem som jobber med formidling. Formidling krever spesialkompetanse på linje med andre administrative felt - Utvikle og heve kompetansen i utforming og implementering av formidlingsplaner til eksterntfinansierte søknader og prosjekt.	2014/2015	Administrasjonssjefer Forskningsrådgiver og formidlingskonsulenter i samarbeid med nettverk for formidling
3. Synliggjøring i UiBs kanaler <ul style="list-style-type: none"> - For synliggjøring i UiBs kanaler kreves bedre kartlegging/planlegging av kommende arrangementer og aktuelle saker		Formidlingskonsulenter i samarbeid med instituttene
4. Web-arbeid ved HF <ul style="list-style-type: none"> - Fakultetet skal etablere et nettverk for formidling med én person oppnevnt fra hver grunnenhet. Møtene i nettverket bør ledes av formidlingskonsulenten ved fakultetet og/eller webansvarlig.<ul style="list-style-type: none"> a. Nettverket skal jobbe for en større helhet	Høst 2014	Formidlingskonsulenter i samarbeid med instituttene og Kommunikasjonsavdelingen

<p>i nettsider på tvers av instituttene (terminologi, struktur, «beste praksis», menystrukturer, kalenderbruk)</p> <p>b. Nettverket skal ha en operativt funksjon og delansvar for fakultetets nettsider. Rådet skal ta fatt i tema og områder som trenger ekstra oppmerksomhet og sørge for at innholdet til enhver tid er kvalitetssikret, oppdatert og målgruppetilpasset. Nettverket skal se til at satsingsområder, arrangementer/hendelser, frister og annet blir prioritert og synliggjort på nettsidene</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide forslag til mandat for nettverksgruppen - Utarbeide serviceavtale mellom fakultet og institutt 	<p>Høst 2014</p> <p>Vår 2015</p>	<p>Nettverksgruppen*</p> <p>Nettverksgruppen*</p>
---	----------------------------------	---

*Nettverksgruppen rapporterer til fakultetets webansvarlig og administrasjonssjefsmøtet

Utkast pr. 25.08.2014/KOH

Oppfølging av administrativ bemanningsplan lagt fram for fakultetsstyret juni 2014

Handlingsplan for Forskningsadministrasjon

Tidsramme: Høst 2014 til Vår 2016

Administrative suksessfaktorer		
<ul style="list-style-type: none"> - God forankring i og godt samarbeid med faglig ledelse og fagmiljøer - God saksflyt og avklarte forventninger på tvers av arbeidsområder, seksjoner og nivåer - Profesjonell forskningsrådgivning, søknads- og prosjektstøtte - Målrrettede nettverk og god informasjonsflyt		
Tiltak	Tidsplan	Ansvar
1. Styrke forskningsstøtte funksjonen ved å opprette en ny stilling som forskningsrådgiver ved HF	Høst 2014	Fakultetsledelse
2. a) Opprette en administrativ Gruppe for BOA-forskningsstøtte (Jfr. rapport kap. 6.3.1). Målsettinger <ul style="list-style-type: none"> - Gruppen skal hjelpe søker i søknadsprosessen - Gruppen skal opparbeide seg kompetanse til å veilede institutt og fagmiljø i forhold til å analysere økonomiske, juridiske og personalmessige konsekvenser ved eksterntfinansierte prosjekter - Gruppen skal være en ressursgruppe for faglig ledelse på fakultets- og instituttnivå og bidra inn i relevante nettverk og fora	1/9 -14	Fakultetet/ Forskningsrådgiver
2. b) Organisere arbeidet jfr. beskrivelse i rapport fra prosjektgruppe	Høsten 2014	Fakultet/Forskningsrådgiver i nært samarbeid med seksjonssjefer og institutt/sentere
3. a) Etablere Nettverk for forskningsstøtte som skal samhandle tett med den ny etablere ressursgruppen for BOA-forskningsstøtte og andre nettverk ved behov	Høsten 2014	Fakultetet/ Forskningsrådgiver
3. b) Utarbeide forslag til mandat for nettverksgruppen	Høsten 2014	Nettverksgruppen* i tett samarbeid med administrasjons-sjefsgruppen
3. c) Utarbeide forslag til serviceavtale mellom fakultet og institutt	Våren 2015	Nettverksgruppen*

*Nettverksgrupper rapporterer til administrasjonssjefsmøtet

Oppfølging av administrativ bemanningsplan lagt fram for fakultetsstyret juni 2014

Handlingsplan for Personaladministrasjon

Tidsramme: Høst 2014 til Vår 2016

Personaladministrative suksessfaktorer		
<ul style="list-style-type: none"> - God på service, rådgivning og lederstøtte - God saksflyt på tvers av arbeidsområder, seksjoner og nivåer - Kvalitetssikrede og effektive rekrutteringsprosesser - Rask og god kvalitet på personaloppfølging - Målrettede nettverk og informasjonsflyt		
Tiltak	Tidsramme	Ansvar
1. Lederstøtte <ul style="list-style-type: none"> - Identifisering av saksområder/temaområder som trenger spesiell oppmerksomhet - Intern opplæring og kompetanseheving på disse områdene - Styrket innsats på rådgivning i form av dedikerte ressurser i personalseksjonen - Videreutvikling og oppdatering av eksisterende rapporteringsverktøy, både lokalt på fakultetet og i samarbeid med sentraladministrasjonen	1/11 2014 Våren 2015 Høsten 2014 Våren 2015	HRS i samarbeid med instituttene
2. BOA-virksomhet og personaladministrasjon <ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide gode rutiner i søknadsfasen som inkluderer personalseksjonens kompetanse - Etablere Gruppe for BOA-forskningsstøtte som også inkluderer personal- og rekrutteringskompetanse. Gruppe for BOA-forskningsstøtte er det gjort nærmere rede for i rapportens kapittel 6.3 - Dedikere ressurser til oppfølging av utlysninger og være forberedt og i forkant	Høsten 2014 1/9 2014 Høsten 2014	HR-sjef og forskningsrådgiver Forskningsrådgiver HR-sjef
3. Saksflyt på tvers av nivåer og seksjoner <ul style="list-style-type: none"> - Videreutvikle gode, felles rutiner, skjemaer og maler, særlig i forhold til saksflyt på variabel lønn og arbeidet knyttet til timelærere og gjesteforskere - Utnytte de administrative støttesystemene på en bedre måte slik at man unngår dobbeltarbeid. Dette kan gjøres ved å sikre nødvendige tilganger og kompetanse på institutt- og fakultetsnivå, og ved å gi innspill til videreutvikling til systemenes driftsgrupper	Høsten 2014 Våren 2015	HRS og økonomi i samarbeid med administrasjonssjefer og nettverksgruppen for administrasjonskonsulenter

<p>i sentraladministrasjonen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gjennomgå oppgavesamarbeidet mellom nivåene med tanke på å effektivisere arbeidsflyt - Videreutvikle samarbeidet mellom personalseksjonen, instituttledelse og administrasjonssjefer og lage faste møtearenaer - Videreutvikle ukentlig fellesmøte mellom personal- og økonomiseksjonen, der det jevnlig arrangeres «fagdrypp» med tema i skjæringsfeltet mellom personal og økonomi 	<p>2014/2015</p> <p>Høsten 2014</p> <p>Høsten 2014</p>	<p>HRS og administrasjonssjefer</p> <p>HR-sjef og økonomisjef</p>
<p>4. Rekrutteringsprosesser</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartlegge rekrutteringsprosessene fra utlysning til tilsetting med tanke på effektivisering <ul style="list-style-type: none"> o Utarbeide standarder for informasjonsflyt mellom nivåene o Utarbeide standarder for informasjonsflyt til/fra komiteen - Utarbeide standarder for informasjonsflyt til søkerne - Gjennomgang og justering/kalibrering av felles maler for utlysning - Gjennomgang av eksisterende rutiner for alle trinn i rekrutteringsprosessen med særlig fokus på samarbeid mellom nivåene og de ulike aktørene - Tydeliggjøring av arbeidsdeling mellom nivåene 	<p>Høsten 2014</p> <p>Høsten 2014</p> <p>Høsten 2014</p> <p>Våren 2015</p> <p>2014/2015</p>	<p>HRS i samarbeid med administrasjonssjefer og nettverksgruppen for administrasjonssjefer og administrasjonssjefer</p>
<p>5. Personaloppfølging</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lage tilpassede informasjonspakker for nyansatte som sikrer at de får den informasjonen som er nødvendig i ulike stillingskategorier <ul style="list-style-type: none"> o Informasjonspakke for nyansatte etter stillingskategori o Informasjonspakke for nyansatte rekruttert fra utlandet - Etablere gode rutiner for oppfølging i prøvetiden - Etablere gode rutiner for gjennomføring av sluttsamtaler når ansettelsesforholdet tar slutt, særlig med tanke på prosjekt- og andre midlertidige stillinger 	<p>Våren 2015</p> <p>Våren 2015</p> <p>Våren 2015</p>	<p>HRS i samarbeid med administrasjonssjefer og nettverksgruppen for administrasjonssjefer og administrasjonssjefer</p>
<p>6. Internasjonalisering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identifisering av gjentakende utfordringer og kompetansebygging på feltet, særlig på 	<p>Høsten 2014</p>	<p>HRS i samarbeid med administrasjonssjefer og</p>

<p>trygde-, skatte- og pensjonsrelaterte utfordringer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deltakelse i nettverk og internasjonale workshops innenfor området - Kontaktperson med ansvar for koordinering og oppdatering av seksjonen, særlig med tanke på eksterne instanser og endringer i regelverk (Skatt, NAV Utland, UDI) - Etablere gode rutiner for kvalitetssikring av utenlandsk utdanning og vitnemål, gjerne i samarbeid med studie- og forskerutdanningsadministrasjonen 	<p>Høsten 2014</p> <p>Våren 2015</p>	<p>nettverksgruppen for administrasjonskonsulenter</p>
<p>7. Nettverk</p> <p>a) Videreutvikle Nettverk for administrasjonskonsulenter</p> <p>b) Utarbeide forslag til mandat for nettverksgruppen</p> <p>c) Utarbeide serviceavtale mellom fakultet og institutt</p>	<p>Høsten 2014</p> <p>Høsten 2014</p> <p>Våren 2015</p>	<p>HR og nettverksgruppen for adm. konsulenter*</p> <p>Nettverksgruppen*</p> <p>Nettverksgruppen*</p>

*Nettverksgruppene rapporterer til administrasjonssjefs møtet

Utkast pr. 24.08.2014/KOH

Oppfølging av administrativ bemanningsplan lagt fram for fakultetsstyret juni 2014

Handlingsplan for Økonomiadministrasjon

Tidsramme: Høst 2014 til Vår 2016

Økonomiadministrative suksessfaktorer		
<ul style="list-style-type: none"> - God på service, rådgivning og lederstøtte - God saksflyt på tvers av arbeidsområder, seksjoner og nivåer - Kvalitetssikrede og effektive økonomiprosesser - Målrettede nettverk og god informasjonsflyt 		
Tiltak	Tidsplan	Ansvar
1. Lederstøtte <ul style="list-style-type: none"> - Styrke controller- /fakultetsøkonomfunksjonen for å bedre kapasitet og kompetanse på arbeidsområdet budsjett, analyse og prognosearbeid - Lage pedagogisk gode rapporter i samarbeid med brukerne - Kompetanseheving i (HF)økonomi for faglige og administrative ledere - Etablere en felles møtearena/nettverk for administrasjonssjefer og økonomiseksjonen (jf. kapittel 10.1). Aktuelle temaer: <ul style="list-style-type: none"> o Forventningsavklaringer på leveranser, frister og servicenivå o Maler og hyppighet på rapportering til instituttledelse o Erfaringsutveksling og etablering av «beste praksis» 	Høst 2014 Høst 2014 Vår 2015 Høst 2014	Fakultetsledelse Økonomisjef i samarbeid med administrasjonssjefer
2. Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) <ul style="list-style-type: none"> - Inngå i Gruppe for BOA-forskningsstøtte ved fakultetet - Utarbeide budsjettmal og rapporter som viser effekten av BOA på instituttøkonomien - Økonomiseksjonen må øke sin forståelse for BOA-virksomhetens påvirkning på instituttens totalbudsjett - Lage pedagogisk gode rapporter i samarbeid med brukerne samt målrettet opplæring til forskningsrådgivere og prosjektledere - Prosjektøkonomer må opparbeide kompetanse og ha kapasitet til å gi råd og veiledning i initierings- og søknadsfasen samt utarbeide budsjett og drifte større prosjekter for å ivareta støtte inn mot prosjektledere - Økonomiseksjonen må være generelt 	1/9 – 14 Høst 2014 2014/205 2014/2015 2014/2015 2014/2015	Økonomisjef Økonomiseksjonen i samråd med administrasjonssjefer

Griegakademiet - Institutt for musikk
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Senter for vitenskapsteori
Institutt for fremmedspråk
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Stip-HF
Humanistisk studentutvalg

Referanse

2012/12284-KIH

Dato

22.05.2014

Høring: Forslag til oppfølging av den administrative bemanningsplanen ved HF 2013-2016

Vedlagt rapport er utarbeidet av en prosjektgruppe, med hensikt å følge opp anbefalinger fra gjeldende administrative bemanningsplan. Rapporten fokuserer på forbedringsområder og beskriver en rekke forslag til tiltak. Forslagene er sortert i forhold til administrative forvaltningsområder, noen tiltak er konkrete og andre er mere prosessorienterte.

Fakultetsstyret behandlet rapporten i møte 20.05.14 og gjorde følgende vedtak:

«Fakultetsstyret tar prosjektrapporten og forslag til organisering av fakultetsadministrasjonen til orientering og berømmer prosjektgruppen for et godt og grundig arbeid

Fakultetsstyret ber fakultetsdirektøren om å følge opp organisering av fakultetsadministrasjonen som foreslått.

Fakultetsstyret ber videre om at plan for oppfølging av tiltakene i rapporten, inkludert høringsinnspill fra grunnenhetene, legges frem til diskusjon og vedtak i styremøtet i september».

Enhetene ved HF samt, HSU og STIP-HF bes om å komme med høringsinnspill på rapporten og da særlig i forhold til prioritering av foreslåtte tiltak og i forhold til gjennomføring.

Frist for høringsinnspill er 11. august

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det humanistiske fakultet
Telefon 55589380
Telefaks 55589383
post@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Harald Hårfagres gate 1
Bergen

Saksbehandler
Kim Ove Hommen
55586485

Vennlig hilsen

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Vedlegg:
Rapport fra prosjektgruppen
Uttalelse fra Styringsgruppen
Fakultetsstyresak 34/14

Det humanistiske fakultet

Referanse

2012/12284-RAL

Dato

15.08.2014

Høringssvar fra LLE i sak om oppfølging av administrativ bemanningsplan ved HF

LLE har ikke hatt anledning til å få høringsutkastet behandlet i instituttrådet. Det er derfor forfattet av ledergruppen i samarbeid med deler av administrasjonen, og blir sendt IR som orienteringssak.

Vår generelle kommentar er at dette arbeidet har vært verdifullt og nyttig. Arbeidsprosessen har vært åpen og inkluderende, og rapporten har mange gode analyser. Det legges fram et omfattende sett av tiltak, og det kan bli krevende å konkretisere og prioritere blant alle disse. Vårt høringssvar konsentrerer seg om moment av særlig relevans for situasjonen ved LLE.

Et gjennomgående moment synes å være viljen til å yte økt lederstøtte, dette er viktig med tanke på strategisk planlegging på grunnenhetene. Det legges også stor vekt på økt "Vi-følelse" på tvers av grensene fakultet/institutt og internt ved fakultetet. LLE støtter dette sterkt. Besøksordninger eller hospitering som virkemiddel støttes, og bør kanskje i noen tilfeller gå mye lenger enn rapporten legger opp til.

LLE er enig i at kompetanse på tvers av saksfelt og nivå er svært viktig. Dokumentet er imidlertid svært lite konkret mht. ansvaret for hvordan de foreslåtte tiltakene følges opp og konkretiseres. Instituttet vil understreke at dette alltid må skje i grupper der både fakultetsleddet og grunnenhetene er representert, også med tanke på å sikre en solid «Vi-følelse» på tvers.

Rapporten legger opp til skriftliggjøring av forventninger mellom nivåene som tiltak for å bedre arbeidsflyten. Instituttet håper dette arbeidet vil innebære skriftliggjøring av rutiner og gode opplæringsressurser for (ny)ansatte. Vi kan anta at de områdene hvor forventningene på det ene nivået ikke samsvarer med hva som leveres eller bestilles fra det andre nivået, antagelig er der ansvarsfordelingen er uklar, eller der rutinebeskrivelser og opplæringsressurser trenger forbedring.

Fakultetsadministrasjonen

Forslaget til organisering av fakultetsadministrasjonen støttes. Opprettelsen av BOA-gruppe på tvers er helt nødvendig, LLE er enig i at HF ikke har råd til å la være å prioritere dette arbeidet. Dette er ett av de to viktigste områdene i rapporten, det andre gjelder økonomiadministrasjonen mer generelt.

Økonomiadministrasjon

Økonomiadministrasjonen oppleves som hovedproblemet for LLE. Omfattende BOA-portefølje og stort antall ansatte med tilhørende analysenummer er noe av forklaringen lokalt. Kapasiteten for

Dette er et UIB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for lingvistiske, litterære og
estetiske studier
Telefon 55582400
Telefaks 55589660

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
HF-bygget, Sydnesplassen
7
Bergen

Saksbehandler
Ranveig Lote
55582981

lederstøtte og analysearbeid med tanke på planlegging og strategi begrenses av dette. Ressurser og kapasitet er nøkkelford, i tillegg til lokalkunnskap. Besøksordninger er trolig et viktig virkemiddel, det bør vurderes utvidet til fast kontordag eller utplassering/hospitering. Samtidig vil LLE understreke at situasjonen har bedret seg det siste året, særlig på BOA-siden.

Personaladministrasjon

LLE har ingen spesielle merknader til personal/HR. Å ha en egen gruppeleder har allerede medført positive endringer.

LLE har ingen spesielle merknader til justeringene i bemanningsplanen.

Forsknings- og forskerutdanningsadministrasjon

LLE støtter arbeidet med forenkling av rutiner og prosesser, f. eks. ved tilsetting av stipendiater. LLE støtter også større grad av samordning og samarbeid med studieadministrasjonen for å dra nytte av erfaring og kompetanse i den sistnevnte seksjonen. En slik samordning må imidlertid ikke medføre mer rigide programopplegg eller svekke FFUs faglige styring med ph.d.-utdanningen. Instituttet ser svært positivt på nettverket for forskerutdanning.

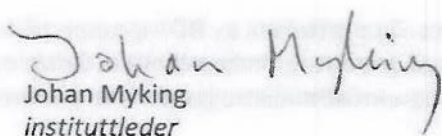
Studieadministrasjon

På side 10 beskriver rapporten oppgavene på studiesiden ved hhv. fakultetsnivået og ved instituttnivået. For instituttnivået er studieplaner, emnebeskrivelser, time- og eksamensplanlegging samt studieveiledning nevnt. I tillegg har instituttene imidlertid vesentlige oppgaver knyttet til internasjonalisering, studentrekruttering og -mottak og etter- og videreutdanning.

Det er positivt av rapporten tar opp problemet med stor turnover i studiekonsulentstillingene spesielt og studieadministrative stillinger generelt. Det er utfordrende å få god nok kvalitetssikring av arbeidet når en relativt stor andel av den studieadministrative staben til enhver tid er i en opplæringsfase. I forslaget til tiltak mener vi at muligheten for karriereutvikling kan prioriteres, for eksempel ved at det gis større mulighet for karriereutvikling (opptrykk) innenfor de studieadministrative stillingene og at økt kompetanse får gi større uttelling enn det gjør i dag.

Ved innføring av studieplanfrist én gang per år, bør det diskuteres om dette skal gjelde alle typer studie- og emneplanendringer, uansett årsak til behovet/ønsket om endring.

Punkt 7. Nettverk knyttet til studentrekruttering: LLE støtter at fakultetet satser på et mer systematisk arbeid på tvers av fag og institutt på dette feltet. Vi oppfordrer likevel til at man vurderer hvorvidt det er hensiktsmessig med et nytt nettverk, eller om feltet kan videreføres i studieveiledernetverket.

Johan Myking
instituttleder

Ranveig Lote
fung. administrasjonssjef

Kopi
Siri Fredrikson

Kommentarar frå IF til rapporten om oppfølging av den administrative bemanningsplanen ved Det humanistiske fakultetet

- ePhorte 2012/12284 -

Institutt for framandspråk (IF) har fått tilsendt rapporten med framlegg til oppfølging av den administrative bemanningsplanen ved fakultetet 2013-2016. Prosjektgruppa har gjennom rapporten lagt ned ein stor arbeidsinnsats og levert ein omfattande rapport som går systematisk gjennom dei ulike administrative arbeidsfelta. I oppfølginga vil det vera viktig å prioritera nokre av felta. Nedanfor trekk vi fram nokre punkt som er viktige for IF. Sidetala i parentes viser til rapporten frå prosjektgruppa.

Innleiingsvis vil vi peika på at prosjektgruppa har vore samansett av seks medlemar frå fakultetssekretariatet, to medlemar frå institutta og ein ekstern. Vi er klare over at fleire, også frå institutta, har vore henta inn i prosessen på andre måtar. Likevel meiner vi det er grunn til å peika på at instituttnivået, etter vår oppfatning, har vore underrepresentert i prosjektgruppa.

1. **KVALITETSSIKRING OG SPISSKOMPETANSE.** Det er viktig å sikra høg kvalitet i det administrative arbeidet. Men samstundes må vi unngå at saker vandrar gjennom fleire nivå og instansar enn strengt nødvendig. I motsett fall kan resultatet bli dårleg effektivitet, treg saksgang og byråkratisering. Derfor er det viktig at kvalitetssikringa i størst mogleg grad skjer gjennom riktig kompetanse og gode rutinar ved den avdelinga som har ansvaret for saksbehandlinga i første instans. Ofte vil institutt og senter vera denne første instansen, og driftsoppgåvene bør i størst mogleg grad liggja på grunnivået, som er nærast studentane og dei tilsette. I så tilfelle er det viktig at fakultetet har spisskompetansen til å hjelpa med dei særleg krevjande sakene. På mange området får instituttet i dag god hjelp frå den spisskompetansen som finst ved sekretariatet.
2. **RESSURSAR OG OVERFØRING AV OPPGÅVER.** Ifølgje rapporten frå prosjektgruppa har det etter 2007 vore «en systematisk desentralisering av administrative oppgaver fra universitetet sentralt til fakultetene» (s. 2). I slike tilfelle er det eit viktig prinsipp at personalressursar må følgja med overføring av oppgåver. Instansen som gjev frå seg oppgåver, bør normalt òg missa ressursar til den avdelinga som får ansvaret for desse oppgåvene.
3. **VITSKAPLEG OG ADMINISTRATIVT TILSETTE.** Det humanistiske fakultetet legg til grunn ei fordeling mellom stillingsgrupper, der om lag 20 prosent skal vera teknisk administrativt tilsette og 80 prosent vitenskapleg tilsette. Etter IF si meining er dette ein god og viktig regel for å sikra prioriteringa av fagmiljøa med sine vitenskaplege stillingar. Ein slik handlingsregel er òg viktig for å hindra byråkratisering og sjølvforsterkande vekst i administrasjonen. Administrasjonen skal vera god, men ikkje større enn nødvendig. Dette perspektivet kunne vore tydelegare understreka i rapporten.

4. ADMINISTRATIV STØTTE TIL FORSKING, FORSKARUTDANNING OG FORMIDLING. Fakultetet har valt å prioritera forskingsadministrasjonen ved to av institutta med nye stillingar. LLE og AHKR har såleis fått dubla ressursen sin, slik at kvart av institutta no har to administrativt tilsette som følgjer opp forskning, forskarutdanning og formidling (s. 19). IF har framleis berre éi stilling til desse felta. Dermed blir det skapt eit unaturleg og uheldig skilje i ressursane til forskingsadministrasjon mellom institutta. Ser ein på forskarutdanninga, har IF ein fakultetskvote på femten stipendiatar, medan dei to andre institutta har respektive 17 og 20. Ser ein på ein annan viktig indikator, nemleg eksternfinansiert forskning, ligg IF i 2014 an til ein omsetnad på 18 millionar, medan dei tilsvarande tala for dei to andre institutta er 22 og 26 millionar. Skilnaden mellom dei tre institutta er med andre ord ikkje så stor på desse variablane, men skilnaden i administrative ressursar mellom ei og to stillingar er stor. Vi ottast at ei slik skeivfordeling i administrative ressursar vil svekka kapasiteten ved IF til å følgja opp prosjektsøknader, stipendiatar, publisering mm. I så fall er vi inne i ein negativ spiral. Prosjektgruppa meiner likevel at eventuelle nye ressursar til forskingsadministrasjon og -rådgjeving må skje på fakultetsnivå, med andre ord ikkje til enkeltinstitutt, i alle fall i den noverande situasjonen (s. 38/39). Rapporten ser for seg ein ny forskingsrådgjevar i fakultetsadministrasjonen «med delvis kontorplass ved aktuelle institutt etter behov». Vi meiner i så fall det er rimeleg at ein relativt stor del av denne ressursen kjem IF til gode, og at vedkomande er fast ved instituttet eit par dagar i veka.
5. ADMINISTRATIVE NETTVERK. Prosjektgruppa har fokus på bruken av administrative nettverk og skisserer ein modell med elleve slike nettverk ved fakultetet. Sju av desse er nye. Nettverk kan vera ein tenleg arbeidsmåte, som sikrar at kunnskap blir overført på tvers i organisasjonen. Det finst ingen fasit for kor mange nettverk fakultetet bør ha, men det er likevel eit par ting som gjer at vi trur det blir *for mange* nettverk med framlegget frå prosjektgruppa. For det første vil det gå med tid til organisering og møteaktivitet med så mange nettverk. For det andre må det vera tydeleg at nettverka er underordna den alminnelege linjestruturen ved institutta. Nokre av dei foreslåtte nettverka bør nok opprettast, medan andre felt blir for oppdelte. Til dømes trur vi det nye nettverket for studentmobilitet heller bør inngå i infosenternettverket med nokre dedikerte møte i løpet av semesteret.
6. HALDA PÅ MEDARBEIDARAR. Rapporten peikar på at det er stor utskifting særleg av studiekonsulentar (s. 11). IF støttar framlegget om å gå gjennom kvalifikasjonskrav, stillingsinnhald og høvet til karriereutvikling for å halda på studiekonsulentar og studieleiarar. Løn er ein viktig faktor om vi skal konkurrera med andre institusjonar og andre UiB-avdelingar om dei flinkaste folka.
7. STUDIEPLANENDRINGAR. IF synest det er fornuftig å redusera høvet til studieplanendringar frå to til ein gong i året, i tråd med framlegget frå prosjektgruppa (s. 12). Det er viktig å sjå på ressursbruken på dette feltet og korleis prosessane kan gjennomførast effektivt og med høg kvalitet.
8. ETTER- OG VIDAREUTDANNING. Arbeidet med å finna ein ny modell etter at SEVU vart lagt ned har vore krevjande og teke tid (s. 12/13). Men det er etter kvart blitt gjort ein god

innsats, ikkje minst ved fakultetet, for å finna ein ny modell for budsjett og studieadministrasjon. Det er viktig at modellen blir følgd nøye og evaluert når nyordninga har vore i funksjon nokre semester.

9. INFORMASJONSSENTERET. Instituttet støttar tanken om at bemanningsrutinane ved informasjonsenteret bør vurderast, og det bør kanskje brukast fleire studentmedarbeidarar for å letta arbeidsbøra på studiekonsulentane (s. 13/14).
10. INTERNASJONALISERING OG UTVEKSLING. Det kan vera behov for betre rutinar og assistanse til institutta i kvalitetssikring av utanlandsk utdanning og vitnemål. Samstundes er det viktig for IF med lokal kontroll når det gjeld utveksling. Det er våre vitskapleg tilsette som veit best kor studentane bør dra, og det er studierettleiarane ved institutta som rettleier studentane og derfor bør verå best utrusta til denne jobben, og t.d. delta på besøksreiser til eksisterande og moglege samarbeidsuniversitet.
11. BOA-GRUPPE. Instituttet er positiv til den nye BOA-gruppa som skal gje hjelp til søknader om forskingsstøtte (s. 20/21).
12. FORMIDLING. IF er òg samd i at institutta og fakultetet har eit forbettringspotensiale når det gjeld formidling og er positiv til ei sterkare satsing på dette feltet (s. 25/26).
13. ØKONOMI OG RAPPORTERING. Instituttet får god hjelp frå fakultetet i oppfølginga av instituttøkonomien og instituttkontakten ved økonomiseksjonen gjer ein imponerande innsats. Men det trengst, som rapporten peikar på, betre budsjettmalar og rapportar som viser effekten av BOA på instituttøkonomien (s. 35/36).

Venleg helsing

Åse Johnsen,
Instituttleiar

Arve Kjell Uthaug,
administrasjonssjef

Det humanistiske fakultet

Referanse

2012/12284-STT

Dato

15.08.2014

Forslag til oppfølging av den administrative bemanningsplanen ved HF 2013-2016 - hørings svar fra FoF

Vi viser til invitasjon til høringsinnspill til «Forslag til oppfølging av den administrative bemanningsplanen ved Det humanistiske fakultet»

FoF er i all hovedsak positiv til arbeidsgruppen sin rapport og de tiltakene som er foreslått, og vi biter oss særskilt merke i at dokumentet er velstrukturert, uvanlig velskrevet og klar i sine anbefalinger.

De foreslåtte endringene i organisasjonsstruktur handler for det aller meste om hvordan selve fakultetsadministrasjonen skal organiseres, og vi vurderer det derfor som særskilt positivt at det åpnes opp for at også instituttene kan ta initiativ til organisatoriske justeringer, om nødvendig med bistand fra fakultetet eller eksterne aktører.

Blant de viktigste anbefalte tiltakene er forslaget om å opprette en *Gruppe for BOA-forskningsstøtte*. Det er vår anbefaling at arbeidet med å utvikle denne blir høyt prioritert i tiden som kommer, og gjerne i dialog med instituttene.

Vi benytter ellers anledningen til å nevne at for mange av de utfordringene og problemene som adresseres i rapporten, er det nødvendigvis ikke organisatoriske endringer som gir de beste løsningene. Vi vil eksempelvis tro at kompetansestyrking i nøkkelfunksjoner i mange tilfeller er vel så velegnet.

Reidar Lie
instituttleder

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
Telefaks 55 58 96 51
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Det humanvitenskapelige fakultet

Ansvarlig
15.05.2014

Emne
COT372324-07T

Foring til opplegging av den administrative bemanningsplanen ved HR 2013-2014 - hestegavet for FOR

Vedlagt er foring til hestegavet for 2013-2014 som er utarbeidet av den administrative bemanningsplanen ved Det humanvitenskapelige fakultet.

For er i tilknytning med de administrative oppgavene som er knyttet til opplegging av den administrative bemanningsplanen ved Det humanvitenskapelige fakultet, og som er knyttet til opplegging av den administrative bemanningsplanen ved Det humanvitenskapelige fakultet.

Den foring er utarbeidet i samarbeid med administrasjonen ved Det humanvitenskapelige fakultet, og som er knyttet til opplegging av den administrative bemanningsplanen ved Det humanvitenskapelige fakultet.

For er utarbeidet i samarbeid med administrasjonen ved Det humanvitenskapelige fakultet, og som er knyttet til opplegging av den administrative bemanningsplanen ved Det humanvitenskapelige fakultet.

Vedlagt er foring til hestegavet for 2013-2014 som er utarbeidet av den administrative bemanningsplanen ved Det humanvitenskapelige fakultet, og som er knyttet til opplegging av den administrative bemanningsplanen ved Det humanvitenskapelige fakultet.

Stavert Thorsen
Administrasjonssjef

Ralfen Liu
Ralfen Liu

Det humanvitenskapelige fakultet

Stavert Thorsen
15.05.2014

Stavert Thorsen
15.05.2014

Ralfen Liu
15.05.2014

Ralfen Liu
15.05.2014

Det humanistiske fakultet

Referanse

2012/12284-JUWA

Dato

13.06.2014

Høringssvar fra AHKR - oppfølging av HF's administrative bemanningsplan

Vi viser til høringsbrev av 22. mai 2014 der det bes om tilbakemeldinger på rapporten utarbeidet av prosjektgruppen for oppfølging av den administrative bemanningsplanen ved Det humanistiske fakultet.

Instituttrådet ved AHKR vedtok 12. juni 2014 vedlagte høringssvar.

Vennlig hilsen

Jan Heiret
instituttleder

Julie A. Tønsaker Watkins
seniorkonsulent

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og
religionsvitenskap
Telefon
Telefaks

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
HF-bygget, Sydneplassen
7
Bergen

Saksbehandler
Julie A. Tønsaker Watkins
55583025

Oppfølging av administrativ bemanningsplan ved Det humanistiske fakultet 2013-2016

Prosjektet om oppfølging av den administrative bemanningsplanen har vært åpent og inkluderende, og AHKR vil berømme prosjektgruppen for et grundig arbeid. Innhenting av innspill fra institutt, nettverk og medarbeidere innenfor de ulike feltene, samt at instituttene har vært representert i prosjektgruppen, viser at det viktige forholdet mellom fakultetets administrative organisering og instituttene administrative virksomhet tas på alvor. Dette kommer også frem i en av rapportens fastsatte suksessfaktorer, «En etablert Vi-følelse mellom nivåer og på tvers av seksjoner», som vi mener er et godt utgangspunkt. Prosessen har også gitt både institutt og fakultet innblikk i hverandres perspektiv og virkelighet. Med dette som bakgrunn blir behovet for rolle- og tjenesteavklaring mellom nivåene tydelig, og dette var også et av hovedmomentene AHKR spilte inn til prosjektgruppen i februar 2014, der vi problematiserte fakultetets rolle som beslutningsmyndighet, rådgiver, koordinator og kontrollør/kvalitetssikrer. Det er derfor bra at rolleforståelsen og arbeidsflyten mellom fakultet og institutt/sentre gjøres til et hovedanliggende i prosjektgruppens rapport, men det gis få svar på hvordan rolleforståelsen skal bli bedre og hvordan myndigheten faktisk bør plasseres. Men at problematikken så klart aksepteres, og at bevisstheten rundt den dermed økes, legger et godt utgangspunkt for en videre prosess.

Mangel på konkretisering kan sies å være et gjennomgående trekk i prosjektgruppens rapport, som er omfattende og inneholder svært mange forslag til tiltak. Antallet forslag til tiltak trenger ikke i seg selv å utgjøre et problem, men vi ser det som betenkelig at så mange av dem innebærer potensielt omfattende prosesser (utredninger, kartlegginger, avklaringer osv) uten at disse ansvars plasseres, gis konkrete rammer eller prioriteres i forhold til hverandre. Det er to farer ved dette; for det første at prosessene kan ta for mye tid og føre til økt byråkrati, og for det andre at de kan nedprioriteres og glemmes. Prosjektgruppens rapport stiller slik svært store krav til målrettet gjennomføring og oppfølging over lang tid – uten at det er definert hvem dette kreves av. AHKR anser det som svært sentralt at oppfølgingen av rapporten starter med en gjennomtenkt plassering av det videre arbeidet og en fast tidsplan for det. Rapporten må betraktes som et startskudd, ikke som en avslutning.

Vi vil nedenfor kort kommentere hvert område i rapporten, og nevne de tiltakene vi ser på som viktigst å prioritere.

3 Fakultetsadministrasjonen

Vi ser det som positivt at feltene forskningsadministrasjon og formidlingsadministrasjon får en mer fremtredende posisjon, både i rapporten og i fakultetets administrasjon. Det blir interessant å se hvordan gruppen for forskning og formidling vil fungere ved siden av de større og mer etablerte seksjonene i fakultetsadministrasjonen.

4 Studieadministrasjon

Studieadministrasjon er et felt der fakultetet og instituttene jobber særlig tett og er gjensidig avhengige av hverandres daglige innsats og oppfølging. Prosjektgruppens rapport nevner problematikken rundt stor utskiftning blant studiekonsulenter, og dette er et viktig punkt. I studieadministrasjonen er rolleforståelsen mellom nivåene særlig utfordrende. Tiltaket som foreslås i rapporten om å skriftliggjøre forventninger og utforme serviceavtaler er slik vel og bra men fremstår som vagt uten en tilhørende ramme eller plan.

Tiltakene som foreslås for studieplanarbeidet er også omfattende, men siden dette dreier seg om et svært avgrenset saksfelt blir de mer håndterlige. Alle de tre tiltakene for dette feltet fremstår som viktige og potensielt forbedrende, men dette er allerede tenkte tanker som det nå gjelder å få gjennomført.

AHKR spilte inn ønske om en sterkere tilstedeværelse fra fakultetet innen internasjonaliiseringsfeltet – både innen studie- og forskningsadministrasjon. Rapportens påstand om at det er utfordrende å tenke helhetlig om internasjonalisering på tvers av disse feltene er ikke helt logisk for oss, men vi anser det som en god og fruktbar idé å etablere samarbeidsarenaer for internasjonalisering på tvers av 1., 2. og 3. syklus. AHKR har behov for å øke den internasjonale aktiviteten på studiefeltet og etterlyser bedre rutiner for kvalitetssikring av utenlandsk utdanning og vitnemål, og dette ser vi for oss som eksempler på felt der man kan dra fordeler av et samarbeid mellom forskerutdannings- og studieadministrasjonen.

Samarbeidsarenaer på tvers av syklusene kan også være nyttig på andre felt, og dette ser vi mulighetene for i forslaget om å innlemme forskerutdanningen i fakultetets studieseksjon. Ph.d.-kandidater er i mange tilfeller både studenter og ansatte, og forskerutdanning er både forskning og utdanning, men AHKR mener at tettere bånd mellom forskerutdannings- og studieadministrasjonen vil kunne være nyttig for begge felt. For AHKRs del vil de nyopprettede *post master*-emnene innen forskning (AHKR391) og formidling (AHKR392) kunne være direkte eksempler på virksomhet i skjæringspunktet mellom forskning, forskerutdanning og studie.

Informasjonssenteret ved HF er en viktig enhet, men et informasjonssenters funksjon avhenger av utviklingen i studentmassen og i informasjonsteknologien. Det er viktig å finne nye løsninger og vi ser det som et svært godt tiltak å revurdere bemanningen av senteret.

5 Forskerutdanning

I utgangspunktet mener instituttet at forskningsarbeid er en vesentlig del av forskerutdanningen og at stipendiatene står for en betydelig del av enhetens forskningsproduksjon. Vi ser likevel fordeler med at forskerutdanningsadministrasjonen knyttes tettere til studieadministrasjon på fakultetsnivå og vi mener det vil være bra for begge grupper å samarbeide mer. Det viktigste er at ressursene som håndterer forskerutdanningen på alle nivåer ser kompleksiteten og alle feltene den dekker (studieadministrasjon, personal, økonomi og forskningsadministrasjon). En vurdering av hvordan en kan videreutvikle og klargjøre arbeidsflyten mellom nivåene og på tvers av seksjonene blir derfor et vesentlig forbedringstiltak.

Når det gjelder forskerutdanningen identifiserer rapporten mange av de forbedringsområdene instituttet selv har identifisert, og tiltakene som omtales i rapporten synes relevante. Som for flere av områdene rapporten omhandler opplever vi imidlertid at ansvaret for de ulike tiltakene ikke blir plassert hos personer eller enheter. Formuleringer som «En bør vurdere...», «Det bør utarbeides...», «Rutiner knyttet til forskerutdanning gjennomgås og revideres...» tydeliggjør ikke hvem som skal drive arbeidet og sørge for at tiltakene blir gjennomført, og dette ser vi som en betydelig svakhet.

6 Forskningsadministrasjon

AHKR er i all hovedsak enig i beskrivelse og analyse av BOA virksomheten ved HF. Forslaget om å opprette en arbeidsgruppe, en BOA gruppe, støttes. Så lenge lederforankring/linjeforankring er klart formulert i forhold til gruppens mandat, så mener vi dette er et konstruktivt tiltak egnet til å forbedre søknadsprosesser og oppfølging av prosjekt som får støtte.

Vi ser at det kan være fornuftige grunner til å dele opp nettverk for forskning/formidling/ forskerutdanning. Men det kan være en fare for at overordnede perspektiver og helhetsyn kan mistes gjennom en slik organisering og dette momentet kunne vært omtalt i rapporten.

7 Formidlingsadministrasjon

AHKR ser det som positivt at formidlingsadministrasjon behandles som eget punkt, da dette er et felt vi har opplevd som nedprioritert. Instituttet mener at opprettelsen av et redaksjonsråd er et bra forslag, men ledelses-/linjeforankring er som med andre arbeidsgrupper viktig å formulere i den sammenheng.

Kapittelet om formidlingsadministrasjon har mange gode beskrivelser og en del gode forslag til tiltak, men man kan kanskje spørre seg om det er for mange forslag. Med færre forslag ville oppfølgingen av dem blitt enklere og mer oversiktlig.

Vi er undrende til at formidling av utdanning/studier blir utdefinert i innledningen av kapittelet. Vi er enig i at formidling skal knyttes tettest mot forskning i en organisatorisk sammenheng og at det er forskningsformidling som bør ha sterkest fokus. Men samtidig vil formidling av studiesaker og formidling av utdanningstilbud ha et strategisk aspekt. Dette burde vært drøftet i forhold til formidlingsstrategier ved HF.

8 Personaladministrasjon og 9 Økonomiadministrasjon

AHKR har ingen spesielle merknader til disse avsnittene. Instituttet får tilfredsstillende oppfølging og bistand fra sine kontaktpersoner både på økonomi og personal. Opprettelse av BOA gruppe er et konstruktivt tiltak. Ting kan tyde på, som rapporten også er inne på, at bemanningen på økonomi kan være knapp, og økt bemanning og kompetanseheving er derfor et positivt og viktig tiltak.

10 Administrativ ledelse og samarbeid mellom nivåene

Som AHKR også påpekte i sitt innspill til prosjektgruppen, er nettverkene ved fakultetet viktige arenaer med ubrukt potensiale. Det er derfor svært positivt at prosjektrapporten foreslår en revidering av nettverksporteføljen ved fakultetet og anbefaler opprettelse av nye nettverk, samtidig som den fastslår at nettverkene bør gis tydeligere mandater og at nettverkskoordinatorrollen defineres klarere. Å definere en hensiktsmessig sammensetting er imidlertid ikke selvsagt, og nettverkernes suksess avhenger fullstendig av at rammene er klare før nettverket trer i funksjon. Å skulle basere et nettverks aktivitet på løpende behov eller aktuelle saker har vist seg å være lite vellykket.

11 Justeringer i bemanningsplanen

AHKR slutter seg i all hovedsak til de prioriteringer og konklusjoner som rapporten foreslår.

Vedtatt i instituttrådet ved AHKR 12.06.2014

Høringsvar Administrativ bemanningsplan

Bergen, 01.09.2014

HSU takker for muligheten til å svare på denne høringen.

Vi ser på det som svært positivt at det nå tas en gjennomgang av hvordan administrasjonen på fakultetet sentralt fungerer. Vårt inntrykk har de siste årene vært at rolleavklaring og arbeidsfordeling har vært utydelig, både for dem som skal ta kontakt, men også for de i administrasjon på instituttene.

Prosjektgruppens fire suksessfaktorer er etter vår mening et svært godt utgangspunkt for arbeidet. Det er positivt at «vi-følelsen» og tydelige forventinger er plassert øverst.

Den foreslåtte inndelingen av fakultetsadministrasjonen virker gjennomtenkt og god. Flere like funksjoner samlokalisert vil kunne føre til bedre samarbeid og tydeligere kommunikasjon mellom de ulike seksjonene. Forslaget om opprettelse av en egen gruppe for BOA-forskningsstøtte er spesielt positivt, og vi håper det vil bidra til å bringe inn flere eksterntfinansierte prosjekter på HF.

Videre ser forslagene til forbedring gode ut, og HSU håper at dette vil, som målet er, forbedre kommunikasjon mellom de ulike leddene i administrasjonen, både på fakultetsnivå, men også til grunnenhetene. Dette mener vi igjen vil føre til en tydeligere ansvarsfordeling mellom seksjoner og ansatte.

Prosjektgruppen påpeker at det bør tas en gjennomgang på de sentre eller institutt der det er et behov for dette. HSU støtter forslaget.

Linnea Reitan Jensen
Leder HSU

Lisa Dalby Pedersen
Organisatorisk nestleder HSU

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 27.08.2014

Styresak: 51/14

Arkivsaksnr: 2014/8618-ARSE

Møtedato: 09.09.2014

Endringer for tilsettingsrådet ved Det humanistiske fakultet- september 2014

Dokumenter:

1. Reglement pr 1.9.2013
2. Forslag til nytt reglement

Bakgrunn

Fakultetsstyret vedtok i møte 16.11.2010 å opprette et tilsettingsutvalg for midlertidige vitenskapelige stillinger. Etter opprettelsen har fakultetsstyret vedtatt endringer i mandat og sammensetning. Endringer i reglement ble sist gjort 1.9.2013 (vedlegg 1).

Sammensetningen av fakultetsstyret er endret når det gjelder gruppe B (midlertidig ansatte) og D (studenter). Dette må innarbeides i reglementet for tilsettingsrådet hvert år og navn på nye medlemmer fra gruppe B og D blir lagt fram i møtet.

Samlet sett oppleves tilsettingsrådet som godt fungerende og i samsvar med sin hensikt. Manglende tilbakemeldinger fra rådsmedlemmer er imidlertid tidvis et problem. Eksisterende reglement fastslår at rådet ikke er beslutningsdyktig dersom ikke alle medlemmer har gitt sin tilbakemelding i en sak. Dette kan forsinke tilsettingsprosesser vesentlig, og oppleves som uheldig av grunnenhetene.

Nytt forslag til justert reglement (vedlegg 2) inneholder to vesentlige endringer (markert i rødt i vedlegget). For det første foreslår fakultetet at rådsmedlemmenes tilbakemelding skal gjøres elektronisk. Elektronisk tilbakemelding kan gjøres ved hjelp av epost eller at medlemmene lagrer sin tilbakemelding direkte på rådets lagringsområde på serveren. Dette er samme sted som medlemmene henter ut sakspapirene. Bakgrunnen for endringen er at bruk av internpost tar noe lenger tid enn direkte tilbakemelding og fakultetet ønsker derfor at bruk av internpost for tilbakemelding opphører. Vi ser at rådsmedlemmer med få unntak har brukt elektronisk tilbakemelding i hele rådets funksjonstid.

For å unngå store forsinkelser ved manglende tilbakemelding, foreslår fakultetet også at det innføres en rutine for purring til medlemmene dersom tilbakemelding ikke er gitt innen fastsatt frist på tre dager. Det foreslås også at manglende svar anses som aksept av forslag til vedtak dersom det ikke er avgitt svar innen ytterligere to dager etter purring.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret godkjenner regler for tilsettingsrådet i samsvar med fremlagte forslag.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Sammensetning og regler for Det humanistiske fakultets tilsettingsråd for åremålsstillinger som stipendiat, postdoktor og vitenskapelig assistent, midlertidige forskerstillinger samt bistillinger

Tilsettingsrådet består av fem medlemmer utgått av fakultetsstyret: dekanen, to representanter for fast vitenskapelig tilsatte der en er foreslått av organisasjonene, en midlertidig vitenskapelig tilsatt og en student.

Tilsettingsrådet skal behandle følgende tilsettings saker:

- stipendiatstillinger
- postdoktorstillinger
- stillinger som vitenskapelig assistent
- midlertidige forskerstillinger
- bistillinger
- midlertidige førsteamanuensisstillinger
- midlertidige universitetslektorstillinger

A. SAMMENSETNING

For perioden 1.9.2013 til og med 31.7. 2014 er følgende medlemmer oppnevnt:

- Medlem: professor Margareth Hagen, *Dekan (leder)*
  - Varamedlem: professor Einar Thomassen, *Prodekan*
- Medlem – fast vitenskapelig personale: førsteamanuensis Eivind Kolflaath
  - Varamedlem: førsteamanuensis Kjetil Berg Henjum
- Medlem – foreslått av organisasjonene: professor Torodd Kinn
  - Varamedlem: professor Aud Solbjørg Skulstad
- Medlem – midlertidig vitenskapelig personale: stipendiat Inga H. Undheim
  - Varamedlemmer:
    - stipendiat Magnus Dølerud
    - stipendiat Thomas Ewen Daltveit Slettebø
    - stipendiat Helene Nilsen
- Medlem – studentene: Martin Sandtrøen
  - Varamedlem: Dorthea Alisøy

B. RETNINGSLINJER (saksbehandlingsprosedyre)

Hver sak nummereres fortløpende innenfor hvert år.

Fravær og habilitet

Medlemmene av tilsettingsrådet har selv ansvar for å melde fravær og inhabilitet.

Tilsetting

Saksforelegg med vedlegg legges ut på elektronisk lagringsområde. Utsendelse av saker blir varslet på forhånd via e-post.

Tilsettingsrådets medlemmer gis frist på 3 virkedager til å uttale seg og returnere saken. Dette kan gjøres elektronisk eller ved internpost. Dekanen gir sin tilbakemelding ved godkjenning av saksforelegget før utsendelse.

Dokumentasjon i tilsettingssaker skal være: Saksforelegg med forslag til vedtak, sakkyndig vurdering av søkerne, innstilling fra institutt (på bakgrunn av sakkyndig vurdering, intervju og eventuelle referanser) samt eventuelle brev om bevilgninger.

Saksforelegget påføres utsendelsesdato samt frist for retur.

Dersom enighet ikke oppnås i en tilsettingssak, skal det holdes møte. Dersom det ikke oppnås enighet i møte skal fakultetsstyret gjøre vedtak i saken. Det samme gjelder dersom tilsettingsutvalget bestemmer at fakultetsstyret bør fatte vedtak i den aktuelle saken.

Tilsettingsrådet er beslutningsdyktig når det er fulltallig i møte, eller når samtlige medlemmer ved skriftlig saksbehandling har gitt uttalelse i saken.

Tilsettingsrådets vedtak skal tas inn i en protokoll, hvor det skal fremgå hvorledes den enkelte har stemt. Medlemmene har anledning til å grunngi sine standpunkter ved protokolltilførsel. Protokolltilførselen skal avgis innen avslutningen av tilsettingsrådets behandling av saken ved eventuell møtebehandling.

Assisterende fakultetsdirektør er, på vegne av fakultetsdirektøren, sekretær for tilsettingsrådet ved møtebehandling av saker. I tillegg vil medarbeidere fra personalseksjonen bistå tilsettingsrådet.

Alle svar fra utvalgets medlemmer og protokoll fra møter legges i sak i ePhorte.

Orientering til fakultetsstyret

På hvert fakultetsstyremøte skal det rapporteres skriftlig om de tilsettinger som er tatt på fullmakt siden forrige fakultetsstyremøte under "Orienterings- og fullmaktssaker".

Sammensetning og regler for Det humanistiske fakultets tilsetningsråd for åremålsstillinger som stipendiat, postdoktor og vitenskapelig assistent, midlertidige forskerstillinger samt bistillinger

Tilsetningsrådet består av fem medlemmer utgått av fakultetsstyret: dekanen, to representanter for fast vitenskapelig tilsatte der en er foreslått av organisasjonene, en midlertidig vitenskapelig tilsatt og en student.

Tilsetningsrådet skal behandle følgende tilsettingsaker:

- stipendiatstillinger
- postdoktorstillinger
- stillinger som vitenskapelig assistent
- midlertidige forskerstillinger
- bistillinger
- midlertidige førsteamanuensisstillinger
- midlertidige universitetslektorstillinger

A. SAMMENSETNING

For perioden 1.9.2014 til og med 30.6.2015 er følgende medlemmer oppnevnt:

- Medlem: professor Margareth Hagen, *Dekan (leder)*
  - Varamedlem: professor Einar Thomassen, *Prodekan*
- Medlem – fast vitenskapelig personale: førsteamanuensis Eivind Kolflaath
  - Varamedlem: førsteamanuensis Kjetil Berg Henjum
- Medlem – foreslått av organisasjonene: professor Torodd Kinn
  - Varamedlem: professor Aud Solbjørg Skulstad
- Medlem – midlertidig vitenskapelig personale:
  - Varamedlemmer:
    -
- Medlem – studentene:
  - Varamedlem:

B. RETNINGSLINJER (saksbehandlingsprosedyre)

Hver sak nummereres fortløpende innenfor hvert år.

Fravær og habilitet

Medlemmene av tilsetningsrådet har selv ansvar for å melde fravær og inhabilitet.

Tilsetting

Saksforelegg med vedlegg legges ut på elektronisk lagringsområde. Utsendelse av saker blir varslet på forhånd via e-post.

Tilsetningsrådets medlemmer gis frist på 3 virkedager til å uttale seg og returnere saken. Dette gjøres elektronisk. Dersom medlemmer ikke har gitt tilbakemelding inn tidsfristen,

sendes det en purring fra administrasjonen. Dersom medlemmer ikke har avgitt svar innen ytterligere to dager fra purring vurderes manglende svar som aksept av forslag til vedtak. Dekanen gir sin tilbakemelding ved godkjenning av saksforelegget før utsendelse.

Dokumentasjon i tilsettingssaker skal være: Saksforelegg med forslag til vedtak, sakkyndig vurdering av søkerne, innstilling fra institutt (på bakgrunn av sakkyndig vurdering, intervju og eventuelle referanser) samt eventuelle brev om bevilgninger.

Saksforelegget påføres utsendelsesdato samt frist for retur.

Dersom enighet ikke oppnås i en tilsettingssak, skal det holdes møte. Dersom det ikke oppnås enighet i møte skal fakultetsstyret gjøre vedtak i saken. Det samme gjelder dersom tilsetningsutvalget bestemmer at fakultetsstyret bør fatte vedtak i den aktuelle saken.

Tilsetningsrådets vedtak skal tas inn i en protokoll, hvor det skal fremgå hvorledes den enkelte har stemt. Medlemmene har anledning til å grunngi sine standpunkter ved protokolltilførsel. Protokolltilførselen skal avgis innen avslutningen av tilsetningsrådets behandling av saken ved eventuell møtebehandling.

Assisterende fakultetsdirektør er, på vegne av fakultetsdirektøren, sekretær for tilsetningsrådet ved møtebehandling av saker. I tillegg vil medarbeidere fra personalseksjonen bistå tilsetningsrådet.

Alle svar fra utvalgets medlemmer og protokoll fra møter legges i sak i ePhorte.

Orientering til fakultetsstyret

På hvert fakultetsstyremøte skal det rapporteres skriftlig om de tilsettinger som er tatt på fullmakt siden forrige fakultetsstyremøte under "Orienterings- og fullmaktssaker".

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 29.08.2014

Styresak: 55/14

Arkivsaknr: 2014/8808-ROW

Møtedato: 09.09.2014

Evaluering av MA-programmet i region og regionalisering

Dokumenter i saken

- Egenrapporten fra programstyret i region og regionalisering (med vedlegg)
- NOKUT-rapporten: Tilsyn med mastergradsstudier i historisk-filosofiske fag (mai 2014)
- Saksforelegg til instituttrådsmøte, AHKR, 4.9.2014

Bakgrunn

I februar 2013 innledet Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) sitt nasjonale tilsyn av 43 MA-programmer innen historisk-filosofiske fag. Grunnlaget for tilsynet var tilsynsforskriften som er vedtatt i Kunnskapsdepartementet, og som blir brukt som et grunnlag for godkjenning av nye og eksisterende studietilbud ved norske utdanningsinstitusjoner.

Ved UiB ble åtte MA-programmer trukket ut for tilsynet, syv programmer ved HF-fakultetet (historie, arkeologi, kulturvitenskap, region og regionalisering, kunsthistorie, teatervitenskap og filosofi) og ett program ved Det psykologiske fakultetet (Gender and Development). NOKUTs tilsynsmodell er bygget opp av fire trinn: 1) kartlegging, 2) redegjørelse, 3) dialog og utvikling og 4) revidering. Basert på kriteriene som er lagt til grunn for hvert trinn har NOKUT anledning til å avslutte tilsynet dersom de mener at institusjonen har tilfredsstillende kravene i tilsynsforskriften. I tilsynet har det vært et særskilt fokus på blant annet opptakskrav, læringsutbyttebeskrivelser, fagmiljø og relevans for arbeidslivet.

NOKUT gjennomførte kartleggingsrunden (trinn 1) med utgangspunkt i dokumentasjonen/informasjonen om programmene som var tilgjengelig på universitetets nettsider. Da meldingen kom ble de utvalgte fagmiljøene bedt om en redegjørelse (trinn 2) for områder som hadde pekt seg ut for videre oppfølging i kartleggingsrunden. I april 2013 gjennomførte en komité fra NOKUT et institusjonsbesøk hvor de hadde samtaler med representanter fra de ansvarlige programstyrene, instituttene og fakultetene. I juni 2013 konkluderte NOKUT med at alle programmene skulle følges opp med dialog og utvikling (trinn 3). Programstyrene ble bedt om ytterligere kommentarer om punkter som fremdeles var uklare etter arbeidet i trinn 2.

I mai 2014 behandlet NOKUTs styre den endelige rapporten fra tilsynskomiteen (vedlagt). Styret vedtok å avslutte tilsynet for følgende programmer: arkeologi, historie, kulturvitenskap, teatervitenskap og filosofi. MA-programmet i kunsthistorie blir fulgt opp i deres arbeid med

læringutbyttebeskrivelsene (frist desember 2014). Styret vedtok at MA-programmet i region og regionalisering skulle videre til revisjon (trinn 4).

I juni 2014 mottok fakultetet en mal for egenrapporten som programstyret skulle forberede til den sakkyndige komiteen som skal foreta revisjonen. Fristen for dette arbeidet var satt til 2. september. Rapporten (med vedleggene) er vedlagt denne saken, og instituttrådets vedtak i saken (behandles i instituttrådet 4.9.2014) vil bli lagt frem på fakultetsstyrets møte, 9.9.2014.

Fakultetsledelsens kommentarer

Fakultetsledelsen berømmer arbeidet som er gjort i programstyret og ved instituttet for å ferdigstille egenrapporten til NOKUT om MA-programmet i region og regionalisering. Melding om revisjon kom til fakultetet medio juni, og fristen for å oversende rapporten til NOKUT var satt til 2. september. Det har vært et krevende arbeid for alle som har vært involvert, og tidsfristene har vært korte med tanke på målsettingen om å gjennomføre prosessen så grundig og så ryddig som mulig.

Rapporten som er vedlagt saken gir instituttet og fakultetet et solid vurderings- og beslutningsgrunnlag.

NOKUTs tilsyn har vært krevende for de involverte fagmiljøene, men det har også vært et nyttig og lærerikt bidrag til fakultetets arbeid for kvalitetssikring av øvrige og fremtidige studieprogrammer. Et grunnleggende prinsipp for alle vurderinger tilknyttet fakultetets programportefølje er at beslutninger om opprettelse eller nedleggelse av studietilbud skal være godt forankret i de fagmiljøene og instituttene som er ansvarlig for programmene. Det skal tungtveiende grunner til for at fakultetsledelsen legger fram anbefalinger til fakultetsstyret som går imot instituttets vedtak i slike saker.

I denne saken har instituttledelsen ved AHKR konkludert med forslag om at masterprogrammet i region og regionalisering legges ned. Forslaget skal behandles i instituttrådet 4.9.2014. Instituttrådets vedtak vil bli lagt frem for fakultetsstyret på møte 9.9.2014. Bakgrunnen for instituttledelsens vurderinger er fremlagt i saksforelegget som er vedlagt denne saken.

Instituttledelsen karakteriserer programmet som et "faglig spenstig undervisningsopplegg som svarer på et av universitetets store utfordringer; nemlig at kunnskapen splittes opp i disiplinære enheter som hindrer innsikt i de samfunnsfenomenene som studeres". Positivt pekes også på et godt samarbeid med arbeidslivet, gode tilbakemeldinger fra studentene og at ferdige kandidatene i stor grad har fått relevant arbeid.

Samtidig pekes det på at en av hovedutfordringene for masterprogrammet er størrelsen og sammensetningen av fagmiljøet for programmet. Fagmiljøet består av stillinger, primært brøkstillinger, fra fire fakulteter og flere fagmiljøer. Under tilsynet har det vært krevende å synliggjøre at fagmiljøet består av tilstrekkelige stillingsressurser til å oppfylle NOKUTs krav til fagmiljøer. Fragmenteringen av fagmiljøet har vanskeliggjort arbeidet med å skape en felles fagidentitet, både for studentene og de vitenskapelige ansatte som er tilknyttet programmet. NOKUT har påpekt at opptaksgrunnlaget for programmet virker uklart, og også fagmiljøene mener det er et problem at studentenes grunnkvalifikasjoner ikke alltid er tilpasset det masterstudiet de skal gjennomføre. Det har heller ikke vært enkelt å administrere et tverrfakultært masterprogram, noe som har lagt et ekstra press på både den administrative og den faglige staben.

Videre pekes det på at UiBs satsing på region- og regionalisering som strategisk forskningsfelt opphørte i 2013, og at forskningslederstillingen som ble opprettet i 2007 senere er inndratt.

Det ser derfor ut til at styrking av fagmiljøet gjennom nye stillingsressurser vil være en forutsetning for en videreføring og nødvendig styrking av programmet. Hverken institutt eller fakultet har imidlertid vært innstilt på å øremerke nye stillinger til formålet. Når meldingen nå også er kommet om at Institutt for geografi ikke lenger ønsker å delta, er det vanskelig å tenke seg at programmet kan bestå.

Med bakgrunn i disse vurderingene, og i tråd med anbefalingene fra institutledelsen ved AHKR, foreslår fakultetsledelsen at masterprogrammet i Region og regionalisering legges ned. I tråd med *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia* vil alle nåværende studenter få mulighet til å fullføre programmet, og instituttet vil sikre at alle forpliktelser ovenfor studentene vil bli innfridd.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar at masterprogrammet i Region og regionalisering legges ned, og oversender saken til Studieadministrativ avdeling for videre behandling. Alle studenter som er tatt opp til programmet vil få mulighet til å fullføre graden, og vil få en særskilt oppfølging av instituttet og programstyret.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN

Egenrapport

Mastergradsstudium i region og regionalisering
(120 studiepoeng)

18.08.2014

Generelt om studiet:

Institusjonens organisering og forankring av masterprogrammet i Region og regionalisering

Universitetet i Bergen er organisert med seks fakultet, deriblant Det humanistiske fakultet (HF). HF er igjen organisert med fem institutter og to sentre. Ett av disse instituttene er Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap, der masterprogrammet Region og regionalisering er forankret. Region og regionalisering er et tverrfaglig program, og organisatorisk er det også tverrfakultært siden det involverer fagmiljø ved hele fire fakultet: Det humanistiske, det samfunnsvitenskapelige, det juridiske og det matematisk-naturfaglige fakultet. Samarbeidet er formalisert i samarbeidskontrakter som er inngått på fakultetsnivå.

Masterprogrammets koordinator er ansatt ved AHKR, men faglig sett er Region og regionalisering også tilknyttet de andre involverte instituttene og fakultetene som tilbyr undervisning og veiledning. Programmet har forbindelser til forskergruppen «Steder – Regioner – Identitet» ved AHKR som har medlemmer fra alle AHKR sine fire fag. Masterprogrammet var også opprinnelig tett forbundet med UiBs strategiske satsning på Region og regionalisering (2007-2013).

Programmets administrasjon ligger til AHKR med en studiekonsulent i 30 prosent stilling. Hun er en del av instituttets studiegruppe som ledes av studieleder. Programmet inngår i instituttets studieprogramportefølje sammen med de fire disiplinbaserte programmene.

Masterprogrammet har et eget programstyre med medlemmer fra alle de involverte fakultetene og to studentrepresentanter. Her behandles studiesaker som omhandler studieplanendringer, internasjonaliseringsspørsmål og kvalitetssikring, før de endelig behandles i AHKR sine Utvalg for undervisning og internasjonalisering (UUI). UUI behandler studiesaker for alle AHKR sine studieprogram. I dette utvalget er Region og regionalisering representert på lik linje med disiplinfagene ved instituttet, med én faglig ansatt og én studentrepresentant.

I studieåret 2013-2014 består fagmiljøet ved studiet av 17 vitenskapelige ansatte som i ulik mengde bidrar inn i undervisning og veiledning. Utover dette har studiet en fast programkoordinator (frikjøp fra halv stilling i 2014), en fast vitenskapelig ansatt (halv stilling i 2014) og en administrativt ansatt. Sammensetningen av fagmiljøet med mange involverte gjenspeiler programmets tverrfaglige orientering og forankring ved HF og AHKR.

Programmet har ansatte fra fire fakultet ved UiB som bidrar inn i undervisningen. Enkelte av emnene det undervises i er tverrfaglige (se studieplan REG302, REG311) mens andre er mer disiplinbaserte (se studieplan GEO324, REG303).

Opprettelse og oppstart av masterprogrammet i Region og regionalisering

Masterprogrammet i region- og regionalisering ble etablert i 2007 som en del av universitetets strategisk forskningsfelt *Region og regionalisering*. Programmet var organisert som et flerfaglig og tverrfakultært samarbeid mellom fire fakultet; det humanistiske, det samfunnsvitenskapelige, det juridiske og det matematisk-naturfaglige. Saksforelegget til fakultetsstyrets behandling av opprettelsen av programmet, 6.6.2006, er vedlagt (vedlegg 2). De første studentene ble tatt opp høsten 2007.

Masterprogrammet i Region og regionaliserings faglige profil og tilhørighet til fagområde

Studiet er tverrfakultært og tverrfaglig forankret i kunnskapsfeltet *region og regionalisering*.

Kunnskapsfeltets tverrfaglighet gjenspeiles i studieprogrammets obligatoriske utdanningsdel, der region og regionalisering tematiseres som regional utvikling, som historiske landskaper, som natur- og kulturmiljø og som del av offentlig forvaltning (se studieplan REG311, REG302, REG303 og GEO324).

Studiets faglige profil er utformet gjennom en tverrfaglig tilnærming og tematisering av region og regionaliseringsprosesser. Masterprogrammet skal gi studentene teoretisk og empirisk fundert kunnskap om hvilken betydning historiske landskaper og offentlig forvaltning av natur- og kulturmiljø har for utvikling av så vel regional identitet og regionalpolitikk, som regional næringsutvikling.

Studiet tar utgangspunkt i at regionale nivåer fra 1990-årene styrket sin posisjon i norsk og europeisk sammenheng. Regioner på ulike nivå har fått en større betydning når det gjelder næringsutvikling og næringspolitikk, både lokalt og globalt. Større oppmerksomhet mot regioner og utviklingen av disse (i EU-sammenheng ofte benevnt som «Regionenes Europa») har gjenspeilt seg i en økt forskningsinteresse mot slike territorielle nivå. Forskningsinteressen omfatter også tverrfaglig forskning på og kunnskap om arbeidsoppgavene som offentlig forvaltning og næringsliv møter innenfor de ulike regionale nivåene. Masterprogrammet i region og regionalisering er innrettet for å utdanne studenter med denne kunnskapen.

Regioner og regionaliseringsprosesser er et svært sammensatt kunnskapsfelt, der de romlige størrelsene forstås og studeres fra ulike disiplinære perspektiver, gjerne i et komparativt perspektiv. Programmet gir studentene innsikt i hvordan regioner oppstår, hvordan regioner er konstituert og hvordan de forandres over tid, også i samspill med andre regioner og den globaliserte verden. Regioner kan forstås som formelle enheter definert gjennom administrative inndelinger, eller som funksjonelle enheter formet gjennom visse aktiviteter (for eksempel utbredelsen av visse økonomiske eller forvaltningsmessige funksjoner). De kan også være kognitive enheter, skapt gjennom oppfattet samhold og solidaritet (som landsdeler med egen identitet, jf. «Vestlandet» eller «Sørlandet»).

Hvordan man faglig tilnærmer seg kunnskapsfeltet region og regionalisering avhenger også av hvordan region defineres eller avgrenses. En region kan ses som et geografisk avgrenset område. Men denne romlige og geografiske avgrensingen skjer på territorielle nivå av svært ulik størrelse, med til dels svært ulike indre kjennetegn. Det territorielle nivået kan være overnasjonalt og omfatte områder (også havområder) over nasjonalstater (jf Barentsregionen), utgjøre en samhandlingsarena (Norden og samarbeidsorganene der) eller være avgrenset til ulike nivå innen et land, som landsdeler eller andre enheter innenfor eller mellom eksisterende kommuner (Hardanger, Sunnfjord, Ryfylke). Regioner kan være forvaltningsenheter, et geografisk landskap, en økonomisk enhet eller en kulturell eller lingvistisk enhet. Regioner kan være resultatet av historiske prosesser, med sin identitet knyttet til historiske og kulturelle fellesskap – eller uttrykke forsøk på å etablere slike fellesskap i dag. Både de obligatoriske emnene som det undervises i og tema for masteroppgaver som studentene skriver, behandler ett eller flere av disse aspektene ved region og regionalisering.

De obligatoriske emnene i programmet

Studiet er bygget opp rundt de obligatoriske emnene fra de fire involverte fakultetene: REG302, REG303, REG311 og GEO324. I tillegg kommer masteroppgaven REG350.

Den tverrfaglige ambisjonen i studiets faglige profil kommer særlig til uttrykk i REG302, hvor både naturvitenskapelige og humanistiske fag bidrar innenfor rammene av samme emne, og REG311 med metodeundervisning fra humanistiske fag og samfunnsfag. Forelesningene i REG303 og GEO324 gis fra ett og samme institutt (henholdsvis juss og geografi). Tverrfaglige innslag forekommer også i selve masteroppgaven, der tematikken gjerne krever et metodeapparat som kombinerer tilnærminger fra ulike fag (fra bruk av kvantitative data til diskursanalyse og deltakende observasjon). I REG311 og REG350 blir region og regionalisering sett gjennom et humanistisk og et samfunnsvitenskapelig perspektiv. De to perspektivene ses som utgangspunkt for ulike inntak og hovedområder for å studere region og regionaliseringsprosesser, og ikke som gjensidig utelukkende.

GEO 324 viser hvordan regional utvikling henger sammen med økonomiske globaliseringsprosesser. Kurset trekker på geografis perspektiver på regioner som delvis materielle, delvis mentale enheter, og viser hvordan globaliseringsprosesser påvirker muligheten for regional utvikling. Kurset legger vekt på forskningsbasert undervisning, slik at foreleserne legger opp pensum med utgangspunkt i sin egen forskning og den øvrige relevante forskningsfronten. Dette gjør at kursets innhold og pensum varierer noe fra år til år. De siste par årene har det vært lagt vekt på hvordan globalisering har skapt sterk økonomisk utvikling i visse regioner, spesielt i Øst-Asia, og hvilken påvirkning dette har for andre regioner (som for eksempel Skandinavia). Det har vært brukt gjesteforelesere for å belyse disse temaene. I tillegg til vanlige forelesninger blir det lagt opp seminarer, hvor studentene selv presenterer og diskuterer pensum.

REG302 benytter Vestlandet som modellområde for en region. Hensikten med modellområdet er gjennom dette å presentere ulike perspektiver på hva regioner kan være og hvordan regionens avgrensing kan forandre seg over tid. I emnet vises dette gjennom bidrag fra faglærere med disiplinbasert kunnskap om geovitenskap, botanikk, nordiske språk, forhistoriske bosetninger og forutsetningene for forståelsen av Vestlandet som region.

Som modellområde beskrives og forklares Vestlandet på ulike måter som viser spennet i hva en region kan være: som et geografisk landskap dannet av geologi, klima og vegetasjon, som kulturlandskap preget av menneskene som bosatte seg der og hvordan de utnyttet naturressurser og -forhold, og som hvordan måten denne menneskelige aktiviteten innenfor et område uten entydige og dermed skiftende grenser gjør det mulig å snakke om Vestlandet som historisk region og identitetsregion - der det også finnes andre og mindre regioner (eksempelvis Ryfylke, Hardanger, Sunnmøre). Emnet viser også til regionen som forvaltningsenhet, både gjennom fylkene og deres funksjoner, framveksten av regionale landsdelsmuseene, av kulturminnevernet og den nasjonale og regionale kultur- og naturmiljøforvaltningen. Oppgavene til hjemmeeksamen blir utformet for å gi studentene mulighet til å diskutere de ulike inntakene natur- og kulturmiljø gir for Vestlandet som modellområde for en region, og dermed gi kompetanse i utviklingen av tverrfaglige analyser av hvordan regioner og regionaliseringsprosesser kan finne sted.

REG303 tematiserer forvaltningsrett, også regional forvaltningsrett, og emnet gir innføring i allmenn forvaltningsrett og spesiell forvaltningsrett med særlig relevans for faglig profil og regionsperspektivet i studiet, slik som plan- og bygningsretten og miljøforvaltningsretten.

I **REG311** gis en innføring i humanistiske og samfunnsvitenskapelige tilnærminger og metoder med hovedvekt på studiet av regioner. Tilnærmingene representerer de to hovedområdene for selve studiet av regioner på programmet. Innføringen knyttes sammen gjennom forelesingene til relevant litteratur, forskning og forskingsprosjekt rundt regioner. De to hovedområdene og perspektivene de representerer presenteres, og forholdet mellom dem diskuteres, samtidig som det legges særlig vekt på perspektiver og metodebruk som er særlig relevante i studiene av regioner. Emnet styrker studentenes kunnskaper om akademiske læreformer, som her særlig vil si kvalitative og kvantitative metoder fra samfunnsfagene (statistikkbruk, komparasjon, forholdet politikk-region) kilde- og dokumentanalyse, historieforståelse (historisering), arkeologisk metode (utgravings- og funnanalyse), tekstanalyse, samt feltarbeid og intervju som datainnsamling (religions- og kulturvitenskap). Underveis skal studentene velge tema for masteroppgaven, og lage et utkast til prosjektskisse som presenteres for veileder og danner grunnlaget for den endelige prosjektskissen. I denne prosessen inngår en refleksjon over forholdet mellom en humanistisk og en samfunnsvitenskapelig tilnærming, som bringes videre inn i forskningsspørsmålene slik disse utvikles videre under arbeidet med selve masteroppgaven (REG350). En slik metodebevissthet og refleksjon over de ulike metodiske tilnærmingene og utviklingen av selvstendighet i forhold til bruken av disse er sentralt med tanke på veiledningen under arbeidet med masteroppgaven som gis av veiledere fra ulike disipliner ved de to aktuelle fakultetene. Masterseminaret ved REG350 utgjør her en faglig arena som kopler veiledning og program underveis i arbeidet med oppgaven.

REG350 I masteroppgavene, som kobles til ett av de to hovedområdene, konsentreres problemstillingene rundt forskningsspørsmål som omhandler regioner og regionaliseringsprosesser. I arbeidet med masteroppgaven skal studentene finne forskningsspørsmål til sine masteroppgaver, som skal balanseres både i forhold til veilederens kompetanse (disiplin og forskningsfelt) og masterprogrammets faglige profil. Dette har gjort at masterstudenter har valgt ut et bredt spekter av problemstillinger – fra studier av hvordan historiske regioner har blitt til, til studier av forsøk på å etablere så vel overnasjonale regioner som nye identitetsregioner med eksisterende kommuner som utgangspunkt.

Masteroppgaven skal være et selvstendig forskningsarbeid der selvstendigheten kommer til uttrykk både i valg av metode, teori, empirisk fremgangsmåte, og analyse. Det legges opp til at masterstudentene etablerer et eget miljø innen sitt kull ved programmet, som samtidig blir en del av region og regionaliseringsprogrammets fagmiljø, der studentene gjennom seminarer og andre aktiviteter støtter hverandre opp i arbeidet med masteroppgaven.

Kontakt med arbeidslivet og omverdenen

Masterprogrammet er tverrfakultært og tverrfaglig forankret i kunnskapsfeltet *region og regionalisering*. Forankringen gjenspeiles i studieprogrammets obligatoriske utdanningsdel, der region og regionalisering tematiseres med natur- og kulturmiljø som utgangspunkt for utviklingen av historiske landskaper, for regional utvikling og for regioner som del av offentlig forvaltning. Region og

regionalisering angripes og studeres som kunnskapsfelt, og bygges opp rundt forskningstema fra ulike faglige og tverrfaglige tilnærminger, med vekt på på humanistiske og samfunnsvitenskapelige perspektiver som inntak. Slik åpnes det for akademisk nyskapning og nye innfallsvinkler. Studiets faglige profil og de obligatoriske emnene gir studentene mulighet til å benytte kunnskapen og ferdighetene som de opparbeider seg gjennom studiets læringsutbytte til samfunnsnyttige oppdrag og gjør våre studenter attraktive for arbeidslivet.

Det er et mål å skape god kontakt mellom masterprogrammet og relevante deler av arbeidslivet og aktuelle institusjoner. Styret for satsingen Region og regionalisering ved UiB har hatt eksterne medlemmer fra regionalt næringsliv og regional forvaltning (inntil 2013), Landbruksdirektøren v/Fylkesmannen i Hordaland har vært medlem og gjort det mulig å få til studentoppgaver med landbruksproblematikk som forskningsspørsmål, likeledes har Sparebanken Vest hatt medlemmer i styret og Sparebanken Vest har gitt våre studenter øremerkede stipendmidler siden programmets oppstart i 2007.

Programstyret, med studentmedlemmer deltar aktivt i arrangering av seminarene og innspill omkring aktuelle deltakere kommer fra styringsgruppen, programstyrets medlemmer og studenter. Studentene er her også involverte, og aktive i organiseringen av arrangement som fungerer som relevante møteplasser mellom studiemiljø og arbeidsliv

Programkoordinator og leder for styringsgruppen (Gunnstein Akselberg) har deltatt i en rekke møter og utvalg omkring arbeidslivsrelaterte spørsmål og om studentoppgaver fra Fylkesmannen og fylkeskommunen i Hordaland. Programkoordinator har vært medlem i arbeidsutvalget «Grønn dialog» hos landbruksavdelingen ved Fylkesmannen Hordaland. Studentene selv er aktive med fagdag der aktører fra relevant arbeidsliv inviteres til møter med studentene.

Studentene som har blitt tatt inn på programmet har etter fullført utdanning i stor grad fått relevante jobber, som regionalt utviklingsarbeid, kulturminnevern på fylkesnivå og innen kommunal forvaltning. Her må kontakten med de relevante delene av arbeidslivet og institusjonene som programmet kobler seg til (gjennom seminarer der aktører fra arbeidslivet deltar, valg av oppgavetema og datainnsamling) underveis i studieløpet særlig framheves.

De største utfordringene for masterprogrammet i Region og regionalisering

Studiet representerer et tverrfaglig og tverrfakultært undervisningssamarbeid ved Universitetet i Bergen. Det er et ikke-disiplinbasert studium konsentrert om kunnskapsfeltet region og regionalisering. Studieprogrammet har en annen faglig profil enn de fagdisiplinære. Styrken ved dette er skissert over. Samtidig gir det at studiet ikke har en fagdisiplinær forankring utfordringer.

Siden region og regionalisering ikke har noe studietilbud på bachelor-nivå, har studentene ved Regionaliseringsprogrammet ingen felles spesialisering koblet til kunnskapsfeltet region og regionalisering. Utfordringen møtes først gjennom måten inntaket av studenter skjer, og så gjennom oppbyggingen av studieløpet: For det første blir studentenes bakgrunn og spesialisering vurdert under opptaket til masterprogrammet. For det andre er utformingen av emnene og deres innbyrdes rekkefølge i studieløpet lagt opp som en tematisk bred innføring i emne fulgt av fordypning og spesialisering inn i arbeidet med masteroppgaven.

Når det gjelder studentene som blir tatt opp, erfarer vi i hovedsak at deres ulike spesialiseringer kopler seg til de videre studiene. Studenter med bakgrunn fra de humanistiske fagene ved AHKR (arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap) og andre fagdisipliner (som litteraturvitenskap og kunsthistorie) og de samfunnsvitenskapelige fagene (geografi, administrasjons- og organisasjonsvitenskap og sosialantropologi) får på programmet knyttet sammen kunnskapene fra de ulike sammenhengene de har inngått i. De fleste fullfører på en vellykket måte sine masteroppgaver. Samtidig må det ikke underslås at evnen til gjennomføring står i sammenheng med studentenes faglige nivå, der det har vist seg at studenter med svakere faglig utgangspunkt har fått problemer. Men studenter med en ekstern bakgrunn med spesialisering som tilsynelatende tematisk har passet til kunnskapsfeltet i flere tilfeller hatt problemer – både i inngangen til studiet og når det gjelder å følge og fullføre studieløpet etter å ha vært gjennom de obligatoriske emnene. Med tanke på de som får problemer, bør opptakskriteriene slik de pr. d.d foreligger endres, på samme tid som det bør fokuseres mer på innførings- og oppsummeringsforelesninger i det første semesteret.

Utformingen av de obligatoriske emnene og deres rekkefølge er gjort med tanke på studentenes bakgrunn. Det tverrfaglig sammensatte emnet REG302 er et møte med inntak fra en rekke forskjellige fagdisipliner fra ulike fakultet. Også på REG311 presenteres studentene for ulike fagdisiplinære tilnærminger som ulike relevante metodiske inntak til studiet av regioner og regionaliseringsprosesser. Her inngår også fagdisiplinære forelesninger i geografi. REG303 – Forvaltningsrett – er et obligatorisk emne som også er disiplinbasert der jus som oftest representerer et fag studentene ikke kjenner fra før. For emneansvarlig og fagkoordinator er det en sentral oppgave å samordne undervisningen og formidle sammenhengen i forelesningsrekker der foreleserne har ulike fagspesifikke, vitenskapelige metodiske og teoretiske tilnærminger.

Bruken av humanistiske og samfunnsvitenskapelige tilnærminger i arbeidet med prosjektskriving og masteroppgave representerer en styrke for programmet og er samtidig en faglig utfordring for studentene. Med tanke på forskjellene i fagbakgrunn krever så vel valg av tema som utformingen av forskningsspørsmålene til oppgaven og arbeidet med denne at studentene klarer å kople det de kan fra før med det de lærer på de ulike emnene.

Studiets programsensor er professor i kulturgeografi Mats Lundmark fra Örebro universitet i Sverige, som i perioden 2012 til 2015 evaluerer programmet. Programsensor har så langt vurdert REG303 og REG302 og levert to delrapporter (se vedlegg 9 og 10). Programsensor har besøkt UiB og studiets ansatte og hatt samtaler med emneansvarlige, programkoordinator og studenter.

Flere av utfordringene for programmet er fanget opp i rapportene fra programsensor. Dette gjelder spesielt i forhold til sammenhengen i undervisningen (REG302) og betydningen av å etablere flere og tydeligere møteplasser for de ansatte på dette emnet. Samtidig må det understrekes at jevnlig seminarer for studentene (REG350 masterseminar), og mellom programkoordinator, emneansvarlige og administrativt ansvarlige og studenter gjennom faglunsjer, har vært og er slike møteplasser mellom ansatte på studiet og studenter.

Hovedutfordringen ligger i å synliggjøre og styrke fagmiljøet rundt studiet av region og regionalisering. Her må den faglige styrken og stabiliteten i korpuset av forelesere understrekes, samt mange av disse involvering i programmets øvrige organer. En ytterligere styrking av fagmiljøet ved programmet bør for det første skje gjennom en klarere kopling mellom forelesere og veiledere

på studiet og den relevante forskergruppen ved AHKR. Regionforskningen her bør i større grad kommunisere med programmet og ses i sammenheng med aktiviteten der. For det andre må kommunikasjonen og koordineringen mellom foreleserne ved de ulike emnene, spesielt REG302, og REG350 masteroppgaven bedres. Vi ser at hvis det oppnevnes en formell biveileder for alle studentene på studiet vil det svare på de tverrfaglige utfordringene studiet har og vil være et grep som er fordelaktig også mht fagmiljøets stabilitet.

Når vi går bak NOKUTs observasjon om en faglig fragmentering ved masterprogrammet finner vi en entusiastisk gruppe forelesere, veiledere og forskere med til dels lang fartstid – sentralt plasserte i forskningsfronten innen sine felt - som er svært engasjerte i problematikken rundt regioner. Den viktigste utfordringen er å synliggjøre for studentene at det her finnes en enhet, en faglig profil og en rød tråd til tross for høy grad av tverrfaglighet og at vi tematisk enda bedre mestrer å koordinere forelesingene. Dette er allerede diskutert mellom faglig ansatte på programmet og foreleserne på bakgrunn av rapporten fra programsensor, og vil bli fulgt opp av de emneansvarlige. Koplingene videre til REG303, REG311 og til dels REG307 har også blitt diskutert og justert i løpet av inneværende år.

NOKUT peker videre på at det for dette studiet kan virke som mye ansvar legges på programkoordinator, og at dette kan tyde på at staben er underbemannet. Til tross for at vi kunne ønsket oss en større stab, har vi likevel på seks år uteksaminert 30 masterkandidater, der svært mange har fått relevante jobber gjennom studiet. Her må det framheves at programmet har god kontakt med omverdenen, og deler av den regionale forvaltning og regionalt næringsliv – der disse aktørene påpeker behovet for og ønsker tettere kontakt med UiB som undervisningsinstitusjon.

Satsingen region og regionalisering ved UiB knyttet i 2007 til seg tre stipendiater fra ulike fakultet og fagfelt (historie, geografi og biologi/juss) og en postdoktor (kulturvitenskap). Satsingen på disse gjenspeilte således satsingens tverrfaglige ambisjoner, og var ressurser både for forskning og undervisning ved mastergradsstudiet. Noe av koplingen til forskningen ved programmet forsvant i 2009 da forskningslederen for satsingen gikk over i ny stilling uten å bli erstattet. Stipendiatene har bidratt med viktige forskningsmessige bidrag i undervisningen der historikeren Dag Hundstads avhandling fra 2012 kan framheves som et sentralt tilskudd til den regionalhistoriske forskningen i Norge. De to andre stipendiatene har foreløpig ikke ferdigstilt sine avhandlinger, men PhD kandidat Nicholas Rodrigues har publisert to artikler, utarbeidet i stipendiatperioden: Rodríguez, Nicolás J.I.

"Bilateral approach to ecosystem-based marine management in the Barents Sea." *Journal of Northern Studies* 2010 (2) s. 79-106 og Rodríguez, Nicolás J.I. "The Impact of the EU water Framework Directive (2000/60/EC) on Norwegian Water Management: Regionalization, Integration and Ecosystem Approach." I: *Cultural Landscapes of River Valleys*. Krakow: Publishing House of the University of Agriculture in Krakow 2010 ISBN 978-83-60633-42-7.

Postdoktor Connie Reksten har fullført stipendperioden, og har arbeidet innlevert og i *review* i et internasjonalt tidsskrift. En klar utfordring med hensyn til bemanningen er at vi har ikke fått nye stipendiatstillinger eller postdoktorer knyttet til programmet.

En rekke vitenskapelig ansatte fra flere fag og ulike fakulteter bidrar med undervisning og veiledning på studieprogrammet. Den tverrfakultære organiseringen av programmet og en liten stab begrenser utviklingen av felles utformede prosjekter innen kunnskapsfeltet region og regionalisering.

Fagmiljøets ansatte får sine oppdrag og bidrag (undervisning og FoU) koplet opp til sine respektive disipliner og ikke til programmet.

Noen av utfordringene til masterprogrammet henger sammen med mangel på felles spesialisering på bachelornivå. For eksempel melder veiledere om manglende forkunnskaper. Dette gjelder særlig for geografi. De flinkeste studentene klarer å omsette innsikter fra ett fagfelt til et annet og løser oppgaven på en god måte. Men det kan være vanskelig å se at de besitter en spesifikk region og regionaliseringskunnskap. For lite konkrete opptakskrav kan være en av grunnene til dette problemet. Mangelen på et sterkt tverrfakultært forskningsmiljø rundt kunnskapsfeltet Region og regionalisering spiller også inn.

Vi anerkjenner at den faglige merverdien rundt masterprogrammet i Region og regionalisering kan være uklar. Det finnes ikke per i dag et sterkt tverrfakultært forskningsmiljø som kan skape den faglige merverdien rundt Region og regionalisering som trengs i undervisningssammenheng. Organisasjonsmodellen som ligger til grunn forankrer programmet i et spesifikt institutt på HF-fakultetet. Et alternativ kunne vært en tverrfakultær enhet med ansvar for undervisning samt faglig og administrativ drift av masterprogrammet. Dette ville trolig vært fordelaktig for utvikling av fagmiljøet.

Administrative utfordringer

Masterprogrammets tverrfakultære organisering krever tett og godt samarbeid mellom de involverte fakultetene, og programmets hensikt har vært å sikre dette ved å inngå gjensidig forpliktende samarbeidsavtaler som jevnlig gjennomgås og fornyes.

Om den faglige kontakten og samarbeidet mellom de engasjerte fagpersonene har fungert tilfredsstillende, har programmets drift til tider vært preget av rent administrative utfordringer knyttet til de tverrfakultære forbindelsene. Dette har særlig gjort seg gjeldende i forbindelse med fordelingen av utgifter/innsats og studiepoenginntekter knyttet til undervisningen.

Samarbeidsavtalene som ble inngått mellom fakultetene ved programmets oppstart, bygget på en tanke om at studiepoengene for masteroppgavene som ble skrevet skulle fordeles i henhold til hvilket institutt som ga veiledning til oppgaven. Det har imidlertid vist seg i ettertid at en slik overføring ikke lar seg gjøre rent teknisk, og man har måttet diskutere andre løsninger. De involverte instituttene har ønsket å overta masteremnene i FS, slik at de formelt tilhørte dem. Programstyret har imidlertid ønsket å beholde programmets forankring ved AHKR, og har ansett masteroppgavenes tilhørighet som et sentralt poeng i denne saken. Men har derfor forsøkt å finne andre måter å kompensere for veiledningen gitt på masteroppgavene, som for eksempel økonomisk kompensasjon etter en fast sats per studiepoeng, men man har ikke kommet frem til en løsning som alle er fornøyde med. Dette har gjort at arbeidet med fornyelse av samarbeidskontraktene på programmet har vært krevende, og nå har stoppet opp. Dette gjør forholdene vanskelige for programstyret som koordinerende organ for programmets emner og studenter.

Studiet tilbys som

- campus-/stedbasert studium
- heltidsstudium

Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (studietilsynsforskriften § 7-1)

1.1 Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

Masterprogrammet i Region og regionalisering har ikke hatt saker oppe i verken klagenemnda eller Læringsmiljøutvalget de siste fem årene.

Vitnemål og Diploma Supplement er vedlagt.

1.2 Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner skal være fylt

Beskrivelse av og begrunnelse for opptakskravene til studiet

Forskriften krever at man for å kvalifisere for opptak til et masterprogram har «en fordypning i fag, emne eller emnegruppe av minimum 80 studiepoengs omfang eller en integrert yrkesrettet utdanning av minimum 120 studiepoengs omfang innenfor fagområdet for mastergraden».

Alle HFs masterprogram krever en faglig fordypning på minst 80 studiepoeng innen fagområdet for opptak. I UiBs bachelorprogram kalles denne fordypningen en *spesialisering*, og er vanligvis på 90 stp. Med denne bakgrunnen er vår angivelse av opptakskravene i studieplanen klar og dekkende. Men med tanke på at ikke alle høyskole-bachelorgrader har en slik fordypning, ser vi likevel behovet for en nærmere spesifisering av dette i studieplanen, og vil bearbeide teksten til neste opptak.

Programmets fagmiljø består av ressurser fra en rekke svært forskjellige fagfelt (se tabell 1) og dette er med på å skape programmets særegenhet. Denne faglige diversiteten gjenspeiles også i studentenes bakgrunn og i deres tema for masteroppgave. Erfaring har vist at det er arkeologi, historie, kulturvitenskap, religionsvitenskap, kunsthistorie, litteraturvitenskap og geografi som er de vanligste opptaksgrunnlagene (selv om programmet også har positive erfaringer med andre bakgrunner som sammenlignende politikk og engelsk).

Kravet til faglig bakgrunn – at søkerne må ha en fordypning innenfor programmets fagområde – må nødvendigvis bli et vurderings spørsmål på et tverrfaglig program der søkerens fordypning vurderes i forhold til den tverrfaglige programprofilen. Veiledningskapasitet innen de ulike fagområdene spiller også inn her.

Beskrivelse av og begrunnelse for rangeringsregler i opptaket til studiet

Søkerne til masterprogrammet i region og regionalisering vurderes først ut ifra de ordinære kravene til masterstudium – altså en bachelorgrad med en faglig fordypning/spesialisering på minst 80 studiepoeng. Deretter fullføres opptaket i dialog mellom programkoordinator, opptaksleder ved fakultetet, programstyrets medlemmer og fagkoordinatorer på de enkelte fag som skal bidra med veiledning.

Beskrivelse av og begrunnelse for omfang av selvstendig arbeid

De obligatoriske emnene på studiet (inkludert kurs fra eget fagområde eller REG307) gir til sammen 60 studiepoeng, og selve masteroppgaven 60 studiepoeng. De obligatoriske emnene gir en tematisk og tverrfaglig innføring i regionsproblematikken (REG302, REG303, GEO324) som utdypes og videreføres teoretisk og metodisk i REG311. Her kommer studentene i arbeidet med prosjektskissen

raskt i gang med å tenke sammen og reflektere over innholdet i emnene i forhold til eget tema og egen bakgrunn fra bacheloren. Dette gir sammen et faglig grunnlag for selvstendig arbeid med masteroppgaven i siste del av studieløpet. Studiets egenart krever både den innføringen i problematikken emnene gir, og at studentene er i stand til å reflektere over det de lærer underveis. Gjennom arbeidet med masteroppgaven må studentene reflektere inn det de har lært i oppgaven, der deres faglige modning og forståelse gjenspeiles i det ferdige resultatet.

1.3 Rekrutteringen av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium

Studenttall og læringsmiljø på masterprogrammet i Region og regionalisering

Det blir tatt opp ti studenter under opptaket hvert høstsemester. De obligatoriske emnene (REG311, REG302, REG303) første semester har vist seg å gi et godt utgangspunkt for å utvikle et velfungerende faglig miljø for studentene. Størrelsen på kullet gjør at studentene raskt blir etablert som en faglig oversiktlig gruppe. Samtidig er de mange nok til å gi et faglig fellesskap knyttet til eget kull og til programmet. Etter de obligatoriske emnene blir fellesskapet ført videre inn i selve arbeidet med masteroppgaven, der studentene har et felles tilholdssted på samme lesesal og gjennom de faste masterseminarene (to ganger i måneden). Den daglige kontakten og tilhørigheten til en felles gruppe er viktig. Med ti studenter er gruppen også stor nok til å tåle noe frafall uten å gå i oppløsning. På de obligatoriske masterseminarene leses og diskuteres utkast til deler av masteroppgavene studentene i mellom og sammen med fagansvarlig. Seminarformen er tilpasset antallet studenter, og har vist seg å fungere svært godt. Denne læringsarenaen supplerer dialogen mellom veileder og student og gir et felles faglig tilholdssted for arbeidet med masteroppgaven. Krav om framlegging fungerer også som et positivt press for å ferdigstille tekster. Gruppens størrelse bidrar til oversikt, til at alle kommer – og våger å komme – til orde, og til å utvikle evnen til å gi og motta faglig fundert kritikk og å utvikle en faglig dialog studentene mellom. Fagansvarlig leder seminaret, leser og kommenterer og gir også innspill til oppgaveutkastene. Slik følges studentenes faglige utvikling og samspillet mellom student og veileder og mellom oppgaver og masterprogram.

Samlet oppfattes tallet på studenter som godt tilpasset studiet slik det fungerer i dag, og gir studiet et godt læringsmiljø som er robust nok til å tåle noe frafall i det enkelte kull.

Studentrekruttering og sikring av studenttall

Mastergradsstudiet i region og regionalisering har et årlig makstall for studentopptak satt til 10 studenter. Programstyret har i en årrekke arbeidet for at masterprogrammet i Region og regionalisering gjøres mer synlig som ett av UiBs tverrfakultære studietilbud (i dag foreligger studietilbudet på UiB sine hjemmesider som del av Det humanistiske fakultets studietilbud men ikke ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet). Institutt for geografi har derfor selv orientert studenter ved sitt fakultet om muligheten til å søke seg til mastergradstudiet i region og regionalisering. Programkoordinator og administrativt ansatte har også organisert orienteringsmøter om studieprogrammet og distribuert foldere og brosjyrer om tilbudet.

Frafall og stabilitet

Frafallet fra masterprogrammet i Region og regionalisering kan skjematisk fremstilles slik:

	Møtt	Frafall	Frafall %
2007	11	1	9
2008	12	4	33
2009	8	4	50
2010	7	2	27
2011	6	5	83
2012	7	1	14
2013	8	0	0
Samlet	59	17	29

Noen kull har opplevd et betydelig frafall, men møteplasser mellom studenter fra de ulike kullene bidrar til å skape kontinuitet i den samlede studentgruppen. Studenter fra første og andre år deltar som studentrepresentanter i Programstyret og UUI. Det arrangeres som nevnt ovenfor et eget seminar i møte med omverdenen, og til disse seminarene er det to førsteårs- og to andreårsstudenter som har studentpresentasjoner og deltar i forberedelsene til seminaret.

Selv med noe frafall blant studentene opprettholdes en stabilitet i programmet der studentene gis god oppfølging og studentmiljøet er velfungerende. Karakterkravene er tilfredsstillende for å gi et godt læringsmiljø.

Studiets stabilitet

Læringsmiljøet er stabilt, med et studieløp som er utprøvd og justert underveis. Studiet er utviklet i samarbeid med faglærerne, der en rekke av disse har vært med fra oppstart i 2007, både som forelesere og veiledere på studiet. Manges engasjement rundt programmet over tid, sammen med en liten, men stabil kjerne i stabsfunksjonen har bidratt til å opprettholde et stabilt studium. Kontinuerlig kontakt med arbeidslivsaktører innen offentlig og privat sektor og deres etterspørsel etter uteksaminerte kandidater, indikerer også at studiet blir oppfattet som relevant og forutsigbart sett utenifra.

Flere av de emneansvarlige har vært med siden oppstart av programmet i 2007. Det samme gjelder hoveddelen av de som foreleser. De ansatte som bidrar utgjør dermed en stabil gruppe. Studiet har hatt samme programkoordinator siden 2009, som også har vært med i hele perioden studiet har eksistert (fra 2007-2010 i vikarstilling og fra 2010 i fast stilling). Svært mange av foreleserne og veilederne har vært med siden arbeidsgruppen som skulle utforme studieplanen i 2006 ble nedsatt og studiet startet opp i 2007. Av disse har mange også vært medlemmer av styringsgruppen siden oppstart eller medlemmer i løpet av styringsgruppens virketid (2005-2013). Representanter fra styringsgruppen har også fungert som veiledere for en rekke av programmets studenter. Programstyret har også vært stabilt, der også mange av de som har vært med har fungert i undervisning og veiledning, eller begge deler.

Vår erfaring er at samholdet som utvikles blant studentene gir et positivt læringstildriv og læringsmiljø. Mastergradsstudiet i region og regionalisering har også andre spesifikke tiltak som bidrar til å holde studiet stabilt, blant annet det årlige seminaret med deltakelse fra sentrale aktører

fra arbeidsliv (både offentlige og private institusjoner), og de regelmessige masterseminarene der masteroppgavene diskuteres og studentene opponerer på hverandres kapittelutkast. Det arrangeres regelmessig faglunsjer der staben og studenter møtes til utveksling av studiesaker og faglige spørsmål knyttet til programmet. Studentenes fagutvalg har vært og er aktive, både når det gjelder å kommentere fag og innhold, og ikke minst gjennom egne arrangementer, der de blant annet en gang i året inviterer deltakere fra regionale næringsliv og regional forvaltning.

Samlet har det således vært stor stabilitet blant de som har deltatt i programmets ulike organer, der de involverte har vært sentrale fagpersoner som også har deltatt i undervisning og veiledning. Dette har styrket fagmiljøet rundt undervisningen og skapt stabile rammer rundt møteplassene knyttet til undervisning og studenter. Studentseminarene har også invitert veiledere til deltakelse og slik sett fungert som faglig møteplass mellom studenter og ansatte. Studiet og programmet har også opparbeidet gode relasjoner til sentrale aktører i offentlig og privat arbeidsliv, inkludert relevante institusjoner innen museums- og kulturminnevern. Dette har også vært med på gi uteksaminerte studenter mulige framtidige arbeidsplasser.

Vedlegg til Grunnleggende forutsetninger for akkreditering	Vedlegg nr.
Marker med «Ikke relevant» dersom et vedlegg ikke er aktuelt for studiet	
Organisasjonskart (som synliggjør studiets plassering i organisasjonen)	1
Strategiplan (som er relevant for dette studiet) – Opprettelsen av programmet, 2006	2
Eksamensreglement	3
Andre relevante reglementer	-
Vitnemål og Diploma Supplement	4
Praksisavtaler (hvis studiet har praksis)	Ikke relevant

Plan for studiet

(studietilsynsforskriften § 7-2)

2.1 Studiet skal ha et dekkende navn

Det norske navnet på studieprogrammet: Masterprogram i region og regionalisering

Det engelske navnet på studieprogrammet: Master's Programme in Region and Regionalisation

Hvordan studiets navn er dekkende for studiets profil og nivå

«Masterprogram i region og regionalisering» dekker studiets nivå og profil for tverrfaglige studier om kunnskapsfeltet region og regionalisering. Navnet peker på region og regionalisering både som begreper, fenomener og prosesser.

Studiets navn viser til at dette ikke er et disiplinbasert masterprogram, men et kunnskapsfelt med utgangspunkt i flere fag og med innslag av ulike former for empiri. Navnet ble valgt i forbindelse med den strategiske forskningssatsingen Region og regionalisering ved UiB. Ett av de opprinnelige argumentene for opprettelsen av studiet var at NTNU opprettet globaliseringsstudier og UiB profilerte seg mot regionaliseringsprosesser.

Satsingen ved UiB viste til pågående og ulike regionaliseringsprosesser som var i gang både nasjonalt og internasjonalt fra 1990-årene, som i Norge blant annet viste seg i en rekke diskusjoner rundt regioner fra begynnelsen av 2000-tallet. Regionbegrepet ble løftet fram og diskutert både politisk og innen akademia, og tatt i bruk på en rekke ulike måter og ulike sammenhenger. Navnet «Region og regionalisering» løftet fram det plastiske og ubestemte ved selve begrepet og bruken av det, som samtidig åpnet for en tverrfaglig og komparativ tilnærming for studiet.

Hvordan studiets navn kommuniserer med studenter, arbeidsgivere og samfunnet for øvrig

Tilsvarende studier har likelydende navn slik som «Magister/master program i Regionalt Samhallsbyggende» ved Karlstad Universitet i Sverige.

Etter oppstarten av studiet i 2007 har det blitt tydeliggjort hvordan region og regionalisering som kunnskaps- og forskningsfelt treffer samfunnsmessige strømninger og endringer lokalt, regionalt og globalt og er et sentralt tema innen humaniora og samfunnsforskning. Navnet på studiet har vist seg å kommunisere med og bli forstått av samfunnsaktører og arbeidsgivere innen regional forvaltning og i regionalt næringsliv med behov for slik kompetanse..

Vi ser i Norden en utvikling mot flere og flere tverrfaglig sammensatte mastergradsstudier der læringsutbyttet skal gi studentene kvalifikasjoner for arbeid i regional offentlig forvaltning/regionalt næringsliv. Ved mange universiteter er det opprettet arbeidslivspanel der arbeidsgivere fra regional offentlig forvaltning/regionalt næringsliv i samråd med universitetenes ansatte diskuterer læringsmål og læringsutbytte opp mot et felles mål om å utdanne kvalifiserte studenter som mestrer konkrete arbeidsoppgaver. Dette gjelder f.eks. ved Roskilde Universitet, Institut for Miljø, Samfund og Rumlig forandring. Instituttet har flere tverrfaglige program, slik som masterprogrammet i «Environmental Policy and the Global Challenge – Interregional and Local Perspectives», som i tillegg til å ha et arbeidslivspanel retter seg mot en internasjonal gruppe studenter.

Det er også andre eksempler på tilsvarende studier slik som «Europastudier» ved Institutt for Grænsesforskning ved Syd-dansk Universitet der det faglige innholdet også i dette studiet er tilsvarende masterprogrammet i Region og regionalisering.

2.2 Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte jamfør Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det formuleres ett læringsutbytte for hvert studium.

Læringsutbyttet for masterprogrammet i region og regionalisering

Læringsutbyttet er formulert slik i programmets studieplan:

Kunnskapar:

Masterprogrammet i region og regionalisering er forskningsbasert og gir ny avansert innsikt og kunnskap om ulike faglege område, basert på analytiske metodar, kritisk tilnærming og forskningsetikk.

Kandidaten kan analysere regionar og regionaliseringsprosessar med relevante problemstillingar gjennom analytisk handsaming av aktuelt materiale. Studentane kan tenke tverrfagleg, systematisk og kritisk, og kan sette den disiplinbaserte kunnskapen frå bachelorgraden inn i ein større fagleg samanheng.

Kandidaten har avansert tverrfagleg kunnskap om region og regionaliseringsprosessar, i lys av relevante teoriar, modellar og metodar.

Kandidaten har avansert innsikt i korleis regionar oppstår, kva som konstituerer dei, korleis dei fungerer og korleis dei utviklar seg. Kandidatane har inngåande kunnskap om regionale kulturhistoriske og naturhistoriske tilhøve og dei har avansert kunnskap om korleis naturmiljø og kulturmiljø vert forvalta og verna, og kan drøfte rettslege spørsmål som kan oppstå relatert til regionsspørsmål.

Kandidaten kan analysere prosessar rundt avgjerder i regionalt næringsliv og i regional offentleg forvaltning som i framtida vil stå ovanfor store omstillingsoppgåver når det gjeld utvikling av nye kommunale og regionale einingar.

Ferdigheiter:

Kandidaten kan planlegge og gjennomføre eit sjølvstendig forskingsprosjekt innan det tverrfaglege fagområdet region og regionalisering.

Kandidaten meistarar å sjå regionar i eit teoretisk lys, og har evne til å analysere variasjonar og ulikheiter i endringsprosessar på tvers av regionar.

Kandidaten kan vurdere komplekse sakstilhøve og har styrka si kritiske tenking i høve til politiske prosessar og økonomiske interesser innan eit regionperspektiv.

Kandidaten kan sjølvstendig analysere, drøfte og definere regionar og regionsomgrepet og har avansert kjennskap til omstillingsteoriar for menneske, stader og regionar.

Kandidaten har inngående forståing for både natur- og kulturmiljø samt historiske endringar i regionar.

Generell kompetanse:

Etter fullført mastergrad kan kandidaten:

- formulere, analysere og gjennomføre sjølvstendige prosjekt.
- formidle resultat gjennom kronikkar og vitskaplege artiklar.
- utføre analytiske og administrative oppgåver.
- bruke kunnskapen sin om forvaltningslæra og korleis denne gjer seg gjeldande i regionar i forhold til større einingar slik som stat og større område opp mot det globale.
- gjere greie for forhold innan regionar i eit geografisk, natur- og kulturhistorisk og juridisk perspektiv, noko som er viktig for handsaming av regionale spørsmål i politiske og økonomiske avgjerdsorgan og forvaltningssaker.

Bakgrunn for valgene i arbeidet med læringsutbyttebeskrivelsen

Valgene som er tatt i arbeidet med læringsutbyttebeskrivelsen har forsøkt å fange kunnskapsfeltet region og regionalisering som et tverrfaglig studium med disipliner fra tre fakulteter.

Siden studiet er tverrfaglig blir læringsutbyttet på et noe høyere abstraksjonsnivå enn ved disiplinbaserte mastergradsstudier mens det faglige læringsutbytte kommer tydeligere frem i emnebeskrivelsene.

Studiet er tverrfaglig og tverrfakultært forankret i kunnskapsfeltet *region og regionalisering*. Kunnskapsfeltets tverrfaglighet gjenspeiles i studieprogrammets obligatoriske utdanningsdel, der region og regionalisering tematiseres som regional utvikling, som historiske landskaper, som natur- og kulturmiljø og som del av offentlig forvaltning (se studieplan REG311, REG302, REG303 og GEO324).

Masterprogrammets faglige profil skal gi studentene teoretisk og empirisk fundert kunnskap om hvilken betydning historiske landskaper og offentlig forvaltning av natur- og kulturmiljø har for utvikling av så vel regional identitet og regionalpolitikk som regional næringsutvikling.

Studiet handler om tverrfaglige perspektiver og tverrfaglige analyser av prosesser knyttet til regionalisering (regionalisering, regionalisme, regionaliseringsprosesser) slik som regional utvikling, som historiske landskaper, som natur- og kulturmiljø og som del av offentlig forvaltning. Gjennom de obligatoriske emnene og arbeidet med masteroppgaven (REG350) erfarer studentene tverrfaglighet på en mer avansert og konkret måte enn studenter på disiplinbaserte studier. De trekker veksler både på de tverrfaglige komponentene i de obligatoriske emnene inn i selve masteroppgaven og velger seg ofte en region, et sted eller flere steder som empirisk bakgrunn for analyser av regionalisering.

2.3 Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Emneoversikt:

Emne	stp	semester	Obligatorisk/ valgemne
REG311 Prosjektskildring	10	høst	obligatorisk
REG302 Natur og kulturmiljøforvaltning	10	høst	obligatorisk
REG303 Forvaltningsrett	10	høst	obligatorisk
GEO324 Firm Strategies, Governance and Regional Development	10	vår	obligatorisk
REG350 Region og regionalisering mastergradsoppgåve	60	vår/høst	obligatorisk
REG307 Fordjupning i region og regionalisering	5	vår	valgemne
Emne fra eget fagområde	20	vår	valgemne

Emnesammensetningen illustrert i utdanningsplan:

Semester	Emner		
4	REG350 Masteroppgave		
3			
2	REG324	Emner fra eget fagområde (eventuelt inkludert REG307)	
1	REG302	REG303	REG311

Hvorfor disse emnene er valgt, og hvordan de gir bredde og fordypning

Emnene REG302, REG303 og GEO324 er obligatoriske emner som gir både bredde (REG302) og fordypning (REG350) i studiet.

Emnene REG311 og REG350 (masteroppgaven) er obligatoriske emner som gir fordypning, mens valgemnene gir fordypning inn mot den faglige forankringen til studenten ved ett av hovedområdene etter at studenten har valgt tema og fått tildelt veileder.

Valgemnene velges i samråd med veileder og ofte er disse metodiske emner rettet inn mot metode, data innsamling og tema for masteroppgaven.

REG311- *Prosjektskildring* er et obligatorisk emne som strekker seg over hele første semesteret på studiet med endelig innlevering av prosjektskisse tidlig i 2. semester. Det gis her en innføring i begrepene region og regionalisering fra geografi samt innføringer i metoder som er aktuelle for arbeidet med masteroppgaven; det være seg samfunnsvitenskapelige kvalitative metoder, kulturvitenskapelige kvalitative metoder, historiske kildelesning. Det gis en forelesning om hva en prosjektskisse er og hva den skal inneholde. I løpet av det første semesteret har programkoordinator fellesmøter med alle studentene og samtaler med alle studentene hver for seg og det diskuteres bakgrunn (bachelor/spesialisering) og faglige interesser. Tema for prosjektskissen (og masteroppgaven) velges ut i samarbeid med aktuelle veiledere som også kommer med innspill til tema tidlig i det første semesteret. Midtveis i kurset leverer studentene inn et førsteutkast til skisse som programkoordinator og veileder godkjenner før den endelige prosjektskissen levers inn til godkjenning av veileder og programkoordinator. Samtidig og i løpet av dette første semesteret etableres veilederkontrakt mellom student og veileder.

REG302 omhandler temaområdene naturlandskap, kulturhistorie/miljø og forvaltningen av disse i nasjonal og internasjonal sammenheng, og speiler ved sin tverrfaglige innretting programmet. Emnet bruker Vestlandet som modellregion og tar for seg natur- og kulturhistorien i regionen, og viser hvordan menneskene der beveger seg og handler innenfor naturskapte rammer. Samspeillet mellom naturlige forutsetninger, kulturelle tradisjoner og ytre impulser fra den tidlige forhistorie og fram til i dag framheves og knyttes til aktuelle forvaltnings- og vernesammenhenger. Ved å bruke en modellregion får en mulighet til å komme innom de fleste sentrale aspekter rundt region og regionalisering generelt, men samtidig kunne gå ned i de konkrete aspektene rundt nettopp denne regionen. Dette gir studentene konkret og empirisk kunnskap om Vestlandet, knyttet til forelesernes egen forskning, der kunnskapen om Vestlandet kontrasteres med og ses i forhold til andre regioner og overnasjonale forhold (som klimautvikling, og forvaltning og vern av natur, miljø og materiell og immateriell kultur). Studentene får gjennom de ulike tilnærmingene presentert og diskutert et sett av tilnæringsmåter til regionsproblematikken som knytter an til REG311 og begrepsbruk og metode der, og til verneproblematikk i juridisk forstand på REG303. Emnet kombinerer bredde i tilnærming og fordypning i en region, som sammen med de tilstøtende emnene forbereder og dyktiggjør studenten fram til arbeidet med masteroppgaven.

REG303 I programsensors evaluering av REG303 vises det til den faglige relevansen av nettopp forvaltningsretten som ett av de obligatoriske emnene på mastergradstudie i region og region og skriver i rapporten: "Vid en första anblick kan man frestas att se på kursen i Förvaltningsrätt som en "främmande fågel" i ett utbildningsprogram som handlar om regional utveckling och förändring. Vid närmare granskning framgår dock av det material som jag har haft tillgängligt, att kursens innehåll framstår som ett i hög grad "nyttigt" och relevant inslag i programmet som helhet. Detta bekräftades också av de studenter som jag träffade vid platsbesöket i januari. Ytterligare en indikation på detta är de masteruppsatser som skrivits. Åtminstone att döma av rubrikerna på uppsatserna (en mer ingående granskning av masteruppsatserna görs i kommande rapporter), finns det klara kopplingar till lagstiftning och regelverk i flera av uppsatserna" (se vedlegg 9) .

Som det går frem av læringsutbyttet bygger GEO324 videre på tidligere forelesninger om regioner og regionenes rolle i den globaliserte økonomien, men har en mer forskningsbasert tilnærming. Det er også en innføring i samfunnsfaglige forskningsperspektiver og teorier, og komplementerer på den måten en del av de andre kursene. Kurset legger opp til delvis selvvalgt pensum (ut i fra en liste gitt av emneansvarlig), slik at studentene skal kunne velge pensum som til en viss grad er av relevans for masteroppgaven. De fleste studentene fra Region og regionalisering har løst dette på en god måte, og har tilegnet seg den forståelsen som skal til for å bestå et avansert mastergradskurs i økonomisk geografi. Det har av og til vært nødvendig med ekstra forklaring og begrepsavklaring overfor disse studentene, men det har ikke vært til skade for undervisningen. Derimot har evalueringer og tilbakemeldinger tydet på at studentene fra Region og regionalisering har sett nytten av det geografiske perspektivet i forståelsen av regioner. Formålet med undervisningsformen er at studentene skal bli presentert for forskning, og samtidig at de skal aktiviseres til å diskutere faglige spørsmål.

I prosessen der studentene avslutter arbeidet på REG311 med å levere den endelige prosjektskissen, inngår en refleksjon over forholdet mellom en humanistisk og en samfunnsvitenskapelig tilnærming. Dette bringes videre inn i forskningsspørsmålene slik disse utvikles videre under arbeidet med selve masteroppgaven (REG350). En slik metodebevissthet og refleksjon over de ulike metodiske tilnærmingene og utviklingen av selvstendighet i forhold til bruken av disse er sentralt med tanke på veiledningen under arbeidet med masteroppgaven som gis av veiledere fra ulike disipliner ved de to aktuelle fakultetene.

Masteroppgaven representerer et selvstendig forskningsarbeid, der studenten gjennom den brede innføringen i de obligatoriske emnene har den nødvendige kunnskap til å velge innretning og faglige «verktøy». Gjennom arbeidet med masteroppgaven må studenten fordype seg i et tema, stille forskningsspørsmål omkring regioner og regionalisering, drive empirisk forskning som krever grunngitte metodevalg og til å sette seg inn i ytterligere litteratur og arbeide dette sammen til et eget arbeid. Sammen med veileder og fremlegging av tekstene på seminarene, utvikles her forskingsferdigheter gjennom faglig fordypning og arbeid. Samlet har kandidaten gjennom sin oppgave vist at han kan utvikle, planlegge og gjennomføre et selvstendig forskningsprosjekt innen fagfeltet region og regionalisering. Kompetansen som ferdig kandidat bygger dermed på en spesialisert kunnskap knyttet til sitt forskningstema og generelt innen feltet og evne til å bruke teoretiske og metodiske ferdigheter i egne analyser rundt region og regionalisering.

2.4 Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Programmets arbeids- og undervisningsformer

Emne	Undervisningsform	Obligatoriske krav
REG311	Forelesingar og individuell rettleiing.	Det er obligatorisk frammøte til 70 % av undervisninga. Rettleiing og levering av minst

		eitt utkast til prosjektskisse.
REG302	Forelesingar. Det har også vore lagt opp til studentpresentasjonar av tema, som eksamensførebuing, dette er ikkje nedfelt i emneskildringa.	Ingen
REG303	Kurset er basert på førelesingar, oppgåveløysing, litteratur- og kjeldestudier.	Omtrent midt i kurset vert det gjeve ei obligatorisk oppgåve. Studentane har avgrensa tid til å utarbeide eit svar. Oppgåvesvaret vert vurdert som greidd/ikkje greidd. For å få gå opp til den avsluttande eksamen vert det kravd at den obligatoriske prøva er godkjend.
GEO324	1-2 lectures per week, totally 9-10 lectures. 1 seminar of 6 hours.	Two presentations based on group work.
REG350	Masterseminar. 2 timar annan kvar veke i 3. og 4. semester. Studentane presenterer kapittel frå sine oppgåver og kommenterer på andre studentar sine presentasjonar.	

Hvordan hver enkelt arbeids- og undervisningsform gir grunnlag for studentens læringsutbytte

REG302 Dette emnet gir samlet en tverrdisiplinær innføring i regionen Vestlandet som modellområde gjennom en forelesningsrekke med forelesere fra ulike fagdisipliner og to fakultet. Det gis imidlertid en første introduksjonsforelesning av emneansvarlig som redegjør for hvilke læringsmål det forventes at studentene vil oppnå, og som knytter an til begrepsapparatet rundt regioner (REG311 og GEO324). Studentene har dermed et grunnlag for å møte de ulike tilnærmingene til modellregionen knyttet til natur- og kulturmiljø, og forelesernes ulike faglige inntak, der de får konkret kunnskap om oppkomsten av naturlandskapet (geologi) og hvordan klima- plante og dyreliv endres og hvordan menneskene så inngår i de ulike landskapene, og inngår i ulike fellesskapsformer som gir opphav til ulike former for regioner.

Det må framheves at foreleserne ved kurset kjenner programmet godt både ved at de som gruppe har vært stabil, og at flere også har vært knyttet direkte til utviklingen og ledelsen av programmet. De fleste (og kanskje spesielt innen naturvitenskap) har også lang erfaring og kompetanse innen formidling over egne faggrenser (jf for eksempel klimaforskning og biologi).

Det arbeides ellers med å videreutvikle samarbeidet mellom foreleserne, blant annet gjennom planleggingen av et ekskursjonsopplegg knyttet til emnet. Det gis avslutningsvis også en oppsummerende forelesing av emneansvarlig, i tillegg til at studentene får trening i å trekke sammen det de har lært gjennom arbeid med og framlegging av besvarelser som diskuteres med emneansvarlig i de siste forelesningene før hjemmeeksamen.

Samlet gir forelesingene og den øvrige undervisningen på kurset kunnskap rundt regioner og regionaliseringsprosesser og hvordan disse studeres med utgangspunkt i ulike fagdisipliner. I arbeidet med oppgaver og med hjemmeeksamen tilegner de seg kompetanse i tverrfaglig og analytisk tenking rundt regioner og regionaliseringsprosesser (jf pkt 2.5).

REG303 Emnet starter med forelesinger, to ganger to timer, holdt i grupperom for REG303-studentene. Siktemålet er problembasert læring, der studentene forbereder seg med lesing av tekster og løsning av oppgaver. I forelesingene fokuserer man på innføring i grunnleggende plan- og miljøforvaltning, og hvorfor og hvordan rettslige normer er relevant i region og regionaliseringsprosesser og studier av disse. Fra høsten 2014 vil det gis eksempler fra verneområder og vernebestemmelser, for eksempler som er fremhevet på forelesinger i det foregående kurset, REG302. Det gis videre oversikt over juridisk metode- og tenkemåte. Det er lagt opp til lav terskel for å stille spørsmål, og oppgaver blir løst i fellesskap. Deretter følger studentene forelesinger ved Det juridiske fakultet i fagene Forvaltningsrett I (JUS111) og Tingsrett (JUS124) sammen med de respektive jus-studentene. Forelesingene i forvaltningsrett går grundig gjennom sentrale rettslige begreper, juridisk metode og alminnelig forvaltningsrett, lagt til et innføringsnivå. Forelesingene hentet fra Tingsrett er oversiktsforelesninger som gir innføring i forholdet mellom eiendomsrett og offentlig regulering og miljørettslige prinsipp sin betydning i privatretten. Midtveis i semesteret får studentene en hjemmeoppgave av samme art som til eksamen, og skal løse denne i løpet av en uke. Deretter får man oppgaven tilbake med bestått eller ikke bestått, samt utfyllende kommentarer fra fagansvarlig. Man må bestå for å fortsette kurset. Tilbakemeldingen er at det er vanskelig og utfordrende å skrive oppgaver på dette stadiet i kurset, men at man har godt utbytte av det. Emneansvarlig følger studentene tett gjennom kurset, både ved forelesinger, oppgaveløsning, tilbakemelding på obligatorisk oppgave, og kommunikasjon via mail o.l.

GEO324 er i hovedsak et forelesningsbasert kurs. Det legges vekt på forskningsbasert undervisning, altså at vi inviterer forelesere fra geografimiljøet til å forelese om avanserte emner med utgangspunkt i egen forskning. Det legges opp to til fire forskningsartikler til hver forelesning, og det er nødvendig å ha kjennskap til disse for å kunne få godt utbytte av forelesningene. I tillegg organiserer emneansvarlig to seminarer. I forkant av seminarene får studentene utdelt oppgaver/spørsmål som de skal svare på ved hjelp av pensumlitteraturen, gruppevis. Gruppene legger frem en presentasjon på seminarene, og presentasjonene blir etterfulgt av spørsmål og diskusjon med emneansvarlig og andre tilstede. De to siste årene har vi lagt opp til et heldagsopplegg, med to forelesninger på beslektet tema og et seminar.

REG311 Forelesningene på dette emnet gir en innføring i læringsmål for emnet som er en 10 siders prosjektskisse. Det gis også innføring i arbeidet med prosjektskissen: hvordan den skal bygges opp og hvilke momenter den skal inneholde. Emneansvarlig diskuterer aktuelle forskningsspørsmål og tema for selve masteroppgaven med studentene. Tema og forskningsspørsmål skal defineres og tydeliggjøres i den endelige innleverte prosjektskissen.

Studentene introduseres for begrepene region og regionaliserings og hvordan de forstås avgrenset i geografien. Det gis innføring i de to hovedområdenes vitenskapelige tilnærminger og metoder.

Konklusjon

Undervisningen der region og regionalisering tematiseres gjennom emner fra ulike fagdisipliner er utfordrende for studentene, men representerer samtidig en flerfaglighet og tverrfaglighet som er en viktig grunn for nettopp å begynne på studiet. Kombinasjonen av et begrepsapparat rundt regioner der geografene står sentralt (REG311 og GEO324) men også for bruken innen andre fagdisipliner (jf her særlig historie og til dels kulturvitenskap), konkret kunnskap om oppkomsten av naturlandskapet (geologi) og hvordan klima- plante og dyreliv endres og hvordan menneskene så inngår i de ulike landskapene, og inngår i ulike fellesskapsformer som gir opphav til ulike former for regioner. Her gir REG302 mye av bakgrunnen og presenteres i perspektiv og gjennom litteraturen som gir viktig input til masteroppgaven, i kombinasjon med den teoretisk-metodiske innføringen som gis i REG311.

Samtidig introduseres vernesammenhengen og ulike former for forvaltning av landskapet og elementene i disse, som så tas opp spesifikt i juridisk sammenheng i REG303. Samlet gir dette studentene et godt grunnlag for begynnelsen på masteroppgaven og prosjektskissen som skrives i siste del av dette første semesteret.

2.5 Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Programmets vurderingsformer

Emne	Vurderingsform
REG311	Innlevering av prosjektskisse på om lag 4000 ord
REG302	Eksamen består av ein firedagars heimeeksamen der studentane leverer ei oppgåve på om lag 3000 ord.
REG303	6 timars skuleeksamen
GEO324	Written exam, 5 hours
REG350	Innlevering av masteroppgåva. Omfanget av masteroppgåva skal ligga mellom 70 og 110 sider. Dette inkluderer ikkje framside, innhaldsliste, forord, litteratur- /referanseliste eller appendiks. Deretter er det ein munnleg eksamen der studenten gir ein munnleg presentasjon av oppgåva og så eksaminert med utgangspunkt i masteroppgåva. Den munnlege eksamenen kan justera karakteren på masteroppgåva med éin karakter opp eller ned.

Begrunnelse for valg av vurderingsformer og hvordan de vurderer oppnådd læringsutbytte

REG302 Vurderingsformen er en ukes skriftlig hjemmeoppgave. Studentene får to oppgaver å velge mellom. De er på slutten av kurset forberedt til dette gjennom arbeid med og framlegging av løsningsforslag til lignende oppgaver. Gjennom arbeidet med hjemmeoppgaven utfordres studentene til å ta i bruk det de har lært om Vestlandet som modellområde, der de må kombinere de ulike fagdisiplinære inntakene og begrunne sine valg innenfor region og regionalisering som felt. Oppgaveformen har fungert godt, både ved at den gir anledning til å vise hva studentene har tilegnet seg på dette emnet. Den har også vist seg å skille forholdsvis godt mellom studentene, og gir dermed viktige indikasjoner på faglig progresjon og nivå på dette tidspunktet (jf her programsensors rapport). Et annet sentralt forhold er at oppgaven gir studentene relevant trening i analytisk og tverrfaglig tenking som ligner den de møter i arbeidet med masteroppgaven.

REG303 Vurderingsformen på dette emnet er en seks timer skoleeksamen. Her har studentene med lovlige hjelpemidler, som lovttekster og ordbøker. Oppgavene som blir gitt er av samme karakter som ved hjemmeoppgaven, og sikter mot å fange vidt for at studentene skal kunne viser bredden i sin juridiske kunnskap, metode og forståelse. Innenfor den gitte tiden, er det likevel også rom for å gå i dybden på enkelte spørsmål eller rettsregler for å vise dypere innsikt og forståelse, og studentene vil dels kunne velge hvor man vil utdype oppgavene. Dermed vil det være rom for også å drøfte kritisk og ta opp komplekse problem, og også dra veksler på kunnskapen ervervet også i kurset Reg 302, natur- og kulturmiljøforvaltning.

GEO324: Deltakelse på seminarene nevnt ovenfor er obligatorisk – det vil si at studentene må delta på begge seminarene for å få gå opp til eksamen. I de tilfellene hvor studenter har gyldig fravær har de fått lov til å skrive en tekst som svarer på oppgaven i stedet. Selve eksamen er 5 timer skriftlig eksamen. Innlevering av egenvalgt pensumliste er også et obligatorisk arbeidskrav. Vi har lagt det opp slik at oppgaveteksten på eksamen relaterer seg til tema som har vært sentrale på seminarer og i diskusjoner på forelesninger, for å belønne studentene som har vært aktive der.

REG311: Vurderingsformen for dette emnet er innlevering av en prosjektskisse. Studentene leverer ført inn en skisse til vurdering for veileder og programkoordinator, som leveres inn i begynnelsen av det første vårsemesteret. Resultatet vurderes som bestått eller ikke bestått av veileder og programkoordinator.

REG350: Vurderingsformen for masteroppgaven er innlevering og karaktersetting av masteroppgaven med en påfølgende justerende muntlig eksamen på 45 minutter. Det er en ekstern sensor og en intern sensor.

2.6 Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Studiets er faglige relevans for arbeidsliv og videre studier

Studiet er faglig relevant både for videre studier og for arbeidslivet. De obligatoriske emnene er alle relevante for kunnskapsfeltet region og regionalisering og kunnskap om dette fagfeltet i arbeidslivet. Selve mastergradsoppgavene tar opp arbeidslivsrelevante regionsspørsmål gjennom studier av stedidentitet, steds- og bygdeutvikling, bosetning og fraflytting- og arbeidsmigrasjoner.

Arbeidsliv

Studiet er på flere måter faglig relevant for arbeidslivet. For det første kan studentene ved jobbsøking vise til de obligatoriske emnene og den relevansen kunnskap innen disse emnene helt konkret har. De får kjennskap til ulike naturgitter og historiske eller identitetsskapende element ved en bestemt region (REG302). På dette emnet får de også innføring i natur- og kulturmiljøforvaltning, kunnskap som er overførbart til andre regioner. For det andre er forvaltningsretten (REG303) relevant i svært mange arbeidslivkontekster, slik som innen samfunnsplanlegging og plan- og bygningsarbeid og som (ved UiB) ellers bare jusstudenter kan vise til som kompetanse. For det tredje er kompetansen de opparbeider seg gjennom kurs og veiledning på geografi spesielt relevant innen planlegging og forvaltning. En stor del av studentene med mastergrad i geografi får jobb innen kommunal- og fylkesregional forvaltning. Dette gjelder også for Region og regionaliseringsstudentene som legger vekt på geografi i utdannelsen sin. Gjennom de konkrete temaene og problemstillingene som de selvstendig utformer og tar opp i, og utforsker i, masteroppgavene sine kan studentene vise til at de behersker og kan formulere relevante forskningsspørsmål og samfunnsaktuelle problemstillinger og selvstendig fullføre et forskningsprosjekt. Ofte er studentene i kontakt med aktører i regional forvaltning eller regionalt næringsliv mens de arbeider med mastergradsoppgavene, de utfører kvalitative intervjuer av aktører fra arbeidslivet, de kan vise til at de gjennom arbeidet med oppgavene sine har tema som omhandler mastergradstudiets faglige profil og kunnskapsfeltet region og regionalisering: mer konkret som problemstillinger omkring fraflyttingsproblematikk og nedlegging av landbruk, arbeidslivsvandring, turisme, hytteutbygging og bygdeutvikling eller urbanisering og regional stedsmarkering - tema som alle er høyst relevant i regionalt og kommunalt utviklingsarbeid innen ulike lokale plan-, utbyggings- eller verdiskapingsprosjekter.

Videre studier

Studiet er også faglig relevant for videre studier. Tidligere har satsingen region og regionalisering hatt øremerkede stipend, men våre studenter kan også søke phd-stipend ved åpne utlysninger ved blant annet AHKR eller andre universitets- og høyskoleinstitusjoner. En master i region og regionalisering vil i en slik sammenheng være relevant og kvalifiserende på lik linje med andre mastergrader: hvis formelle kvalifikasjoner er til stede, hvis prosjektskissen er god nok og det er veileder ved institusjonen, vil stipend kunne tildeles uavhengig av fagområdet for mastergraden.

Konkrete eksempler på mulige yrker og videre studier

Flere av studentene har fått relevante jobber rett etter endte studier eller i forbindelse med aktiv jobbsøking før fullførte studier. To av våre studenter har fått trainee-stillinger, én ved regionalavdelingen i Hordalands fylkeskommune der vedkommende fikk fast ansettelse etter trainee-perioden. En annen av våre studenter fikk trainee-stilling i Bergen Næringsråd og ble deretter fast tilsatt som rådgiver i der. Flere av våre studenter har fått relevant arbeid innen kommunale- og

fylkeskommunale plan-avdelinger som samfunnsplanleggere eller rådgivere, på Vestlandet men også i andre deler av landet. En av våre studenter har dessuten fått phd-stipend ved Universitetet i Stavanger og Tine meierier i Rogaland.

2.7 Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, som er tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Studentenes møte med forskning og faglig utviklingsarbeid i selve studiet

Gjennom pensum møter studentene forskning og faglig utviklingsarbeid men også i forelesningene danner forskning og faglig utviklingsarbeid i de fleste tilfeller utgangspunktet, og knyttes til fagstoffet fra pensum. Ansatte fra hovedområdene (humaniora og samfunnsvitenskap) presenterer sine forskingsprosjekt og inviterer studenter til å delta i disse eller de gis tema for masteroppgaven som er relatert til veilederens forskningsfelt.

Undervisning og veiledning er hos geografene og de de fire fagene på AHKR er forskningsmessig forankret, og dette ser vi også gjennom hvordan en rekke av masteroppgavetemaene er klart koblet opp mot veilederens forskningsaktiviteter.

Nedenfor gis noen av mange eksempler gjennom programperioden:

- Monica Smørås' oppgave om pilgrimsvandringer og regionalisme, veiledet av professor i religionsvitenskap Lisbeth Mikaelsson som forsker på pilgrimsvandringer og nyreligiøsitet
- En rekke oppgaver om stedsutvikling, som er et av forskningsfeltene til flere av kulturviterne som underviser og veileder på masterprogrammet, som Torunn Selberg
- En oppgave om merkevarer for saltfiskprodukter fra Finnmark til Spania hadde en klar kobling opp mot professor Knut Bjørn Lindkvist sine forskningsaktiviteter på området
- En annen oppgave så på forholdet til sted og hvordan dette var påvirket av hytteturismen i Setesdal, og var koblet mot Knut Hidle sitt forskningsfelt
- En masteroppgave relatert mot internasjonalt orienterte foretak i Sunnhordland og deres rekrutteringsstrategier hvor Grete Rusten var veileder
- En oppgave om regional utvikling i Sogn og Fjordane og som har hatt Arnt Fløysand som veileder
- En masteroppgave som så på sosiale og faglige bevegelser i Buenos Aires, knyttet til Håvard Haarstad sitt forskningsfelt og forskningsprosjektet Negotiating New Political Spaces, ledet av Arnt Fløysand

Denne gjennomgangen viser dessuten temamessige klare koblinger mot regionale tema i så vel nasjonale som internasjonale kontekster.

Begrunnelse og dokumentasjon for at studiet har en tilfredsstillende kopling til forskning, faglig utviklingsarbeid tilpasset studiets nivå, omfang og egenart

UiB har utviklet et godt faglig miljø knyttet til det tverrfakultære og tverrfaglige mastergradsstudiet.

Pensum på de ulike obligatoriske emnene gjenspeiler kompetansen og forskningsfronten på emnene til de som underviser og bekrefter at innholdet i mastergradsstudiet er forskningsbasert.

Forskningen er godt spredt på de obligatoriske emneområdene som kunnskapsfeltet til graden representerer. Faglærerne som er tilknyttet studiet har en bred kompetanse både gjennom forskning og undervisning i kunnskapsfeltet region og regionalisering, ofte gjennom de disiplinbaserte fagene de representerer. De faglig ansatte viser høy deltakelse på konferanser og har internasjonale og nasjonale nettverk. Fagpersonene som underviser på studiet viser gjennom sin forskning at de er opptatt av tematikken som gjenspeiles i studieplanen og pensum, og foreleserne og veilederne har kompetanse innen kunnskapsfeltet noe som gjør at studentene har en tilfredsstillende kobling til FoU-arbeidet. Enkelte av faglærerne har også koblet egen forskning og forskningsprosjekter til studentene gjennom tema på masteroppgavene, slik som f.eks. biosfæreprosjektet i Nordhordland og Heritageization-prosjektet til forskergruppen Sted Region Identitet ved AHKR.

2.8 Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering, som skal være tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Ordninger for internasjonalisering og studentutveksling i studiet

Universitetet i Bergen er et stort universitet med ambisjoner om høy utvekslingsaktivitet på alle fag. Alle fag ved Det humanistiske fakultet har inngått utvekslingsavtaler med universitet i Norden, Europa og resten av verden som de kan sende studenter til og motta studenter fra. Alle bachelorprogram skal være oppbygget slik at studentene kan være minst ett semester ved et utenlandsk universitet – enten for å ta frie studiepoeng eller emner som skal erstatte emner ved UiB.

Masterprogrammene ved HF er imidlertid kun på 2 år, og inneholder ingen frie studiepoeng. Det er derfor mer utfordrende å utforme et utvekslingsopphold som kan inngå i en mastergrad, og det krever fleksibilitet både hos studenten og fagmiljøet. Det er ikke uvanlig at utdanningsplanen (og i noen tilfeller studieprogresjonen) justeres i forbindelse med et utvekslingsopphold på masternivå.

Det første semesteret i kursdelen på masterprogrammet i Region og regionalisering er bygget opp av skreddersydde programemner, som det ikke er lett å finne erstatning for ved utenlandske universitet. Generelt er det dessuten ønskelig at studentene starter et studium hjemme for å etablere kullfølelse og kjennskap til universitetet. Programmet oppfordrer derfor studentene til å legge opp en eventuell utveksling i andre semester, og da i forbindelse med det disiplinbaserte masteremnet og det mer internasjonale programemnet Firm Strategies, Governance and Regional Development (GEO324). Denne utvekslingen er tenkt i henhold til de utvekslingsavtalene og - anbefalingene det aktuelle faget har, slik formulert i studieplanen: *Programmet opnar for studiar i utlandet i følgje ordningar ved det faget studenten skriv masteroppgåve i.*

Til tross for en stor portefølje av utvekslingsavtaler har Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap generelt lave studentutvekslingstall, noe instituttet forsøker å rette opp i ved å knytte nærmere vitenskapelige bånd til avtaleinstitusjonene og drive økt lærerutveksling. Særlig på

de fem masterprogrammene våre er utvekslingsaktiviteten liten, og selv om forholdene ligger til rette for det, hører det til sjeldenhetene at en masterstudent tar et helt semester ute.

En annen måte å internasjonalisere studiet på, er feltarbeid i utlandet. Dette er svært utbredt på masternivå, og innebærer opphold i utlandet knyttet til datainnsamling, arkivøk og lignende. Studentene får økonomisk støtte til fra instituttet til reise og opphold. Dette er en form for internasjonalisering som også Region og regionalisering-studenter benytter seg av, og programmets studenter har blant annet vært i Argentina og Canada og hentet materiale til masteroppgavene sine.

2.9 Studiet skal ha lokaler, bibliotek tjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Studentenes tilgang på infrastruktur, støttefunksjoner og annet nødvendig utstyr

Studentene på programmet bruker universitetets undervisningslokaler, de har tilgang til Universitetsbiblioteket, StudentWeb og Mi side på lik linje med resten av studentene ved Universitetet i Bergen. Det er også reservert lesesalsplasser for programmet som studentene kan disponere helt eller delvis – alt etter behov. Studenter med nedsatt funksjonsevne kan søke om tilrettelegging av både studie-situasjon og vurderingsformer.

Vedlegg til Plan for studiet:	Vedlegg nr.
Marker med «Ikke relevant» dersom et vedlegg ikke er aktuelt for studiet	
Studieplan	5
Eksamensoppgaver for de tre siste gangene eksamen har blitt gjennomført	6
Sensorveiledning for de tre siste gangene eksamen har blitt gjennomført	Ikke relevant
Oversikt over titlene på de ti siste masteroppgavene som er vurdert	7
Avtaler om internasjonalisering	Ikke relevant
Avtaler om studentutveksling	Ikke relevant
Leieavtaler dersom institusjonen leier lokaler eller tjenester av andre	Ikke relevant

Fagmiljø tilknyttet studiet (studietilsynsforskriften § 7-3)

3.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige og kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Fagmiljøets kompetanseprofil

Kompetanseprofilen til fagmiljøet har god dekning på de fagområdene som studieplanen beskriver. Tematisk har de ansatte bakgrunn fra Det humanistiske fakultetet: innen arkeologi, historie, kulturvitenskap, religionsvitenskap og språkvitenskap – alle fag som det undervises i og som inngår i studieplanen under emnene REG302, REG311 og REG350. Fra Det samfunnsvitenskapelige fakultetet har de ansatte tematisk bakgrunn fra geografi som inngår i studieplanen under emnene REG311, GEO324 og REG350. Fra Det naturvitenskapelige fakultet har de ansatte bakgrunn fra geovitenskap, geofysikk, og botanikk som i studieplanen inngår i emnet REG302. Fra Juridisk fakultet har de ansatte tematisk bakgrunn fra forvaltningsrett som i studieplanen inngår i emnet REG302. Kompetanseprofilen til fagmiljøet dekker emner og tema det undervises i under kunnskapsfeltet region og regionalisering.

Bruk av fagmiljøets kompetanse i undervisning og veiledning

Tema for studentenes mastergradsprosjekt viser seg ofte å henge sammen med både BA spesialiseringen og veilederenes kompetanse og fagfelt: vis eksempler BA – oppgavetema og veileders formelle kompetanse og fagfelt.

Hvordan fagmiljøets sammensetning er hensiktsmessig for studiet

Fagmiljøet til mastergradstudiet i region og regionalisering er ikke er tilknyttet et fast, tverrfaglig miljø, som et senter eller institutt, men har likevel et sterkt fagmiljø og har hatt styringsgruppen (inntil 2013) og programstyret samt UUI ved AHKR som hensiktsmessige faglige møteplasser. Disse har fungert som gode erstatninger for et senter eller institutt. Ved AHKR har fagmiljøet også koblet seg til forskergruppen Sted, Region og Identitet og programkoordinator, medlemmer i tidligere styringsgruppen og veiledere og stipendiater på studiet har vært deltakere i denne forskningsgruppen.

Fagmiljøets sammensetning er hensiktsmessig gjennom den tverrfaglige tilnærmingen til en avgrenset region som Vestlandet gjennom REG302, sammensetningen er tilsvarende hensiktsmessig der geografien definerer og avgrenser regioner i GEO324 og tilsvarende for emnet REG303 der forvaltningsretten avgrenser og problematiserer regionen. Staben av veiledere er hensiktsmessig koblet til fag fra humaniora og samfunnsvitenskapen.

Fagmiljøet består av mange personer og enkelte av disse bidrar med få timer inn i undervisningen mens andre bidrar gjennom å være emneansvarlige og gjennom veiledningen av studentene.

3.2 Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Beskrivelse av hvilke nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk fagmiljøet deltar aktivt i Masterprogrammet har og har hatt møteplasser for faglig samarbeid og utvikling gjennom styringsgruppen og dens forskningsseminarer og gjennom programstyret og de årlige seminarene hvor hele fagmiljøet koplet til masterprogrammet møtes.

AHKR-ansatte koplet til studiet (programkoordinator, veiledere og forelesere), deltar i instituttets forskningsgruppe Sted Region Identitet (SRI) som arrangerer forskningsseminarer med inviterte foredragsholdere nasjonalt og internasjonalt. Leder for forskergruppen er Torunn Selberg, som er veileder for studenter på masterprogrammet i region og regionalisering. Ansatte som deltar i denne forskningsgruppen er aktive i prosjekt- og søknadsskriving inn mot Forskningsrådet. Prosjektet fikk i 2011 midler frå Forskningsrådet (SAMKUL-programmet) til å arrangere en internasjonal konferanse og arbeider for tiden med publisering av foredragene fra denne konferansen. Dette tverrfaglige prosjektet berører kunnskapsområdet region og regionalisering, og tre av deltakerne (Randi Barndon, Torunn Selberg og Hans-Jakob Ågotnes) underviser og veileder studenter på masterprogrammet i region og regionalisering. En av masterstudentene har dette prosjektet som del av tema for sin masteroppgave, og prosjektet inngår også i undervisningen (REG311).

Historikerne som har vært knyttet til miljøet, har tatt aktivt del i den nasjonale regionforskningen, blant annet på sesjoner om regionhistorie på den store fagkonferansen Norske Historiedager (blant annet i 2013), men også gjennom kontakt med Norsk Lokalhistorisk Institutt. Det arbeides nå med å få en egen sesjon om de mange nye regionhistoriske verkene på neste års historiedager. Dagens fagansvarlig er dessuten knyttet til PECSRL-nettverket (*The Permanent European Conference for the Study of the Rural Landscape*), et internasjonalt tverrfaglig nettverk om landskap og landskapsendringer, med toårige konferanser, med deltakelse på flere av disse (jf Grove 2008).

Sigrid E. Schütz er leder for Forskergruppe for naturressurs-, miljø- og utviklingsrett ved Det juridiske fakultet, UiB, <http://www.uib.no/fg/ressurs>. Forskergruppen er og har vært involvert i flere tverrfaglige prosjekt. Schütz har hatt flere verv inn i tverrfaglige grupper og prosjekt (m.a. medlem av Miljøgiftsutvalget" (NOU 2010:09) og universitetets sentrale arbeidsgruppe for nordområdesatsing fra 2009-2012) og ledet det tverrfaglige prosjektet "Forsking på gjennomføringa av EUs vassrammedirektiv (2000/60/EF) i norsk rett: konsekvensar for vassforvaltning og næringsverksemd". Nettverkene har vært nyttige for forskning og som bakgrunn for undervisning på REG303, og særlig for arbeidet med veiledningen av PhD på region- og regionalisering, Nicolas Rodriguez.

Håvard Haarstad er del av Institutt for geografi sin forskergruppe på Økonomisk geografi, regional utvikling og planlegging. Han har en rekke verv på UiB, blant annet i Universitetets sentrale forskningsutvalg. Utover UiB deltar han i flere nettverk knyttet til hans forskningstema på naturressursforvaltning, energiomstilling og politikk. Han leder naturressursgruppen i Nettverket for politisk geografi (finansiert av Forskningsrådet, 2013-2015). Han var inntil nylig leder for Norsk Forening for Utviklingsforskning (2011-2013). Han leder World Universities Network prosjektet Developing Compatible Energy and Climate Strategies, med medlemmer fra Leeds, Sheffield og Hong Kong. Han er også med i forskernettverkene Political Economy of Natural Resources og Energy Geographies Working Group.

Øvrige deltakere har sine disiplinbaserte fagfelt, nasjonale, internasjonale samarbeid og nettverk (se vedlagte CVer).

Begrunnelse for hvorfor disse samarbeidene og nettverkene er relevante for studiet

Mastergradstudiet er bygget opp tverrfakultært og tverrfaglig og de ansatte bidrar til undervisning og veiledning gjennom sin disiplinbaserte forskning, sine egne nettverk og samarbeid. Enkelte av samarbeidene og nettverkene som de ansatte deltar i, er også direkte relevante for studentene på programmet, og studentene kobles til de ansattes forskningsprosjekter ved å utarbeide masterprosjekt innenfor denne forskningen, og dermed bli knyttet til de tilhørende nettverk. Eksempel på dette er forskergruppen Steder Regioner Identitet (Barndon, Grove, Ågotnes, Selberg), biosfæreprosjektet (Kaland) og prosjekt ved geografi (Hårstad og Rusten).

3.3 Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For andre syklus gjelder også: Minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet skal være professorer eller dosenter, og ytterligere 40 prosent må være ansatte med førstestillingskompetanse.

Tabell 6 viser:

Andel av årsverkene tilknyttet studiet som utgjøres av ansatte i hovedstilling

Andel av årsverkene knyttet til studiet som utgjøres av ansatte med professor- og førstestillingskompetanse

At det er personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet

Studiets sentrale deler og faglig ansatte

Alle de obligatoriske emnene (REG302, REG303 og GEO324) er sentrale fordi de på ulike faglige vis introduserer studentene til det tverrfaglige kunnskapsfeltet region og regionalisering og den faglige profilen. De sentrale delene av studiet driftes av programkoordinator, ansatt førsteamanuensis og de emneansvarlige for REG302, REG303 og GEO324. Alle veiledere må også betraktes som sentrale i studiet.

3.4 Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

Forskningen og det faglige utviklingsarbeidet fagmiljøet utfører og har utført de siste fem år

Fagmiljøet er definert som tverrfaglig men har en disiplinbasert forskning. Faglig utviklingsarbeid er koblet til disiplinlithørighet. Fagmiljøets ansatte har imidlertid faglig utviklingsarbeid som kan knyttes til temaet region og regionaliserings som et kunnskapsfelt.

Programkoodinator Randi Barndon, som er arkeolog, har i 2010 publisert *The Archaeology of regional technologies. Case studies from the palaeolithic to the age of Vikings* på Edwin Mellempress. Boken er basert på en internasjonal konferanse og er internasjonal og tverrfaglig ved at det er bidragsytere fra geografi og arkeologi. Programkoodinators bidrag i boken er blant annet en artikkel som tar for seg Sunnmøre som en regional avgrensing. Programkoordinator har også publisert en rekke artikler, om dette prosjektet og bidrar inn i dette med samtidsarkeologi og kulturminnevernet som tema i undervisningen. Programkoordinator samarbeider med flere av foreleserne på studiet (Torunn

Selberg og Hans-Jakob Ågotnes) med et annet bokprosjekt knyttet til stedsidentitet og kulturminner i Hardanger med tittel «Når industrisamfunnet blir verdensarv» som publiseres på Spartacus-Nordic Academic Press.

Sigrd E. Schütz, som er jurist, har arbeidet med regionalisering i ulike perspektiv, og generelt forsket på kommunal, fylkeskommunal og statlig kompetansedeling ved naturressurs- og arealforvaltning. Dette ligger som en sentral premiss blant annet i doktorgradsarbeidet: «Miljøkonsekvensutgreiing av planar og tiltak. Plan- og bygningslova kap. VII-a i lys av EØS-direktiv 85/337 og 2001/42.» Avhandling for graden dr.juris. Universitetet i Bergen 2007, ISBN 978-82-308-0377-6, 394 sider. Regionalisering av kommunal strandsoneforvaltning er diskutert i S. E. Schütz og Ingunn E. Myklebust: «Statlege planretningslinjer for forvaltning av strandsona. -Særleg om korleis lov og retningslinje i samsverke kan påverke kommunale planar og vedtak om bruk og vern», Tidsskrift for Eiendomsrett, 02/2012 s. 87-119, og i S. E. Schütz og Ingunn E. Myklebust: «Coastal zone management – between politics and law: new guidelines for differentiated management of the shore zone in Norway», Local Environment (Taylor & Francis), førebels publisert online 17. juli 2014. Regionalisering av marine arealbruksforvaltning og -planlegging, og økosystem som forvaltingsobjekt og forvaltingsregion er gjennomgangstema i senere forskning, bl. a. «Strategiar i forvaltning av marine økosystem» i Karl Harald Søvig, Sigrd Eskeland Schütz and Ørnulf Rasmussen (red.), «Undring og erkjennelse, Festskrift til Jan Fridthjof Bernt», Bergen 2013 s. 597-608 og «Vassdirektivet – konsekvensar for næringsverksemd», Tidsskrift for Eiendomsrett, 01/2014 s. 11-47.

Haarstad har doktorgrad i samfunnsgeografi fra UiB i 2009, og har jobbet med naturressursforvaltning, energi og politikk i ulike geografiske kontekster. Mye av hans arbeid har vært basert i Latin-Amerika, finansiert gjennom forskningsprosjekter i Norges Forskningsråd. Han har publisert sine arbeider i sentrale fagtidsskrifter i geografi, som Political Geography, Geoforum og Antipode. Han har også publisert i tidsskrifter utenfor sitt fagfelt, som Contemporary Politics, Globalizations, og Journal of Development Studies. Han har redigert to spesialutgaver av tidsskrift, og utgitt en redigert bok (*New Political Spaces in Latin American Natural Resource Governance*, Palgrave Macmillan, 2012). Han jobber nå med et 4-åring forskningsprosjekt finansiert av Akademiaavtalen ved UiB, på energiomstilling i Norge og Europa.

Knut Grove er historiker, og har vært knyttet til programmet fra 2012 som foreleser, emneansvarlig og nå som fagansvarlig/vikar for fagkoordinator. Han har publisert en rekke arbeid innenfor lokal og regionalforskning. Dette inkluderer medforfatterskap på ett av bidragene i *Vestlandets historie* (Angell, Grove og Selle 2006) og om Vestlandet som region (Grove 2004), samt bygdeboka for Eidfjord kommune (Grove 2010) i tillegg til andre bidrag i skjæringspunktet lokal og regional historie (Grove 2000, Grove 2005). Han er også med på å skrive to av bindene i regionhistorie for Hardanger, som kommer i løpet av høsten 2014 (Angell, Byrkjeland, Grove og Kolle 2014, Angell, Byrkjeland og Grove 2014, jf også Grove 2014). I tillegg kommer flere arbeider innenfor arbeidslivshistorie, som også tar opp relevante regionalhistoriske problemstillinger (Grove og Heiret 1998; Grove, Heiret og Ågotnes 2010). Han har også skrevet flere bokmeldinger fra det lokal- og regionalhistoriske feltet i det relevant norske faghistoriske tidsskriftet, *Heimen* (Grove 2013, 2009, 2003). Arbeidene innen lokal og regionalhistorie har i hovedsak vært knyttet til hans stilling ved Uni Research Rokkansenteret, men også til stillingen som fagansvarlig for flere fag ved Vestnorsk Kulturakademi på Voss, der fagtilbudene har blitt organisert sammen med AHKR og et av instituttets forgjengere, Institutt for kunsthistorie og kulturvitenskap (1996-2007). I begge sammenhenger har det vært

samarbeid med forskere fra AHKR og/eller andre institutter ved HF-fakultetet.

Fagmiljøets forskning og faglige utviklingsarbeid i forhold til studiets innhold og nivå

Fagmiljøet er definert som tverrfaglig med disiplinbasert tyngde inn i forskning. Faglig utviklingsarbeid er koblet til disiplintilhørighet men også mer regionsrelaterte forskningsspørsmål og fagmiljøets ansatte har høy aktivitet innen FoU som kan knyttes til kunnskapsfeltet region og regionalisering.

For detaljert informasjon om fagmiljøets forskning og FoU, se tabell 7 og 8, samt vedlegg 8 med CV og publikasjonslister.

Det foreligger ingen egnet, lett tilgjengelig dokumentasjon på nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som fagmiljøet deltar aktivt i. Vi mener imidlertid at teksten under avsnitt 3.2 i seg selv fungerer som en tilfredsstillende beskrivelse av dette.

Vedlegg til Fagmiljø tilknyttet studiet:	Vedlegg nr.
Marker med «Ikke relevant» dersom et vedlegg ikke er aktuelt for studiet	
CV for alle som inngår i studiets fagmiljø (CV-ene skal følge vedlagt mal)	8
Publikasjonslister for de siste fem årene	8
Dokumentasjon på nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som fagmiljøet deltar aktivt i	Se merknad over tabellen.

Del 4: Tabeller

Tabellvedlegg

Fyll ut vedlagte tabeller. Dere må kvalitetssikre opplysningene slik at tallene i tabellene stemmer overens med tallmaterialet som framkommer i andre deler av egenrapporten. Dere kan lime inn tabellene som dere allerede har sendt inn i tidligere redegjørelse, og gjerne med eventuelle oppdateringer. Alle data skal gjelde studiet under revidering.

Tabell 1: Antall studenter (heltidsekvivalenter) og faglig ansatte (årsverk) i studiet

Oppgi antall studenter som rapportert til DBH høstsemesteret.

	2009	2010	2011	2012	2013
Studenter	22*/(15,2)	16*(13,1)	12*(6,9)	12*(9,6)	15*(8,7)
Faglig ansatte	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7

Kommentar:

*antall registrerte studenter (DBH-tall)

( ) Studiepoengproduksjon fordelt på studieprogrammet der studenten er aktiv på eksamenstidspunktet – helårsekvivalenter (DBH-tall)

Tabell 2: Søker- og opptaks- og kandidatdata

Opggi antall søkere og antall studenter som faktisk møtte opp og betalte studie-/semesteravgift.

	2009	2010	2011	2012	2013
Antall søkere til studiet	24	15	15	17	18
Antall opptatte i studiet	10 tatt opp 8 møtt	8 tatt opp 7 møtt	6 tatt opp 6møtt	7 tatt opp 7 møtt	8 tatt opp 8 møtt
Antall studenter tatt opp basert på realkompetanse	0	0	0	0	0
Karaktersnitt fra bachelorgraden for de opptatte studentene	Min gj.snitt C	Min gj.snitt C	Min gj.snitt C	Min gj.snitt C	Min gj.snitt C
Uteksaminerte kandidater*	7	8	4	4	3

Kommentar:

Ferdige kandidater DBH

Tabell 3: Studiepoengproduksjon

Oppgi totalt antall nye studiepoeng per heltidsekvivalent for hvert kull for hvert studieår. Altså skal ikke "gjentak" (dvs. når man tar opp en eksamen for å forbedre karakteren) telle med.

	studieåret 2008-2009	studieåret 2009-2010	studieåret 2010-2011	studieåret 2011-2012	studieåret 2012-2013
Alle opptatte høsten 2008	9,7	7	1,25	1	
Alle opptatte høsten 2009		4,5	3	0,25	
Alle opptatte høsten 2010			3,8	3,3	1,0
Alle opptatte høsten 2011				9,6	0,17
Alle opptatte høsten 2012					5,8

Kommentar:

På grunn av deltid og permisjoner er det en del studenter som bruker mer enn 2 år, studiepoeng (heltidsekvivalenter) for disse er tatt med i de skraverte feltene. De som ble tatt opp høsten 2013 produserte 3,5 studiepoeng (heltidsekvivalenter) i studieåret 2013/14

Tabell 4: Studentutveksling

	2009	2010	2011	2012	2013
Innreisende studenter					
Utreisende studenter					

Kommentar: Masterprogrammet åpner for studentutveksling gjennom internasjonaliseringsordningene i de ulike fagene der studentenes masteroppgaver har sin tilhørighet.

Tabell 5: Forventet arbeidsomfang for studentene i studiet

Dere kan sende den samme tabellen som dere har sendt inn tidligere, med eventuelle oppdateringer.

Emne/modul/etc. eller semester	Antall studiepoeng	Tilrettelagt undervisning (antall timer)	Selvstudium (antall timer)	Eksamensforberedelse (antall timer)	Veiledning (antall timer)	Feltarbeid (antall timer)	Antall timer totalt
REG311	10	16 (forelesninger)	300		6 (fagkoordinator og fagveileder)		322
REG302	10	20 (forelesninger)	275	60			355
REG303	10	28 forelesninger, (1 obligatorisk hjemmeoppgave – som må være bestått)	300	70			398
GEO324	10	24 forelesninger, to semesterpresentasjoner	275	70			369
Valgfrie emner /kurs fra egne fag	20*	40 (forelesninger, metodekurs, seminarer)	310	60			410
Sum timer 1. år		128	1460	260	6		1854
Masteroppgave		12	1550		18		1580
AHKRs tverrfaglige kurs i forskningsetikk		12	8				20
Sum timer 2. år	60	12 (masterseminar)	1600		18		1600

Kommentar:

*Emnestørrelsen på de involverte fagene varierer, og siden studentene har 40 obligatoriske studiepoeng i år 1, må de velge 20 studiepoeng valgemner. Siden noen fag kun tilbyr emner på 15 stp, ender noen av studentene opp med mer enn 60 studiepoeng i det første studieåret.

Tabell 6: Fagmiljøets faglige bidrag i studiet 2013-2014

Tabellen skal gi en kvantitativ oversikt over fagmiljøet

Innsatsen til de ansatte oppgis i årsverk i følgende form: et helt årsverk = 1,0, et halvt årsverk = 0,5 etc. Årsverk under 0,1 årsverk skal oppgis men inngår kun i vurdering av fagmiljøets kapasitet. Oppgi i kommentarfeltet timetallet for ett årsverk. Dere kan sende inn samme tabell som tidligere med oppdateringer

1	1b (1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ansatte som bidrar faglig	Fagområde (bakgrunn)	Stillingsbetegnelse 1	Ansettelsesforhold 2	Faglige årsverk i studiet (2)				Årsverk i andre studier (5) oppgi studium og inst. navn	Formell pedagogisk kompetanse ⁴	Undervisnings-/veiledningsområde i studiet (6)
				Total ³	U&V	FoU (3)	Annet (4)			
Haci Akman	Kulturvitenskap	Førsteamanuensis	H/F	0,016	0,008 (15 t)	0,008		0,98 (kulturvitenskap UiB)	KHP	REG350
Gunnstein Akselberg	Nordisk språkvitenskap	Professor	H/F	0,054	0,004 (8 t)	0,05		LLE, UiB	KHP	REG302
Randi Barndon	Arkeologi	Førsteamanuensis	H/F	0,34	0,04 (76 t)	0,2	0,1	0,5 NFF-verv 0,2 (arkeologi, UiB)	KHP	REG311, REG302, REG350
Nils Georg Brekke	Kulturhistorie	Professor II emeritus		0,008	0,004 (8 t)	0,004			IFPU	REG302
Anne Lise Fimreite	Administrasjon og organisasjonsvitensk.	Professor	H/F	0,016	0,008 (15 t)	0,008			?	REG350

Tove Fjell	Kulturvitenskap	Professor	H/F	0,016	0,008 (15 t)	0,008		0,98 (kulturvitenskap UiB)	?	REG350
Knut Grove	Historie	Førsteamanuensis II	H/F	0,5	0,2	0,2	0,1		Ped.sem, UiB	REG302, REG311
Håvard Haarstad	Geografi	Post.doc		0,186	0,014 (23 t)	0,16	0,012 (20 t)	0,8 (geografi, UiB)	KHP	GEO324, REG350
William Helland-Hansen	Geovitenskap	Professor	H/F	0,054	0,004 (8 t)	0,05	0,006 (10 t)	0,98 (geologi, UiB)	KHP	REG302
Knut Hidle	Geografi	Førsteamanuensis	H/F	0,064	0,014 (23 t)	0,05		0,97 (geografi, UiB)	IFPU	REG311, REG350
Peter Emil Kaland	Biologi	Professor emeritus	H/F	0,008	0,004 (8 t)	0,004			IFPU	REG302
Kjetil Loftsgarden	Arkeologi	Stipendiat		0,014	0,004	0,004	0,006	0,23 (arkeologi UiB)		REG302
Bjørn Moe	Botanikk	Førstekonsulent	H/F	0,004	0,004 (8 t)				IFPU	REG302
Eva Reme	Kulturvitenskap	Førsteamanuensis	H/F	0,016	0,008 (15 t)	0,008		0,98 (kulturvitenskap UiB)	KHP	REG350
Nicholas Rodriguez	Phd i Region og regionalisering med bakgrunn fra jus	Ekstern		1,0	0,01 (16 t)	0,99			IFPU	REG303
Grethe Rusten	Geografi	Professor	H/F	0,072	0,036 (62 t)	0,036		0,92 (geografi, UiB)	KHP	REG311, GEO324, REG350
Sigrid Eskeland Schutz	Jus	Førsteamanuensis	H/F	0,198	0,018 (32 t)	0,16	0,02 (40 t)	0,8 (jus, UiB)	KHP	REG303
Torunn Selberg	Kulturvitenskap	Professor	H/F	0,034	0,017 (30 t)	0,017		0,96 (kulturvitenskap UiB)	KHP	REG350
Karl Harald Søvig	Jus	Professor	H/F	0,074	0,037 (64 t)	0,037		JUR		REG303
Hans-Jakob Ågotnes	Kulturvitenskap	Førsteamanuensis	H/F	0,026	0,013 (23 t)	0,013		0,97 (kulturvitenskap UiB)	KHP	REG311, REG350

Noter til tabellen:

(1) Vi har satt inn en kolonne som viser fagtilhørigheten for de involverte i programmet. Den faglige spredningen bidrar til programmets styrke; et tverrfaglig fokus åpner for å studere ulike typer forhold som rammer inn og muliggjør regioner og regionaliseringsprosesser.

(2) Ett årsverk beregnes til 1695 timer

(3) FoU – andel forskning som rettes direkte mot dette masterprogrammet er i de fleste tilfeller umulig å angi. Vi har derfor i noen tilfeller satt opp en tilsvarende sats som for undervisningsbidraget, i mangel på andre holdepunkter. For ansatte med spesiell tilknytning til satsningsområdet i Region og regionalisering har vi satt opp mer, i henhold til den ansattes estimat. Hvor stor andel av forskningen som rettes mot Region og regionalisering er ingen fast størrelse, og dette kan variere mye fra år til år.

(4) Annet – her har vi regnet inn emneansvar og programstyredeltakelse

(5) Årsverk i andre studier – tallene her representerer den delen av årsverket som ikke inngår i Region og regionalisering. I visse tilfeller er dette imidlertid misvisende, siden FoU-virksomhet kan høre til både Region og regionalisering og et disiplinområde.

(6) Kolonne 10 – undervisnings-/veiledningsområde i studiet. Tabeller viser hvilket emne den enkelte bidrar under. At de faglige bidragene fra de involverte samlet danner en helhet vises imidlertid bedre ved å omtale et par av emnene hver for seg

1) Aktuelle stillingsbetegnelser er beskrevet i FOR 2006-02-09 nr 129: Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger, kap.1.

2) Angi om personene har hovedstilling ved institusjonen eller ikke, og om ansettelsesforholdet er fast, midlertidig eller som timelærer (f.eks H/Fast, H/Midl, IkkeH/Time). Hvis timelærer har førstestillingskompetanse må dette angis i kommentarfeltet.

3) Med "totalt" menes her det totale årsverket (stillingsstørrelsen) som personen bidrar med i studiet. Dette skal så fordeles på hhv. U&V (Undervisning og veiledning), FoU (Forskning og utviklingsarbeid) og Annet (tekniske og administrative oppgaver av faglig karakter direkte knyttet til studiet). Innholdet i "Annet" spesifiseres i kommentarfeltet.

4) Aktuelle kategorier er: PPU (Praktisk-pedagogisk utdanning), KHP (Kurs i universitets- eller høyskolepedagogikk), APU (Annen pedagogisk utdanning, vennligst oppgi hvilken i kommentarfeltet) og IFPU (Ingen formell pedagogisk utdanning).

5) Fylles ut kun for studier med praksis. Her føres inn hhv. antall år med relevant praksiserfaring, og årstall for siste relevante praksis

Tabell 7: Fagmiljøets samlede FoU-produksjon

Vi ber om publiseringsdata for de som er definert som fagmiljø i tabellen *Fagmiljøets faglige bidrag i studiet 2013-1014*. Oppgi FoU-produksjon totalt for alle ansatte tilknyttet studiet. Institusjonen kan velge å oppgi den enkelte ansattes navn med deres bidrag til FoU. Vi ber om at det oppgis for de siste fem årene (2009, 2010, 2011, 2012 og 2013), og at det rapporteres på samme måte som til DBH.

Årstall	Antall publikasjoner	Antall nivå 1	Antall nivå 2	Periodika- artikler	Antologi- artikler	Monografier	Publikasjonspoeng
2013	34	20	4	18	13	3	25,127
2012	13	8	5	9	4		13,94
2011	19	18	1	12	6	1	12,84
2010	20	13	7	12	7	1	18,57
2009	21	16	5	19	2		19,017
Total	107	75	22	70	32	5	89,494

Kommentar:

Tabell 8: Fagmiljøets FoU-produksjon knyttet direkte til masterprogrammets forskningsområde

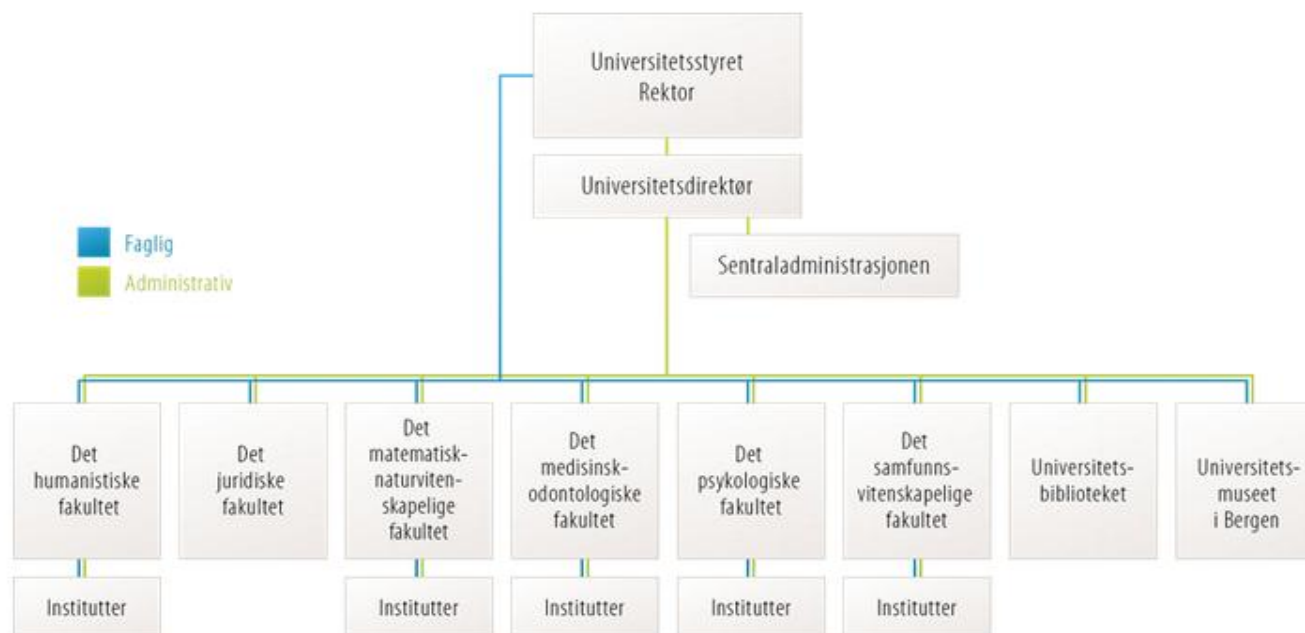
Vi ber om publiseringsdata for de som er definert som fagmiljø i tabellen *Fagmiljøets faglige bidrag i studiet 2013-1014*. Oppgi FoU-produksjon totalt for alle ansatte tilknyttet studiet. Institusjonen kan velge å oppgi den enkelte ansattes navn med deres bidrag til FoU. Vi ber om at det oppgis for de siste fem årene (2009, 2010, 2011, 2012 og 2013), og at det rapporteres på samme måte som til DBH.

Årstall	Antall publikasjoner	Antall nivå 1	Antall nivå 2	Periodika-artikler	Antologi-artikler	Monografier	Publikasjonspoeng
2013	11	10	1	5	6		7,156
2012	8	5	3	4	4		7,23
2011	5	5		4	1		4,2
2010	7	6	1	3	4		5,79
2009	5	3	2	4	1		5,367
Total	36	29	7	20	16		29,743

Kommentar:

Vedlegg 1: Organisasjonskart

Organisasjonskart for Universitetet i Bergen

UNIVERSITETET I BERGEN
Det historisk-filosofiske fakultetArkivkode
Sak nr.FAK.STYRE-sak: 13/06
Møte: 06.06.06**NYTT TVERRFAGLIG OG TVERRFAKULTÆRT MASTERPROGRAM: REGION OG REGIONALISERING****Bakgrunn:**

Det historisk-filosofiske fakultet oppnevnte, 06.10.05, en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utvikle et tverrfaglig masterprogram innenfor satsingsområde Region og regionalisering. 12.05.06 oversendte arbeidsgruppen studieplanen til fakultetet, og den ble sendt på høring i fagmiljøene. Det kom inn 12 høringsuttalelser fra de involverte fakultet, og deres fagmiljø. Masterprogrammet er et samarbeid mellom fire av UiBs fakulteter, og kandidatene på programmet vil oppnå en tverrfakultær mastergrad i Region og regionalisering. Studieplanen er bearbeidet og sendt ut etter høringsrunden, og endelig versjon er nå vedlagt for fakultetsstyrets behandling. Saken er også sendt Universitetsstyret, som søknad for opprettelse av programmet.

Dokumenter i saken

- Oversendelsesbrev
- Studieplan
- Liste over medlemmer i referansegruppe
- Høringsuttalelser institutt/fakultetet

Et tverrfaglig initiativ

Arbeidsgruppen som har utarbeidet studieplanen til programmet har bestått av:

Postdoktor Knut Andreas Bergsvik, Institutt for arkeologi (leder)
Professor II Nils Georg Brekke, Institutt for kulturstudier og kunsthistorie
Førsteamanuensis Arnt Fløysand, Institutt for geografi
Professor William Helland-Hansen, Institutt for geovitenskap
Professor Asbjørn Strandbakken, Juridisk fakultet, vara for Strandbakken:
Førsteamanuensis Bjarte Askeland

Professor Audun Offerdal ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap, professor Oddbjørn Bukve ved Høgskulen i Sogn og Fjordane, førsteamanuensis Peter Andersen ved Institutt for geografi, samt førsteamanuensis Rasmus T. Slaattelid har deltatt i ulike deler av prosessen.

Et referansepanel bestående av eksterne aktører har bidratt under arbeidet med studieplanen.

Omtale:

Regionale perspektiv har i lengre tid vært i fokus når det gjelder forskning og undervisning på universiteter og høyskoler, men til nå har denne forskningen vært lite

tverrfaglig. Dette masterprogrammet tar sikte på å utdanne kandidater som har innsikt i hvordan regioner oppstår, hva som konstituerer dem og hvordan de endres. Vestlandet er brukt som modellområde, men perspektivet er likevel globalt.

Programmet tilbyr spesialisering/fordypning i tre linjer: natur og landskap, kultur og historie og samfunn og politikk. En del av graden er felles for alle, og studentene skal følge fellesseminar gjennom programmet, for å holde tilknytningen til programmet, og øke kullfølelsen. Et semesters utenlandsopphold er planlagt inn i graden.

Forskningrettet master:

3. og 4. semester (høst/vår)	Masteroppgave 60 stp		
2. semester (vår)	Linjespesifikk fordypning 15 stp Kultur og historie <i>eller</i> Natur og landskap <i>eller</i> Samfunn og politikk Skrive prosjektbeskrivelse 15 stp Felles seminarrekke med eksterne forelesere		
1. semester (høst)	Region og regionalisering 10 stp Emne A	Natur- og kulturmiljøforvaltning 10 stp Emne B	Forvaltningsrett 10 stp Emne C

Arbeidslivsrettet master:

4. semester (vår)	Masteroppgave 30 stp (studiepoeng)		
3. semester (høst)	Akademisk skriving 10 stp Emne D Eksperter i team - tverrfaglig praktisk teamarbeid 20 stp Emne E Seminar med innføring i teamarbeid Levering av prosjektbeskrivelse for masteroppgave		
2. semester (vår)	Linjespesifikk fordypning 30 stp Kultur og historie <i>eller</i> Natur og landskap <i>eller</i> Samfunn og politikk Felles seminarrekke med eksterne forelesere		
1. semester (høst)	Region og regionalisering 10 stp Emne A	Natur- og kulturmiljøforvaltning 10 stp Emne B	Forvaltningsrett 10 stp Emne C

Fra studieplanen:

Den nye mastergraden er todelt. Den ene retningen er forskningsrettet. Kandidatene herfra har skrevet en tradisjonell masteroppgave og vil blant annet være kvalifisert til å søke på doktorgradsstipend i

forskningsprogrammet "Region og regionalisering". Den andre retningen er arbeidslivsrettet. Kandidatene herfra antas å kunne gå inn i stillinger som planleggere eller som forvaltere i stat, fylkeskommuner eller større kommuner. Et annet nedslagsfelt for denne retningen er næringsutvikling og turisme. Studentene har deltatt i et tverrfaglig teamarbeid, "Eksperter i team", hvor de har løst oppgaver knyttet til region og regionalisering som tilsvarer de utfordringer de vil bli stilt overfor arbeidslivet. I tillegg har de skrevet en masteroppgave, som kan bygge på dette teamarbeidet.

Programmet vil trekke på et stort og bredt tverrfaglig, internasjonalt orientert forskningsmiljø som allerede finnes ved UiB. Programmet er også knyttet opp mot utviklingen av "Region og regionalisering" som er et nytt, tverrfakultært satsingsområde for forskning ved Universitetet i Bergen.

Forskningsprosjektet utlyser tre doktorgradsstipend. Disse stipendene er fireårige, og stipendiatenes undervisningsplikt kan knyttes til programmet, i form av undervisning og oppfølging av mastergradsstudentene. Det er også utlyst en forskningslederstilling.

Kostnader og ansvars plassering av nye emner:

Det må opprettes fem nye emner i programmet.

- Region og regionalisering, 10 stp.
Dette emnet bygger på GEO123/regional omstilling, og Institutt for geografi har ansvaret for emnet
- Natur- og kulturmiljøforvaltning, 10 stp.
Dette emnet er et tverrfaglig emne der Institutt for biologi, Institutt for geovitenskap, Geofysisk institutt, Arkeologisk institutt, Historisk institutt, Institutt for kulturvitenskap og Nordisk institutt samarbeider om undervisningen.
- Forvaltingsrett.
Juridisk fakultetet står ansvarlig for emnet, og har lagt ved et budsjett som de må ha dekning for for å kunne tilby emnet
- Akademisk skriving II.
Dette har fakultetet ansvaret for.
- Eksperter i team
Dette emnet skal utvikles av programstyret, som også har ansvaret. Her har arbeidgruppen planlagt det slik: Det dannes et fagkollegium av forelesere-/veiledere som fordeler veiledning av gruppene mellom seg. Hver av linjene stiller med minst en representant, og studiepoengene tilfaller det faget som stiller med veileder. Emnet vil opprettes og driftes av fakultetet. (FS, emneoppmelding.)

Foruten det juridiske fakultetet, har de andre samarbeidsfakultetene (i ulik grad) forpliktet seg til å gi undervisning og veiledning innenfor de gjeldende budsjett-rammer. Flere fakultet og fagmiljø etterlyser ressurser, og stiller spørsmål til dette med veiledningsressurser, og til nå er det bare studiepoengsproduksjonen som vil tilfalle det faget/instituttet der studenten avlegger eksamen. For emner der flere fagmiljø (og fra flere fakultet) bidrar med undervisning vil fakultetet legge opp til en fordeling av resultatmidler. Dette er et arbeid som vil bli fulgt opp generelt ved fakultetet. Dekning av kostnader for programkoordinator (faglig leder) vil gjelde som for andre program ved HF.

Fakultetet vil utarbeide en søknad om tilskudd til en administrativ ressurs knyttet til programmet ved neste budsjettforhandling. I tillegg vil programmet søke om midler til utvikling av de nye emnene, selv om dette hittil har vist seg å være vanskelig.

Bachelor i havbruksbiologi
 Bachelor i meteorologi og oseanografi
 Bachelor i miljø- og ressursfag
 BA (BSc) kandidater fra Det juridiske fakultet og Det psykologiske fakultet

I tillegg vil en rekke relevante tilsvarende utdannelser ved andre universitet og høyskoler være egnet som grunnlag for opptak.

Reglement.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har et reglement som avviker fra de andre fakultetene i forhold til studierett og innlevering av mastergraden:

§ 14. Stryk på oppgaven

- a) Hvis en oppgave ikke blir levert innen fristens utløp og det ikke foreligger søknad om forlenget frist, regnes det som endelig stryk. Dette gjelder både 60 studiepoengs og 30 studiepoengs oppgaver. Med "endelig stryk" menes at oppgaven ikke kan leveres på nytt i revidert eller supplert form. (utfyllende regler)

For at studentene på programmet skal ha samme rettigheter, og fordi matnat krever at dette regelverket gjelder for alle deres studenter, ser vi det som naturlig at masterprogrammet i Region og regionalisering kommer inn under dette. Dette vil vi ta opp med de aktuelle fakultetene før oppstart.

Merknader fra dekanen

Dekanen takker arbeidgruppen for en grundig, spennende og gjennomtenkt studieplan. Fakultetet ser programmet som et viktig bidrag til å fremme et felt som universitetet innhar stor kompetanse på.

Dekanen ser de faglige- og administrative utfordringene med programmet som er avhengig av samarbeid mellom, til dels, ulike miljøer og kulturer innad ved universitetet. Programmet er avhengig av et godt fungerende programstyre og dekanen vil understreke viktigheten av at ett institutt har et overordnet administrativt ansvar.

Dekanen konstanterer at det er stor grad av oppmerksomhet fra det regionale nærings- og organisasjonsliv angående programmet. Sparebanken Vest har i den sammenheng stilt midler til disposisjon som bidrar til å sikre oppstart gjennom stipendiatmidler for aktuelle masterstudenter.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret godkjenner opprettelsen av mastergradsprogrammet Region og regionalisering, og fakultetet sier seg villig til å stå som vertsfakultetet for programmet, med de forpliktelser som følger med. Programmet vil være faglig og administrativt forankret ved det nye: Institutt for historie, arkeologi, religionsvitenskap og kulturvitenskap.

Gunnstein Akselberg

Audun Rivedal

Bergen, 23.05.2006

saksbeh.: Reidun Erland
direkte tif.: 55 58 29 87
e-post: reidun.erland@svt.uib.no

Oversending av revidert studieplan for masterprogram i Region og regionalisering.

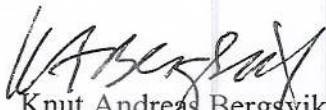
Studieplan for master i Region og regionalisering ble sendt ut på høringsrunde fra HF-fakultetet til berørte fakultet og fagmiljøer primo mars 2006. Det er til sammen kommet inn 12 høringsuttalelser, fra følgende enheter:

Institutt for geovitenskap
Institutt for biologi
Det juridiske fakultet
Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Institutt for sosialantropologi
Institutt for sammenliknende politikk
Institutt for geografi
Sosiologisk institutt
Arkeologisk institutt
Nordisk institutt
Seksjon for kulturvitenskap
Historisk institutt

Generelt er tilbakemeldingene positive, men flere peker på at det er behov for å tilføre midler for å gjennomføre undervisning og veiledning. Arbeidsgruppen hadde et møte 12. mai hvor tilbakemeldingene ble drøftet og studieplanen ble revidert ut fra denne diskusjonen.

Vedlagt følger arbeidsgruppens reviderte forslag til studieplan.

Med vennlig hilsen

Knut Andreas Bergsvik
Leder for arbeidsgruppen

Reidun Erland
Sekretær for arbeidsgruppen

Vedlegg: -Studieplan master i Region og regionalisering, Referansegruppe

Kopi: -Leder for styringsgruppen i Region og regionalisering, Underdiaktør ved Det historisk-filosofiske fakultet

STUDIEPLAN

TVERRFAGLIG MASTERSTUDIUM REGION OG REGIONALISERING

UNIVERSITETET I BERGEN

**DET HISTORISK-FILOSOFISKE FAKULTET
DET JURIDISKE FAKULTET
DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE
FAKULTET
DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET**

INTRODUKSJON.....	3
MÅLSETTING FOR MASTERSTUDIUM I REGION OG REGIONALISERING.....	4
OPPTAKSKRAV	4
PROGRAMMETS OPPBYGNING	5
FAGLIG INNHOLD.....	7
FØRSTE SEMESTER.....	7
<i>Emne A. Region og regionalisering.....</i>	7
<i>Emne B. Natur- og kulturmiljøforvaltning.....</i>	8
<i>Emne C. Forvaltningsrett .....</i>	9
ANDRE SEMESTER	10
<i>Kultur og historie.....</i>	10
<i>Natur og landskap.....</i>	11
<i>Samfunn og politikk .....</i>	11
TREDJE SEMESTER.....	13
<i>Emne D. Akademisk skriving .....</i>	13
<i>Emne E. Ekspertes i team og presentasjon av prosjektskisse til masteroppgave.....</i>	14
FJERDE SEMESTER	15
PROGRAMMETS ORGANISERING.....	15
UNDERVISNING, VEILEDNING OG EKSAMEN.....	17

INTRODUKSJON

Utviklingen mot sterkere regioner i Norge og Europa har ført til et økt behov for kompetanse i offentlig forvaltning, hos planleggere og i næringslivet. På universitetene og høyskolene har det i lengre tid blitt utført forskning og undervisning med regionale perspektiv, men inntil nå har denne forskningen og undervisningen vært lite tverrfaglig. Den har også hatt relativt liten innflytelse på debatten om de nye regionale enhetene. Dette utdanningsprogrammet, som fører fram til både en forskningsrettet og en arbeidslivsrettet mastergrad "Master i Region og regionalisering", er profilert mot dette feltet.

Masterprogrammet er et tverrfaglig program som tar sikte på å utdanne kandidater som har innsikt i hvordan regioner oppstår, hva som konstituerer dem og hvordan de endres. Kandidatene vil også ha grunnleggende kulturhistoriske og naturhistoriske kunnskaper, og de vil ha kunnskaper om hvordan naturmiljøer og kulturmiljøer forvaltes og vernes. Kandidatene vil ha spesialisert kompetanse innenfor henholdsvis humanistiske, samfunnsvitenskapelige eller naturvitenskapelige disipliner.

Programmet tilbyr en tverrfaglig innføring til region og regionalisering med påfølgende spesialisering eller fordypning innen tre linjer: *Natur og landskap, kultur og historie, samfunn og politikk*. De tre fordypningsretningene vil være i inngrep med hverandre. Gjennom studiet får dermed studentene en bredere kompetanse og kunnskapsbase om regionalpolitikk, landskap, natur- og kulturmiljøforvaltning.

Vestlandet blir brukt som modellområde. Dette innebærer en regional forståelsesramme, men perspektivet er likevel globalt. Den europeiske landskapskonvensjonen, som Norge ratifiserte i 2004, og verdensarvlisten over natur- og kulturmiljøer er eksempler på viktige samfunnsfelt som stiller nye krav til helhetstenkning og et overordnet kunnskapsperspektiv. Dette er sentrale tema i regionale prosesser verden over og representerer nye politiske utfordringer, enten det handler om turisme og næringsutvikling eller om forvaltning av samfunnets økologiske og historiske miljøverdier.

Den nye mastergraden er todelt. Den ene retningen er forskningsrettet. Kandidatene herfra har skrevet en tradisjonell masteroppgave og vil blant annet være kvalifisert til å søke på doktorgradsstipend i forskningsprogrammet "Region og regionalisering". Den andre retningen er arbeidslivsrettet. Kandidatene herfra antas å kunne gå inn i stillinger som planleggere eller som forvaltere i stat, fylkeskommuner eller større kommuner. Et annet nedslagsfelt for denne retningen er næringsutvikling og turisme. Studentene har deltatt i et tverrfaglig samarbeid, "Ekspert i team", hvor de har løst oppgaver knyttet til region og regionalisering som tilsvarer de utfordringer de vil bli stilt overfor arbeidslivet. I tillegg har de skrevet en masteroppgave, som kan bygge på dette samarbeidet.

Programmet vil trekke på et stort og bredt tverrfaglig, internasjonalt orientert forskningsmiljø som allerede finnes ved UiB. Programmet er også knyttet opp mot utviklingen av "Region og regionalisering" som er et nytt, tverrfakultært satsingsområde for forskning ved Universitetet i Bergen.

Det historisk-filosofiske fakultetet ved Universitetet i Bergen blir masterprogrammets vertsfakultet.

Målsetting for masterstudium i Region og regionalisering

Beslutningstakere i næringsliv, kommuner, fylker og stat vil i framtiden stå overfor store omstillingsoppgaver når det gjelder utvikling av nye kommunale og regionale enheter. Masterprogrammet skal utdanne kandidater som er kvalifisert for å utføre disse oppgavene. Studiet skal gi studentene en tverrfaglig basis og dyktiggjøre dem innenfor en av de tre linjene kultur og historie, natur og landskap og samfunn og politikk. På den ene siden skal de tilegne seg kunnskaper om relevante teorier, forståelsesmodeller og metoder innenfor de respektive linjene. På den andre siden skal de oppnå tverrfaglige ferdigheter i å anvende denne kunnskapen i egen praksis. Studentene skal også få styrket sin evne til helhetlig vurdering av komplekse saksforhold og sin kritiske tenkning i forhold til politiske prosesser og økonomiske interesser. Gjennom arbeidet i team med utredninger og med masteroppgaver skal de få erfaring med å samarbeide, planlegge, gjennomføre og evaluere et tverrfaglig forskningsrettet prosjekt.

De ferdige kandidatene som har tatt den forskningsrettede retningen er kvalifisert for å gå videre på Phd programmet i "Region og regionalisering", men kan også gå ut i andre typer yrker. Kandidatene som har tatt den arbeidslivsrettede retningen er primært kvalifisert for å gå inn i en rekke ulike yrker innenfor feltene turisme, skoleverket, planlegging og natur- og kulturmiljøforvaltning.

OPPTAKSKRAV

Masterprogrammet i region og regionalisering er tverrfaglig. Studiet er beregnet på studenter med grunnutdanning av et omfang som minimum tilsvarer en bachelorgrad. Yrkesmessig realkompetanse vil kunne vurderes som del av opptaksgrunnlag. Opptaket til masterprogrammet vil være åpent med hensyn til spesialiseringer på bachelornivå, men enkelte disipliner egner seg bedre enn andre som grunnlag. Følgende bachelorgrader fra Universitetet i Bergen egner seg godt som grunnlag for søknad om opptak:

Det historisk-filosofiske fakultet

- Bachelor i estetiske fag
- Bachelor i historie- og kulturfag
- Bachelor i litteraturstudier
- Bachelor i språk

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

- Bachelor i administrasjon og organisasjonsvitenskap
- Bachelor i sammenliknende politikk
- Bachelor i geografi
- Bachelor i sosialantropologi
- Bachelor i sosiologi

De matematisk- naturvitenskapelige fakultet

- Bachelor i biologi
- Bachelor i geologi

Bachelor i havbruksbiologi
Bachelor i meteorologi og oseanografi
Bachelor i miljø- og ressursfag

BA (BSc) kandidater fra Det juridiske fakultet og Det psykologiske fakultet

I tillegg vil en rekke relevante tilsvarende utdannelser ved andre universitet og høyskoler være egnet som grunnlag for opptak.

PROGRAMMETS OPPBYGNING

Forskningsrettet master

Studiet er organisert som et heltidsstudium over to år. I første semester foregår det teoretisk undervisning gjennom tre emner (region og regionalisering, natur- og kulturmiljøforvaltning og forvaltningsrett). Denne undervisningen er felles for alle som er tatt opp på programmet.

I andre semester skal studentene fordype seg videre innen sine respektive fagområder på de tre ulike linjene *natur og landskap*, *kultur og historie*, *samfunn og politikk*. Her vil de ta kurs i teori og metode, samt spesialiserte emner som er relevante for programmet. Parallelt med dette blir det organisert felles seminarer hvor eksterne krefter fra næringsliv, forvaltning og politikk vil bidra med innlegg. I dette semesteret kan studentene alternativt ta 30 stp (studiepoeng) ved andre norske eller utenlandske læresteder. Innpassing av slike emner må godkjennes av programstyret før studenten kan melde seg opp til eksamen i emnet.

Studentene som tar forskningsrettet master må i løpet av dette semesteret skrive prosjektbeskrivelse for masteroppgave (15 stp).

Tredje og fjerde semester skriver studentene individuelle masteroppgaver. Disse bør være knyttet opp mot forskningsprosjekter som foregår innenfor rammene av forskningsprogrammet Region og regionalisering ved Universitetet i Bergen. Dette programmet vil være basert på et eller flere tverrfaglige forskningsmiljø hvor forskere med ulike fagbakgrunn går inngår i et forpliktende samarbeid for å belyse problemstillinger med større faglig spennvidde enn det som dekkes av den enkelte forskers bakgrunn, og hvor et tverrfaglig samarbeid er nødvendig for å løse det.

3. og 4. semester (høst/vår)	Masteroppgave 60 stp
2. semester (vår)	Linjespesifikk fordypning 15 stp Kultur og historie <i>eller</i> Natur og landskap <i>eller</i> Samfunn og politikk Skrive prosjektbeskrivelse 15 stp Felles seminarrekke med eksterne forelesere

Pedagogisk arbeidsform.

Undervisningen er basert på forelesninger og seminarer og gis av lærere fra Institutt for geografi.

Eksamensformen består av skriftlig 5-timers eksamen.

Emne B. Natur- og kulturmiljøforvaltning

Emnet er sammensatt av tre temaområder: Naturlandskap, kulturhistorie/miljøer og forvaltning av disse i en nasjonal og internasjonal sammenheng. Kurset henter primært eksempler fra den vestnorske regionen, ved at det tar for seg naturhistorien og kulturhistorien fra dette området. Fokus rettes mot hvordan samspillet mellom naturlige forutsetninger, kulturelle tradisjoner og ytre impulser har foregått på Vestlandet fra den tidligste forhistorien og fram til i dag. Kurset tar også for seg ulike natur- og kulturmiljøer og hvordan disse forvaltes og vernes i dagens samfunn.

Læringsutbytte

Studentene skal ha kunnskaper om naturforhold og prosesser i naturen, kulturutvikling, kulturmiljø og kulturminner på Vestlandet. De skal også ha innsikt i hvordan natur- og kulturmiljøer forvaltes og vernes i et nasjonalt og et internasjonalt perspektiv. Studentene skal presenteres for holdninger i forhold til den allmenne verdien av kulturarv og naturmiljø, og de skal ha ferdigheter i å analysere relasjonen mellom utviklingsinteresser og verneinteresser.

Innhold

Emnet dekker følgende tre hovedområder:

- Naturlandskap på Vestlandet: Berggrunnsgeologi, kvartærgeologi og landformer, vær og klima, vann og hav, vegetasjon og vegetasjonsregioner, dyreliv i hav og på land.
- Forhistorie og historie på Vestlandet: Tidlige fangst- og jordbrukssamfunn, utvikling av landbruk, fangst og sjøbruk, bosetningshistorie, arkitektur og byutvikling, kulturlandskapet som kunnskapsbase, Vestlandet som kulturregion.
- Forvaltning og vern: Næringsutvikling, byutvikling og arealforvaltning, friluftsliv og rekreasjonsverdier, landskapsvern og forvaltning, kulturminnevern og kulturmiljøforvaltning, natur- og kulturlandskapsvern i et internasjonalt perspektiv

Pedagogisk arbeidsform

Undervisningen er basert på forelesninger. Studentene forventes å ta stilling til områdene det foreleses om i lys av stoffet de allerede har vært igjennom på Emne A (Region og regionalisering). Forelesningene gis i løpet av tre uker på høstsemesteret. Forelesningene på det første temaområdet (Naturlandskap på Vestlandet) gis av lærere fra Institutt for biologi, geovitenskap og Geofysisk institutt, mens forelesningene på de to siste områdene (Forhistorie og historie på Vestlandet, samt Forvaltning og vern) gis primært av lærere fra Arkeologisk institutt, Historisk institutt, Institutt for kulturvitenskap og Nordisk institutt.

Eksamensformen består av hjemmeeksamen.

Emne C. Forvaltningsrett

Forvaltningsrett er rettsreglene for organisering, beslutningskompetanse, ansvarsforhold og saksbehandling i den offentlige forvaltning, og spørsmålet om ugyldighet av forvaltningsvedtak. Dette omfatter også borgernes retter og plikter overfor forvaltningen. Med offentlig forvaltning menes statlige og kommunale organ som tar beslutninger på vegne av det offentlige om retter eller plikter for borgeren, eller om organenes egen virksomhet. Det kan være kollegiale organ som kommunestyre, eller administrative organ som rådmannen, fylkesmann eller departement. Stortinget og domstolene er ikke deler av forvaltningen.

Temaet for kurset er hovedsakelig de generelle reglene som gjelder for hele eller store deler av den offentlige forvaltning – det som også blir kalt allmenn forvaltningsrett. Kurset vil imidlertid også behandle utvalgte emner fra den spesielle forvaltningsrett, som har særlig relevans for studiet i region- og regionalisering. Det gjelder sentrale elementer i plan- og bygningsretten, ressurs- og miljøforvaltningsretten, og kommunalretten.

Læringsutbytte

Målet med kurset er å øve opp studentenes evne til å identifisere rettslige problemer som kan oppstå relatert til regionspørsmål, og å analysere, drøfte og ta standpunkt til slike problemer på grunnlag av allment godtatt juridisk metode. Dette forutsetter kjennskap til den juridiske metode, og grundig kjennskap til de sentrale prinsippene for saksbehandling, som er nedfelt i forvaltningsloven, og prinsippene for utøvelse av offentlig myndighet, herunder Legalitetsprinsippet og dets hjemmelskrav.

Innhold

- Forvaltningens oppbygning og ansvars- og beslutningsmyndighet
- Kravet om rettssikkerhet i forvaltningen
- Virkeområdet for forvaltningsloven, oppbyggingen av loven, sentrale grunnbegreper, og de viktigste reglene om saksbehandling, herunder inhabilitet, varsel, utredningsplikt, dokumentinnsyn, begrunnelse, og klage og omgjøring uten klage.
- Prinsippene for den materielle beslutningskompetanse og hjemmelskravet som stilles til forvaltningens opptreden overfor borgeren, herunder også om adgangen til vilkårsstillelse og inngåelse av forvaltningsavtaler.
- Prinsippene for gyldighetsvurdering av forvaltningsvedtak.
- Sentrale prinsipper for, og regler om, den kommunale arealplanlegging og eiers råderett.
- Sentrale prinsipper for, og regler om, den offentlige forvaltning av naturressurser og ivaretagelse av miljøhensyn.

Pedagogisk arbeidsform

Kurset er basert på forelesninger, oppgaveløsning, litteratur- og kildestudier. Pensum vil bestå av kjernelitteratur om den allmenne forvaltningsrett, og litteratur om de utvalgte spesialområder. Omtrent midtveis i kurset blir det gitt en obligatorisk praktisk oppgave. Studentene har avgrenset tid til å utarbeide et svar. Oppgavesvaret vil bli vurdert som bestått/ikke bestått. For å få gå opp til den avsluttende eksamen kreves at den obligatoriske prøven er bestått.

Ved kursets avslutning blir det avholdt en tradisjonell skoleeksamen. Prøvingen vil gå over 6 timer. Det er tillatt å bruke et begrenset antall hjelpemidler. Studentene blir prøvet i å løse en praktisk oppgave. Kurskarakteren blir fastsatt på grunnlag av den avsluttende eksamen. Juridisk fakultet har ansvaret for kurset.

Andre semester

Andre semester består av linjespesifikk fordypning på til sammen 30 studiepoeng, der studentene tar kurs som bygger på bachelorspesialiseringen. For andre semester er det ikke utviklet egne kurs for masterprogrammet i Region og regionalisering, men dette er under planlegging. Kursene settes derfor sammen ut fra eksisterende kurstilbud fra de instituttene som har faglig tilknytning til de ulike linjene Natur og landskap (Institutt for biologi, Institutt for geovitenskap og Geofysisk institutt), Kultur og historie (Arkeologisk institutt, Historisk institutt, Institutt for klassisk filologi, russisk og religionsvitenskap, Institutt for kulturstudier og kunsthistorie og Nordisk institutt) og Samfunn og politikk (Institutt for geografi, Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap og Institutt for sammenlignende politikk, Sosiologisk institutt, Institutt for sosialantropologi). Alle fagmiljøene på de ulike linjene som er nevnt over er kontaktet og sagt seg interesserte i å delta i å tilrettelegge andre semesters kurs for "Region og regionalisering".

Kursene nedenfor er altså *allerede eksisterende kurs* som pr. 1. mars 2006. Det tas forbehold om revisjoner. Studentene følger kurs i metode/vitenskapsteori på sine spesifikke fag/linjer. I samråd med veileder kan studentene ta andre relevante kurs enn det som er ført opp under.

Studentene som tar tradisjonell (forskningsrettet) master i Region og regionalisering går også inn på linjebasert undervisning, men bruker 15 stp av på andre semester på prosjektbeskrivelse til masteroppgave eller på å skrive masteroppgave.

Kultur og historie

Under er en foreløpig liste over relevante kurs på 100, 200 og 300 nivå. En kombinasjon av kurs fra ulike fag bør være mulig for den enkelte student på programmet.

Arkeologi

ARK 302/ Arkeologi: Landskap, kulturminne, forvaltning 15 stp.

ARK 305/ Arkeologisk metode 10 stp.

Historie

HIS 260/ Fordypning i nyere historie. 15 stp.

HIS 302/ Teori og metode. 15 stp.

Kulturvitenskap

Foreløpig er det ikke utviklet kurs i kulturvitenskap som har region og regionalisering som tema, men det arbeides med å lage tverrfaglige emner. Ellers kan følgende kurs være aktuelle:

KUVI 301/ Fellespensum i kulturvitenskap. 15 stp.

KUVI 201/ Kulturell modernitet og globale endringer. 15 stp.

Kunsthistorie

KUN 205/ Kunsthistorie: Arkitektur. 15 stp.

Nordisk språk og litteratur

Studenter kan ta kurs ved Nordisk eller Allmenn litteraturvitenskap på 200 eller 300 nivå som har region og litteratur som emne når slike kurs blir gitt ved ett av fagene eller av begge i samarbeid. Ellers er følgende eksisterende kurs relevante:

NOSP 308/ Sosiolingvistikk/dialektologi. 15 stp.
NOSP 309/ Onemastikk (stedsnavnslære). 15 stp.

Religionsvitenskap

RELV 301/ Systematisk religionsvitenskap, 15 stp.
RELV 302/ Spesialiseringsemne, 15 stp.

Geografi

Geografi hører inn under samfunnsvitenskapelig fakultet, men følgende kurs passer god inn på linjen "kultur og historie".

GEO 282/ Kulturlandskapets geografi 10 stp. helst i kombinasjon med GEO 271 (feltkurs) 10 stp.

Natur og landskap

Nedenfor følger eksempler på 30 stp blokker for biologi, geologi og meteorologi/oseanografi: Her er det satt opp bare kurs som gis på vårsemesteret.

Biologi

BIO 201/ Økologi. 10 stp.
BIO 260/ Kulturlandskapene i Norden (Kurset har begrenset opptak, det vil si at masterstudenter i biologi prioriteres). 10 stp.
BIO 342/ Biogeografi (begrenset opptak som over). 5 stp.
BIO 362/ Fra feltobservasjon til vegetasjonskart - GIS i praksis. 5 stp.
BIO 262/ Nordens natur. 10 stp.

Geologi/Naturgeografi

GEO 211/ Naturgeografi. 10 stp.
GEO 241/ Naturgeografisk feltkurs. 10 stp.
GEO 341/ Mastergradskurs i naturgeografi. 10 stp.

Meteorologi og oceanografi

GEOF 121/ Anvendt mikro- og lokalmeteorologi. 10 stp. *merknad
GEOF 212/ Klimatologi – klimaendringer. 10 stp.
GEOF 323/ Lokalmeteorologi (bygger på GEOF212). 10 stp.

Samfunn og politikk

Geografi

GEO221 Regioner og nyskaping/Regions and innovation. 15 stp.
GEO 291 Feltkurs. 10 stp.
GEO 292 Feltkurs. 10 stp.
GEO 306 Metodekurs. 10 stp.
GEO324 / Særemne i samfunns- og miljøgeografi. 10 stp.

GEO /Systemdynamikk 321. 10 stp.

GEO /Systemdynamikk 202. 10 stp.

Administrasjon og organisasjonsvitenskap

AORG316A / Local Government. 10 stp.

AORG 308A/ Forskningsdesign. 10 stp.

Sosialantropologi

SANT 205/ Stat, kultur og identitet. 10 stp.

SANT 208/ Rom og materialitet: Perspektiv på landskap, lokalitet og bygninger. 10 stp.

Sosiologi

SOS 308/ Global Development: Meanings, Histories and Politics. 10 stp.

SOS 312/ Sociology of Urban Cultures. 10 stp.

SOS 317/ Kultur, politikk og motstand: Sosiale bevegelser i nyere tid. 10 stp.

SOS 303/ Metode – statistisk analyse 10 stp.

SOS 304/ Metode – kvalitative tilnæringer 10 stp.

Utenlandsopphold

Det er åpning for at studentene på programmet kan tilbringe andre semester ved utenlandske studiesteder. Det er viktig at disse studiestedene ikke bare har et faglig likeverdig tilbud som det som finnes ved Universitetet i Bergen, men at forholdene og fasilitetene også er godt tilrettelagt, slik at studiene kan foregå på en effektiv måte. Programmet vil benytte seg av instituttens kontaktnett i forbindelse tilrettelegging av utenlandsstudier. Følgende universiteter/institutter er eksempler på studiesteder som egner seg godt for utenlandsopphold i forbindelse med programmet:

Kultur og historie:

University of Aberdeen, Scotland

<http://www.abdn.ac.uk/>

Université de Caen Basse-Normandie

<http://www.unicaen.fr/>

Universidade do Porto

http://sigarra.up.pt/up/web_page.inicial

Natur og landskap:

Stockholms Universitet, Dept. of Physical Geography and Quaternary Geology

http://www.geo.su.se/index.php?group_ID=669

Lunds Universitet, Institusjonen for Naturgeografi og økosystemanalyse

<http://www.natgeo.lu.se/Sweden/homeines.asp>

University of Joensuu, Finland

<http://www.joensuu.fi/faculties.html>

University of Durham, England
<http://www.dur.ac.uk/postgraduate/taught/programmes/>

Dept. of Geography, University of Wales, Swansea
<http://ralph.swan.ac.uk/>

Samfunn og politikk:
University of Newcastle Upon Tyne, England
<http://www.ncl.ac.uk/>

Tredje semester

Tradisjonell master:

Skrijving av masteroppgave.

Arbeidslivsrettet master:

Emne D. Akademisk skrijving. 10 stp.

Emne E. Ekspert i team og presentasjon av prosjektskisse til masteroppgave. 20 stp.

Emne D. Akademisk skrijving.

"Akademisk skrijving" er utviklet ved Historisk-Filosofisk fakultet for lavere grads studier. Det relevante kurset er en videreføring av dette for høyere grad. Et felles kurs i akademisk skrijving tidlig i tredje semester vil sikre studentene et godt utgangspunkt både for arbeidet med "Ekspert i team"-rapporten, prosjektbeskrivelsen for masteroppgaven og selve masteroppgaven. Gitt dette masterstudiets tverrfaglige karakter, vil kurset representere en fin anledning for å bevisstgjøre studentene om variasjoner innen sjangerkonvensjonene på de ulike akademiske fagområdene og hvordan også ulike sjangerkonvensjoner kan være en utfordring for det tverrfaglige samarbeidet.

Læringsutbytte

Målet med kurset er å utvikle den enkelte students faglige selvforståelse og bevissthet til skrijving som en integrert del av all akademisk virksomhet, samt å oppøve den enkelte students ferdighet som akademisk skribent innenfor ulike sjangrer: herunder evne til å kunne argumentere på vitenskaplig holdbart vis, evne til å skrive både for fagfeller og til å formidle faget til et bredere publikum, og sist, men ikke minst, å kunne gjøre rede for saksforhold og andres arbeid på en hederlig måte.

Innhold

- Dokumentasjonskompetanse: Definere eget informasjonsbehov, finne fram til relevant informasjon, vurdere informasjon kritisk og beherske teknikker/stiler for å dokumentere konsulterte kilder på en systematisk, ryddig og etterrettelig vis i egen tekst.
- Skriveteknikk: Fokus på oppbygging av argumentasjon og resonnement, akademisk

- tekstopbygging/disposisjon, retoriske grep i akademiske tekster, terminologisk bevissthet, samt språklig og tekstlig basiskompetanse etter behov.
- Sjangerkompetanse: Fokus på akademisk sjangervariasjon med særlig vekt på sjangrene rapport, prosjektbeskrivelse og avhandling, samt fokus på variasjon på tvers av fag og på popularisering og formidling av akademisk tekst. Kunne vurdere dokumentasjonskrav og skriveteknikk i forhold til sjanger, fag og kommunikasjonssituasjon.
  - Den individuelle skriveprosessen: Øve opp bevissthet rundt skriving som psykologisk og kognitiv prosess.

Pedagogisk arbeidsform

Undervisningen gis i form av samlinger, der arbeidsformene varierer mellom forelesninger, seminar og gruppearbeid. Hver samling er på tre timer, og kurset består totalt av fem slike samlinger, slik at det totale undervisningstimetallet blir 15. Undervisningen gis intensivt i starten av semesteret, med to samlinger i første undervisningsuke og én samling i de tre påfølgende ukene.

Studentene vil i undervisningsperioden deles inn i arbeidsgrupper på samme måte som for emne D, "Ekspertes i team". Arbeidsgruppen på tre studenter med ulik fagbakgrunn må ved kursets avslutning levere et skriftlig arbeid om akademisk skriving. Dette evalueres som bestått/ikke bestått.

Emne E. Ekspertes i team og presentasjon av prosjektskisse til masteroppgave

Tredje semester er satt av til tverrfaglig teamarbeid, "Ekspertes i team". Konseptet, som er inspirert av tilsvarende kurs ved NTNU og Kungliga tekniska Högskolan, Stockholm, innebærer at et team på tre studenter med ulik faglig bakgrunn arbeider sammen for å løse en konkret oppgave. Denne oppgaven genereres og løses i samarbeid med faglig ansvarlig og en ekstern aktør.

Læringsutbytte

Studentene får erfaring med praktisk tverrfaglig samarbeid, erfaring fra arbeid med reelle samfunnsoppgaver og kompetanse i utredning. De får også innsikt i egen atferd og hvordan denne påvirker teamet, innsikt i hvordan den enkelte lar seg influere av teamet, innsikt i egen kompetanse, samt hva den kan tilføre fellesskapet og evne til å anvende sin kompetanse til å løse tverrfaglige problemstillinger.

Innhold

Før oppstart av arbeidsgruppene vil det bli gitt innføringsforelesninger i teamarbeid. Hensikten er å optimalisere det videre arbeidet i gruppene, ansvarliggjøre gruppene og peke på eventuelle fallgruver som vil kunne oppstå, samt teknikker for å mestre dette.

Problemstillinger som skal løses gjennom praktisk prosjektarbeid hentes inn av programansvarlig i samspill med eksternt kontaktnettverk bl.a. gjennom referansegruppen, som i dag består av representanter for Riksantikvaren, Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU), Nordic World Heritage Foundation, ABM utvikling, Fylkesmannen i Hordaland, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune. Flere av disse aktørene har tilbudt praksisplasser. Oppgavene som skal løses kan være av forskjellig karakter innenfor feltene næringsutvikling, samfunnsplanlegging og forvaltning.

Pedagogisk arbeidsform

Eksperter i team legges opp som en prosess der studentene får tett oppfølging av fagansvarlig, og hvor delmål underveis i prosessen legges fram for de andre studentene på programmet.

Emnet vil bli organisert delvis etter ett opplegg som allerede er utarbeidet i forbindelse med planene om "Yrkesforberedende seminar" ved Universitetet i Bergen, delvis etter en modell av feltkurs som tilbys ved Institutt for geografi. Gruppearbeidet struktureres ved å legge inn flere stopp på veien og ved å dele opp prosessen med konkrete praktiske oppgaver underveis: 1) Utforme problemstilling og skissere hva gruppen forventer å finne. 2) Utvikle forskningsdesign, data/teori/operasjonalisere. 3) En "midtveis" samling med presentasjon av foreløpige resultater. 4) Presentasjon av den ferdige rapporten med konklusjoner og funn.

Det vil dannes et fagkollegium av forelesere/veiledere som fordeler veiledning av gruppene mellom seg. Hver av linjene stiller med minst en representant, og studiepoengene tilfaller det faget som stiller med veileder.

Prosjektbeskrivelse for masteroppgave skal bygge på teamarbeidet og leveres og godkjennes i løpet av 3. semester.

Fjerde semester

I fjerde semester skal studentene skrive masteroppgave. Oppgaven kan være en videreføring av rapporter som ble produsert i 3. semester. Masteroppgavene kan skrives sammen med andre studenter i teamet, eller det kan være en individuell avhandling. Studenten veiledes av enkeltlærere eller av tverrfaglige "team" av lærere.

PROGRAMMETS ORGANISERING

Masterstudiet i region og regionalisering vil organiseres av et programstyre med representanter fra involverte fagmiljø/fakultet: Det historisk-filosofiske fakultet, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Det juridiske fakultet. Programstyret skal godkjenne opptak og eventuelle endringer i studieplanen.

Opptak vil skje en gang i året, med 30 studieplasser. Ideelt vil studentene fordeles likt ut fra de tre spesialiseringene.

En vitenskapelig stilling bør i sin helhet knyttes til programmet. Vedkommende i denne stillingen vil ha ansvaret for den daglige ledelsen med å koordinere programmet og å delta i undervisningen. Et særlig ansvarsområde for vedkommende vil være organiseringen av "Eksperter i team" på tredje semester. Innhenting av egnede problemstillinger, samarbeid med eksterne aktører, koordinering av deltakende fagmiljø og veiledning for de ulike gruppene er viktige arbeidsoppgaver i forbindelse med dette.

Det er i tillegg behov for å knytte administrative ressurser til programmet. Dette estimeres til en halv stilling.

Det er viktig å skape en fellesskapsfølelse for studentene på programmet, spesielt fordi de vil komme fra ulike fag. Et middel for å oppnå dette er å tilrettelegge områder fysisk ved felles lesesaler for alle som er tatt opp på programmet.

UNDERVISNING, VEILEDNING OG EKSAMEN

Alle kursene på første semester (Emne A, B og C) er utviklet spesielt for programmet. Kursene på andre semester er foreløpig kurs som allerede eksisterer. Kursene på tredje semester (Emne D og E) utvikles spesielt i forbindelse med programmet.

Det er åpning for at studenter som tar andre fag/programmer ved Universitetet i Bergen følger kursene som er laget spesielt for programmet.

Undervisningen blir gitt i form av forelesninger, seminarer, teamarbeid og studentpresentasjoner. I hvert emne blir det gitt oppgaver som evalueres. Oppgavene må være godkjent før studenten avlegger eksamen.

Ansvar for de ulike undervisningsoppleggene er fordelt på følgende måte:

I første semester vil ansvaret for Emne A ligge hos Institutt for geografi. Ansvaret for Emne B vil deles mellom flere fag på Det historisk-filosofiske fakultet (Arkeologisk institutt, Institutt for kulturvitenskap, Historisk institutt og Nordisk institutt) og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (Institutt for geovitenskap, Geofysisk institutt og Institutt for biologi). Emne C hører inn under Det Juridiske fakultet.

I andre semester vil studentene delta på allerede eksisterende kurs. Ansvaret for disse kursene ligger på de enkelte instituttene.

I tredje semester vil ansvaret for Emne D ligge hos Det historisk-filosofiske fakultet. Programstyret for Region og regionalisering har ansvaret for Emne E.

I fjerde semester (og tredje for de som tar tradisjonell master) har programstyret ansvaret for veiledning av masteroppgavene.

Undervisning og veiledning utføres primært av vitenskapelig ansatte ved Universitetet i Bergen, men det kan også være aktuelt å trekke inn undervisningskrefter fra andre institusjoner, eksempelvis Høgskolen i Bergen, Høgskulen i Sogn og Fjordane eller Universitetet i Stavanger. Veiledere må ha doktorgrad og ha gjort avtale med studenten om innhold og gjennomføring av veiledningen. Avtalen skal godkjennes av programstyret.

Før studentene går opp til endelig eksamen, må de ha bestått alle interne oppgaver og eksamener.

Studentenes masteroppgave skal bedømmes av en intern og en ekstern sensor. Intern sensor er den fagansvarlige for det emnet oppgaven befinner seg under. Ekstern sensor skal godkjennes av programstyret etter forslag fra den fagansvarlige.

Mastergraden kalles:

”Master i Region og regionalisering. Samfunn og politikk” eller

”Master i Region og regionalisering. Kultur og historie” eller

”Master i Region og regionalisering. Natur og landskap”

Graden tildeles fra ulike fakultet for de tre ulike linjene: Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Det historisk-filosofiske fakultet og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Referansegruppe for utvikling av masterprogram i Region og regionalisering ved Universitetet i Bergen.

Marit Rødseth
Hordaland fylkeskommune
Leder for arbeidslaget for kommunesamarbeid

Jan Per Styve
Hordaland fylkeskommune
Strategi- og utviklingsdirektør

Tore Bjørge
Hordaland fylkeskommune
Fylkesarkeolog

Terje Åsen
Fylkesmiljøsjeff
Fylkesmannen i Hordaland

Håvard Bjordal
Miljøsjeff
Bergen kommune

Siri Myrvoll
Byantikvar
Bergen kommune

Kristine Johansen
Rådgiver
Planavdelingen
Riksantikvaren, Oslo

Even Gaukstad
Seniorrådgiver
Riksantikvaren, Oslo
Planavdelingen, Seksjonen for sektorrettet arbeid

Carsten Paludan-Müller
Direktør
Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)

Synnøve Vinsrygg
Rådgiver
Nordic World Heritage Foundation

Merethe Frøyland
Rådgiver
ABM utvikling

Akse Østerbrøt
Seniorrådgiver
Direktoratet for naturforvaltning

Børrea Schau-Larsen
Solstrand Hotel og bad

Ingvild Austad
Professor
Seksjon for naturforvaltning
Høgskulen i Sogn og Fjordane

Leif Hauge
Førsteamanuensis
Seksjon for naturforvaltning
Høgskulen i Sogn og Fjordane

Ole Bakkebø
Landbruksdirektør
Fylkesmannen i Hordaland

Lisbeth Iversen
Byråd for byutvikling
Bergen kommune

Avdelingsdirektør Sjur Helseth
Bygningsvern / Internasjonal avdeling
Riksantikvaren

Avdelingsdirektør Sigmund Olsnes
Kommunal kompetanse
Bergen / Oslo

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for biologi

KOPI

UNIVERSITETET I BERGEN	
Det hist.-fil. fakultet	
Sak.nr.:	Dok.nr.
	Mottatt:
	05.04.06

MOTTATT 05 APR 2006

Bergen, 28. mars 2006

Saknr. 06/ BIO JG

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, att: Ingrid Solhøy
Universitetet i Bergen

Tverrfaglig masterstudium – Region og regionalisering. Høringsuttalelse fra Institutt for biologi

Institutt for biologi har med interesse gjennomgått både det faglige opplegget for det nye tverrfakultære innsatsområdet "Region og regionalisering" av mai 2005 og forslaget til studieplan for et tverrfaglig masterstudium for Region og regionalisering. Innsatsområdet og studieopplegget involverer biologiske problemstillinger, og vårt institutt vil medvirke til å opprette og gjennomføre det foreslåtte mastergradsstudiet.

Institutt for biologi mener at det nye studiet vil være av stor interesse for studenter med biologisk bakgrunn, fordi studiet bl.a. fokuserer på helhetlige vurderinger av hvordan biologiske ressurser blir utnyttet i samfunnet.

All undervisning ved UiB skal være forskningsbasert og bør kunne peke fram mot forskerutdanning. I forslaget til mastergradsstudiet for Region og regionalisering er et yrkesrettet studium med en begrenset mastergrad blitt prioritert, mens den forskningsrettede mastergradslinjen har fått en noe mindre plass. Etter BIOs syn er dette uheldig, fordi det må settes fokus på forskerutdanning og behovet for å bygge opp en sterk tverrfaglig forskningsgruppe omkring region og regionalisering.

Den begrensede suksessen med tverrfakultære studieprogram organisert gjennom forhenværende Senter for miljø- og ressursstudier illustrerer at det er vanskelig å drive forskningsbasert tverrfaglig utdanning uten en eller flere tverrfaglige forskningsenheter i bunnen. BIO mener derfor at det er svært viktig at mastergradsstudiet er basert på et eller flere tverrfaglige forskningsmiljø hvor forskere med ulik fagbakgrunn går sammen for å belyse problemstillinger som har større faglig spennvidde enn det som dekkes av den enkelte forskers fagbakgrunn, og hvor et tverrfaglig samarbeid er nødvendig for å løse det. På den måten blir tverrfaglig forskning en målrettet og forpliktende form for flerfaglig arbeid hvor dybdestudier i enkeltdisipliner blir satt inn i en helhetlig sammenheng. BIO mener ikke at det skal opprettes tverrfaglige grunnenheter ved UiB, men uten tverrfaglige langsiktige forskningsprogram innen Region og regionalisering vil et mastergradsprogram ikke kunne bli av høy kvalitet.

Institutt for biologi har studietilbud innen landskapsøkologi, havbruksbiologi, fiskeribiologi og fiskeriforvaltning som er av relevans for undervisning innen Region- og regionalisering. I tillegg er det tidligere Senter for miljø- og ressursstudier (SMR) blitt integrert i BIO fra januar 2006. Personalet knyttet til dette senteret har flere års erfaring med initiering og drift av tverrfaglige og tverrfakultære undervisningsprogram:

- Bachelorprogrammet i miljø- og ressursfag
- Masterprogrammet i vannressurser og kystsoneforvaltning

University of Bergen
Department of
Biology

Postadresse/Postal
address:
Postboks 7800
N-5020 Bergen
Norge/Norway

Besøksadresse:
Bioblokken, 3. etg.
Høyteknologisenteret i
Bergen.
Thormøhlensgate 55

Visiting address:
Bio-building,
Bergen High
Technology Centre,
Thormøhlensgate 55

Telefon/Phone:
+47 - 55 58 44 00

Telefaks/Fax:
+47 - 55 58 44 50

E-post/E-mail:
post@bio.uib.no

Internett:
http://www.bio.uib.no

Det er åpenbart at det nye masterprogrammet innen Region og regionalisering vil ha nytte av å trekke på de faglige og praktiske erfaringene som er oppnådd ved SMR. En bør også vurdere om en kan vinne på koordinering av disse tverrfaglige undervisningsprogrammene administrativt og undervisningsmessig.

Institutt for biologi har merket seg at det nye mastergradsprogrammet skal administreres av Det Historisk-filosofiske fakultet. Dette reiser en del praktiske spørsmål:

- Hvis HF tar opp studentene, blir disse HF-studenter? Eller blir det hvert enkelt fakultet/institutt som tar opp aktuelle kandidater?
- Dersom masterstudentene blir tatt opp formelt ved HF, hva da med kreditering for studiepoeng?
- MN har tidsfrist for gjennomføring av mastergraden. Dette er både instituttene og studentene godt fornøyde med. Hvordan skal dette praktiseres i dette programmet? En løsning er at studentene følger reglene på det fakultetet de skal ta masteroppgaven. Dette skulle ikke være noe problem hvis opptaket blir formelt lagt til de enkelt fakultet/institutt som skal gi studentene mastergraden.
- Opptakskrav: MN har krav om C i spesialiseringen for å bli tatt opp til mastergradsstudium. Er dette det samme for andre fakultet? Hvis ikke får en samme problemstilling som beskrevet ovenfor: blir studentene formelt HF studenter og følger deres reglement, eller tas studentene opp på hvert enkelt fakultet/institutt?
- I høringsutkastet står det: "..behov for å knytte administrative ressurser til programmet". Det er viktig å få klarlagt og avgjort hva dette innebærer. Hvem skal ha ansvar, hvor mye ressurser, og i hvilke grad vil de involverte instituttene bli styrket.

I studieplanen inngår anbefalte emner i biologi:

- Instituttet vil foreslå at også emnet BIO262 – "Nordens natur" inntas som anbefalt emne. Dette kurset gir studentene en god oversikt over vegetasjon og vegetasjonsøkologiske problemstillinger i Norden.
- Vi gjør oppmerksom på at det også er plassbegrensinger på emnene BIO362 og BIO201. BIO201 inngår som obligatorisk i bachelorprogrammet i biologi, og ved evt. kapasitetsproblemer blir studenter på programmet prioritert. Dermed blir prioriteringen etter hvem som har dette som obligatorisk i sitt program, og hvem som har det som valgemne. Pr. dags dato skal det ikke være kapasitetsproblemer, men dette vil avhenge av søknaden til bachelorprogrammet i biologi de nærmeste årene.

Vennlig hilsen

Jarl Giske
Instituttleder

Kopi: Dekanus Gunnstein Akselberg, HF

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for geovitenskap
Department of Earth Science

UNIVERSITETET I BERGEN	
Det hist. - fil. fakultet	
Sak.nr.:	Dok.nr.
	Dato: 05.09.06

Bergen, 27.03.06

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Høringsuttalelse:

TVERRFAGLIG MASTERSTUDIUM REGION OG REGIONALISERING

Initiativet om undervisning i Region og regionalisering høres spennende ut. Det er langt mer omfattende enn det de regionale høyskolene hittil har kunnet tilby av regional undervisning.

Institutt for geovitenskap er av fakultetet (MN) pålagt å konsolidere sin kursportefølje, bl.a. for å oppnå en gevinst etter instituttsammenslåinger. Dette undervisningsprogrammet vil føre til økt undervisningsbelastning siden instituttet ikke har emner som kan benyttes som de er i denne mastergraden.

Kommentar til de emnene der instituttet er involvert:

Emne B. Natur- og kulturmiljøforvaltning

Her står det at det første temaområdet (Naturlandskap på Vestlandet) gis av lærere fra institutt for biologi og geovitenskap. Jeg går ut fra at det er en forglemmelse at ikke Geofysisk institutt er nevnt ettersom emnet skal inneholde "vær og klima, vann og hav". Selv om dette også foreleses innenfor faget geografi er det vel best å ha en vitenskapelig bakgrunn for presentasjonen av dette stoffet. Geofysisk institutt er nevnt under emne B på s. 16, i avsnittet om Undervisning, veiledning og eksamen.

Innenfor 2. semester benytter studiet allerede eksisterende emner ved flere institutter (Linjespesifikk fordypning). Institutt for geovitenskap er også nevnt i denne sammenheng, men det er ikke listet noen emner fra vårt instituttet. Her er alle "Geo-emner" dekket av Institutt for geografi. Geologiske emner som kunne vært aktuelle går bare i høstsemesteret (F. eks. Geol 106, Geol 320).

Masteroppgaven (den tradisjonelle) er foreslått å være på 75 studiepoeng. Dette er helt uvanlig for studenter ved MN-fakultetet. Det er mulig at dette vil virke avskrekkende på studentene som nå er vant til å ha oppgaver på 60 studiepoeng. Arbeidet med oppgaven må da begynne mot slutten av 2. semester hvor de i tillegg skal velge eksisterende emner på 30 stp??

Navnet på mastergraden: "Master i Region og regionalisering. Natur og landskap" synes noe langt og kanskje også lite forlokkende for studenter som er vant til å ha en geologisk tittel på sin master. For tiden er det meget godt marked for geologer innenfor petroleumsindustrien og de aller fleste av våre kandidater får stilling i den bransjen. Det foreslåtte navnet vil derfor kanskje være avskrekkende da ikke geologi er nevnt. På den annen side hender det at studenter vil studere og arbeide med noe annet enn petroleumsgeologi. Disse vil da få en mulighet. denne mastergraden vil kanskje også kunne benyttes i skoleverket etter at det er opprettet et nytt programfag i videregående skole: "Geofag".

Inge Aarseth
Leder av programstyret
(sign.)

Kristin Kalvik
studiekonsulent
(sign.)

Bergen 31. mars 2006
Sak 05/8755/MN/IBS

Til
Det historisk-filosofiske fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN Det hist. - fil. fakultet	
Sak.nr.:	Dok.nr.
	Mottatt: 05.04.06

VEDR. FORSLAG TIL MASTERPROGRAM I REGION OG REGIONALISERING

Viser til e-post fra Det historisk-filosofiske fakultetet datert 3. mars 2006 med forslag til en studieplan for et tverrfaglig masterprogram i region og regionalisering. MN-fakultetet ble bedt om en tilbakemelding på om vi kan forplikte oss til emneundervisning og veiledningsbehov som er skissert i studieplanen.

Saken ble sendt videre til uttalelse til de tre aktuelle instituttene Geofysisk institutt, Institutt for biologi og Institutt for geovitenskap. Geofysisk institutt hadde ingen spesielle merknader, de to andre instituttene har sendt svar på høringen. Alle tre institutter er positive til forslaget og er villig til å medvirke til å opprette og gjennomføre det foreslåtte mastergradsstudiet. Kopi av svarbrevene følger som vedlegg.

På bakgrunn av de innkomne hørings svar vil Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet støtte forslaget om å tilby et tverrfaglig masterprogram i region og regionalisering. Fakultetet slutter seg til høringsuttalelsene fra Institutt for biologi og Institutt for geovitenskap. Vi vil spesielt trekke frem følgende:

- MN-fakultetet vil fremheve at det er viktig med en kobling av det foreslåtte masterstudiet til forskningsaktivitet og tverrfaglige forskningsgrupper som har Region og regionalisering i fokus. I UiBs strategiske plan er det understreket at forskning skal være basis for alle aktiviteter for å styrke universitetets rolle og posisjon som forskningsuniversitet. Det er derfor svært viktig at mastergradsstudiet har en solid forankring i forskning og tverrfaglig samarbeid. På den måten blir tverrfaglig forskning en målrettet og forpliktende form for flerfaglig arbeid hvor dybdestudier i enkeltdisipliner blir satt inn i en helhetlig sammenheng. Uten tverrfaglige langsiktige forskningsprogram innen Region og regionalisering vil et mastergradsprogram ikke kunne bli av høy kvalitet.
- I høringsutkastet blir det nevnt et behov for å knytte administrative ressurser til programmet. Etter vår erfaring med tverrfakultære og tverrfaglige studieprogram er det meget viktig å få avklart alle spørsmål omkring ressurser og økonomi for å unngå problemer. Hvem skal ha ansvar, hvor mye ressurser er nødvendig, og i hvilken grad vil de involverte instituttene bli berørt og styrket?
- MN-fakultetet vil prioritere et forskningsrettet masterstudium med en masteroppgave på 60 studiepoeng. Et yrkesrettet masterstudium med en masteroppgave på 30 studiepoeng

vil kunne tilbys innen enkelte fag- og temaområder, men det vil være avhengig av en faglig vurdering og tilgang til veiledning for denne type oppgaver.

- Masterprogrammet skal administreres av HF-fakultetet, men studentene bør tas opp til det fakultetet som underviser i linjefag og veileder masteroppgaver i fordypningsfaget, dvs studenter på *kultur og historie* tas opp ved HF-fakultetet, studenter på *natur og landskap* tas opp ved henholdsvis SV- eller MN-fakultetet og studenter på *samfunn og historie* tas opp ved SV-fakultetet. Vi viser her til bachelorprogram i *miljø- og ressursfag* som tar opp studenter til både MN- og SV-fakultetet avhengig av hvilken faglig retning søkeren velger.
- MN-fakultetet har *utfyllende regler for masterstudiet* som innebærer blant annet en tidsfrist for gjennomføring av masterstudiet og en karaktersnitt på C i spesialiseringen i bachelorgraden som opptakskrav. De andre fakultetene har sikkert sine egne utfyllende regler. Vi mener derfor at det ville være best at studentene blir tatt opp til et av de tre involverte fakulteter og at de må forholde seg til dette fakultetets reglement.
- Både Institutt for biologi og Institutt for geovitenskap kommer med forslag til emner som kan inngå i den linjespesifikke fordypningen. Vi anbefaler at det inngås en dialog med instituttene for å finne flere mulige fordypningsemner som kan anbefales som linjeemner. Vi gjør imidlertid oppmerksom på at emner på 100-nivå normalt ikke kan inngå i en mastergrad*. Det er også viktig å få avklart hvordan kapasiteten er på de anbefalte emnene.

Vennlig hilsen

Rein Aasland

Visedekan for undervisning

Elisabeth M. Lysebo
Studiesjef

* Utdrag fra MN-fakultetets utfyllende regler for masterstudiet:

§ 4. Modulstørrelse og emnenivå

100-emner kan normalt ikke gå inn i mastergraden. Hvis det forutsettes forkunnskaper på 100-nivå i et masterprogram utover spesialiseringen i bachelorgraden, må det opplyses om dette i programbeskrivelsen, slik at studenter som tar sikte på dette masterprogrammet, kan ta tilsvarende valgemen i bachelorgraden.

Unntaksvis kan inntil 10 studiepoeng på 100-nivå inngå i mastergraden etter søknad når dette er faglig begrunnet utfra masteroppgavens karakter. Søknaden må være anbefalt av veileder og behandles i programstyret.

Vedlegg: Svarbrev fra instituttene

Kopi:

Geofysisk institutt

Institutt for biologi

Institutt for geovitenskap

Postadresse:
Postboks 7800
N-5020 Bergen
Norge

Besøksadresse:
Harald Hårfagresgt. 1

Telefon:
+47 55582062
+47 55582063

Telefaks:
+47 55589666

E-post:
Post@mnfa.uib.no
Saksbehandler: Elisabeth Müller Lysebo
Elisabeth.Lysebo@mnfa.uib.no

Internett:
http://www.uib.no/mnfa

UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN Det hist. - fil. fakultet	
Sak.nr.: 2005/8755	Dok.nr.: 14
400	Mottatt 04.04.06

HF

UNIVERSITETET I BERGEN Administrasjonen	
Sak nr. 05/8755	Dok nr. 14
31 MARS 2006	
Arkivkode:	400
Saksbeh.:	
U.off.:	

Utdanningsavdelingen

her

Bergen, 28.03.2006
Jnr 05/8755

TVERRFAGLIG MASTERSTUDIUM I REGION OG REGIONALISERING - HØRING

Vi viser til brev av 3. mars 2006 med spørsmål om deltakelse fra Det juridiske fakultet i masterprogram i region og regionalisering.

Kurset i forvaltningsrett er et nytt kurs utviklet for dette programmet. Det inneholder elementer fra eksisterende kurs under mastergradsstudiet i rettsvitenskap, men sammensatt på en annen måte. Det er ikke mulig å dra nytte av felles undervisning, og kurset kan følgelig ikke kunne dekkes innenfor fakultetets eksisterende ressursramme. Kurset skal bestå av forelesninger, oppgaveløsning og egne studier. Det vil bli gitt en obligatorisk oppgave underveis og en avsluttende prøve.

Et regneeksempel på utgifter basert på undervisningsopplegget for JUS111 Forvaltningsrett I slik det er bygd opp i dag, følger vedlagt.

Fakultetet vil ikke kunne påta seg å gjennomføre dette kurset uten kompensasjon. For å sikre en tilstrekkelig faglig forankring av studiet i fagmiljøet, bør det skaffes budsjettmessig dekning for en førstestilling med ansvar for undervisning og forskning innen de juridiske emnene i masterprogrammet.

Vennlig hilsen

Asbjørn Strandbakken
Asbjørn Strandbakken
prodekanus

Randi Stoltz
Seksjonsleder

Postadresse:
5020 Bergen

Gateadresse:
Dragefjellet
Magnus Lagabøtes plass 1

Telefon: 55 58 95 00
55 58 95 01

Telefax: 55 58 95 10
55 58 95 20

Kurs i forvaltningsrett – 10 stp

Etter gjeldende satser og timeberegning for undervisning og eksamen ved Det juridiske fakultet etter modellen for problembasert læring vil utgiftene til kurset bli som følger:

Oppgave	Timer	Sats (ltr 27/43/63)	Sum (kr)
Kursansvaret	10	228,70	2287,00
Forelesninger	15 timer, faktor 5	228,70	17152,50
Gruppemøter ledet av student	2 timer, faktor 3,5 3 grupper, 6 møter	125,70	15838,20
Oppgaveretting v/gruppeleder	1 time, 3 grupper, 6 møter	125,70	2262,60
Storgruppeleder	3 storgruppemøter, 2 timer, faktor 4	160,10	3842,40
Obligatorisk oppgave, utarbeiding	8 timer	228,70	1829,60
Obligatorisk oppgave, retting	30 studenter, faktor 1	228,70	6861,00
Eksamensoppgave, utarbeiding	16 timer	228,70	3659,20
Eksamensoppgave, retting	30 studenter, faktor 1,5	228,70	10291,50
Sum			64024

Utarbeidelse av kursoppgaver, som er en engangsinvestering, er ikke tatt med i regnestykket. Det er heller ikke tatt med honorar for møter, eller administrative utgifter. Det forutsettes bruk av elektronisk læringsstøttesystem.

UNIVERSITETET I BERGEN

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Bergen, 24.04.2006

Sak nr.: 2005/8755/HF/IHO

Saksbehandler: Ingvild Greve

Det historisk-filosofiske fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN Det hist. - fil. fakultet	
Sak.nr.: 2005/8755	Dok.nr. 19
400	Mottatt: 26.04.06

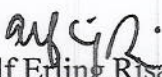
HØRING- TVERRFAGLIG MASTERPROGRAM I REGION OG REGIONALISERING

Vi viser til e-post av 03.03.2006 vedrørende forslag til studieplan for masterprogram i region og regionalisering. Vi blir her bedt om å vurdere hvorvidt fakultetet kan forplikte seg til de emner og veiledningsbehov som studieplanen skisserer, samt beregne eventuelle behov for tilleggsressurser.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet arbeider med å få opp gjennomstrømningen på masternivå, og ønsker derfor at fagmiljøene våre fortrinnsvis skal fokusere på sine etablerte masterprogram. Fakultetet vil derfor ikke legge inn ekstra ressurser i tiltak som kan forskyve denne oppmerksomheten. Ønsker noen av instituttmiljøene våre å delta i nye tverrfaglige masterprogram må ressursene derfor tas fra eksisterende rammebetingelser. Dette er instituttene gjort oppmerksom på i forbindelse med høringen. Av de fagmiljøene som er nevnt i studieplanen har Institutt for geografi, Institutt for sammenliknende politikk, Sosiologisk institutt samt Institutt for sosialantropologi uttalt seg om deltagelse i programmet. Institutt for geografi og Sosiologisk institutt har i tillegg kommentert den foreslåtte studieplanen og har delvis kommet med forslag til justeringer i denne.

Institutt for sammenliknende politikk ønsker ikke deltagelse i programmet, verken i forhold til enkeltemner eller veiledningsressurser. Ellers er samtlige institutt positive til at programmet tar i bruk eksisterende kurstilbud ved eget institutt. Sosiologisk institutt og Institutt for geografi foreslår i tillegg flere emner enn dem som er nevnt i studieplanen som aktuelle for programmet (se vedlegg). Ingen av instituttene forplikter seg til å dedikere veiledningsressurser for dette studieprogrammet. Sosiologisk institutt fremholder at linjen 'Samfunn og politikk' mangler et metodeemne av tilsvarende tyngde som på de andre linjene, og påpeker at dette er en svakhet ved studieplanen. Instituttet vil likevel ikke åpne for at studenter utenfor masterprogrammet i sosiologi får delta på de metodekursene instituttet ellers ville anbefalt, da dette er emner som krever ekstra veiledningsressurser. Institutt for geografi regner med at veiledning av studenter innenfor dette studieprogrammet kan foregå innenfor de rammene instituttet nå har. Instituttet stiller ellers spørsmål ved muligheten av å bruke 100-emner i et studieprogram på masternivå. Fakultetet støtter Sosiologisk institutt og Institutt for geografis innvendinger til studieplanen slik den nå fremstår.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet er positive til opprettelsen av et masterprogram i region og regionalisering, men forutsetter at instituttenes deltagelse i programmet ikke krever ekstra ressurser fra fakultetets side.

Alf Erling Risa
dekanus

Lise Gundersen
fakultetsdirektør

Vedlegg: høringsuttalelser

Postadresse:
Postboks 7800
5020 Bergen

Gateadresse:
Fosswinckelsgt. 6

Hjemmeside: www.svf.uib.no
E-post: post@svfa.uib.no

Telefon: 55 58 90 50 /51
Telefaks: 55 58 90 52

UNIVERSITETET I BERGEN DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET	
SAK.NR. 05/8755	DOK.NR. 17
IGRE	MOTTATT 10.04.06

Hege Aarethun

Fra: Tone Bringa [Tone.Bringa@sosantr.uib.no]
Sendt: 7. april 2006 14:32
Til: Postmottak_SVFA
Emne: [POST@svfa.uib.no] Masterprogram i region og regionalisering → J. ur. hinner --

Vi viser til henvendelse til vårt institutt datert 30.03.2006 vedrørende deltakelse i et tverrfaglig masterprogram i region og regionalisering.

Vi er positive til at våre ordinære kurs SANT 208 og SANT 205 innkluderes i programmet.

Vi vil imidlertid gjøre oppmerksom på at SANT 208 kun går hvert fjerde semester regnet fra høstsemesteret. SANT 205 går hvert vårsemester.

Når det gjelder veiledning, har dessverre dette instituttet ingen ledig kapasitet å bidra med slik ressurs situasjonen tegner seg nå.

*KUP!
AER
JOE*

Vennlig hilsen

Tone Bringa

Stedfortreder for instituttleder
 Institutt for sosialantropologi

[Faint signature]
 Tone Bringa

[Faint signature]
 Tone Bringa

Hege Aarethun

UNIVERSITETET I BERGEN DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET	
SAK.NR. 05/8755	DOK.NR. 20.04.06
MOTTATT	

Fra: Ragnhild Hvoslef Kruger [Ragnhild.Kruger@isp.uib.no] **IGRE**
Sendt: 20. april 2006 13:26
Til: Postmottak_SVFA
Kopi: Lars G Svåsand; janicke.b.dahl@sos.uib.no
Emne: [POST@svfa.uib.no] Tverrfaglig masterprogram i region og regionalisering - jnr. 2005/8755

Vi viser til brev datert 30. mars 2006 angående tverrfaglig masterprogram i region og regionalisering.

Institutt for sammenliknende politikk har ikke deltatt i utviklingen av dette programmet. Det er heller ikke aktuelt for instituttet å delta i programmet med kursvirksomhet eller veiledningsressurser.

Vennlig hilsen

Ragnhild Hvoself Krüger
Seniorkonsulent
Institutt for sammenliknende politikk

INSTITUTT FOR GEOGRAFI

Fosswinckelsgate 6
5007 Bergen
Tlf. 55 58 30 62
Telefax 55 58 30 99
E-post: post@geog.uib.no

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

Fosswinckelsgate 6
N-5007 Bergen, Norway
Tel. +47 55 58 30 62
Telefax +47 55 58 30 99
E-mail: post@geog.uib.no

Bergen 18.4.2006

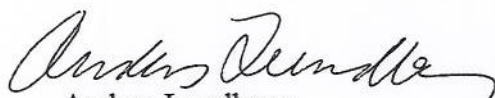
UNIVERSITETET I BERGEN DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET	
SAK.NR.	DOK.NR.
IGRE	MOTTATT

Forslag om tverrfaglig masterstudium i Region og regionalisering

Førsteamanuensis Arnt Fløysand har representert Det samfunnsvitenskapelige fakultet i utviklingen av et tverrfaglig mastergradsstudium i Region og regionalisering. Instituttrådet har behandlet saken i møte 6.4.2006 og anbefaler med et par merknader opprettelsen av studiet. Instituttrådets forslag gir uttrykk for en bred enighet om saken ved instituttet og jeg gir notatet fra instituttrådet min tilslutning.

Kopi
AER
JOE

Med hilsen,

Anders Lundberg
instituttleder

6. april 06
Instituttrådet
Inst. f. geografi

Merknader til forslag om tverrfaglig masterstudium Region og regionalisering.

Fagfeltet Region og regionalisering er et prioritert forskningsfelt ved instituttet, som det også fremgår av instituttets forskningsmelding fra august 2005, og gjennom prioriteringen av stillingsressurser. Geografi har som en naturlig konsekvens av dette deltatt i utviklingen av den foreslåtte mastergrad som representant for SV-fakultetet.

Gjennom arbeidet har det blitt lagt vekt på å oppbygge et studietilbud som i størst mulig grad bygger på bruk av eksisterende kurs, men satt i en strukturert, tverrfaglig ramme. I tillegg til de kurs som er nevnt i notatet fra arbeidsgruppen, vil følgende kurs kunne inngå i programmet: Feltkursene GEO 291 og 292, metodekurset GEO 306, særemnet GEO 324 og systemdynamikk-kursene GEO SD 202 (5 p.) og GEO SD 321 (10 p.).

Angående de kurs som er beskrevet i arbeidsgruppens rapport, bør det nevnes at GEO 212 har blitt økt til 15 p., og at det er begrenset opptak til feltkurset GEO 341.

At fagfeltet er et prioritert forskningsområde betyr også at veiledning av masteroppgaver i høy grad kan integreres i og styrke planlagte forskningsaktiviteter og dermed bety en begrenset belastning på instituttets ansatte. Programmet tilbyr en arbeidsmarkedsorientering som er ny og spennende.

Likevel fremgår det av forslaget at det er behov for en vitenskapelig stilling som ansvarlig for programmet, spesielt med henblikk på styring av praksisdelen "eksperter i team". I tillegg pekes det på behov for en forankring i en studieadministrativ ramme. Dette vil kreve ekstra, administrative personalmessige ressurser.

En problemstilling er bruken av lavere grads kurs som del av en mastergrad. Det er i noen sammenhenger gitt dispensasjon til å la studenter ta metodekurs på 200-nivå som del av mastergraden, men forslaget til masterstudie i region og regionalisering foreslår også bruk av teorkurs på 200 så vel som 100 nivå som del av graden. Legaliteten av dette må avklares av fakultetet.

Med forbehold for avklaring av disse spørsmål anbefaler instituttrådet ved geografi opprettelsen av Masterstudium i Region og regionalisering.

Sign.
Pål Davidsen, leder

Peter Andersen
Peter Andersen, varaleder

UNIVERSITETET I BERGEN
SOSIOLOGISK INSTITUTT

UNIVERSITETET I BERGEN DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET	
SAK.NR. 05/8755	DOK.NR. 16
IGRE	MOTTATT 20.04.06

Bergen 19.04.2006
Sak nr 2005/8755

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

**HØRING – TVERRFAGLIG MASTERPROGRAM I REGION OG
REGIONALISERING**

Sosiologisk institutt viser til brev fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet av 30.03.06 vedlagt forslag til studieplan for et tverrfakultært masterstudium i region og regionalisering.

Vedlagt følger en kortfattet uttalelse fra Sosiologisk institutt om saken.

Med vennlig hilsen

Olav Korsnes
Instituttleder

Kjersti Kvaløy
Seniorkonsulent

Gateadresse:
Rosenbergsgaten 39

Postadresse:
Postboks 7800
5020 Bergen

Hjemmeside: www.sos.uib.no
Epost: post@sos.uib.no

Telefon : 55 58 2175/ 78
Telefax : 55 58 9199

Høringsuttalelse angående forslag til studieplan for tverrfakultært masterstudium i region og regionalisering fra Sosiologisk institutt

Gitt at deltakelse i programmet ikke vil innebære ekstra ressurser fra fakultetets side, kan vi ikke forplikte oss til deltakelse i studieprogrammet som innebærer allokering av veiledningsressurser knyttet til studentenes masteroppgaver.

Når det gjelder tilbud av kurs som kan inngå i linjen "samfunn og politikk", og kanskje også "kultur og historie", stiller saken seg noe annerledes. I forslaget er tre av våre valgmemner på masternivå ført opp som aktuelle for studentene som velger linjen "samfunn og politikk". I tillegg vil vi mene at studentene som velger denne linjen vil kunne ha utbytte av å følge kursene SOS307 Kultur og multikulturelle samfunn, SOS309 Endringer i arbeidslivets organisering, og SOS316 Sosial stratifikasjon. Et regionalt perspektiv er ikke framtreddende i noen av de aktuelle kursene, men kursene vil gi studentene teoretiske og analytiske redskaper i studiet av sentrale problemområder i regional utvikling, og koplinger mellom prosesser på regionalt, nasjonalt og globalt nivå. For eksempel er det tradisjoner i norsk sosiologi for å studere sosial stratifikasjon og mobilitet i et regionalt perspektiv, og studenter som er interessert i denne problematikken vil for eksempel kunne ha stor nytte av kurset SOS316 Sosial stratifikasjon.

Vi vil ellers bemerke at det under linjen "Samfunn og politikk" ikke er foreslått et eneste metodekurs tilsvarende de man finner under de andre linjene, og at dette er en klar mangel ved forslaget. For vår del ville kurs som SOS303 Metode – statistisk analyse, og SOS304 Metode - kvalitative tilnærminger, kunne være aktuelle i denne sammenheng. Disse er imidlertid obligatoriske kurs i vår mastergrad, og krever mye undervisnings- og veiledningsressurser. Hvis studenter på linjen "Samfunn og politikk" skal tilbys plasser på disse kursene, må det derfor gjøres spesielle avtaler om dette, og det vil være svært problematisk å tilby slike plasser uten en eller annen form for ekstra støtte eller kompensasjon.

Det historisk filosofiske fakultet
Universitetet i Bergen
5020 Bergen

UNIVERSITETET I BERGEN Det hist. - fil. fakultet	
Sak.nr.: 2005/8755	Dok.nr. 12
400	Mottatt: 17.03.06

Bergen 15. mars 2006

Jnr.106/06/IØ

HØRINGSUTTALELSE: STUDIEPLAN FOR MASTERPROGRAM I REGION OG REGIONALISERING

Arkeologisk institutt har vurdert og kommentert studieplanen for masterprogram i Region og regionalisering i instituttstyremøte den 9.mars d.å. Synspunktene som kom fram i møtet, er tatt med i denne uttalen.

Arkeologisk institutt har flere undervisningstilbud som berører det planlagte masterprogrammet både på 100-, 200- og 300-nivå. Slik sett har instituttet noe å tilføre programmet, samtidig som det kan innebære en dobbelkjøring, fordi det i flere tilfeller ser ut til at bare deler av våre emner vil være aktuelle, for eksempel når det gjelder landbruksutvikling, urbanisering osv. og at det derfor kan bli aktuelt å levere samme tilbud dobbelt. Der hele emner er forslått som komponenter i programmet, som ARK 302 og ARK 305, vil studentene på region- og regionaliseringsprogrammet ikke ha samme faglige forutsetninger for å få utbytte som de studenter som har studert arkeologi på 100 og 200-nivå, i og med det er lagt opp til faglig progresjon i studieopplegget for arkeologi.

Arkeologisk institutt ser positivt på at undervisningsemnene instituttet tilbyr, kan utnyttes i større bredde og ikke minst i tverrfakultær sammenheng. Her har universitetet utvilsomt et fortrinn fremfor høgskolene, som tradisjonelt tar seg av slike mer praktiske og yrkesmessig opplagte studietilbud som masterstudiet i region og regionalisering legger opp til. Vi ser også at våre fagtilbud på denne måten kan få videre anvendelse. Vi ser også positivt på mulighetene dette åpner for større samhandling på tvers av fag, og hvor arkeologi både har noe å bidra med og noe å hente.

Vi er likevel opptatt av at en ved universitetet ikke konkurrerer for mye med seg selv. Den foreslåtte studieplanen kan åpne for det, for eksempel i forhold til arkeologi. Samtidig er instituttet skeptisk til at fagene blir splittet for mye opp for å inngå i 'skreddersydde' tilbud mot markeder som i utgangspunktet er forholdsvis begrensede. Fag som for eksempel arkeologi og historie som satser på forståelse av helheter og der aktuelle spørsmål ses i en kulturell forståelsesramme og tidssammenheng og med en analytisk og problemrettet tilnærming, har vist seg anvendelige på mange felt, fra forskning, undervisning til forvaltning. Svært mange av våre utdannede kandidater går nettopp inn i yrker som programmet orienterer seg mot.

Siden masterprogrammet alt er besluttet opprettet, vil imidlertid Arkeologisk institutt bidra aktivt til at programmet blir så godt som mulig og at instituttets tilbud kan utnyttes mest mulig rasjonelt til at dette blir realisert. Samtidig er det viktig at en unngår konkurranse med seg selv.

Ingvild Øye
styrer

Arkeologisk institutt bidrar til opprettelsen av masterprogrammet i Arkeologi og kulturhistorie ved Universitetet i Oslo. Instituttet har et bredt utvalg av faglige og metodiske kompetanser som kan bidra til å gjøre programmet til en attraktiv og relevant utdanning for studenter som ønsker å spesialisere seg innenfor arkeologi og kulturhistorie. Instituttet har også et godt nettverk av samarbeidspartnere og kan bidra til å etablere et godt samarbeid mellom instituttet og andre relevante institusjoner i Norge og internasjonalt. Instituttet har også et godt utvalg av faglige og metodiske kompetanser som kan bidra til å gjøre programmet til en attraktiv og relevant utdanning for studenter som ønsker å spesialisere seg innenfor arkeologi og kulturhistorie. Instituttet har også et godt nettverk av samarbeidspartnere og kan bidra til å etablere et godt samarbeid mellom instituttet og andre relevante institusjoner i Norge og internasjonalt.

Fra: adm-hf-admin@uib.no på vegne av Ingvild Hope
[Ingvild.Hope@hffa.uib.no]
Sendt: 10. mai 2006 10:24
Til: post@hffa.uib.no
Kopi: Gunnstein Akselberg; Reidun Erland
Emne: [Adm-hf] [POST@hffa.uib.no] Region og regionalisering

UNIVERSITETET I BERGEN	
Det hist. - fil. fakultet	
Sak.nr.:	Dok.nr.
2005/8755	21
400	Mottatt:
	11.05.06

Kommentar til høringsutkast om studieplan for Tverrfaglig masterstudium region og regionalisering

For Nordisk institutt bør det ikke by på problemer å delta i dette programmet i tråd med forslaget som er sendt til høring. Vi har ikke tilbudt nye kursemner, vi gir bare tilbud om eksisterende emner. NOSP 308/ Sosiolingvistik/ dialektologi har vi tilbud om hvert vårsemester, og det er i samsvar med opplegget i denne aktuelle studieplanen. Når det gjelder NOSP 309/ Onemastikk, så har vi hatt tilbud om dette kurset i en del semestre, og det å legge det emnet som et fast våremne, vil ikke avike særlig fra tidligere praksis.

Vennlig hilsen
Kari Tenfjord
--

Kari Tenfjord
Styrer
Nordisk institutt
Universitetet i Bergen
Sydnesplassen 7
5007 Bergen

Tel: 55 58 24 33
Fax: 55 58 96 60

Adm-hf mailing list
dm-hf@uib.no
<http://mailman.uib.no/listinfo/adm-hf>

Fra: UNIVERSITETET I BERGEN
Det hist. - fil. fakultet

Sendt: Sak.nr.: 2006/4892	Dok.nr.: 1
Til:	Mottatt: 12.05.06

Emne: 331

adm-hf-admin@uib.no på vegne av Tove Fjell
[Tove.Fjell@ikk.uib.no]
11. mai 2006 13:38
Ingvild Hope; post@hffa.uib.no
[Adm-hf] [POST@hffa.uib.no] høringsuttalelse region og regionalisering

Vedlegg:

HØRINGSUTTALELSE OM STUDIEPLAN FOR
TVERRFAGLIG MASTERSTUDIUM REGION OG
REGIONALISERING.doc

**HØRINGSUTTALELSE
OM STUDIEPLAN..**

Vedlagt ligger Seksjon for kulturvitenskap sin høringsuttalelse om tverrfaglig masterstudium region og regionalisering.
Vennlig hilsen Tove Fjell

HØRINGSUTTALELSE OM STUDIEPLAN FOR TVERRFAGLIG MASTERSTUDIUM REGION OG REGIONALISERING

Fra Seksjon for kulturvitenskap
Bergen 11. mai 2006

Seksjonens ansatte mottok forslag til studieplan for tverrfaglig masterstudium region og regionalisering på mail den 9. mai 2006, med svarfrist 11. mai 2006. Halve seksjonen var på seminar den 10. mai og det har ikke vært mulig å få til verken et seksjonsmøte på saken eller et møte der i det minste alle fast ansatte var til stede. Seksjonen har aldri heller tidligere mottatt utkast til denne studieplanen eller annen skriftlig korrespondanse vedrørende saken. I en såpass viktig sak som denne, både ressursmessig og på andre måter, burde seksjonen ha vært gitt muligheter til å behandle saken på den måten den fortjener. Denne uttalelsen er basert på fem ansatte sine synspunkter. Synspunktene presenteres som følger:

SAKSGANG

Det nevnes på s. 10 at alle de ulike fagmiljøene er kontaktet og har sagt seg interesserte i å delta i å tilrettelegge andre-semesterens kurs. Ved vår seksjon har vi mottatt en telefon om denne saken. Vi skulle gjerne ha sett at henvendelsen kom skriftlig fra arbeidsgruppen.

ANDRE SEMESTER

Vi refererer til fakultets forespørsel om hvorvidt vi kan påta oss å utvikle nye emner innen eksisterende ressursramme, og svaret på det må være nei. Vi har imidlertid solid kompetanse på region og regionalisering, ikke minst gjennom forskningsprosjektet Plassens poetikk og poesi og det tidligere forskningsprosjektet Annerledeslandet, begge støttet av NFR. Når det gjelder de foreslåtte emnene (KUVI 301 og KUVI 304), så ligger disse emnene i henholdsvis høst- og vårsemesteret. KUVI 304 er svært ressurskrevende veiledningsmessig og er lagt opp på den måten at studentene skal bygge sitt eksamensessay på påbegynt eller gjennomført feltarbeid. Region- og regionaliseringsstudentene derimot begynner ikke på sin masteroppgave før i 3. (forskningsrettet master) og 4. (arbeidslivsrettet master) semester. KUVI 304 i sin nåværende form passer ikke for disse masterstudentene, men seksjonen kan tilby et kurs i metode og forskningsetikk, spesielt innrettet mot dem. Det vil imidlertid kreve nye ressurser. Vi ønsker også å gjøre oppmerksom på at KUVI 201, Kulturell modernitet og globale endringer, er et relevant tilbud til region- og regionaliseringsstudentene, fordi dette emnet vektlegger tema som for eksempel regioners identitetsforming.

OPPDELING I ARBEIDSLIVSRETTET OG FORSKNINGSRETTET MASTERGRAD

Den arbeidslivsrettete mastergraden har en mindre masteroppgave (30 stp) enn den forskningsrettete, og den har en tverrfaglig praktisk del som den forskningsrettete ikke har. Det er en kjent sak at arbeidsmarkedet etterspør arbeidserfaring og praksis. Vi ser derfor at den arbeidslivsrettete master kan ha en større sjanse på arbeidsmarkedet enn

både den forskningsrettete master i region og regionalisering og våre egne master i kulturvitenskap i og med at disse konkurrerer i det samme arbeidsmarkedet. Det kan derfor se ut som om vi har å gjøre med en nedprioritering av forskningen og den teoretiske kunnskapen.

Vi har mye erfaring med gruppearbeid og har også sansen for denne arbeidsformen, men vi synes at det er en dårlig ide når det gjelder den arbeidslivsrettete master at denne skal kunne skrives i team i og med at dette er en masteroppgave på *kun* 30 stp (se s. 15). Det bør videre uttrykkes klart i studieplanen at arbeidslivsrettet master *ikke* er kvalifisert for å gå videre til en PhD-programmet.

UTENLANDSOPPHOLD

Her kunne det være interessant å få vite hvilke *institutter* som inngår i avtalen.

BETEGNELSER

Vi foreslår at den forskningsrettete master kalles kun for forskningsrettet master og ikke for tradisjonell master.

Under eksamensform står: "Eksamensform består av semesteroppgave med en ukes leveringsfrist". Vi foreslår at det heller kalles for hjemmeeksamen, i og med at det kun er en ukes leveringsfrist. Hvis det er en hjemmeeksamen, må det også være en muntlig eksamen. Det bør antydes hvor mange ord den skriftlige oppgaven skal ha og hvilken karaktersetting (bokstav eller godkjent / ikke godkjent). Man bør avgjøre hvor mye muntlig skal telle i forhold til skriftlig.

Kurset Akademisk skriving bør få en annen betegnelse i og med at det allerede finnes et kurs i Akademisk skriving.

Jane Fredstad

Fra: UNIVERSITETET I BERGEN
Det hist. - fil. fakultet adm-hf-admin@uib.no på vegne av Frode Ulvund [frode.ulvund@hi.uib.no]
Sendt: 16. mai 2006 13:31
Til: Sak.nr.: 208/8755 Dok.nr. 22 post@hffa.uib.no; Hilde Grønvik
Emne: 400 Mottatt: 16.05.06 [Adm-hf] [POST@hffa.uib.no] Høyringsuttale studieplan Master i region og regionalisering

Vedlegg: ATT1338623.doc

ATT1338623.doc
(256 kB)

Hei,

Vedlagt er høyringsuttalen frå Historisk institutt på forslaget til tverrfaglig masterprogram i Region og regionalisering.

Mvh
Frode Ulvund
Visestyrar, Historisk institutt

UNIVERSITETET I BERGEN

Historisk institutt

HF-fakultetet

Bergen 16.05.2006
J.nr: 06/165 /hi/fu

Høyrings sak: Forslag til tverrfaglig masterprogram i Region og regionalisering

Historisk institutt stiller seg positiv til eit masterprogram i region og regionalisering. Forslaget til studieplan som arbeidskomiteen la fram 12. mai 2006 antyder forholdsvis vagt korleis dette programmet involverer Historisk institutt i praksis. Høyringsuttalen er difor meir generelle kommentarar til studieplanen slik den føreligg.

Historisk institutt er venta å delta på to område: For det første ved å delta i nye tilbod på emne B (Natur- og kulturmiljøforvaltning) i første semester og gjennom å tilby eksisterande emne på andre semester (Kultur og historie).

Når det gjeld nye emne er det i studieplanen ønske om at Historisk institutt saman med fem andre institutt skal tilby eit emne på ti poeng (Emne B første semester). Ansvars- og undervisningsfordelinga, og dermed fordeling av ressursbruk, er ikkje avklart. Historisk institutt har sannsynlegvis kompetanse innanfor dei fagområda det her er snakk om, men utan vidare avklaring av fagleg innhald og omfang er det vanskeleg å ta konkret stilling til denne delen av studieplanen.

I andre semester foreslår komiteen at studentane under fordjupinga Kultur og historie kan ta følgjande emne (med komiteens kommentarar) ved Historisk institutt:

HIS 250 Bacheloroppgave i historie. Sju ulike tema å velge mellom. 15 stp.

HIS 260 Fordypning i nyere historie. Sted, identitet og historieforståelse. 15 stp.

HIS 304 Teknikkar i historiefaget. 15 stp.

Bacheloroppgåva i historie (HIS 250) er knytt til dei øvrige fordjupingane som vert tilbydd på 100 og 200-nivå. Kva og kor mange ulike tema instituttet vil kunne tilby kvart semester på HIS 250 er difor avhengig av kor mange tema me tilbyr på fordjuping på 100 og 200-nivå. Enkelte fordjupingar er knytt opp til studieprogram og går regelmessig, eksempelvis HIS 106 Marin historie, andre tema vil variere. Instituttet kan difor ikkje garantere verken kva eller kor mange ulike tema det til ei kvar tid vil vere råd å skrive ei bacheloroppgåve innanfor.

HIS 260 Fordjuping i nyere historie har også varierende tema. Vårsemesteret 2006 var temaet *Stad, identitet og historieforståing*. Om eller når akkurat dette temaet vil kome tilbake, er uråd å seie.

Når det gjeld HIS 304 Teknikkar i historiefaget vil relevansen for emnet innan dette masterprogrammet vere svært studentavhengig. Kva teknikkar som vert tilbydd innanfor emnet varierer noko frå semester til semester, men mest relevant er kanskje lesing av

dokument med gotisk handskrift for studentar som treng lese slike kjelder til masteroppgåva. Det er også verdt å understreke at HIS 304 i stor grad er basert på sjølvstudium og har lite ordinær undervisning. I tillegg bør HIS 302 Historisk teori og metode, 15 studiepoeng, vere relevant for studentar som vil spesialisere seg innan Kultur og historie.

Når det gjeld rettleiing av masteroppgåve er ansvaret for dette til programstyret. Om dette betyr at det er medlemmane i programstyret som skal stå for rettleiinga eller om den har ansvar for å fordele rettleiing, er uklart i forslaget. Om det er ønskeleg med deltaking frå institutta når det gjeld rettleiing, bør det klargjerast. Instituttet vil i så fall blant sine medlemmar ha betydeleg kompetanse å tilby.

Frode Ulvund
Visestyrar, Historisk institutt

This text is available in Norwegian only

FORSKRIFT OM OPPTAK, STUDIER, VURDERING OG GRADER VED UNIVERSITETET I BERGEN

Forskriften er fastsatt av universitetsstyret ved Universitetet i Bergen 16.2.2012 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr.15 om universiteter og høyskoler.

Innholdsliste:

KAPITTEL 6 VURDERING

- § 6.1. Allment om vurdering
- § 6.2 Vurderingsformer og vurderingsordninger
  - § 6.2.1 Vurderingsformer
  - § 6.2.2 Særskilt om skriftlig skoleeksamen
  - § 6.2.3 Særskilt om muntlig eksamen
  - § 6.2.4 Særskilt om hjemmeeksamen
  - § 6.2.5 Særskilt om mappevurdering eller annen løpende vurdering
  - § 6.2.6 Særskilt om gruppevurdering
- § 6.3 Flere vurderingsdeler
- § 6.4 Målform og språk i oppgavetekster og besvarelser
  - § 6.4.1 Målform og språk i oppgavetekster
  - § 6.4.2. Språk i besvarelser
- § 6.5 Bruk av hjelpemidler og kilder
  - § 6.5.1. Allment om hjelpemidler og kilder
  - § 6.5.2 Særskilt om hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen
- § 6.6 Når en vurdering begynner
- § 6.7 Annullering av vurderingsmelding
- § 6.8 Antall vurderingsforsøk
- § 6.9 Avbrutt vurdering
- § 6.10 Gyldig fravær
  - § 6.10.1 Definisjon av gyldig fravær
  - § 6.10.2 Krav til dokumentasjon av gyldig fravær
  - § 6.10.3 Frist for innlevering av dokumentasjon
- § 6.11 Ny vurdering
- § 6.12 Om praktisk gjennomføring av skriftlig skoleeksamen
- § 6.13 Særskilt tilrettelegging ved vurdering
  - § 6.13.1 Tilrettelegging
  - § 6.13.2 Søknadsfrist
  - § 6.13.3 Krav til dokumentasjon
  - § 6.13.4 Søknadsbehandling
- § 6.14 Sted for vurdering

KAPITTEL 7 KARAKTERSYSTEM OG SENSUR

- § 7.1 Karaktersystem
- § 7.2 Sensur

- § 7.2.1 Sensurfrist
- § 7.2.2 Protokoll
- § 7.3 Sensor
  - § 7.3.1 Allment om sensor
  - § 7.3.2 Krav til antall sensorer
- § 7.4 Kunngjøring av sensur, frist for begrunnelse og klage
- § 7.5 Begrunnelse og klage
- § 7.6 Begrensninger i klageretten
- § 7.7 Anonymitet ved sensur, begrunnelse, og klage over karakterfastsettingen
- § 7.8 Beregning av bokstavkarakterer ved karaktergivning
- § 7.9 Justerende muntlig

KAPITTEL 6 VURDERING

Fastsatt med hjemmel i § 3-9 i univl. av 1. april 2005.

§ 6.1. Allment om vurdering

(1) Rett til å bli vurdert i et emne har studenter som:

- a) har betalt semesteravgift, bekreftet utdanningsplanen og vurderingsmeldt seg innen den fastsatte fristen, og
- b) har deltatt i eventuell obligatorisk undervisning i samsvar med studieplanen eller emnebeskrivelsen, og
- c) har oppfylt eventuelle andre obligatoriske arbeidskrav fastsatt i studieplanen eller emnebeskrivelsen

Om gyldighet av obligatoriske arbeidskrav se § 5.5.

(2) Når det tilbys undervisning i et emne, tilbys vurdering samme semester. Hvis et emne går over flere semestre, tilbys det vurdering i siste semester. Vurdering kan også tilbys ett eller flere etterfølgende semestre.

(3) Som hovedregel skal et emne fullføres i det semesteret studenten følger undervisning i emnet i samsvar med utdanningsplanen, studieplanen eller emnebeskrivelsen.

(4) Fakultetet kan bestemme at studenter som ikke har bestått et emne på det tidspunktet utdanningsplanen fastsetter at emnet skal være fullført og bestått, har plikt til å gå opp til vurdering på ny til den tiden fakultetet fastsetter (tvungen oppmelding).

(5) Det juridiske fakultet kan gi regler for mastergradsstudiet i rettsvitenskap som avviker fra 1. ledd ovenfor.

§ 6.2 Vurderingsformer og vurderingsordninger

§ 6.2.1 Vurderingsformer

(1) Ved Universitetet i Bergen kan følgende vurderingsformer benyttes:

- a) skriftlig skoleeksamen
- b) muntlig eksamen
- c) hjemmeeksamen
- d) mappevurdering
- e) veiledede oppgaver og ikke-veiledede oppgaver, herunder bachelor- og masteroppgaver
- f) prøveforelesning
- g) bestått på grunnlag av fremmøte
- h) produksjoner
- i) konserter
- j) lab-rapporter
- k) praksis
- l) klinisk prøve
- m) feltarbeid/tokt

(2) Det kan bestemmes at en vurderingsform skal brukes alene eller i kombinasjon med andre. Det skal bestemmes i studieplanen eller i emnebeskrivelsen hvilke av disse vurderingsformene som skal inngå som deler i vurderingsordningen for et emne. Hvis vurderingsformen kan eller skal foregå som gruppevurdering må dette fastsettes i studieplanen.

§ 6.2.2 Særskilt om skriftlig skoleeksamen

(1) Skriftlig skoleeksamen er normalt en skriftlig prøve som avholdes i lokaler anvist av institusjonen, og under tilsyn av personer utpekt av institusjonen.

(2) Om praktisk gjennomføring av skriftlig skoleeksamen se § 6.12, for hjelpemidler og kilder se § 6.5.

§ 6.2.3 Særskilt om muntlig eksamen

(1) Muntlig eksamen, som også omfatter presentasjon og lignende, gis enten som selvstendig vektet vurderingsdel med karakterfastsetting, eller som justerende muntlig prøve, jf. § 7.9.

(2) Med justerende muntlig prøve menes en muntlig prøve som ifølge studieplanen eller emnebeskrivelsen har en særlig tett sammenheng med et forutgående skriftlig arbeid, så som mastergradsoppgave, større skriftlige skoleeksamener, mappe, hjemmeeksamen eller lignende.

(3) Det kan bestemmes i studieplanen eller emnebeskrivelsen at bare et utvalg av studentene skal innkalles til muntlig. I slike tilfeller skal utvalget gjøres enten

a) tilfeldig, ved at en forhåndsbestemt andel av kandidatene velges ved loddtrekning, eller

b) etter sensorenes skjønn, ved at de av kandidatene som man særlig er i tvil om karaktersettingen for, kalles inn, eller

c) ved at de kandidatene som selv har gitt melding om at de ønsker det, kalles inn.

(4) For kandidater som ikke kalles inn til muntlig, settes karakteren på grunnlag av de øvrige vurderingsdelene alene. Det skal i slike tilfeller fastsettes vektingsregler i studieplanen eller emnebeskrivelsen for karaktersetting både med og uten muntlig.

(5) Fakultetet selv kan for kliniske prøver gjøre unntak fra regelen om at muntlige eksamener skal være offentlige, jf. univl. § 3-9 (3).

§ 6.2.4 Særskilt om hjemmeeksamen

(1) Hjemmeeksamen er normalt et skriftlig arbeid, der tema er fastsatt av grunnenheten, og som skal utarbeides innen en frist fastsatt av grunnenheten.

(2) Om hjelpemidler og kilder se § 6.5.

§ 6.2.5 Særskilt om mappevurdering eller annen løpende vurdering

(1) Mappevurdering er vurdering av ett eller flere arbeider som leveres inn i løpet av den tiden vedkommende emne pågår, eller samlet mot slutten av emnet. Nærmere bestemmelser gis i studieplanen eller emnebeskrivelsen.

(2) For mappevurdering og annen løpende vurdering skal det i emnebeskrivelsen eller i en særskilt plan, som skal foreligge senest ved semesterstart, gis regler om:

a) antallet arbeider som skal være med i mappen og som skal leveres inn til vurdering

b) arten og omfanget av de enkelte arbeidene

c) rekkefølge for innlevering av de enkelte arbeidene, evt. om studenten selv kan velge rekkefølgen

d) innleveringsfrist for de enkelte arbeidene

e) i hvilken form eller på hvilket medium arbeidene skal leveres inn

f) hvor mange av arbeidene som skal danne grunnlag for karakteren, og hvordan disse skal velges ut, eventuelt om studenten selv velger hvilket/hvilke arbeider som skal danne grunnlag for karakteren

g) innbyrdes vekt dersom to eller flere arbeider skal danne grunnlag for karakteren

h) hvilke kriterier som gjelder for vurdering av de aktuelle arbeidene som inngår i mappen

(3) Om hjelpemidler og kilder se § 6.5.

§ 6.2.6 Særskilt om gruppevurdering

(1) Når en vurderingsform gjennomføres som gruppevurdering får alle studentene i gruppen samme sensurvedtak.

(2) For klage se §§ 7.4 og 7.5.

§ 6.3 Flere vurderingsdeler

Et emne som består av flere vurderingsdeler er ikke bestått før alle delene er bestått. Alle vurderingsdeler må som hovedregel avlegges samme semester. Ved stryk i en eller flere vurderingsdeler må normalt alle deler tas på nytt ved et eventuelt nytt vurderingsforsøk.

Fakultetet kan gi utfyllende regler.

§ 6.4 Målform og språk i oppgavetekster og besvarelser

§ 6.4.1 Målform og språk i oppgavetekster

(1) Oppgaver utformes etter behov på norsk og/eller engelsk, eller på andre språk i samsvar med emnebeskrivelsen.

(2) Oppgaver som blir gitt på norsk, skal foreligge på bokmål eller nynorsk i samsvar med den målformen studenten har valgt ved oppmelding til vurdering. Unntak kan forekomme i overensstemmelse med *forskrift om målform i eksamensoppgaver*.

(3) Dersom undervisningen er gitt på engelsk, skal også oppgaven foreligge på engelsk.

(4) For emner knyttet til det enkelte studieprogram i språk, inkludert nordisk, kan fakultetet fastsette regler om språk og målform i oppgaver.

§ 6.4.2. Språk i besvarelser

(1) Besvarelser kan leveres på svensk eller dansk som alternativ til norsk. Dersom ikke noe annet er særskilt fastsatt, kan besvarelsen skrives på engelsk.

(2) For emner knyttet til det enkelte studieprogram i språk, inkludert nordisk, kan fakultetet fastsette regler om språk og målform i besvarelser.

§ 6.5 Bruk av hjelpemidler og kilder

§ 6.5.1. Allment om hjelpemidler og kilder

(1) Fakultet fastsetter hvilke hjelpemidler som er tillatt brukt og regler for gjennomføring av eventuell kontroll av disse.

(2) En student må kjenne til hvilke regler som gjelder i tilknytning til bruk av hjelpemidler og kilder til den enkelte vurdering og hva som ansees som fusk/forsøk på fusk i tilknytning til bruk av hjelpemidler og kilder, se § 9.1.

§ 6.5.2 Særskilt om hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen

(1) En student må kjenne til hvilke regler som gjelder for og hvilke hjelpemidler som eventuelt kan benyttes til den enkelte skriftlige skoleeksamen. Studenten må også kjenne til hvordan fakultetet eventuelt foretar kontroll av tillatte hjelpemidler, samt hva som ansees som fusk/forsøk på fusk i tilknytning til bruk av hjelpemidler, jf. § 6.12 og

§ 9.1.

(2) Dersom det angis i emnebeskrivelsen, kan studenter benytte ikke-leksikalske ordbøker. Ordbøkene må være kontrollerbare, dvs på engelsk eller skandinavisk språk. Ordbøkene skal leveres inn på forhånd og godkjennes av fakultetet. Fakultetet kan gi utfyllende regler.

§ 6.6 Når en vurdering begynner

(1) En vurdering anses påbegynt

a) ved skriftlig skoleeksamen: Straks eksamensoppgaven er utlevert. Dersom det er bestemt for vedkommende eksamen at det skal være forhåndskontroll av tillatte hjelpemidler, jf. § 6.5, anses eksamen påbegynt idet kontrollen begynner.

b) ved hjemmeeksamen: På det tidspunktet som grunnenheten har oppgitt at eksamensoppgaven kan avhentes, nedlastes eller lignende.

c) ved mappevurdering, produksjoner, eller annen løpende vurdering: Ved utløpet av innleveringsfristen for det første av arbeidene som inngår i vurderingen. Dette gjelder også om det i studieplanen eller emnebeskrivelsen er fastsatt at studenten selv kan velge hvilke(t) av arbeidene som skal danne grunnlag for karakteren.

d) ved andre vurderingsformer: Når det aktuelle emnet, den aktuelle praksisperioden etc. er påbegynt, eller når det er angitt i studieplanen eller emnebeskrivelsen.

§ 6.7 Annullering av vurderingsmelding

(1) Fakultetet avgjør om det skal være adgang for studenten til å annullere en oppmelding til vurdering. Dersom det gis adgang til å annullere oppmeldingen, er fristen 14 dager før vurderingen påbegynnes. Fakultetet kan gi utfyllende regler.

(2) En student som ikke har annullert vurderingsmeldingen innen fristen har benyttet et vurderingsforsøk, se § 6.8.

(3) Ved vurdering uten annulleringsordning teller ikke manglende oppmøte/innlevering som forsøk, hvis ikke annet er bestemt i fakultetets utfyllende regler.

(4) Om gyldig fravær til vurdering, se § 6.10.

(5) Om antall vurderingsforsøk, se § 6.8.

§ 6.8 Antall vurderingsforsøk

(1) Ved Universitetet i Bergen gjelder det ordinært en øvre grense på tre vurderingsforsøk for det enkelte emne.

Begrensningen i antallet vurderingsforsøk gjelder også dersom emnet har skiftet emnekode, inngår med ulik kode i flere studieprogrammer eller inngår i ny form i et studieprogram i tilknytning til en overgangsordning.

Dette gjelder også for personer uten opptak til studier ved Universitetet i Bergen som ønsker å stille seg til vurdering, jf. § 4.9, samt studenter har fått nytt opptak. Det gjelder også om emnet skal inngå i et annet program enn det programmet studenten hadde studierett til ved tidligere forsøk.

(2) Avbrudd/manglende oppmøte eller innlevering som skyldes sykdom eller annet gyldig fravær, teller ikke som vurderingsforsøk.

Om gyldig fravær, se § 6.10.

(3) Fakultetet avgjør søknad om dispensasjon med hensyn til antall vurderingsforsøk og hva som må avlegges på nytt når vurdering tidligere er bestått, jf § 6.3

(4) En masteroppgave kan leveres på nytt én gang som et nytt vurderingsforsøk, og da innen avtalt tidspunkt og i bearbeidet form. Fakultet gir utfyllende regler.

Fakultetet kan gi tilsvarende regler for bacheloroppgaver.

§ 6.9 Avbrutt vurdering

(1) En student som har påbegynt en vurdering etter § 6.6 ansees å ha avbrutt denne om besvarelse ikke leveres innen fastsatt frist. En avbrutt vurdering teller som et vurderingsforsøk, jf. § 6.8.

(2) Avbrudd i løpet av en skriftlig skoleeksamen skal meldes skriftlig til hovedvakten ved eksamen.

(3) Avbrudd under muntlig eksamen skal meldes skriftlig til eksaminator før den muntlige eksamenen er avsluttet.

§ 6.10 Gyldig fravær

§ 6.10.1 Definisjon av gyldig fravær

(1) Hvis en student avbryter en vurdering etter at fristen for å annullere vurderingsmeldingen etter § 6.7 er gått ut, ansees følgende forhold som gyldig fravær:

a) egen sykdom og barns sykdom, med de begrensningene som går fram av arbeidsmiljøloven § 12-9

b) dødsfall i nær familie eller hos andre studenten har et nært forhold til, dersom dødsfallet skjer innen to uker før eksamen, se § 6.6

c) begravelse eller bisettelse, jf. foregående punkt

d) pålegg fra offentlig myndighet om at studenten plikter å møte fram et annet sted når vurderingen finner sted

e) forhold som gjør det sterkt urimelig å kreve at studenten gjennomfører en vurdering

§ 6.10.2 Krav til dokumentasjon av gyldig fravær

(1) Sykdom skal dokumenteres med attest fra lege eller annen fagkyndig person.

(2) Attesten må opplyse om at den er utstedt i anledning fravær til en vurdering ved Universitetet i Bergen samt at fraværet gjelder følgende tidspunkt:

a) dato for den aktuelle skriftlig eller muntlige skoleeksamen

b) første eksamensdag ved flere eksamensdager

c) fristen for innlevering av semesteroppgave eller tilsvarende

d) dato for utlevering av hjemmeeksamensoppgave

e) fristen for siste innlevering ved mappelevering eller annen form vurdering gjennom store deler av undervisningsperioden

I tillegg må legeattest ved avbrudd av skriftlig skoleeksamen være utstedt på den aktuelle eksamensdag.

3) Ved dødsfall, begravelse eller bisettelse må studenten oppgi hvem som er gått bort og hvilken relasjon studenten hadde til avdøde. For øvrig kreves ikke dokumentasjon.

4) Andre forhold som regnes som gyldig fravær må dokumenteres.

§ 6.10.3 Frist for innlevering av dokumentasjon

Legeattest eller tilsvarende dokumentasjon må leveres fakultetet snarest og senest en uke etter at vurderingen startet. Om når en vurdering ansees påbegynt se § 6.6.

§ 6.11 Ny vurdering

Studenter som har gyldig fravær etter § 6.10.1 ved avsluttende skriftlig skoleeksamen har rett til ett nytt forsøk tidligst mulig i påfølgende semester, og senest i mars for vårsemesteret og i oktober for høstsemesteret. Fraværsgrunnen skal dokumenteres som beskrevet i § 6.10.2. Se § 6.10.3 for frister. Fakultetet kan gi utfyllende regler om søknadsprosedyren ved ny vurdering.

Det juridiske fakultet kan gi regler som avviker fra dette.

§ 6.12 Om praktisk gjennomføring av skriftlig skoleeksamen

(1) Studentene plikter å rette seg etter de anvisningene som gis av hovedvakten i eksamenslokalet. Overtredelse kan medføre bortvisning fra eksamenslokalet.

a) Gyldig legitimasjon må medbringes alle eksamensdager. Dersom dette mangler, kan fakultetet bestemme at besvarelsen skal avvises.

b) Vesker o.l. som er medbragt til eksamenslokalet må innleveres før oppgaven deles ut.

c) Mobiltelefon, musikkspillere og annet elektronisk utstyr med eller uten sender som ikke er tillatte hjelpemidler, kan ikke tas med til eksamensbordet. Slikt elektronisk utstyr må være avslått og levert inn sammen med vesker og lignende. Om tillatte hjelpemidler, se § 6.5.

d) Det skal være ro og orden i eksamenslokalet slik at ingen blir forstyrret i sitt arbeide med oppgaven.

e) Studentene kan arbeide med oppgaven innenfor den oppsatte tiden. Utover dette gis det 15 minutter til å klargjøre/ordne papirene for innlevering.

f) Fakultetet gir retningslinjer for eventuell gjennomføring av faglærers eller annen lærers tilstedeværelse i eksamenslokalet under skriftlig eksamen.

g) Det skal påses at lokalene så langt som mulig har en nøytral utforming.

(2) Overtredelse av reglene her kan bli ansett som fusk eller forsøk på fusk og kan medføre annullering og utestenging i henhold til universitets- og høyskolelovens §§ 4-7 og 4-8, se § 9.1.

§ 6.13 Særskilt tilrettelegging ved vurdering

§ 6.13.1 Tilrettelegging

(1) En student som på grunn av sykdom, skade eller funksjonsnedsettelse har vanskelighet med å gjennomføre en vurdering på vanlig måte, kan søke om tilrettelegging av vurderingen.

(2) Tilretteleggingen skal ha som formål å oppveie de ulemper sykdommen, skaden eller funksjonsnedsettelsen medfører, samtidig som det i størst mulig utstrekning skal sørges for at studentene prøves likt.

Tilrettelegging kan være:

a) utvidet eksamenstid ved skoleeksamen

b) utsatt innleveringsfrist ved hjemmeeksamen og lignende prøveformer

c) anledning til lengre pauser, eventuelt med mulighet til å hvile

d) skriftlig eksamen i stedet for muntlig

- e) muntlig eksamen i stedet for skriftlig
- f) eget eksamenslokale med egen inspektør
- g) bruk av skrivemaskin, datamaskin eller andre tekniske hjelpemidler
- h) skrivehjelp, døvetolk eller annen praktisk hjelp
- i) overføring av oppgavene til punktskrift eller forstørret skrift
- j) høytlesning av oppgaveteksten
- k) høytlesning av besvarelsen for korrektur.

(3) Dersom det innvilges bruk av datamaskin som særskilt tilrettelegging, kan det bestemmes at kandidatene ikke skal ha anledning til å bruke programmer for korrektur av rettskriving, grammatikk m.m.

(4) Studenten kan be om at attest for dysleksi (anonymisert) legges ved kandidatens skriftlige besvarelse ved sensur, dersom dette har vært grunnlag for en innvilget tilrettelegging.

(5) Studenter som ammer kan søke om tid til å amme i forbindelse med skriftlig skoleeksamen.

§ 6.13.2 Søknadsfrist

Frist for å søke om tilrettelegging er en måned før eksamen eller samtidig med vurderingsmelding hvis fristen for oppmelding er mindre enn en måned før eksamen. Fristen kan fravikes dersom funksjonsnedsettelsen oppstår etter fristens utløp, eller hvis andre særlige grunner tilsier det.

§ 6.13.3 Krav til dokumentasjon

Behovet for tilrettelegging må dokumenteres ved attest fra lege eller annen sakkyndig. Attesten skal inneholde de opplysningene som er nødvendige for å avgjøre hvilke(n) tilrettelegging(er) som nødvendig(e.). Behovet må dokumenteres på nytt hver gang studenten melder seg til vurdering. For kroniske lidelser kan det gjøres unntak fra dette.

§ 6.13.4 Søknadsbehandling

Studieadministrativ avdeling behandler søknader om tilrettelegging av vurdering i samråd med fakultetet.

§ 6.14 Sted for vurdering

(1) Sted for vurdering er Universitetet i Bergen, herunder Universitetet i Bergens datanettverk og sykehusene med universitetsundervisning.

(2) Fakultetet kan i særlige tilfeller gi dispensasjon mht. fastsatt sted for vurdering. Søknad om dette må være mottatt senest fire uker før vurderingen skal påbegynne.

(3) Fakultetet kan i emnebeskrivelsen fastsette annet sted for vurdering.

KAPITTEL 7 KARAKTERSYSTEM OG SENSUR

Fastsatt med hjemmel i § 3-9 og § 5-3 i univl. av 1. april 2005.

§ 7.1 Karaktersystem

(1) Enhver vurdering skal føre fram til et vurderingsuttrykk (karakter). Karakteren skal angis på en av to måter; enten

Som 'Bestått' eller 'Ikke bestått', på engelsk 'Pass/Fail', eller

Som en bokstav, etter skalaen A, B, C, D, E, F.

Grensen mellom bestått og ikke bestått kan settes høyere enn grensen mellom E og F der en kun benytter uttrykkene bestått/ikke bestått og ikke den graderte skalaen.

(2) Når universitets- og høyskolelovens karakterskala bestått/ikke bestått benyttes, skal dette være et selvstendig vurderingsuttrykk uten sammenheng med den graderte karakterskalaen.

(3) De ulike karakterene skal gis etter følgende allmenne, kvalitative kriterier:

Bokmål:

Symbol	Betegnelse	Generell, kvalitativ, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Nynorsk:

Symbol	Nemning	Generell, kvalitativ, ikkje fagspesifikk omtale av vurderingskriterium
A	Framifrå	Framifrå prestasjon som skil seg klart ut. Kandidaten syner særst god vurderingsevne og stor av grad av sjølvstende.
B	Mykje god	Mykje god prestasjon. Kandidaten syner mykje god vurderingsevne og sjølvstende.
C	God	Jamt god prestasjon som er tilfredsstillande på dei fleste områda. Kandidaten syner god vurderingsevne og sjølvstende på dei viktigaste områda.

D	Nokså god	Akseptabel prestasjon med nokre vesentlege manglar. Kandidaten syner ein viss grad av vurderingsevne og sjølvstende.
E	Tilstrekkeleg	Prestasjonen tilfredsstillar minimumskrava, men heller ikkje meir. Kandidaten syner lita vurderingsevne og lite sjølvstende.
F	Ikkje greidd	Prestasjon som ikkje tilfredsstillar dei faglege minimumskrava. Kandidaten syner både manglande vurderingsevne og sjølvstende.

Engelsk:

Symbol	Description	General, qualitative, non-subject specific description of the assessment valuation criteria
A	Excellent	An excellent performance, clearly outstanding. The candidate demonstrates excellent judgement and a high degree of independent thinking.
B	Very good	A very good performance. The candidate demonstrates sound judgement and a very good degree of independent thinking.
C	Good	A good performance in most areas. The candidate demonstrates a reasonable degree of judgement and independent thinking in the most important areas.
D	Satisfactory	A satisfactory performance, but with significant shortcomings. The candidate demonstrates a limited degree of judgement and independent thinking.
E	Sufficient	A performance that meets the minimum criteria, but no more. The candidate demonstrates a very limited degree of judgement and independent thinking.
F	Fail	A performance that does not meet the minimum academic criteria. The candidate demonstrates an absence of both judgement and independent thinking.

§ 7.2 Sensur

1) En student som har levert besvarelse eller avsluttet muntlig eksamen, kan ikke unndra seg sensur.

(2) Dersom en student gjennomfører vurdering i samme emne flere ganger, vil den beste karakteren gjelde.

(3) Vurderingskriteriene som benyttes ved sensuren bør i størst mulig grad være tilgjengelige for studentene. Dersom det blir utarbeidet retningslinjer til bruk for sensor(ene) ved den enkelte vurdering, skal disse være tilgjengelige for enhver etter at sensurvedtaket er kunngjort.

(4) Dersom en skriftlig eksamensbesvarelse er skrevet så utydelig at det volder betydelige vanskeligheter ved sensuren, kan det kreves at kandidaten framskaffer en leselig avskrift av besvarelsen. Fristen for dette skal normalt være innen utgangen av andre arbeidsdag etter at kravet har kommet fram til kandidaten.

7.2.1 Sensurfrist

(1) Når helligdager faller på en ukedag, forlenges sensurfristen tilsvarende.

(2) Dersom sensuren blir forsinket i forhold til den lovbestemte fristen på tre uker etter

universitets- og høyskoleloven § 3-9 (4) eller den datoen som er gjort kjent for studentene, skal dette kunngjøres med opplysning om ny dato for sensur.

7.2.2 Protokoll

(1) Det skal føres protokoll for all sensur, også klagesensur. Alle sensorene skal skrive under protokollen, og underskriftene skal foreligge i original.

(2) Universitetsdirektøren kan gi nærmere regler.

7.3 Sensor

7.3.1 Allment om sensor

(1) Sensor er enhver som deltar i bedømmelse av studentens prestasjoner i henhold til karakterskalaen beskrevet i § 7.1.

(2) Fakultet oppnevner sensorer. Virketid er normalt 2 år.

(3) Sensorer kan være interne eller eksterne. Eksterne sensorer hentes utenfor institusjonen.

(4) Ekstern sensor kan enten bedømme studenters enkeltprestasjoner eller vurdere et studieprogram eller deler av dette, som programsensor. Nærmere regler om bruken av programsensor går fram av "*Retningslinjer for programsensor ved UiB*", fastsatt av universitetsstyret 24.09.09.

7.3.2 Krav til antall sensorer

(1) *Masteroppgaver*

Ved bedømmelse av masteroppgave er det krav om minst to sensorer, hvorav den ene må være ekstern. Fakultetet kan i utfyllende regler bestemme at veileder ikke kan være medlem av kommisjonen.

(2) *Klage*

Ved ny sensurering etter universitets- og høyskoleloven §§ 5-2 og 5-3, er det krav om minst to sensorer, hvorav den ene må være ekstern.

(3) *Muntlig eksamen*

Ved muntlig eksamen skal det være minst to sensorer, hvorav den ene normalt skal være ekstern. Dersom ingen av sensorene er eksterne, må vurderingsordningen godkjennes særskilt av fakultetet, basert på programsensors evaluering av vurderingsordningen.

Fakultetet kan i utfyllende regler gjøre unntak fra dette for visse typer løpende vurderinger hvor et slikt krav er særlig vanskelig å praktisere.

(4) Andre vurderingsformer

For øvrig kan fakultetet fastsette antallet sensorer og bruk av ekstern sensor ved den enkelte vurdering i utfyllende regler.

§ 7.4 Kunngjøring av sensur, frist for begrunnelse og klage

(1) Kunngjøring av sensur skjer på Studentweb. Eventuell kunngjøring av sensur ved oppslag på universitetets område kan skje først etter at sensuren er publisert på Studentweb.

(2) Ved kunngjøring av sensur føres det kun opp student/kandidatnummer og karakter.

(3) Ved kunngjøringen skal det opplyses om retten til å kreve begrunnelse for karakterfastsettelsen, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-3, retten til å klage på karakteren, jf. universitets- og høyskolelovens § 5-3, og retten til å klage på formelle feil ved eksamen, jf. lovens § 5-2.

(4) Det skal videre opplyses om hvilke frister som gjelder for begrunnelse og klage, utgangspunkt for fristberegning, hvor studenten skal henvende seg for å få begrunnelsen og til hvem klagen skal rettes, samt at kandidatene har krav på kopi av sine besvarelser dersom de ikke allerede har fått det, jf. forvaltningslovens § 18.

(5) Klagefristen er tre uker. Dersom sensuren faller i perioden 20. desember - 2. januar skal fristen begynne å løpe fra 2. januar. Faller sensuren i perioden etter 20. juni, men før høstsemesteret begynner, skal fristen begynne å løpe fra mandagen i den uken høstsemesteret begynner.

§ 7.5 Begrunnelse og klage

(1) Studenten har rett til å få begrunnelse for den fastsatte karakteren, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-3, nr. 1 og nr. 2. Studenten har på samme vilkår rett til å få begrunnelse for klagesensur.

(2) Krav om begrunnelse for og klage over karakterfastsettelsen skal stiles til fakultetet. Klage over formelle feil ved eksamen stiles til Den sentrale klagenemnd og sendes til fakultetet. Dersom saken skal oversendes fra fakultetet til Den sentrale klagenemnd, skal fakultetets oversendingsbrev til klagenemnda sendes i kopi til klageren.

(3) Ved gruppevurdering har hver enkelt student rett til å klage over sensuren. De øvrige studentene som har deltatt i gruppen, skal gis anledning til å uttale seg om alle innkomne klager. Dersom karakteren blir endret etter klagebehandlingen, gjelder endringen for alle studentene i gruppen, også for de(n) som ikke har framsatt klage.

§ 7.6 Begrensninger i klageretten

(1) For klagebehandlingen vises til reglene i universitets- og høyskoleloven § 5-3, nr. 1 og nr. 2.

(2) Klage over vurdering av enkeltarbeider som inngår i en mappevurdering eller annen løpende vurdering, kan som hovedregel først fremmes når det samlede resultatet fra emnet er kunngjort. Fakultetet kan i emnebeskrivelsen fastsette at klageprosedyre kan finne sted allerede etter separat prøve når resultatet er til hinder for videre studieprogresjon i semesteret.

§ 7.7 Anonymitet ved sensur, begrunnelse, og klage over karakterfastsettingen

(1) Kandidatens anonymitet ved sensur og må sikres så langt det er faglig eller praktisk mulig.

(2) Ved begrunnelse og/eller klage over karakterfastsettingen skal anonymitet sikres dersom dette er praktisk mulig.

(3) Fakultetet kan gjøre karakterfastsettingen, eventuell sensorveiledning, inkludert eventuell skriftlig begrunnelse for klagen, kjent for sensorene som foretar ny sensurering av klagerens prestasjon.

§ 7.8 Beregning av bokstavkarakterer ved karaktergiving

(1) Utrekningen av karakteren ved karaktergiving i et emne med flere deler, skjer etter den forhåndsfastsatte vekten for hver vurderingsdel. Vekten skal angis i studieplanen eller emnebeskrivelsen som en brøk eller prosentandel av den samlede karakteren.

For beregning av samlet karakterer fastsettes en tallverdi for bokstavkarakterene, slik at A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. Karakteren beregnes med én desimal. Etter ordinære avrundingsregler foretas avrundning til helt tall, som gir bokstavkarakter i samsvar med tallverdien .

(2) For utregningen av gjennomsnittskarakteren i en emnegruppe/spesialisering/hovedkarakter, må karakteren fra de enkelte emnene inngå i forhold til emnenes studiepoengantall. For beregning av gjennomsnitt av bokstavkarakterer må det fastsettes tallverdier for bokstavkarakterene, slik at A=5, B=4, C=3, D=2, E=1

§ 7.9 Justerende muntlig

(1) Justerende muntlig prøve kan justere karakteren på bestått resultat som er satt på et forutgående skriftlig arbeid opp eller ned med en karakter.

(2) Ved manglende frammøte til justerende muntlig prøve, anses studenten å ha avbrutt vurderingen i hele emnet, jf. § 6.9.

(3) Ved justerende muntlig prøve skal kandidaten hovedsakelig prøves i tema som er behandlet i det forutgående skriftlige arbeidet.

Utfyllande reglar for Det humanistiske fakultet til *Forskrift om opptak, studier, eksamen og grader ved Universitetet i Bergen*

Til kapittel 2 Grader

Til § 2.4 Krav til omfang og samansetting av grada bachelor

Til punkt (1)

Krav til omfang og samansetting av bachelorgrada er omtalt i studieplanen for programmet, jf. § 3.1 (2).

Til punkt (1) b)

Alle examen facultatum-emne ved fakultetet har nemninga «examen facultatum» i emnenamnet. I bachelorgrada er det krav om minimum eitt (totalt 10 studiepoeng) / maksimum to (totalt 20 studiepoeng) examen facultatum-emne i tillegg til examen philosophicum. Emne som er forkunnskapskrav kan ikkje inngå i examen facultatum.

Til punkt (1) c)

Bachelorprogram ved Det humanistiske fakultet skal ha ei spesialisering på 90 studiepoeng.

Til punkt (1) d)

Grada skal normalt innehalde eit sjølvstendig arbeid med eit omfang på minst 15 studiepoeng.

Til § 2.5 Krav til omfang og samansetting av grada master

Til punkt (1)

Krav til omfang og samansetting av mastergrada er omtalt i studieplanen for programmet, jf. § 3.1 (2).

Oppgåva knytt til mastergrada skal normalt ha eit omfang på 60 studiepoeng, med eit samla sidetal på 70-110 sider. Fakultetsstyret kan vedta at enkelte program kan ha mindre omfang på oppgåva, men ikkje mindre enn 30 studiepoeng.

Når ein student har fått opptak til eit masterprogram skal han/ho inngå ein rettleiingskontrakt med instituttet etter nærare retningsliner fastsett i studieplanen for programmet. Brot på kontrakten medfører tap av studieplass.

Normert studietid for heiltidsstudentar er fire semester. Normert studietid for deltidsstudentar er åtte semester. Studentar kan søke om å få rettleiingskontrakten forlenga og utdanningsplanen justert innan dei gjeldande fristane. Ein søknad om eit femte semester vert handsama av instituttet, ein søknad om eit sjette semester vert handsama av fakultetssekretariatet. Til søknaden må studenten legge ved ein framdriftsplan som er godkjent av rettleiar og fagkoordinator. Samla maksimal studietid for studentar som følger normert studietid vert såleis seks semester. Deltidsstudentar kan på same måte søke om forlenging. Dei søker til instituttet om inntil to semester forlenging og fakultetssekretariatet om ytterlegare to semester, til dei same fristane som heiltidsstudentar. Maksimal studietid for deltidsstudentar vert såleis 12 semester

Til kapittel 3 Studium

Fakultetsstyret vedtek endringar i studiestruktur som omfattar oppretting og nedlegging av studieprogram og fag og oversender sakene til universitetsstyret. Instituttet vedtek endringar i studieplanar og emneomtalar og melder dei til fakultetet innan dei gjeldande fristane.

Storleiken på emne ved Det humanistiske fakultet er normalt 15 studiepoeng på bachelornivå. Mindre einingar på 10 og 5 studiepoeng kan verte brukte når særskilte og faglege omsyn talar for det. Det må vere mogeleg å ta emne frå fleire fag samstundes. Emne knytte til utøvande musikkutdanning og praktisk-pedagogisk utdanning kan ha avvikande emnestorleik.

Undervisning i eit emne går vanlegvis gjennom heile semesteret. Studentar skal ha høve til å følge undervisning i fleire emne samstundes. Som hovudregel skal det vere undervisning i emna éin gong i studieåret, med mindre oppbygginga av studieprogrammet krev noko anna.

Ei spesialisering kan femne om emne frå meir enn eitt fag. Studieplanane og emneomtalane gir opplysningar om kva kombinasjonar som er godkjente som spesialisering i bachelorgrada og kva for masterprogram spesialiseringa utgjer opptaksgrunnlag for. Studieplanane og emneomtalane gir òg opplysningar om kva for emne som fyller krav til eitt eller fleire skriftlege arbeid på minst 15 studiepoeng i bachelorgrada. Desse emna er skal normalt vere nummerert med ein 25x-kode.

Kvart emne har eit tilrådd startgrunnlag, og det vil berre i særskilte tilfelle verte stilt krav til forkunnskapar. Opplysningar om godkjente kombinasjonar, tilrådd startgrunnlag og krav til forkunnskapar skal finnast i emneomtalen.

Oppsett i studieplanar og emneomtalar skal samsvare med retningslinjer gitt i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Til § 3.4 Fritak og innpassing av examen philosophicum og innføringsemne/examen facultatum

Examen philosophicum som er avlagt ved andre høgare utdanningsinstitusjonar gir fritak for examen philosophicum i ei bachelorgrad ved Det humanistiske fakultet. Examen facultatum frå andre fakultet ved Universitetet i Bergen og frå andre høgare utdanningsinstitusjonar kan verte godkjent og innpassa i fakultetet sine bachelorprogram i samsvar med krava til omfang på examen facultatum i det aktuelle programmet.

Ei fullført bachelorgrad eller tilsvarande gir fritak for examen philosophicum og examen facultatum i ei ny grad, jf. § 2.4.

Til kapittel 4 Opptak og utdanningsplan

Til § 4.1.1 Om opptak til masterstudium

Til punkt (2)

Rettleiingskontrakten gir rammer for talet rettleiingstimar ein student har krav på i løpet av masterstudiet. I samråd med instituttet kan fakultetet avslå ein søknad om nytt opptak til eit masterprogram dersom studenten sine rettleiingsressursar er uttømte, og emneskildringa seier at det ikkje er høve til gjentak av undervisningsaktivitet, jf. § 4.1 (6) og § 5.3 (4)

Til punkt (3) og (4)

Det skal gå fram av den aktuelle studieplanen om der er andre vurderingskriterium enn dei som er oppgitt i punkt (2) og (3) som vert lagde til grunn for opptak av søkjarar til eit masterprogram.

Til § 4.1.2 Om opptak til kortvarige studium

Til punkt (1), første kulepunkt

Studentar som har avlagt ei bachelor- eller mastergrad ved Det humanistiske fakultet kan innan den gjeldande fristen søke om å ta enkeltemne ved Universitetet i Bergen.

Til punkt (1), andre kulepunkt

Studentar som har ein aktiv studierett ved ein anna høgare utdanningsinstitusjon kan søke innan dei gjeldande fristane om å få ta enkeltemne ved Universitetet i Bergen. Søkjarane må dokumentere at dei har studierett og at dei har betalt semesteravgifta til den aktuelle utdanningsinstitusjonen.

Til § 4.2 Utdanningsplan

Programstudentar og årsstudiestudentar ved Universitetet i Bergen kan søke om overgang til bachelorprogram ved Det humanistiske fakultet innan dei gjeldande fristane. Søkjarane må oppfylle eventuelle progresjonskrav på programmet dei søker opptak til, i tillegg til andre opptakskrav som er fastsett i studieplanen. Søkjarar som oppfyller krava til ei grad får ikkje innvilga overgang til eit anna studieprogram.

Til § 4.3.1 Utsett studiestart

Til punkt (2)

Det vert ikkje innvilga utsett studiestart ved opptak til 2-årige masterprogram.

Til § 4.7 Permisjon

Til punkt (3)

Studentar som er tekne opp til kortvarige studium, jf. § 4.1.2, får ikkje innvilga permisjon. Årsstudiestudentar kan søke fakultetet om permisjon etter vilkåra i § 4.7 (4). Studentar på 2-årige masterprogram må søke om permisjon i forkant av permisjonsperioden, og innan dei gjeldande fristane.

Til punkt (7)

Studentar på integrerte masterprogram kan få innvilga permisjon i samsvar med § 4.7 (2) og (4) i 1.–6. semester, og i samsvar med § 4.7 (4) og (6) i 7.–10. semester.

Til § 4.9 Tilgang til vurdering for personar utan opptak til studium ved Universitetet i Bergen

Til punkt (2)

Dersom det er høve for personar utan studierett til å ta særskilt eksamen i et emne skal det stå i emneomtalen.

Til kapittel 5 Undervisning

Til § 5.3 Undervisningstilbod

Til punkt (3)

Dersom det er naudsynt å avgrense tilgangen til undervisninga på eit emne skal rangeringsreglane for opptaket til undervisninga verte fastsett i emneomtalen innan dei gjeldande fristane for studieplanendingar.

Til § 5.5 Obligatorisk undervisningsaktivitet

Til punkt (2)

Obligatoriske arbeidskrav skal vere gjennomførte etter fristar fastsette av institutta.

Til punkt (5)

På emne med avgrensa kapasitet kan det fastsettast i emneomtalen at det ikkje er mogeleg å få godkjent obligatorisk undervisningsaktivitet på nytt.

Til punkt (6)

Retten til ny undervisningsaktivitet ved gyldig frávær gjeld berre det inneverande undervisningssemesteret, og berre dersom det er praktisk mogeleg og andre reglar ikkje er til hinder for det.

Til kapittel 6 Vurdering

Til 6.1 Allment om vurdering

Til punkt (2)

Som ein hovudregel har emna vurdering to gonger i året, i undervisningssemesteret og i semesteret etter. Gyldigheitsperioden for godkjente obligatoriske arbeidskrav må samsvare med mogelegheita for vurdering i det undervisningsfrie semesteret. I emneomtalen kan det verte fastsett at emne med vurderingsformene mappevurdering, rettleia oppgåve, gruppevurdering, stått på grunnlag av frammøte, og produksjonar ikkje har vurdering i dei undervisningsfrie semestera.

Til § 6.2 Vurderingsformer og vurderingsordningar

Til punkt (2)

Vurderingsformene i eit studieprogram skal variere. Eit emne skal normalt berre ha éi vurderingsform.

Til § 6.2.2 Særskilt om skriftleg skuleeksamen

Lengda på ein skriftleg skuleeksamen skal vere maksimum 6 timar for emne på 15 studiepoeng, og maksimum 4 timar for emne på 10 studiepoeng.

Til § 6.2.4 Særskilt om heimeeksamen

Lengda på heimeeksamensperioden skal vere maksimum 7 dagar for emne på 15 studiepoeng. Dersom heimeeksamensperioden spenner over offentlege fridagar, jf. § 5.1 (3), skal desse dagane ikkje reknast som del av eksamensperioden.

Til § 6.2.5 Særskilt om mappevurdering eller anna løpande vurdering

Reglane for vurderingsordninga i § 6.2.5 punkt (2) a)-h) skal vere omtalt i emneomtalen og vedtekne innan dei gjeldande studieplanfristane.

Det skal vere fastsett i emneomtalen om delsensur i mappa skal gjerast fortløpande eller først når alle arbeida er innleverte.

Til § 6.3 Fleire vurderingsdelar

Alle vurderingsdelane på eit emne må vere ståtte i same semester, med mindre det står noko anna i emneomtalen.

Til § 6.8 Tal på vurderingsforsøk

Til punkt (3)

Studentar som har vore meldt til vurdering tre gonger utan gyldig resultat (stryk, ikkje møtt, trekk etter fristen) kan søke om eit fjerde forsøk. Søknadar om vurdering for fjerde gong for å forbetre ein stått karakter vert berre innvilga om søkjaren kan dokumentere nedsett arbeidskapasitet over lengre tid på grunn av eigen sjukdom eller sjukdom i nær familie.

Ein søknad om vurdering for fjerde gong vert normalt innvilga dersom

- det aktuelle emnet er siste emnet i ei spesialisering
- det aktuelle emnet er siste emnet i ei grad
- det aktuelle emnet er eit forkunnskapskrav for eitt eller fleire obligatoriske emne i grada
- søkjaren kan vise til andre særleg tungtvegande grunnar eller dokumentere omstende som hindra avmelding frå emnet

Søknaden må vere levert innan oppmeldingsfristen 1. februar / 1. september.

Til punkt (4)

Studentar har høve til å levere masteroppgåva på nytt i same fag dersom oppgåva er heilt ny eller så omarbeidd at ho kan vurderast som ny. Kandidaten må da

- presentere og gi svar på nye problemstillingar, og/eller
- trekke inn nytt empirisk materiale (kjelder/data), og/eller
- gjere ein radikalt endra analyse og tolking av empirien

I søknaden må studenten gjere greie for endringane han/ho planlegg å gjere i oppgåva. Instituttet avgjer søknadar om innlevering for andre gong.

Til § 6.11 Ny vurdering

Studentar med gyldig frávær som ønsker ei ny vurdering i det påfølgande semesteret i eit emne som ikkje har tidleg eksamen (midtsemestereksamen), må kontakte fakultetet innan oppmeldingsfristen 1. februar / 1. september.

Til § 6.12 Om praktisk gjennomføring av skriftleg skuleeksamen

Til punkt (1) f)

Faglærer/eksamensansvarleg skal vere tilgjengeleg for spørsmål som gjeld oppklaring av oppgåveteksten.

Til kapittel 7 Karaktersystem og sensur

Til 7.3.1 Allment om sensor

Til punkt (3)

Ein ekstern sensor kan ikkje ha vore tilsett ved Universitetet i Bergen dei siste 12 månadane før han/ho vert brukt som ekstern sensor.

Til § 7.3.2 Krav til tal på sensorar

Til punkt (1)

Ved sensurering av masteroppgåver skal rettleiaren ikkje vere medlem av kommisjonen.

Til punkt (4)

Eit fritak frå kravet om minst to sensorar kan verte innvilga for visse typar løpande vurdering kor eit slikt krav er særleg vanskeleg å praktisere.

Til § 7.4 Kunngjering av sensur, frist for grunngjeving og klage

Til punkt (4):

Dersom sensuren vert kunngjort før sensurfristen, vert fristen for å be om grunngjeving og å klage rekna frå sensurfristen.

Til § 7.7 Anonymitet ved sensur, grunngjeving, og klage over karakterfastsettinga

Det humanistiske fakultet legg universitets- og høgskulelova til grunn for handsaminga av klagesaker.

Det humanistiske fakultet

kunngjør:

født

har i vårsemesteret 2010 fullført graden

Master i region og regionalisering

Bergen, 3. februar 2014

DEKAN

FAKULTETSDIREKTØR

GRADEN MASTER I REGION OG REGIONALISERING

Graden er en tverrfaglig fordypning og påbygning til en bachelorgrad. Graden er et videregående faglig og metodisk studium der selvstendig arbeid med masteroppgaven har en sentral plass. Studiet skal styrke kandidatens faglige grunnlag for ulike typer yrker i privat og offentlig sektor. Graden gir grunnlag for forskerutdanning.

STUDIETS MÅLSETTING

Mastergradsstudiet skal gi studentene dypere innsikt i en tverrfaglig tilnærming til region og regionalisering. Gjennom studiet får studenten bredere kompetanse og kunnskapsbase om regionalpolitikk, landskap, natur- og kulturmiljøforvaltning. Studentene skal selvstendig kunne bruke teori, metoder og teknikker i løsningen av et vitenskapelig arbeid. Mastergraden kvalifiserer for stillinger der regionsfaglige kunnskaper, dokumentert evne til skriftlig og muntlig formidling og innsikt i regionsforskningens metoder er relevante (for eksempel offentlig og privat sektor, media, turisme og næring).

STUDIETS OMFANG OG SAMMENSETNING

Masterstudiet er toårig (120 studiepoeng). Det inneholder en kursdel og en oppgavedel, hver på 60 studiepoeng.

STUDIEPOENG

Studiepoeng er mål på studiebelastning normert til at 60 studiepoeng tilsvarer ett studieårs arbeidsinnsats.

KARAKTERSKALA

Vurderingsuttrykket ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være

1) Bestått/ikke bestått eller

2) en gradert skala med 5 trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Det benyttes her følgende nasjonale betegnelse og generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier for det enkelte karaktertrinn.

A: Fremragende (Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.)

B: Meget god (Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet).

C: God (Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene).

D: Nokså god (En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet).

E: Tilstrekkelig (Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet).

F: Ikke bestått (Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet).

This Diploma Supplement model was developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1 Information identifying the holder of the qualification

- 1.1 Family name(s):
- 1.2 Given name(s):
- 1.3 Date of birth:
- 1.4 National identification:

2 Information identifying the qualification

- 2.1 Name of qualification and (if applicable) title conferred (in original language):
Master i region og regionalisering
Study programme: Region and Regionalisation
- 2.2 Main field(s) of study for the qualification:
Region and regionalisation
- 2.3 Name and status of awarding institution (in original language):
Universitetet i Bergen
University receiving state support
- 2.4 Name and status of institution administering studies (in original language):
Universitetet i Bergen
University receiving state support
- 2.5 Language(s) of instruction/examination:
Norwegian

3 Information on the level of the qualification

- 3.1 Level of qualification:
Second Cycle/Level 7, Norwegian Qualifications Framework for Lifelong Learning
- 3.2 Official length of the programme:
2 years (120 ECTS)
- 3.3 Access requirements:
Bachelor's degree, Cand.mag.degree or equivalent.

4 Information on the contents and results gained

- 4.1 Mode of study:
Full time study.
- 4.2 Programme requirements:
The degree is based on a Bachelor's degree, a Cand.mag.-degree and consists of courses and a research thesis.
- 4.3 Programme details:
See enclosed ECTS-transcript.
- 4.4 Grading scheme and, if available, grade distribution guidance:
See ch. 8, Credit system and grading.
- 4.5 Overall classification of the qualification (in original language):
Not applicable.

5 Information on the function of the qualification

5.1 Access to further study:

The degree can give admission to doctoral degree programs, in accordance with current regulations.

5.2 Professional status:

The Master degree is a graduate level specialisation that is begun after the completion of the Bachelor degree. It is an advanced and methodical course of study in which an independent thesis is a major requirement. The degree is designed to enhance the candidate's academic foundation for teaching and for the practical application of the discipline, as well as provide a basis for further graduate studies at the PhD. level.

6 Additional information

6.1 Additional information:

Not applicable.

6.2 Further information sources:

University of Bergen (www.uib.no).

7 Certification of the supplement

7.1 Date: 11 August 2014

Date of original qualification: 17 June 2010

7.2 Signature:

Maj-Brit Iden

7.3 Capacity:

Faculty Officer

7.4 Official stamp or seal:

8 Information on the national higher education system

Higher education in Norway

All public and private higher education in Norway is subject to Act No. 15 of 1 April 2005 relating to Universities and University Colleges.

Higher education institutions comprise of universities, specialized university institutions, university colleges, and various private higher education institutions with recognised study programmes, www.nokut.no/Accredited-Institutions. Approximately 90% of the students in Norway attend state institutions.

Norway introduced bachelor's, master's and PhD degrees in 2002. Regulations covering these degrees, professional qualifications/titles awarded by the institutions and prescribed length of study, are codified in Royal Decree number 1574 of 16 December 2005 (www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?ldoc=/for/ff-20051216-1574.html).

Accreditation and evaluation

All institutions of higher education are subject to the authority of the Ministry of Education and Research. The Norwegian Agency for Quality Assurance in Education (NOKUT), an independent national agency for the accreditation and evaluation of higher education, is responsible for assessing the quality of study programmes and institutions. The agency has accreditation powers for all higher education in Norway.

Admission requirements for higher education

Minimum requirement for admission to higher education is the successful completion of Norwegian upper secondary education (13 years of schooling, extended from 12 years from 1997). Upon graduation pupils are presented with the Upper Secondary School Leaving Certificate. Alternatively, admission may be gained by means of other qualifications recognised as being equivalent to the general matriculation standard. Some fields of study have additional entrance requirements.

Degrees and qualifications

The "Høgskolekandidat" degree is obtained after two years of study (120 "studiepoeng"/ECTS). Holders of this degree may continue their studies and obtain a bachelor's degree. This degree is offered at state university colleges and a few other institutions.

The Bachelor's degree is awarded by all state universities, specialized university institutions, university colleges and a good number of other higher education institutions, both private and public. The nominal length of studies required to obtain this degree is three years of study (180 "studiepoeng"/ECTS).

The Master's degree is awarded by state universities, specialized university institutions, several university colleges and some private institutions. The degree is normally obtained after two years of study (120 "studiepoeng"/ECTS), following the completion of a bachelor's degree. An important part of this degree is the independent work/thesis, earning between 30 and 60 "studiepoeng"/ECTS credits.

In the fields of medicine, psychology, veterinary science and theology professionally oriented degrees/qualifications are awarded after completing six years of studies.

The Doctoral degree Philosophiae Doctor PhD is awarded after three years of study, following the completion of a master's degree or a six-year professionally oriented degree/qualification. Doctoral programmes are offered by all universities and specialized university institutions, by some state university colleges and also by a few private institutions.

There are a few exceptions to this degree structure, listed in the diagram below.

Credit system and grading

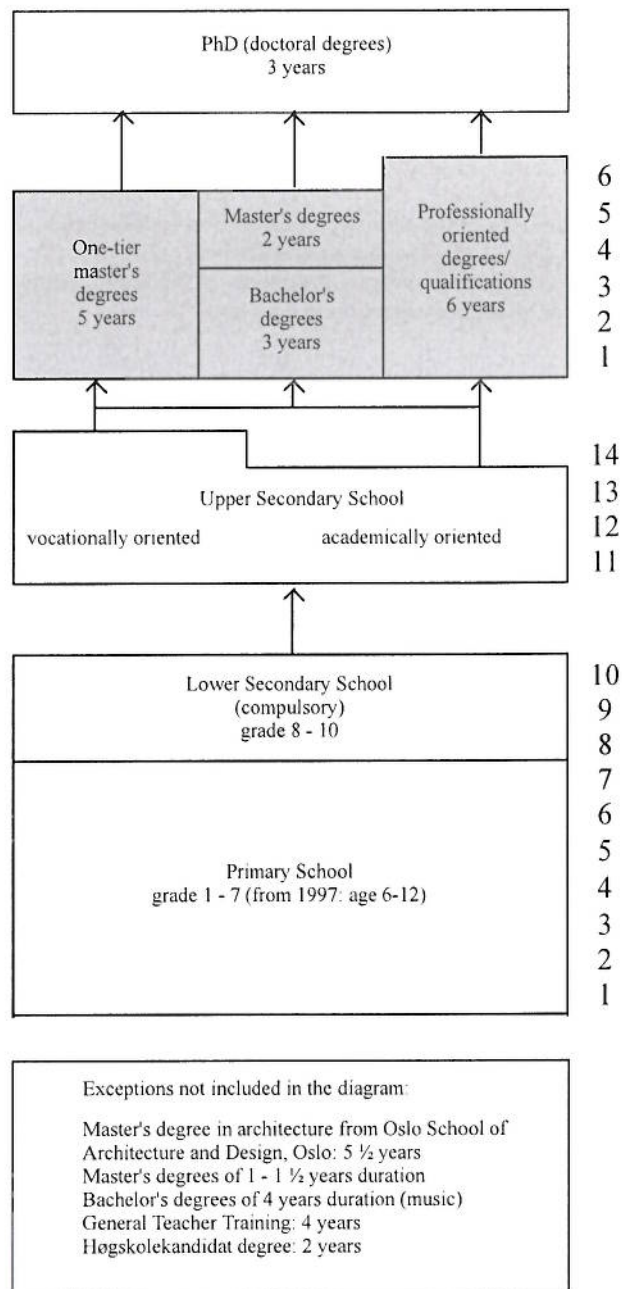
The academic year normally runs from mid-August to mid-June and lasts for 10 months. Courses are measured in "studiepoeng", considered equivalent to the European Credit Transfer System standard (ECTS credits). The full-time workload for one academic year is 1500 - 1800 hours of study / 60 "studiepoeng".

Grades for undergraduate and postgraduate examinations are awarded according to a graded scale from A (highest) to F (lowest), with E as the minimum pass grade. A pass/fail mark is given for some examinations.

- A Excellent - An excellent performance, clearly outstanding. The candidate demonstrates excellent judgement and a very high degree of independent thinking
- B Very good - A very good performance. The candidate demonstrates sound judgement and a high degree of independent thinking.
- C Good - A good performance in most areas. The candidate demonstrates a reasonable degree of judgement and independent thinking in the most important areas.
- D Satisfactory - A satisfactory performance, but with significant shortcomings. The candidate demonstrates a limited degree of judgement and independent thinking.
- E Sufficient - A performance that meets the minimum criteria, but no more. The candidate demonstrates a very limited degree of judgement and independent thinking.
- F Fail - A performance that does not meet the minimum academic criteria. The candidate demonstrates an absence of both judgement and independent thinking.

The structure of the Norwegian Educational System and Degrees

Version: September 2011

More information: <http://www.nokut.no>

MAHF-REG Masterprogram i region og regionalisering

Namn på grad

Dette masterprogrammet fører fram til graden master i region og regionalisering.

Vitnemål vert skrivne ut av Det humanistiske fakultet.

Studiet er toårig (120 sp).

Undervisningsspråk

Til vanleg norsk

Mål og innhald

Utviklinga mot sterkare regionar i Noreg og Europa har ført til eit auka behov for kompetanse i offentleg forvaltning, hos planleggarar og i næringslivet. På universiteta og høgskulane har ein i lengre tid utført forskning og undervisning med regionale perspektiv, men fram til no har denne forskinga og undervisninga vore lite tverrfagleg. Programmet er profilert mot desse felta.

Dei som tek avgjerder i næringsliv og offentleg forvaltning vil i framtida stå ovanfor store omstillingsoppgåver når det gjeld utvikling av nye kommunale og regionale einingar. Masterprogrammet skal utdanne kandidatar som er kvalifiserte for å utføre desse oppgåvene.

Masterprogrammet er eit tverrfagleg samarbeid mellom Det matematisk-naturvitskaplege fakultet, Det juridiske fakultet, Det samfunnsvitskaplege fakultet og Det humanistiske fakultet. Programmet tek sikte på å utdanne kandidatar som har innsikt i korleis regionar oppstår, kva som konstituerer dei, korleis dei fungerer og korleis dei utviklar seg. Kandidatane vil også få grunnleggande kulturhistoriske og naturhistoriske kunnskapar, og dei vil få kunnskapar om korleis naturmiljø og kulturmiljø vert forvalta og verna.

Programmet tilbyr ei tverrfagleg innføring i temaet region og regionalisering. Gjennom studiet får studentane breiare kompetanse og kunnskapsbase om regional utvikling, landskap, natur- og kulturmiljøforvaltning.

Vestlandet blir brukt som modellområde. Dette inneber ei regional ramme for forståing, men perspektivet er likevel globalt. Den europeiske landskapskonvensjonen, som Noreg ratifiserte i 2004, og verdsarvlista over natur- og kulturmiljø er eksempel på viktige dokument som stiller nye krav til heilskapstenking og eit overordna kunnskapsperspektiv og viktige samfunnsfelt. Dette er sentrale tema i regionale prosessar verda over og representerer nye politiske utfordringar, anten det handlar om næringsutvikling og turisme eller om forvaltning av samfunnet sine økologiske og historiske miljøverdiar.

Læringsutbytte

Kunnskapar:

Masterprogrammet i region og regionalisering er forskningsbasert og gir ny avansert innsikt og kunnskap om ulike faglege område, basert på analytiske metodar, kritisk tilnærming og forskingsetikk.

Studieplan og emnebeskrivelser

Kandidaten kan analysere regionar og regionaliseringsprosessar med relevante problemstillingar gjennom analytisk handsaming av aktuelt materiale. Studentane kan tenke tverrfagleg, systematisk og kritisk, og kan sette den disiplinbaserte kunnskapen frå bachelorgraden inn i ein større fagleg samanheng.

Kandidaten har avansert tverrfagleg kunnskap om region og regionaliseringsprosessar, i lys av relevante teoriar, modellar og metodar.

Kandidaten har avansert innsikt i korleis regionar oppstår, kva som konstituerer dei, korleis dei fungerer og korleis dei utviklar seg. Kandidatane har inngåande kunnskap om regionale kulturhistoriske og naturhistoriske tilhøve og dei har avansert kunnskap om korleis naturmiljø og kulturmiljø vert forvalta og verna, og kan drøfte rettslege spørsmål som kan oppstå relatert til regionsspørsmål.

Kandidaten kan analysere prosessar rundt avgjerder i regionalt næringsliv og i regional offentleg forvaltning som i framtida vil stå ovanfor store omstillingsoppgåver når det gjeld utvikling av nye kommunale og regionale einingar.

Ferdigheiter:

Kandidaten kan planlegge og gjennomføre eit sjølvstendig forskingsprosjekt innan det tverrfaglege fagområdet region og regionalisering.

Kandidaten meistrar å sjå regionar i eit teoretisk lys, og har evne til å analysere variasjonar og ulikheiter i endringsprosessar på tvers av regionar.

Kandidaten kan vurdere komplekse sakstilhøve og har styrka si kritiske tenking i høve til politiske prosessar og økonomiske interesser innan eit regionperspektiv.

Kandidaten kan sjølvstendig analysere, drøfte og definere regionar og regionsomgrepet og har avansert kjennskap til omstillingsteoriar for menneske, stader og regionar.

Kandidaten har inngåande forståing for både natur- og kulturmiljø samt historiske endringar i regionar.

Generell kompetanse:

Kandidatane kan formulere, analysere og gjennomføre sjølvstendige prosjekt. Kandidatane kan formidle resultat gjennom kronikkar og vitenskaplege artiklar. Dei har og kompetanse til analytiske og administrative oppgåver.

Etter fullført mastergrad kan kandidaten:

- bruke kunnskapen sin om forvaltningslæra og korleis denne gjer seg gjeldande i regionar i forhold til større einingar slik som stat og større område opp mot det globale.
- gjere greie for forhold innan regionar i eit geografisk, natur- og kulturhistorisk og juridisk perspektiv, noko som er viktig for handsaming av regionale spørsmål i politiske og økonomiske avgjerdsorgan og forvaltningssaker.

Opptakskrav

Mastergradsstudiet i region og regionalisering er eit tverrfakultært masterstudium som opnar for ulike bachelorspesialiseringar, men det er spesialiseringar innan fagområda arkeologi, historie, kulturvitenskap, religionsvitenskap, kunsthistorie, litteraturvitenskap og geografi som er særskilt relevante. Andre spesialiseringar med fagleg relevant bakgrunn, vil verte individuelt vurderte.

Studieplan og emnebeskrivelser

Obligatoriske emne

Det første semesteret omfattar undervisning i REG302 Natur-og kulturmiljøforvaltning, REG303 Forvaltningsrett og REG311 Prosjektskildring. Denne undervisninga er felles for alle som er tatt opp på programmet.

I andre semester vil det undervisast i emnet GEO324 Føretaksstrategiar, næringsstruktur og regional utvikling som også inngår i alle desse emna.

Studentane skal i dette semesteret også fordjupe seg vidare. Her kan dei ta spesialiserte emne som er relevante for programmet. Kursa er sett saman på grunnlag av eksisterande kurstilbod frå dei institutta som har fagleg tilknytning til dei ulike tema.

Innpassing av emne som vert tatt ved andre lærestader, må godkjennast av programstyret.

Tilrådde valemne

I samråd med rettleiar.

Omfang masteroppgåva

REG350 masteroppgåve (60 stp), haust / vår. Omfanget på oppgåva skal vere på om lag 70-110 sider.

Rekkefølge for emne i studiet

REG311 - Prosjektskildring (10stp), haust

REG302 - Natur og kulturmiljøforvaltning (10 stp), haust

REG303 - Forvaltningsrett (10 stp), haust

GEO324 - Føretaksstrategiar, næringsstruktur og regional utvikling (10 stp), vår

Emne frå eige fagområde (20 stp), vår

REG307 (5stp) kan inngå som emne frå eige fagområde.

Krav til progresjon i studiet

Gjennomføringa av studiet byggjer på føresetnader for normal studieprogresjon.

Før studenten leverer masteroppgåva, må alle emne i kursdelen vere greidde. Sjå emneplanane for nærare opplysingar.

Studivestader

Ansaret for GEO324 ligg ved SV-fakultetet, Institutt for geografi.

Det administrative ansaret for REG311 og REG302 ligg ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitskap (AHKR). Undervisninga vert delt mellom fleire fag på Det humanistiske fakultet (arkeologi, kulturvitskap, historie og nordisk) og Det matematisk-naturvitskaplege fakultet (Institutt for geovitskap, Geofysisk institutt og Institutt for biologi).

REG303 Forvaltningsrett høyrer fagleg sett inn under Det juridiske fakultet.

Delstudium i utlandet

Programmet opnar for studiar i utlandet i følgje ordningar ved det faget studenten skriv masteroppgåve i.

Studieplan og emnebeskrivelser

Undervisningsmetodar

Undervisninga inneheld forelesingar, seminar, sjølvstudium, og skriftlege og munnlege studentpresentasjonar.

Undervisning og rettleiing vert normalt utført av tilsette ved Universitetet i Bergen, men det kan også vere aktuelt å trekkje inn undervisningskrefter frå andre institusjonar.

Rettleiingskontrakt skal lagast i samråd med rettleiarar institutt og avtalen skal godkjennast av instituttet (AHKR).

Vurderingsformer

I programmet nyttast ulike vurderingsformer, sjå dei ulike emneplanane.

Karakterskala

Studieprogrammet bruker skalaen A-F ved graderte vurderingar og "greidd/ikkje greidd" ved ikkje-graderte vurderingar.

Relevans for arbeidsliv

Kandidatane kan kvalifisera seg for å gå inn i ei rekkje ulike stillingar innanfor offentleg og privat verksemd, mellom anna oppgåver innan næringsutvikling, planlegging og natur-og kulturmiljøforvaltning.

Mulige sektorar kan òg vere offentleg forvaltning på alle nivå, særleg innanfor arealplanlegging og kultur-og naturforvaltning, og dessutan mediebedrift, opplevingsindustri og turisme. Faget er også aktuelt som vidare spesialisering for journalistar og innanfor andre medieorienterte yrke.

Evaluering

Programmet blir jamleg evaluert i tråd med UiB sitt kvalitetssikringssystem.

Programansvarleg

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitskap.

Programstyret for Masterprogrammet i region og regionalisering.

Programstyret har ansvar for fagleg innhald, oppbygging av studiet og kvaliteten på studieprogrammet .

Administrativt ansvarleg

studierettleiar@ahkr.uib.no.

Graden

Dette masterprogrammet fører fram til graden master i region og regionalisering. Studiet er toårig (120 sp).

Fagleg profil

Programmet er eit tverrfagleg samarbeid mellom Det humanistiske fakultet, Det juridiske fakultet, Det matematisk-naturvitskaplege fakultet og Det samfunnsvitskaplege fakultet. Vestlandet blir brukt som modellområde. Dette inneber ei regional ramme for forståing, men perspektivet er likevel globalt.

Studieplan og emnebeskrivelser

Meir informasjon

studierettleiar@ahkr.uib.no

Søknadsprosedyre

Du søker opptak til Det humanistiske fakultet. Søknadsfristen er 15. april.

REG311 Prosjektskildring

Undervisningspråk

Norsk

Fagleg overlapp

Ingen

Undervisningssemester

Haust

Krav til studierett

Opptak til masterprogrammet i Region og regionalisering.

Mål og innhald

Innan dei humanistiske faga står mennesket i sentrum og ein studerer korleis mennesket kommuniserer, kva mennesket tek seg til og kva det omgir seg med. I dette emnet skal vi sjå nærmare på metodiske tilnærmingar innan dei humanistiske faga arkeologi, historie, kultur- og religionsvitskap men òg samfunnsvitskaplege metodar og teoretiske tilnærmingar vil inngå i emnet

Emnet legg vekt på innføring i humanistiske og samfunnsvitskaplege metodar knytt til forskingsprosjekt slik som til dømes ei masteroppgåve. Emnet vil styrke studentane sine kunnskapar om akademiske læreformer, som innan denne fagkrinsen særlig vil seie kjelde- og dokumentanalyse (historie), arkeologiske metodar (til dømes arkeologiske utgravingar og funnanalysar), tekstanalysar og feltarbeid og intervju som datainnsamling (religions- og kulturvitskap) og kvalitative og kvantitative metodar nytta innan samfunnsfaga.

Læringsutbyte/resultat

Kunnskap: Emnet skal gje studenten auka innsikt i og forståing for eiga læring og gode kunnskapar om metodiske tilnærmingar og teoretiske grep nytta innanfor dei humanistiske og samfunnsvitskaplege faga.

Ferdigheiter: Studenten skal vise evne til å reflekterer over eiga læring og kunne demonstrere ferdigheiter i å nytte metodar og teoriar i eit forskingsprosjekt.

Generell kompetanse: Studenten skal vise evne til å reflektere, argumentere og dokumentere akademisk.

Studieplan og emnebeskrivelser

Krav til forkunnskapar

Ingen

Undervisning og omfang

Forelesingar og individuell rettleiing.

Obligatoriske arbeidskrav

Det er obligatorisk frammøte til 70 % av undervisninga. Rettleiing og levering av minst eitt utkast til prosjektskisse.

Vurderingsformer

Innlevering av prosjektskisse på om lag 4000 ord.

Karakterskala

Greidd/ikkje greidd

Læremiddelomtale

Studenten legg opp eit sjølvvalt pensum på om lag 1000 sider.

Undervisningsstad

Bergen

Emneevaluering

Studentane vil med jamne mellomrom bli bedne om å evaluera emnet.

Institutt

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitskap

Kontaktinformasjon

Studierettleiar@ahkr.uib.no

REG302 Natur og kulturmiljøforvaltning

Undervisningsspråk

Til vanleg norsk

Eksamenssemester

Haust

Studienivå

Master

Krav til studierett

Opptak til masterprogrammet i region og regionalisering

Mål og innhald

Emnet er sett saman av tre temaområde: Naturlandskap, kulturhistorie/miljø og forvaltning av desse i ein nasjonal og internasjonal samanheng. Kurset hentar primært eksempel frå den vestnorske regionen, ved at eit tar for seg naturhistoria og kulturhistoria frå dette området. Fokus vert retta mot korleis samspelet mellom naturlege føresetnader, kulturelle tradisjonar og ytre impulsar har gått føre seg på Vestlandet frå den tidligaste forhistoria og fram til i dag. Kurset tar og for seg ulike natur- og kulturmiljø og korleis desse vert forvalta og verna i dagens samfunn.

Emnet dekker følgjande tre hovudområde:

Naturlandskap på Vestlandet: Berggrunnsgeologi, kvartærgeologi og landformer, vær og klima, vatn og hav, vegetasjon og vegetasjonsregionar, dyreliv i hav og på land.

Forhistorie og historie på Vestlandet: Tidlige fangst- og jordbrukssamfunn, utvikling av landbruk, fangst og sjøbruk, busetnadshistorie, arkitektur og byutvikling, kulturlandskapet som kunnskapsbase, Vestlandet som kulturel region.

Forvaltning og vern: Næringsutvikling, byutvikling og arealforvaltning, friluftsliv og rekreasjonsverdiar, landskapsvern og forvaltning, kulturminnevern og kulturmiljøforvaltning, natur- og kulturlandskapsvern i eit internasjonalt perspektiv.

Læringsutbyte/resultat

Ein student som har tatt emnet Natur- og kulturmiljøforvaltning skal:

- ha kunnskapar om naturforhold og prosessar i naturen, kulturutvikling, historie, kulturmiljø og kulturminne på Vestlandet.

- ha innsikt i korleis natur- og kulturmiljø vert forvalta og verna i eit nasjonalt og eit internasjonalt perspektiv.

- ha kjennskap til, og danne seg, holdningar til den allmenne verdien av kulturarv og naturmiljø, og dei skal ha ferdigheiter i å analysere relasjonen mellom utviklingsinteresser og verneinteresser.

Undervisning og omfang

Undervisninga er basert på førelesingar. Institutt for biologi, Institutt for geovitskap og Geofysisk institutt held førelesingane på det første temaområdet (Naturlandskap på Vestlandet).

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap, samt Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium, held forelesingane på dei to siste områda (Forhistorie og historie på Vestlandet, samt Forvaltning og vern).

Obligatoriske arbeidskrav

Ingen

Vurderingsformer

Eksamen består av ein firedagars heimeeksamen der studentane leverer ei oppgåve på om lag 3000 ord.

Karakterskala

A-F der F er stryk

Studieplan og emnebeskrivelser

Undervisningsstad

Universitetet i Bergen

Emneevaluering

Studentane vil med jamne mellomrom bli bedne om å evaluera emnet.

Institutt

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitskap

Kontaktinformasjon

Studierettleiar@ahkr.uib.no

REG303 Forvaltningsrett

Undervisningsspråk

Norsk

Fagleg overlapp

JUS111

Undervisningssemester

Haust

Studienivå

Master

Krav til studierett

Opptak til masterprogrammet Region og regionalisering

Mål og innhald

Forvaltningsrett er rettsreglane for organisering, avgjerdskompetanse, ansvarsforhold og sakshandsaming i den offentlege forvaltning, og spørsmålet om ugyldige forvaltningsvedtak. Dette omfattar også borgarane sine rettar og plikter overfor forvaltninga. Med offentleg forvaltning meiner ein statlege og kommunale organ som tar avgjerder på vegner av det offentlege om rettar eller plikter for borgaren, eller om organa si eiga verksemd. Det kan vere kollegiale organ som kommunestyre, eller administrative organ som rådmannen, fylkesmann eller departement. Stortinget og domstolane er ikkje del av forvaltninga.

Temaet for kurset er hovudsakeleg dei generelle reglane som gjeld for heile eller store delar av den offentlege forvaltninga - det som og vert kalla allmenn forvaltningsrett. Kurset vil også omhandle utvalde emne frå den spesielle forvaltningsretten, som har særleg relevans for studiet i region- og regionalisering. Det gjeld sentrale element i plan- og bygningsretten, ressurs- og miljøforvaltningsretten, og kommunalretten.

Studieplan og emnebeskrivelser

- Forvaltninga si oppbygging og ansvars- og avgjerdsmynde
- Kravet om rettssikkerheit i forvaltninga
- Verkeområdet for forvaltningslova, oppbygging av lova, sentrale grunnomgrep, og dei viktigaste reglane om sakshandsaming, under dette inhabilitet, varsel, utgreiingsplikt, dokumentinnsyn, grunngjeving, og klage og omgjerung utan klage.
- Prinsippa for den materielle avgjerdskompetansen og krav om heimel som vert stilt til forvaltninga si framferd overfor borgaren, under dette om tilgang til vilkårsstilling og inngåing av forvaltningsavtalar.
- Prinsippa for gyldigheitsvurdering av forvaltningsvedtak.
- Sentrale prinsipp for, og reglar om, den kommunale arealplanlegging og eigar sin råderett.
- Sentrale prinsipp for, og reglar om, den offentlege forvaltning av naturressursar og ivaretaking av miljøomsyn.

Læringsutbyte/resultat

Målet med kurset er å øve opp studentane si evne til å identifisere rettslege problem som kan oppstå relatert til regionspørsmål, og å analysere, drøfte og ta standpunkt til slike problem på grunnlag av allment godtatt juridisk metode. Dette føreset kjennskap til den juridiske metode, og grundig kjennskap til dei sentrale prinsippa for sakshandsaming, som er nedfelt i forvaltningslova, og prinsippa for utøving av offentleg mynde, under dette legalitetsprinsippet og heimelskrav.

Undervisning og omfang

Kurset er basert på førelesingar, oppgåveløysing, litteratur- og kjeldestudier. Pensum er kjernelitteratur om den allmenne forvaltningsretten, og litteratur om dei utvalte spesialområda.

Obligatoriske arbeidskrav

Omtrent midt i kurset vert det gjeve ei obligatorisk oppgåve. Studentane har avgrensa tid til å utarbeide eit svar. Oppgåvesvaret vert vurdert som greidd/ikkje greidd. For å få gå opp til den avsluttande eksamen vert det kravd at den obligatoriske prøva er godkjend.

Vurderingsformer

Skuleeksamen. Prøva vil gå over 6 timar. Det er tillete å bruke oppgjevne hjelpemiddel. Studentane skal løyse ei teoretisk oppgåve. Kurskarakteren vert fastsett på grunnlag av den avsluttande eksamen. Juridisk fakultet har ansvaret for kurset.

Eksamen blir berre avvikla i det semesteret undervisning blir gitt.

Karakterskala

A-F der F er stryk

Undervisningsstad

Bergen

Emneevaluering

Studentane vil med jamne mellomrom bli bedne om å evaluera emnet.

Institutt

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitskap

Kontaktinformasjon

Studierettleiar@ahkr.uib.no

GEO324 Firm Strategies, Governance and Regional Development

Language of Instruction

English

Subject Overlap

GEO321 (5 ECTS)

GEO331 (5 ECTS)

Course offered (semester)

Spring

Exam offered (semester)

Spring

Course Unit Level

Master

Access to the Course Unit

Open for students at Master's level who meets the prerequisites. This Course can for example be part of the compulsory course criteria for a Master in Geography or a Master in Region and Regionalization.

GEO324 is a special topic course and may be included as one of the special topic courses in the coursework requirement for Master's Programme in Geography or as part of the courses for the Master's Programme in Region and Regionalization.

Aim and Content

The thematic framework for this course is the concepts, structures, conditions and changes that affect society and economic activities. The geographical focus is on local communities and regions, but also on how individuals, firms, institutions and places are affected and linked a complex global setting. The lectures will combine theoretical and empirical examples with academic literature based on research from Norway as well as other countries to address a variety of questions in our globalised economy, reflecting some of the ongoing research at the department.

Learning Outcomes

Having completed the course the student should be able to:

Studieplan og emnebeskrivelser

discuss advanced theoretical and empirical frameworks on development in industry and society.

reflect on these theoretical frameworks in local, regional, national and global contexts.

present and discuss research questions in relation to business, planning, governance and sustainability.

Pre-requirements

GEO221 or GEO282, and GEO292 or GEO291, or equivalent.

Recommended previous knowledge

Bachelor in Geography

Teaching Methods

1-2 lectures per week

Totalt: 9-10 lectures

1 seminar a 6 hours

Compulsory Requirements

Two presentations based on group work. Mandatory work requirements are only valid for the semester in which they are fulfilled and accepted.

Assessment methods

Written exam, 5 hours.

Grading Scale

Grading A-F

Course Unit Evaluation

GEO324 will be evaluated every third year

Contact Information

Department of Geography

Studieveileder@geog.uib.no

Vedlegg 6

Eksamensoppgaver REG302, REG303 og GEO324:

REG302:

EKSAMEN VÅR 2014 (midtsemestereksamen)

REG302 – Natur og kulturmiljøforvaltning

Heimeeksamen (gjennom Kark)

Utlevering mandag 3/3 kl.10.00, innleveringsfrist fredag 7/3 kl.13

Skriv **ei** av oppgåvene. Oppgåva skal vera på rundt 3000 ord/Skriv **en** av oppgåvene. Oppgåven skal være på rundt 3000 ord.

Nynorsk:

1)

«Vestlandet har ein særmerkt regional identitet». Gjer greie for og drøft påstanden med utgangspunkt i pensumlitteraturen.

2)

b) Natur og kulturmiljø har spela saman og forma det vestnorske landskapet. Drøft korleis dette samspelet har kome og kjem til uttrykk. Ta utgangspunkt i tre eller fire døme frå pensumlitteraturen.

Bokmål:

1)

«Vestlandet har en særmerket regional identitet». Gjør rede for og drøft påstanden med utgangspunkt i pensumlitteraturen.

2)

b) Natur og kulturmiljø har spilt sammen og formet det vestnorske landskapet. Drøft hvordan dette samspillet har kommet og kommer til uttrykk. Ta utgangspunkt i tre eller fire eksempler fra pensumlitteraturen.

EKSAMEN HAUST 2013

REG302 – Natur og kulturmiljøforvaltning

Heimeeksamen (gjennom Kark)

Utlevering: onsdag 23. oktober kl.10.00

Innleveringsfrist: måndag 28. oktober kl.13.00

Skriv **ei** av oppgåvene. Oppgåva skal vera på rundt 3000 ord/Skriv **en** av oppgåvene. Oppgaven skal være på rundt 3000 ord.

Enten (1):

Nynorsk:

Naturmiljøet set grenser for den menneskelege aktiviteten i ein region. Gjer greie for naturgjevne forhold som har vore særleg formande for Vestlandet. Drøft så forholdet mellom naturmiljø og kulturmiljø, og trekk fram døme som særleg karakteriserer denne regionen.

Bokmål:

Naturmiljøet setter grenser for den menneskelige aktiviteten i en region. Gjør rede for naturgitte forhold som har vært særlig formende for Vestlandet. Drøft så forholdet mellom naturmiljø og kulturmiljø, og trekk fram eksempler som særlig karakteriserer denne regionen.

Eller (2):

Nynorsk:

«Regionen er ein føresetnad for norsk nasjonsbygging.» Ta utgangspunkt i pensumlitteraturen og drøft påstanden.

Bokmål:

«Regionen er en forutsetning for norsk nasjonsbygging.» Ta utgangspunkt i pensumlitteraturen og drøft påstanden.

EKSAMEN HAUST 2012

REG302 – Natur og kulturmiljøforvaltning
Heimeeksamen (gjennom Kark)

Utlevering: mandag 22. Oktober 2012 kl. 10.00

Innleveringsfrist: fredag 26. Oktober kl. 13.00

Skriv **en** av oppgavene. Oppgaven skal være på rundt 3000 ord. / skriv **ei** av oppgåvene. Oppgåva skal vere på om lag 3000 ord.

Enten (1):

Bokmål:

”...regionar skapas och ändrast - men inte hur som helst”

peter aronsson 1995

Gi eksempler på hvordan regioner skapes og endres og drøft påstanden.

Nynorsk:

”...regionar skapas och ändrast - men inte hur som helst”

peter aronsson 1995

Gje døme på korleis regionar kan skapast og endrast og drøft påstanden.

Eller (2):

Bokmål:

Gjør rede for hovedtrekk ved naturmiljø og kulturhistorie på vestlandet - trekk frem og drøft ved eksempler fra regionen

Nynorsk:

Gjer greie for hovudtrekk ved naturmiljø og kulturhistorie på vestlandet. Trekk fram og drøft med døme frå regionen.

REG303:

UNIVERSITETET I BERGEN

Det humanistiske fakultet

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap

10. mars 2014 kl.09:00-15:00

REG303 – Forvaltningsrett

BOKMÅL

Man skal svare på begge oppgavene, og de blir lagt like stor vekt på ved evalueringen.

1. Gjør rede for formålet med habilitetsregelen i forvaltningslovens § 6, og drøft vilkårene for inhabilitet etter § 6, første ledd pkt. a).
2. Gjør rede for formålet med kommunal arealplanlegging (kommuneplan og reguleringsplan) etter plan- og bygningsloven.

NYNORSK

Ein skal svare på begge oppgåvene, og dei vert lagt like stor vekt på ved evalueringa.

1. Gjer greie for føremålet med habilitetsregelen i forvaltingslova § 6, og drøft vilkåra for inhabilitet etter § 6, første ledd pkt. a).
2. Gjer greie for føremålet med kommunal arealplanlegging (kommuneplan og reguleringsplan) etter plan- og bygningslova.

UNIVERSITETET I BERGEN

Det humanistiske fakultet

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap

Eksamen høstsemesteret 2013

Mandag 16. desember kl.09:00-15:00

REG303 – Forvaltningsrett

BOKMÅL

Oppgave a)

Gjør greie for klageinstansen sin kompetanse ved prøvingen etter forvaltningsloven § 34, andre ledd. Gi også eksempel på vurderingstema etter plan- og bygningsloven som er underlagt fritt skjønn (forvaltningsskjønn).

Oppgave b)

Gjør greie for de sentrale reglene etter plan- og bygningsloven som skal sikre saksopplysningen ved kommune- og reguleringsplan, under dette hvilke formål kravene til opplysning av saken er satt til å fremme.

Både oppgave a) og b) skal besvares, og oppgavene teller om lag like mye i evalueringen.

NYNORSK

Oppgave a)

Gjør greie for klageinstansen sin kompetanse ved prøvinga etter forvaltningslova § 34, andre ledd. Gje også døme på vurderingstema etter plan- og bygningslova som er underlagt fritt skjønn (forvaltningsskjønn).

Oppgave b)

Gjer greie for dei sentrale reglane etter plan- og bygningslova som skal sikre saksopplysninga ved kommune- og reguleringsplan, under dette kva føremål krava til opplysning av saka er sett til å fremje.

Ein skal svare på både oppgave a) og b) og oppgåvene tel om lag like mykje i evalueringa.

UNIVERSITETET I BERGEN

Det humanistiske fakultet

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap

Eksamen høstsemesteret 2012

Mandag 17. desember kl.09:00-15:00

REG303 – Forvaltningsrett

BOKMÅL:

Hvilke regler gjelder for saksopplysning ved forvaltningsvedtak, jfr. forvaltningsloven § 17, og hvilke regler gjelder for saksopplysning ved reguleringsplaner etter plan- og bygningslovens § 12-8 til § 12-11.

NYNORSK:

Kva reglar gjeld for saksopplysning ved forvaltningsvedtak, jfr. forvaltningslova § 17, og kva reglar gjeld for saksopplysning ved reguleringsplanar etter plan- og bygningslova § 12-8 til § 12-11.

GEO324:

**GEO 324
BOKMÅL**

VÅR 2014

UNIVERSITETET I BERGEN

**EKSAMEN UNDER SAMFUNNSVITENSKAPELIG GRAD I GEOGRAFI
Tirsdag 22. april 2014 klokken 09:00 – 14:00**

Velg en av de tre oppgavene nedenfor. Referer til litteratur fra både obligatorisk og valgfritt pensum, og bruk empiriske eksempler.

1. Forklar 'omvendt' globalisering, og diskuter noen relevante eksempler på denne trenden.
2. Fokuser på idéene til to tenkere presentert i Andrew Jones sin *Globalisation: Key Thinkers*. Beskriv tilnærmingene deres og sammenlign dem.
3. Diskuter foretaksstrategier og makt i forhold mellom multinasjonale selskaper, lokalsamfunn og interessenter.

**GEO 324
ENGLISH**

SPRING 2014

UNIVERSITY OF BERGEN

COURSE EXAM UNDER SOCIAL SCIENCE PROGRAMME IN GEOGRAPHY

Tuesday March 22nd Time 09:00 – 14:00

Choose one of the three tasks below. Refer to literature from both the required and selected reading lists, and use empirical examples.

1. Explain 'reversed' globalization, and discuss some relevant examples of this trend.
2. Focus on the ideas of two thinkers presented in Andrew Jones' *Globalisation: Key Thinkers*. Describe their approaches and compare them.
3. Discuss corporate strategies and power in relations between multinational companies, local communities and stakeholders.

UNIVERSITETET I BERGEN

EKSAMEN UNDER SAMFUNNSVITENSKAPELIG GRAD

22. 04. 2013 09.00-14.00

Velg en av de tre oppgavene nedenfor. Referer til litteratur fra både obligatorisk og valgfritt pensum, og bruk empiriske eksempler.

Oppgavetekst:

1. Drøft teorier om kulturelle dimensjoner av globalisering, og hvordan kulturelle dimensjoner av globalisering former urbane og/eller rurale praksiser.
2. Drøft teorier om forholdet mellom ressursutvinning og regional utvikling, og bruk eksempler fra spesifikke regioner.
3. Drøft hvordan det økende fokuset på bærekraftighet former forhold og strategier for foretak.

GEO 324
ENGLISH

SPRING 2013

UNIVERSITY OF BERGEN
COURSE EXAM UNDER SOCIAL SCIENCE PROGRAMME

April 22nd 2013 09:00-14:00

Choose **one** of the three tasks below. Refer to literature from both the required and selected reading lists, and use empirical examples.

---

1. Discuss theories on cultural dimensions of globalization, and how cultural dimensions of globalization shape urban and/or rural practices.
  2. Discuss theories on the relationship between resource extraction and regional development, and use examples from specific regions.
  3. Discuss how the focus on sustainability forms the conditions and strategies of enterprises.
-

GEO 324: Føretaksstrategiar, næringsstruktur og regional utvikling

VÅR 2012

BOKMÅL

UNIVERSITETET I BERGEN

EKSAMEN UNDER SAMFUNNSVITENSKAPELIG GRAD I GEOGRAFI

MANDAG 14. MAI KLOKKEN 09.00 – 14.00

RETTLEDNING:

**PASS PÅ AT DU REFERERER TIL LITTERATUR FRA OBLIGATORISK
OG/ELLER VALGFRIIT PENSUM OG ANVENDER TEORIER OG EMPIRI
KNYTTET TIL ULIKE GEOGRAFISKE EKSEMPLER**

Velg en av tre oppgaver.

Oppgavetekst:

Velg en av disse tre oppgavene:

- 1) Regional utvikling. Drøft begreper og teorier som omfatter ulike perspektiver, prosesser og effekter for lokalsamfunn og regioner.
- 2) Drøft lokaliseringsstrategier, strukturer og samspillseffekter knyttet til næringsklynger.
- 3) Drøft politiske og regionale implikasjoner av mobilitet knyttet til fritidsboliger.

GEO 324: Firms strategies, industrial structures and regional development

SPRING 2012

ENGLISH

**UNIVERSITY OF BERGEN
COURSE EXAM UNDER SOCIAL SCIENCE PROGRAMME IN GEOGRAPHY**

MONDAY MAY 14th 2012 TIME 09.00 – 14:00

GUIDELINES

MAKE SURE THAT YOU REFER TO LITERATURE FROM THE CURRICULUM AND/OR OPTIONAL READING AND REFER TO THEORY AND EMPIRY LINKED TO DIFFERENT GEOGRAPHICAL EXAMPLES.

Choose one of the three following questions:

- 1) Regional development. Discuss concepts and theories that cover different perspectives, processes and effects for local settlements and regions.
- 2) Discuss location strategies, structures and interplay effects related to industrial clusters.
- 3) Discuss the political and regional implications of second home mobility.

Vedlegg 7

Oversikt over de ti siste masteroppgavene som er vurdert:

Tittel på masteroppgave	Semester for innlevering
Voss, en plass for sterke opplevelser- En studie av ekstremспорт, bygdeutvikling og entreprenørskap	Vår 2014
En moderne regionalisering? - UNESCO biosfæreområder i et regionalt perspektiv	Vår 2014
REGIONAL IDENTITET, GRAFFITI OG STREETART	Vår 2014
REGION OG IDENTITET. ET BLIKK PÅ GÅRDSTURISMEN I RYFYLKE	Vår 2014
Sted, tilhørighet og lokal identitet: utfordringer, perspektiver og framtiden, eksemplifisert med tilflyttingsprosjekt for lokale øysamfunn i Sunnhordland.	Høst 2013
«Den Regionale Allmenningen» Basert på en casestudie av Hardangerregionen.	Vår 2013
Politiske prosesser og regional utvikling. Et studie av politiske prosesser i forbindelse med flyttingen og etableringen av to statsinstitusjoner.	Høst 2012
En diskursanalytisk studie av regional utvikling i Norge og Sogn og Fjordane.	Vår 2012
Fra arenaskaper til døråpner? Norske regions- og næringslivskontor i Brussel.	Vår 2012
Regionale rekrutteringsstrategier. Ei casestudie av Bergensregionen.	Vår 2012

Vedlegg 8

NAVN	Gunnstein Akselberg
AKADEMISK TITTEL	Dr. art.
STILLING	Professor
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Cand. philol. Dr. art.
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	<p>Forskning innom lingvistiske emne</p> <p>Leiar av nasjonale og internasjonale forskingsprosjekt</p> <p>Redaktør av faglege tidsskrift</p> <p>Fagrådsleiar i Språkrådet</p> <p>Leiar av styringsgruppa for Region og regionalisering frå oppstart</p> <p>Deltaking på seminara som Region og regionalisering har arrangert</p> <p>Deltaking på fagdagrar i Region og regionalisering sin regi</p> <p>Har hatt fleire møte med fylkesmannen i Hordaland, Hordaland fylkeskommune, Bergen kommune osv om Region og regionalisering</p> <p>Har arbeidd med eit fellesprosjekt mellom Region og regionalisering/UiB, Fylkesmannen i Hordaland og Hordalandfylkeskommune om studentoppgåver/prosjekt på bachelor- og masternivå</p> <p>Skriving av lærebøker</p> <p>Fagleg leiar av radioprogram på NRK</p> <p>Deltok på konferansen Local Heritage - Global Context i Odda i august 2012. Han skal publisere en artikkel basert på konferansebidraget i boken "Når industristeder blir kulturarv" på Spartacus, Nordic Academic press</p>
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet)	<p>Undervisning på Háskóli Íslands (Islands universitet), Reykjavík, dei siste fem ára</p> <p>Kåseri om relevante lingvistiske emne (senioruniversitet, lokale historielag, osv.)</p>

dersom relevant)	
------------------	--

Publikasjoner med relevans for satsingsområdet *Region og regionalisering*

Akselberg, Gunnstein.

Anbeheittelse – Fleire dansk-tyske importord i nynorsk?. I: *7. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog. Aarhus Universitet 8.–9. oktober 1998.*. Aarhus Universitetsforlag 1999 ISBN 87-981570-8-6. s. 25-35

Akselberg, Gunnstein.

Bergen - an international meeting place and a linguistic melting pot. *Nordica Bergensia* 2002 ;Volum 26. s. 39-51

Akselberg, Gunnstein.

Den nordiske namnerenessansen - renessansenamn versus andre tradisjonsnamn. Om tilhøvet mellom eit onomastisk normidealnivå og eit namnebruksnivå. *Skriftserien. Høgskolen i Agder* 2005 (116) s. 99-122

Akselberg, Gunnstein.

Det kristne onomastikonet - utvikling, samansetjing og struktur. Om kristningsprosessen i mellomalderen og stadnamn på Voss. I: *Kristendommens indflydelse på nordisk navngivning. Rapport fra NORNRAs 28. symposium i Skálholt 25-28 maj 2000.* Uppsala: NORNA förlaget 2002 ISBN 91-7276-073-7. s. 67-101

Akselberg, Gunnstein.

Det norske språksamfunnet sett i det kultursosiologiske perspektivet til Pierre Bourdieu - med særleg utgangspunkt i *Language and Symbolic Power* (Cambridge 1992) kap. 1, 2, 10 og 11 (s. 37-102 og s. 220-251). *Nordica Bergensia* 1997 (13) s. 105-123

Akselberg, Gunnstein.

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

Frå Glurvenut til Jerusalem. I: Ove Eide (red.) Dale: Jakob Sande-selskapet. *Jacob Sande* 2002 s. 100-134

Akselberg, Gunnstein.

Gardsnamntydingar - standardtolkingar og modelltolkingar hjå Oluf Rygh. Ei metodisk drøfting av gardsnamntolkingane til Oluf Rygh. I: *Oluf Rygh. Artikler om en foregangsmann i humanistisk forskning*. Uppsala: NORNA-förlaget 2000 ISBN 91-7276-068-0. s. 65-85

Akselberg, Gunnstein.

Gransking av regionaltalemål i Noreg - Bakgrunn og særtrekk. *Nordica Bergensia* 2002 ;Volum 28. s. 3-33

Akselberg, Gunnstein.

Kap. 8. Talevariasjon i Noreg. I: *I: Mæhlum, B. m.fl.: Språkmøte. Innføring i sosiolingvistikk*. Cappelen Damm Akademisk 2003 s. 145-166

Akselberg, Gunnstein.

Kategorisering som prinsipp i namnegranskinga. Ei teoretisk-metodisk drøfting med utgangspunkt i onomastikonmodellen: Avgränsning av namnkategorier. I: *Rapport från NORNAS:s tjugonionde symposium på Svida 20-22 april 2001*: 2002 s. 37-78

Akselberg, Gunnstein.

Kvifor kjem ikkje engelsk språk til å overta i Noreg? Nokre merknader til myten om norsk språkdød og engelsk språkovertaking i Noreg. *Nordica Bergensia* 2002 ;Volum 26. s. 109-123

Akselberg, Gunnstein.

Names Composed in -stadir in Shetland and Western Norway. Continuity or Discontinuity?. I: *Cultural Contacts in the North Atlantic Region: The Evidence of Names*. Shetland: NORNA, The Shetland Times Ltd. 2005 ISBN 0-9551838-0-4. s. 5-24

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

Akselberg, Gunnstein.

Offisielle veg- og gatenamn på Voss som fleksible og regide designatorar. Framlegg til ein semantisk onomastisk analyse.. I: *Namnes dynamik. Utvecklingstendenser och drivkrafter inom nordiskt namnsckick. Handlingar frå den trettoden nordiske namnforskarkongressen i Tällberg 15-18 augusti 2003.* : Den Nordiske Navneforskerkongres (13:2003). Tällberg 2005 ISBN 91-7276-079-6. s. 27-52

Akselberg, Gunnstein.

Onomastikk og teori. Teoridebatten i norsk og nordisk onomastikk i 1990-åra – sett i ljøs av tidlegare onomastiske arbeid. *Namn og Nemne : Tidsskrift for norsk namnegransking* 2000 (17) s. 27-44

Akselberg, Gunnstein.

Onomastisk teorigenerering. Grunnlag og utvikling. I: *Namn gjennom 2000 år - namn i år 2000. Rapport frå den 9. nasjonale konferansen i namnegransking. Oslo 11-12.05.2000.* Oslo: Seksjon for namnegransking, Universitetet i Oslo 2000 s. 31-43

Akselberg, Gunnstein.

Regional dialects in Norway - fact or fiction?. I: *Language Variation in Europe. Papers from ICLaVE 2.* Uppsala: Uppsala Universitet 2004 ISBN 9163152142. s. 77-84

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Skrivemåten av utanlandske namn i atlas og lærebøker for grunnskulen. I: *Utanlandske namn i Norden . Rapport frå NORNA:s tjuesjette symposium i Oslo 28.-30. mai 1997. NORNA-rapporter 68.* Uppsala: NORNA-förlaget 2000 ISBN 91-7276-066-4. s. 31-58

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Symposiet Namn och kulturella kontakter i Östersjöområdet. Ei oppsummering. *Namn och kulturella kontakter i Östersjöområdet. Handlingar från NORNA:s 30:e symposium i Visby 14-16 september 2001* 2003 (78) s. 227-238

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Talespråkleg regionalisering i Noreg - Keisarens nye klede?. *Nordica Bergensia* 2002 ;Volum 28. s. 35-59

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Talevariasjon, register og medvit. I: *Språkmøte. Innføring i sosiolingvistikk.*. Cappelen Damm Akademisk 2003 ISBN 82-02-19820-8. s. 124-143

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Teori og empiri i norsk onomastikk.. 1997: *Den ellefte nordiske navneforskerkongressen. Sundvoll en 19.-23. juni 1994.* 1997 s. 75-88

UiB

Akselberg, Gunnstein.

The structure of the onomasticon and name classification. I: *Proceedings of the 21st International Congress of Onomastic Sciences : Uppsala 19-24 August 2002.* Uppsala: Språk- och folkminneinstitutet 2005 ISBN 91-7229-026-9. s. 67-78

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Tolkingsmetodane til Oluf Rygh som mønster for norsk og nordisk gardsnamntolking. Eit faghistorisk og vitskapsteoretisk perspektiv. *Nordica Bergensia* 2000 (22) s. 201-221

UiB

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

Akselberg, Gunnstein.

Torp-namn i Østfold fylke. Ei tilnærming med vekt på geografisk distribusjon, jordtype og landskapstype. *Nordiske torpnavne. Rapport fra Nornas 31 symposium i Jaruplund 25.-28.4.2002* 2003 ;Volum 76. s. 11-46

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Utviklinga av vossamålet ved tusenårsskiftet. Ei gransking av språkbruk hjå ungdomar på Voss 2001-2002 sett i eit talespråkleg regionaliseringsperspektiv. I: *Nordisk dialektologi*. Nova Science Publishers, Inc. 2003 ISBN 82-7099-381-6. s. 197-226

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Breen, Brea, Breo. Om dialektgrenser og nametydingar. I: *Folgefonna og fjordbygdene*. : Nord 4 og Universitetet i Bergen 2008 ISBN 978-82-7326-070-3. s. 44-47

Akselberg, Gunnstein.

Ei litterær namnereise langs Diktarvegen. I: *Jakob Sande 2010. Sande på diktarveg*. Dale i Sunnfjord: Jakob Sande-selskapet 2010 ISBN 978-82-8240-031-2. s. 145-173

Akselberg, Gunnstein.

Er det fruktbart å applisera termen standardspråk på norske talemålstilhøve?. *Norsk lingvistisk tidsskrift* 2009 ;Volum 27.(1) s. 67-78

Akselberg, Gunnstein.

Forskningsområdet urban names - avgrensing og utfordringar. I: *Namn i stadsmiljö. Handlingar från NORNA:s 42 symposium i Helsingfors den 10-12 november 2011*. Uppsala: NORNA-förlaget 2013 ISBN 978-952-5446-82-1. s. 51-69

Akselberg, Gunnstein.

Kor lenge var stadir-namna produktive? Gardsnamnkategori, kategorikronologi og namneendring illustrert med namneskiftet Hvitheimd > Dúkstadir. *Norna-rapporter* 2006 ;Volum 81. s. 19-38

Akselberg, Gunnstein.

"Kor pent bergensk snakkar du?" Ei gransking av sjølrapporterte språkdata til avisa Bergens Tidende si heimeside, bt.no. *Målbryting* 2008 ;Volum 9. s. 149-166

Akselberg, Gunnstein.

Kritikk av Jaacob Baden sine Forelæsninger over det danske Sprog, eller resonneret dansk Grammatik i Kjøbenhavnske lærde Efterretninger for Aar 1793 - stt i eit dansk-norsk perspektiv. I: *Gode ord er bedre end guld : festskrift til Henrik Jørgensen i anledning af 60-års dagen*. Aarhus Universitetsforlag 2013 ISBN 978-87-91134-01-2. s. 13-30

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Nokre fellestrekk ved vestnordiske stadnamn. Korleis vestnordiske stadnamn representerer felles språklege, kulturelle og topografiske tilhøve. I: *Vestnordisk språkkontakt gjennom 1200 år*. Fróðskapur - Faroe University Press 2011 ISBN 978-99918-65-36-2. s. 159-179

Akselberg, Gunnstein.

Norsk ordtilfang i dansk. Om norvagismar i nydansk fram til 1950 sett i eit nabospråkperspektiv med vekt på forståing og frekvens. Sproglig og kulturel mangfoldighed i Norden. Milepæle i nordisk fremtidsforskning på sprog- og kulturområdet; 2011-10-27 - 2011-10-28

Akselberg, Gunnstein.

Ord og uttrykk frå Hordaland. Det Norske Samlaget 2008 (ISBN 978-82-521-7245-4) 257 s.

Akselberg, Gunnstein.

Silvio Brendler: Nomematik. Identitätstheoretische Grundlagen der Namenforschung (inbesondere der Namengeschichte, Namenlexikographie, Namengeographie, Namenstatistik und Namentheorie). 448 s. Hamburg: Baar-Verlag 2008. ISBN 978-3-935536-54-7.. *Namn och bygd* 2009 ;Volum 97. s. 175-178

Akselberg, Gunnstein.

Skarre-r-en og Sørfjorden i Hardanger. Frå talespråkleg framandelement til dialektalt særtrekk. I: *Hardanger. Årbok for Hardanger Historielag*. grimo: Hardanger Historielag 2009 s. 165-192

Akselberg, Gunnstein.

Socioonomastics – a critical approach. *Namn og Nemne : Tidsskrift for norsk namnegransking* 2012 ;Volum 29. s. 107-118

Akselberg, Gunnstein.

Sunnhordlandsdiktalar. Ein Sunnholdlandsk litterær identitet?. I: *Folgefonna og fjordbygdene*. : Nord 4 og Universitetet i Bergen 2008 ISBN 978-82-7326-070-3. s. 452-457

Akselberg, Gunnstein.

Særtrekk ved gardsnamn i ein norsk kystkommune. Døme frå Fjell kommune vest for Bergen. I: *Nøvn í strandamentanini. Navne i kystkulturen. Forelæsnings fra det 41. NORNA-symposium i Tórshavn 2.-4. juni 2011*. Norna 2013 ISBN 978-91-7276-088-2. s. 17-34

UiB

Akselberg, Gunnstein.

Talemålet i ei ulvetid. Vil dialektane døy eller overleva? foredrag på fellesmøte i Bergen den 6. november 2008. I: *Årbok 2008*. Novus Forlag 2009 ISBN 978-82-7099-554-7. s. 293-319

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

Akselberg, Gunnstein.

Talespråket – tvangstrøye eller kvardagstrøye? Litt om talespråkleg entropi. *RISS : magasin for studentar og tilsette ved Institutt for nordistikk og litteraturvitskap, Universitetet i Trondheim* 2011 ;Volum 2. s. 34-39

Akselberg, Gunnstein.

Vossamålet - korleis står det til i dag?. *Gamalt frå Voss* 2013 ;Volum 45. s. 9-38

NAVN	Randi Barndon
AKADEMISK TITTEL¹	Dr. art
STILLING	Førsteamanuensis, AHKR
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Dr. art. 2001, <i>Masters of Metallurgy - Masters of metaphors. Iron Working among the Fipa and the Pangwa of SW-Tanzania</i> . UiB Jeg har en tverrfakultær og utvidet <i>Cand. philol.</i> grad fra 1992 med storfag i sosialantropologi dvs. fellespensum for hovedfag i sosialantropologi og en utvidet <i>Cand. mag.</i> grad med mellomfag i både arkeologi og sosialantropologi, samt grunnfag i Administrasjon og Organisasjonsvitenskap og jeg har derfor både en humanistisk og en samfunnsvitenskapelig <i>Cand. mag.</i> grad
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Forskningsfeltene dekker spesielt: arkeologi og teknologi, etnografi og etnoarkeologi omkring jernproduksjon, forhistorisk og førindustriell jernproduksjon, jernalder, håndverk og teknologi, teoretisk arkeologi, materiell kultur, samtidsarkeologi og kulturminnevern. <i>Forskningsprosjekt: Heretageization – from Industrial Ruins to Cultural heritage – Understanding the process of present day heritage- making.</i> Dette forskningsprosjektet er et samarbeid mellom forskere innen arkeologi, kulturvitenskap og historie ved AHKR og Universitetsmuseet ved UiB og med en rekke internasjonale samarbeidspartnere med kompetanse innen samtidsarkeologi, kulturvitenskap og historie. Prosjektet er koblet til AHKRS forskningsgruppe Sted-Region-Identitet og prosjektets tema benyttes i undervisning og veiledning av studenter på mastergradsstudiet i region og regionalisering. Vi søker i år forskningsmidler gjennom Norges Forskningsråd og FRIHUMSAM- programmet men prosjektet driftes også gjennom driftsmidler fra AHKR, UiB. Professor Torunn Selberg, AHKR er leder for prosjektet. Arrangerte sammen med Torunn Selberg, Asbjørn Engevik og Hans-Jakob Ågotnes en internasjonal konferanse " Local Heritage - Clobal context" i Odda i Hardanger med midler fra forskerforbundets SAMKUL program. Barndon hadde bidrag til denne konferansen sammen med de øvrige arrangørene. Konferanse bidragene skal publiseres i boken "Når industristeder blir kulturarv" på Spartacus, Nordic Academic Press og Barndon er sammen med de øvrige arrangørene redaktør. Barndon bidrar også med artikkel i boken

¹ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

<p>Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - programkoordinator for mastergradsstudiet i region og regionalisering -leder for programstyret for mastergradsstudiet i region og regionalisering, medlem i UUI ved AHKR, medlem i fagmøtene til arkeologi ved AHKR - styringsgruppen i region og regionalisering - deltatt med tilbakemeldinger om studiesaker og forskningssøknader til styringsgruppen i region og regionalisering -medarrangør for seminarrekkene til satsingen region og regionalisering, UiB -arrangør for de årlige seminarene til mastergradstudiet i region og regionalisering i møte med regional forvaltning og regionalt næringsliv - arrangert og deltatt på flere konferanser knyttet til kunnskapsfeltet region og regionalisering - Medredaktør i boken «Når industrisamfunn blir verdensarv», Spartacus – Nordic Academic Press -deltatt i ulike forum sammen med UiB og Høgskolen i Bergen og Hordalands fylkeskommune om tema for oppgaver for UiB' studenter, samarbeidet med Hordalands fylkeskommune om forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til landbruk. <p>Undervisning, veiledning og komitearbeid:</p> <p>Leder for en doktorgradskomite i historie med tema region og regionalisering, ved AHKR, UiB, leder for en doktorgradskomite i middelalderarkeologi ved Senter for middelalderstudier SFF, UiB og opponent i doktorgradskomite i arkeologi ved NTNU.</p> <p>Veileder for tiden 2 PhD kandidater i arkeologi ved AHKR, UiB, begge kandidatene har steds- og regionsperspektiv knyttet til sine prosjekt</p> <p>Medveileder, PhD – phd i arkeologi ved Universitetsmuseet, UiB</p> <p>Medveileder, PhD – Ole Tveiten, arkeologi, AHKR, UiB (disputas i 2012)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veileder på mastergradsstudiet i region og regionalisering - Veileder på bachelor- og mastergradsstudiet i arkeologi - Emneansvarlig og foreleser på mastergradstudiet i region og regionalisering (REG302, REG311) -Emneansvarlig og foreleser på arkeologi, alle nivå
---	---

Randi Barndon

Vitenskaplige arbeid de siste 5 år

Bøker

Barndon, R., Engevik, A., og Øye, I. (red). 2010. *The Archaeology of Regional Technologies. Case Studies from the Palaeolithic to the Age of Vikings*. Edwin Mellen Press, 2010, ISBN 978-0-7734-3686

Ågotnes, H-J., Barndon R., Engevik, A., Selberg, T. (red.) *Når industristed blir verdensarv*, Spartacus – Nordic Academic Press, in prep.

Artikler

Barndon, R. 2010. Regional approaches to technology clusters and local variation in a long term perspective: Sunnmøre in western Norway. I: Barndon, R., Engevik, A. og Øye, I. (red.): *The Archaeology of Regional Technologies. Case Studies from the Palaeolithic to the Age of Vikings*. Edwin Mellen Press, ISBN 978-0-7734-3686-2. s. 243-262

Øye, I., Barndon, R., Engevik, A. 2010. Technology and regions in a long time perspective - an introduction I: Barndon, R. Engevik, A., og Øye, I. (red.) *The Archaeology of Regional Technologies. Case Studies from the Palaeolithic to the Age of Vikings*. Edwin Mellen Press, ISBN 978-0-7734-3686-2. s. 1-13

Barndon, R. 2011, Bjørnar Olsen: In Defense of Things. Archaeology and the Ontology of Objects. *Norwegian Archaeological Review* 2011; Vol.44.(2) s. 210-215

UiB

Barndon, R. 2012. Technology and Morality - Rituals in Iron Working among the Fipa and Pangwa Peoples in Southwestern Tanzania, Vol. 21:37-48. *Archaeological Papers of the American Anthropological Association*, Volum 21.(1) s. 37-48

Barndon, R. 2013. Kulturarvifisering - et tverrfaglig forskningsprosjekt om kulturarv i indre Hardanger. *Riss: Et arkeologisk tidsskrift*, Volum 2.(2) s. 24-36

UiB

Konferanser / Foredrag

Barndon, R., Engevik, A. 2014. *Samtidsarkeologi i Odda og Tyssedal, Hardanger*. Forskergruppen Sted Region Identitet, AHKR, UiB. 2014-03-31 - 2014-03-31

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

Barndon, R., Engevik, A. 2013. *Globalt - helt lokalt. Kulturarvifisering i Indre Hardanger*. AHKR; 2013-01-24 - 2013-01-24

UiB

Barndon, R. 2012. *Global kulturarv - lokale kontekster. Kulturarvifiseringsprosesser i Indre Hardanger, Norge*. Forskergruppe Helse- og Miljøstudier, Karlstad Universitet; 2012-10-02 - 2012-10-03

Barndon, R. 2012. *Grønn dialog: Landskapsarker - Verdiforvaltning, Verdiskaping og Verdikonflikt*. Grønt dialogmøte om FoU i Landbruket i Hordaland og Sogn og Fjordane. Foredrag; 2012-10-25 - 2012-10-26

Engevik, A., Barndon, R., Selberg, T., Ågotnes, H-J. 2012.

Global heritage - local contexts. Kulturarvsprosesser og verdiforvaltning. Global heritage - local context. SAMKUL Conference in Odda, Hardanger 2012-08-29 - 2012-08-31

Barndon, R. 2011. *Region og regionalisering og forskningssamarbeid*. Instituttets torsdagslunch AHKR, UiB. 2011-12-08 - 2011-12-08

Bergsvik, K., og Barndon, R. 2010. *Introduction to the seminar "Contemporary Archaeology"*. Seminar on contemporary archaeology at AHKR, UiB, 2010-12-13

NAVN	Nils Georg Brekke
AKADEMISK TITTEL²	Mag. art.
STILLING	Professor emeritus, Universitetet i Bergen
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Magistergrad i kunsthistorie (1968). UiB Forskningsstipendiat Norges Forskningsråd (1979 – 1981).
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Program og faglig plattform for den nye forskingsportalen GRIND ved Universitetet i Bergen – landskap, natur- og kulturhistorie, miljø (2009 - 2013). Program for «UNESCO chair in Sustainable Heritage and Environmental Management» ved Universitetet i Bergen (2012 - 2014).
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	Undervisning ved programmet for Region og regionalisering, UiB. Professor i arkitektur- og bygningshistorie ved Bergen Arkitekthøgskole. Foredrag ved senioruniversiteter. Utvikling av digitalt læreprogram for den videregående skolen: «Kunnskap om landskap».

² Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelser og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

Nils Georg Brekke

Publikasjoner:

Kulturhistorisk vegbok. Hordaland (1993). Redaktør / medforfatter.

Hus på vestkysten gjennom 4000 år (1997). Redaktør / medforfatter.

Norsk Arkitekturhistorie (2003). Medforfatter

Naturhistorisk vegbok. Hordaland (2004). Medredaktør.

Folgefonna nasjonalpark «Folgefonna og fjordbygdene» (2008). Redaktør / medforfatter.

NAVN	Helge Drange
AKADEMISK TITTEL ³	Prof
STILLING	Forsker og underviser, Geofysisk institutt, UiB
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	<p>1990 Cand. scient. i plasmadynamikk, Matematisk institutt, UiB</p> <p>1994 Dr. scient. i biogeokjemisk oseanografi, Nasensenteret for miljø- og fjernmåling (NERSC), og UiB</p> <p>1994-95 PostDoc i biogeokjemisk oseanografi ved NERSC og Meteorologiska institusjonen, Stockholms Universitetet</p>
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Global og regional klimamodellering – og analyse av klimaobservasjoner – av den nære fortids, dagens og mulig framtidig klima. Leder for den nasjonale utviklingen av den norske jordsystemmodellen NorESM.
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	<p>2003-14 Leder for klimamodelleringen ved Bjerknessenteret for klimaforskning, Bergen</p> <p>2003-08 Direktør ved Nansen-Zhu International Research Centre, Beijing, Kina</p>
For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/kunnskap om nettpedagogikk	

³ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelser og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

NAVN	Anne Lise Fimreite
AKADEMISK TITTEL⁴	Professor
STILLING	Professor, Universitet i Bergen (for tiden prorektor)
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Dr.polit. UiB 1996
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	<p>International peer-reviewed journals (2007-2014):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reform of the employment and welfare administrations – the challenges of coordinating diverse public organizations» (with Tom Christensen and Per Læg Reid) in <i>International Review of Administrative Sciences</i> vol 73 (3) 2007. 2. «Performance indicators in Norwegian Municipalities. Strategic Tools or Super Standards?» (with Jacob Aars) in <i>Nordiske Organisasjonsstudier</i>, no 1, 2008. 3. «Reorganizing the Welfare State Administration. Partnership, networks and accountability» (with Per Læg Reid) in <i>Public Management Review</i> vol 11 (3) 2009. 4. “How to Carry Out Joint-Up Government Reforms: Lessons from the 2001-2006 Norwegian Welfare Reform” (with Jostein Askim, Tom Christensen and Per Læg Reid) in <i>International Journal of Public Administration</i>, no 32: 1006-1025 (2009). 5. “How to Assess Administrative Reform? Investigating the Adoption and Preliminary Impacts of the Norwegian Welfare Administration Reform” (with Jostein Askim, Tom Christensen and Per Læg Reid) in <i>Public Administration</i> Volum 88.(1), 232-246 (2010) 6. “One-stop shops for social welfare: The adaptation of an organizational form in three countries”. (with Jostein Askim, Alice Moseley and Lene Holm Pedersen. <i>Public Administration</i> 2011;Volum 89.(4) ,1451-1468 7. “Reform strategies matter: explaining the perplexing results of regional government reforms in Norway and Denmark” (with Jens Blom-Hansen, Peter M. Christiansen, and Per Selle) <i>Local</i>

⁴ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelser og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

	<p><i>Government Studies</i> 2012 ;Volum 38.(1) ,71-90</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. "Crisis management: the perceptions of citizens and civil servants in Norway" (with Tom Christensen and Per Lægreid) <i>Administration & Society</i> 2011 ;Volum 43.(5) , 561-594 9. Attitudes towards anti-terror measures: the role of trust, political orientation and civil liberties support (with Lise Rykkja, Peter Lango and Per Lægreid) <i>Critical Studies on Terrorism</i> 2011;Volum 4.(2) , 219-237 10. "Reform strategies matter: explaining the perplexing results of regional government reforms in Norway and Denmark" (with Jens Blom-Hansen, Peter M. Christiansen, and Per Selle) <i>Local Government Studies</i> 2012 ;Volum 38.(1),71-90 11. "Joined-up government for welfare administration reform in Norway" .(with Tom Christensen and Per Lægreid) <i>Public Organization Review</i> 2013 12. "Understanding Organizational Reforms in the Modern State: Specialization and Integration in Norway and France" (with Philippe Bezes, Patrick Le Lidec and Per Lægreid) <i>Governance</i> 2013; Volume 26 (1),147-175 13. "After Oslo and Utøya: A shift in the balance between security and liberty in Norway?(with Per Lægreid, P. Lango and L.H. Rykkja). <i>Studies in Conflict and Terrorism</i> 2013. <p>Norwegian peer-reviewed journals (2007-2014):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Partnerskapet mellom stat og kommune: Velferdspolitikkenes territoriale dimensjon revisited?" (med Kåre Hagen). <i>Tidsskrift for velferdsforskning</i> 2009, Volum 12.(3) s. 155-167) 2. Introduksjon: NAV – forvaltningsreform for velferd (with Jacob Aars) in <i>Nordiske organisasjonsstudier</i> 2011 ;Volum 13.(3) s. 3-8. 3. «22. juli kommisjonen. Organisering, styring og ansvar».. <i>Nordiske Organisasjonsstudier</i>, 14 (4), 49-58.
--	---

	<p>4. "Er offentlig partnerskap mulig?" (med Per Selle). <i>Tidsskrift for Velferdsforskning</i>, nr 2, 2013 65-79.</p> <p>Books/chapters in books:</p> <p>.</p> <p>5. «Samordning – flernivåstyringens store utfordring» (with Per Læg Reid) in Ingrid Helgøy and Jacob Aars (eds): <i>Flernivåstyring og demokrati</i>, Bergen:Fagbokforlaget 2008.</p> <p>6. «Norwegian Regions – New Wine and Old Bottles? » (with Per Selle) in Paul G. Roness and Harald Sætren (eds): <i>Change and Continuity in Public Sector Organizations – Essays in Honour of Per Læg Reid</i>, Bergen:Fagbokforlaget 2009.</p> <p>7. "Norway" (with Tommy Tranvik) in: E. Page and M. Goldsmith (eds):<i>Changing Government Relations in Europe. From localism to intergovernmentalism</i>. Routledge 2010 ISBN 0-415-54846-2. s. 163-178</p> <p>8. <i>Organisering, samfunnssikkerhet og krisehåndtering</i> (with Lise Rykkja, Peter Lango og Per Læg Reid) Universitetsforlaget 2011 (ISBN 978-82-15-01816-4) 312 s.</p>
<p>Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)</p>	<p>Anne Lise Fimreite er utdannet statsviter og er professor i administrasjon og organisasjonsvitenskap. Fimreite har vært visestyrer ved institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap, medlem av fakultetsstyret ved SV-fakultetet og var fram til 31.7.2013 fakultetets prodekan for forskning. I sin forskning har Fimreite konsentrert seg om offentlig forvaltning og offentlig politikk, da i særdeleshet</p>

	<p>forholdet mellom forvaltningsnivåene. Statlig styring og kommunenes handlingsrom, kommunenes økonomiske situasjon og offentlig reformvirksomhet, har særlig opptatt henne. Hun har publisert en rekke artikler og flere bøker på disse feltene. De siste årene har hun også arbeidet med problemstillinger knyttet til samfunnssikkerhet, og var i 2011 medforfatter til boken <i>Organisering, samfunnssikkerhet og krisehåndtering</i>.</p> <p>Fimreite har vært medlem i tre programstyrer i Norges forskningsråd fra 2000 til 2012, hun ledet fram til 1.8 2013 den forskningsrådsfinansiert evalueringen av NAV-reformen og deltok våren 2013 i Politianalyseutvalg oppnevnt av Justisdepartementet. Utvalgets mandat var å analysere alle sider ved norsk politi etter kritikken fra Gjørsvikkomisjonen i 2012. Anne Lise Fimreite var leder for programkomiteen for UiBs Christiekonferanse i 2011, 2012 og 2013. Tidligere har hun vært leder for den lokale programkomiteen for EGOS-konferansen som samlet 1300 organisasjonsforskere i Bergen (2006) og hadde samme rolle da det første World Social Science Forum ble arrangert i byen som et samarbeid mellom bl.a. UiB og Unesco i 2009.</p>
<p>For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/kunnskap om nettpedagogikk</p>	

NAVN	Tove Ingebjørg Fjell
AKADEMISK TITTEL⁵	Dr. art.
STILLING	Professor, AHKR
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Dr. art. 1997
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	<p>- 2013: <i>Den usynlige volden. Om menn som utsettes for partnervold fra kvinner</i>. Trondheim/Oslo, Akademika.</p> <p>- 2013. <i>Vitenskap og varme hender. Den medisinske markedsplassen i Norge fra 1800 til i dag</i>. Oslo, Scandinavian Academic Press. Samforfattet med Bente Alver og Teemu Ryymin.</p> <p>- 2012. ””Women are Free to Rampage as Much as They Like.” About Men who Suffer Intimate Partner Violence at the Hands of Female Partners”. <i>Ethnologia Scandinavica</i>, vol 42.</p> <p>- 2010. ” Offentliggjort, men inte offentlig? Några tankar om bruket av Internetkällor. <i>Nätverket</i>, nr. 17, s. 77-82.</p> <p>- 2010. “Doing gender equality. Cleaners employed in Norwegian middle-class homes.” S. 97-114 i Lise Widding Isaksen (ed.): <i>Global Care Work. Gender and Migration in Nordic Societies</i>. Lund, Nordic Academic Press.</p> <p>- 2010. “Frivilligt barnlös i Norge – ett generationsperspektiv”. S. 215-255 i Kristina Engwall och Helen Peterson (red.): <i>Frivillig barnlöshet. Barnfrihet i en nordisk kontext</i>. Institutet för framtidsstudier. Stockholm, Dialogos förlag.</p> <p>- 2010. ”Bildene av frivillig barnlöshet i media”. Skrevet sammen med Helen Peterson. S. 105-161 i Kristina Engwall och Helen Peterson (red.): <i>Frivillig barnlöshet. Barnfrihet i en nordisk kontext</i>. Institutet för framtidsstudier. Stockholm, Dialogos förlag.</p> <p>- 2009. “Skrevne emosjoner. En analyse av spørrelistesvar om barnfrihet”. <i>Tidsskrift for kulturforskning</i>, vol.8, nr. 4, s. 52-62.</p> <p>- 2009. “Different Voices on Childfreedom (Voluntary Childfreeness) in the Media and on the Internet.” <i>Ethnologia Scandinavica</i>, vol. 39, pp. 5-17.</p>

⁵ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

<p>Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene</p> <p>(inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Undervisningskoordinator AHKR; nestleder i styret for Senter for kvinne- og kjønnsforskning; vara i styret for Vil Vite-senteret; møtende vara i fakultetsstyret ved HF. - Norsk redaktør i <i>Ethnologia Scandinavica</i>, 2013 – - Redaktør i <i>Tidsskrift for kulturforskning</i>, 1/2007- 4/2012. - Medveileder (50 %), PhD - Ingrid Birce Müftüoğlu: Hverdagens politikk i 1970-tallets kvinnebevegelse. Disputas 30. august 2013. Medveileder (50 %), PhD - Karine Aasgaard Jansen: Otherness and Disease in Réunion. The Politicisation of the 2005 to 2007 Chikungunya Epidemic. Disputas 24. september 2013. - Veileder på bachelor- og masterstudiet i kulturvitenskap. - Veileder, MA – Cathrine Grasdahl, Region og regionalisering. Eksamen juni 2014.

NAVN	Knut Grove
AKADEMISK TITTEL ⁶	Cand.polit. Forskar II og Førsteamanuensis.
STILLING	Forskar II Uni Research Rokkansenteret/Førsteamanuensis AHKR (vikar).
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Hovudfag i historie, 1992 Pedagogisk seminar, 1993 Opprykk til forskar III 1996. Førstekompetanse og opprykk til Forskar II 2001.
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	2011-14: Regionhistorie for Hardanger (Hardanger historielag/Fagbokforlaget) 2011-14 Lektorene som profesjon (bokprosjekt Profesjonenes historie i regi av Rune Slagstad, Høgskolen i Oslo og Akershus og Pax forlag) 2010-2013: Mangfold, fragmentering, enhet: Historieskriving etter 1970. (NFR-prosjekt, som bokprosjekt Pax forlag) 2010: Ferdigstilling av arbeidet med bygdebok for Eidfjord kommune. (Oppdragsgjevar: Eidfjord kommune)
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	2014 Fagansvarleg Program for Region og regionalisering, AHKR, UiB 2012-14 Emneansvarleg og forelesingar ved Program for Region og regionalisering, AHKR, UiB. Emneansvar REG302 2012 og 2013, REG 311 2013, masterseminar REG 350 h2013 og v2014 Ved VKA vår 2014 utvikling, igangsetjing og drifting av spesialkurs i restaurering, finansiert av Byggnæringens Landsforbund, avd Hordaland og Fylkeskonservatoren i Hordaland. 2011-14 Fagansvarleg Vestnorsk Kulturakademi (VKA) på Voss, Byggeskikk og bygningsvern, arrangert i samarbeid med AHKR og UiB.

⁶ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelser og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

KNUT GROVE, pr 05.08.2014

RELEVANTE PUBLIKASJONAR - REGION OG REGIONALISERING

1. Bøker:

Angell, Svein Ivar; Martin Byrkjeland og Herdis Kolle: *Regionhistorie for Hardanger*. Band II 1750 -1900 og band III 1900-. Fagbokforlaget (under utgjeving, kjem november 2014)

Grove, Knut: *Frå fjord til fjell. Bygdebok for Eidfjord 1891-2010*. Fagbokforlaget. Bergen 2010.

Grove, Hjørdis og Knut Grove: *Verkstedklubben på Laksevåg. Arbeiderne og Verkstedet gjennom 100 år*. Referansegruppen for Verkstedklubben Laksessvågs historie/Verkstedklubben Bergen Yards BMV. Bergen 2007.

Grove, Hjørdis J. og Knut Grove: *Ung og frilyndt i 100 år. Bordalen ungdomslag 1895-1995*. Voss 1996.

Grove, Knut og Jan Heiret: *I stål og olje. Historia om jern- og metallarbeidarane på Stord*. Stord 1996.

2. Artiklar og bokkapittel:

Grove, Knut: «Hardanger rundt 1914». I: Helleland, Botolv (red.): *Hardingar i hundre. Jubileumsbok for Hardinglaget i Oslo 1914–2014*. Hardinglaget i Oslo 2014.

Angell, Svein Ivar, Knut Grove og Per Selle: "Folkerørslene og frivillige organisasjonar". I Helle, Knut m.fl. (red.): *Vestlandets historie*. Bind 2. Vigmostad & Bjørke. 2006.

Grove, Knut. "Arbeid og næringsvegar i Raundalen ca. 1660-1910". I: *Gamalt frå Voss 2005* Voss Bygdeboknemnd, Voss Sogelag og Voss Folkemuseum.

Grove, Knut: "Mellom bedehus og ungdomshus. Lekmannsrørsla og ungdomslagsrørsla på Voss", ". I: *Gamalt frå Voss 2005*. Voss Bygdeboknemnd, Voss Sogelag og Voss Folkemuseum, Voss.

Grove, Knut: "Vestlandsfanden og vestlendingen. Frå mørkemann til regional separatist". I: *Historie* 1/04.

Grove, Knut: ""...mange særdeles kundskapsrige mænd". Eit utsyn over folkedanninga i vossabygdene." I: *Syn og Segn* 1/00.

Grove, Knut og Heiret, Jan: "Ein utkant i sentrum: industribygging og arbeidarar på Stord og i Aker 1945-1990" i *Arbeiderhistorie 1998. Årbok for Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek*. Oslo 1998

Grove, Hjørdis J. og Knut Grovet: ""Alt da nye kjem liksom ein straum veltande inn på ein..." Opplysning, danning og frilyndt ungdom i ei omveltingstid." I: *Historie. Populærhistorisk magasin*. Nr 2, 1997.

3. Rapportar og notat

Grove, Knut: "Det kulturelle Hardanger. Hardingen, regionen og fellesskapa." Rokkansenteret. Notat 16-2008. 24 s.

Grove, Knut: "One Landscape – Differing Eyes. The Interface of the Past for the Future in the Norwegian Fjord Landscape." Rokkan Centre. Working Paper 15 – 2008. 28 s.

Byrkjeland, Martin og Knut Grove: *Perspektiv på bygdeutvikling*. Rokkansenteret, notat 14. 2005.

4. Bokmeldingar.

Grove, Knut: «Nordnorsk diaspora. Foreningsliv mellom by, region og nasjon. Bokmelding: Aas, Steinar: *Å eg minnest. Regionbyggere i hovedstaden. Nordlændingenes Forening 1862-2012*. Orkana Akademisk.2012.» *Heimen* 3/2013.

Knut Grove: "Region og identitet i dei nordiske landskapa. Jones, Michael and Kenneth R. Olwig (etd.): *Nordic Landscapes. Region and the belonging on the Northern Edge of Europe* (2008)." I: *Heimen* 2/2009

Knut Grove: "Møbelarbeidarar mellom Møre og Youngstorget. Eldar Høidal: Periferien som ble sentrum. Norsk Treindustriarbeiderforbund 100 år." I: *HIFO-nytt* 5-6/2005.

Knut Grove: "Rapport frå møtet med det moderne. Th. S. Haukenæs: *Natur, Folkeliv og Folketro paa Voss og Vossestranden...*" I: *Heimen*, 2/2003.

Knut Grove: "Bokmelding: Gjerdåker, Johannes: *Levande landskap. Vossebygdene – Granvin – Nærøyfjorden*." I: *Historie*. 4/1999.

NAVN	Håvard Haarstad
AKADEMISK TITTEL⁷	Phd
STILLING	Forsker II (fra september 2014)
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	PhD, samfunnsgeografi, 2009: University of Bergen Mastergrad, samfunnsgeografi, 2005: University of Bergen Bachelor's degree, geografi, 2002: Western Kentucky University
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Forsker, <i>Energiomstilling ovenfra eller nedenfra? Stukturer, styring og strategier i Norge og Europa (2014-2018)</i>, finansiert av Akademiaavtalen. Postdoktor, <i>Negotiating New Political Spaces: claims for redistribution and recognition in Chile and Bolivia (2010-2013)</i>, finansiert av Norges Forskningsråd Doktorgradsstipendiat, <i>The Spatial Embeddedness of FDI (2006-2009)</i>, finansiert av Norges forskningsråd Alle prosjekter basert på UiB.
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	Undervisning, emneansvar (alle ved Institutt for geografi, UiB) GEO 206: Qualitative analysis (vår 2014) GEO 221: Globalization and the development of place (vår 2013) GEO 292: Regionalgeografisk feltkurs (vår 2013) GEO 324: Firm strategies, governance and regional development (vår 2013, vår 2014) GEO 308: Vitenskapsteori for geografer (høst 2014)
For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/kunnskap om nettpedagogikk	

⁷ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

Publikasjonsliste, Håvard Haarstad

Bøker og spesialutgaver

Haarstad, H., Amen, M. and St.Clair, A. (Editors). 2013. Social movement governance, the Poor and the New Politics of the Americas. New York and London: Routledge. (Reprint of *Globalizations* special issue.)

Haarstad, H. (Editor). 2012. New Political Spaces in Latin American Natural Resource Governance. New York: Palgrave Macmillan.

Haarstad, H., Amen, M. and St.Clair, A. (Guest editors). 2012. Social movement governance, the Poor and the New Politics of the Americas. Special issue of *Globalizations*, 8, No. 6.

Haarstad, H and St. Clair, A. and. (Guest editors) 2011. Social Policy and Global Poverty: Beyond the residual paradigm? Special issue in *Global Social Policy*, 11, No. 3.

Internasjonale fagfelleverderte tidsskriftsartikler

Haarstad, H. 2014. Cross-scalar dynamics of the resource curse: Constraints on local participation in the Bolivian gas sector. *Journal of Development Studies*, 50, No. 7, pp. 977-990.

Haarstad, H. 2014. Climate change, environmental governance and the scale problem. *Geography Compass*, 8, No. 2, pp. 87-97.

Oseland, S., Haarstad, H., and Fløysand, A. 2012. Labor agency and the importance of the national scale: Emergent aquaculture unionism in Chile. *Political Geography*, 31, No. 2, pp. 94-103.

Haarstad, H. 2012. The architecture of investment climate surveillance. *Journal of Critical Globalisation Studies*, No. 5, pp. 79-103.

Graham, M. and Haarstad, H. 2011. Transparency and Development:

Ethical Consumption through Web 2.0 and the Internet of Things. *Information Technologies and International Development*, 7, No. 1, pp. 1-18.

Fløysand, A., Haarstad, H. and Barton, J. 2010. Global-economic imperatives, crisis generation and local spaces of engagement in the Chilean aquaculture industry. *Norwegian Journal of Geography*, 64, No. 4, pp. 199-210.

Haarstad, H. 2010. Maneuvering the spaces of globalization: the rearticulation of the Bolivian labor movement. *Norwegian Journal of Geography*, 64, No. 1, pp. 9-20.

Haarstad, H. and Andersson, V. 2009. Backlash Reconsidered: Neoliberalism and Popular Mobilization in Bolivia. *Latin American Politics and Society*, 51, No. 4, pp. 1-28.

Drangslund, K.A. and Haarstad, H. 2009. Urban planning and the delimitation of diversity: Roma as "in place" and "out of place" in Jungbusch, Mannheim. *International Planning Studies*, 14, No. 2, pp. 125-140.

Haarstad, H. 2009. Globalization and the New Spaces for Social Movement Politics: The Marginalization of Labor Unions in Bolivian Gas Nationalization. *Globalizations*, 6, No. 2, pp. 169-185.

Haarstad, H. 2009. FDI policy and political spaces for labour: the disarticulation of the Bolivian *petroleros*. *Geoforum*, 40, No. 2, pp. 239-248.

Holgersen, S. and Haarstad, H. 2009. Class, Community and Communicative Planning: Urban Redevelopment at King's Cross, London. *Antipode*, 41, No. 2, pp. 348-370.

Haarstad, H. and Fløysand, A. 2007. Globalization and the power of rescaled narratives: A case of opposition to mining in Tambogrande, Peru. *Political Geography*, 26, No. 3, pp. 289-308.

Haarstad, H. 2007. Collective Political Subjectivity and the problem of scale. *Contemporary Politics*, 13, No. 1, pp. 57-74.

Bokkapitler

Graham, M. and Haarstad, H. 2014. Transparency and Development:

Ethical Consumption through Web 2.0 and the Internet of Things. In: Reilly, K. and Smith, M. *Open Development: Networked Innovations in International Development*. MIT Press, Cambridge MA, pp. 79-112.

Bourgouin, F. and Haarstad, H. 2013. From 'good governance' to the contextual politics of extractive regime change. In: Nem Singh, J. and Bourgouin, F. (eds) *Resource Governance and Developmental States in the Global South: Critical International Political Economy Perspectives*. New York: Palgrave Macmillan, 87-106.

Haarstad, H. 2012. Extracting Justice? Critical themes and challenges in Latin American Natural Resource Governance. In: Haarstad, H. (ed.) *New Political Spaces in Latin American Natural Resource Governance*. Palgrave Macmillan, pp. 1-16.

Haarstad, H. and Campero, C. 2012. Extraction, regional integration, and the enduring problem of local political spaces. In: Haarstad, H. (ed.) *New Political Spaces in Latin American Natural Resource Governance*. Palgrave Macmillan, pp. 83-106.

Graham, M. and Haarstad, H. 2012. Global Production Patterns. In: Stoltman, J (ed.) *21st Century Geography: A Reference Handbook*. Sage, London, pp. 411-421.

Fløysand, A and Haarstad, H. 2008. Foreign direct investments in development strategies: Norwegian FDI and the tendency for agglomeration. In: Tamásy, C and Taylor, M. *Globalising Worlds and New Economic Configurations*. Ashgate, London, pp. 47-56.

Rapporter og tidsskriftsartikler

Haarstad, H., Amen, M. and St.Clair, A. 2012. Introduction: Social movement governance, the Poor and the New Politics of the Americas. *Globalizations*, 8, No. 6, pp. 741-752.

Haarstad, H., Amen, M. and St.Clair, A. 2012. Conclusion. *Globalizations*, 8, No. 6, 887-894.

Haarstad, H and St.Clair, A. 2011. Social policy and global poverty: Beyond the residual paradigm? [Introduction to special issue] *Global Social Policy*, 11, No. 3, pp. 214-219.

Haarstad, H. 2011. Latin American middle classes and political mobilization for universal welfare. *Global Social Policy*, Forum contribution, 11, No. 3, pp. 229-232.

Haarstad, H. and Campero, C. 2011. La participación en el sector de hidrocarburos en Bolivia: El "doble discurso" y las limitaciones sobre la gobernanza participativa. URBECO-report 3/11. Bergen: Center for Urban Ecology.

Haarstad, H. and Campero, C. 2011. Participation in the Bolivian hydrocarbons sector: The "double discourse" and limitations on participatory governance. URBECO-report 4/11. Bergen: Center for Urban Ecology.

Haarstad, H. 2011. Book review – Rethinking foreign investment for sustainable development: Lessons from Latin America. Gallagher, K. and Chudnovsky, D. (eds). London: Anthem Press, 2009. *Progress in Development Studies*, 11, No. 2, pp. 166-168.

Haarstad, H. 2009. Globalización, narrativas y redes: conflictos sobre la actividad minera en Tambogrande, Piura. *Espacio y Desarrollo*, No. 20, pp. 87-108.

Agafonow, A. and Haarstad, H. 2009. El socialismo del siglo XXI. Una alternativa factible? *Revista de Economía Institucional* 11, No. 20, pp. 287-307.

Andersson, V. and Haarstad, H. 2009. Citizenship and State-building

in Contemporary Bolivia: Politization of Cultural Identity. *GDS Research Series, Working Paper no. 2*. Global Development Studies, Aalborg University.

Haarstad, H. 2008. The New Left in South America. *Forum for development studies*, 2, pp. 371-376. (Book review of Kozloff, Nikolas, *Revolution! South America and the Rise of the New Left*, 2008)

Haarstad, H. 2008. Book review – J.K. Gibson-Graham, *The End of Capitalism (As We Knew It) and A Post-Capitalist Politics*, 2006. *Norwegian Journal of Geography*, 62, No. 1, pp. 47.

Haarstad, H. 2007. Kulturelitisme og venstresidens selvransakelse. *Replikk: tidsskrift for human- og samfunnsvitenskap*, No. 24, pp. 12-17.

Haarstad, H og Lundberg, A. 2006. Fitjarøyane – erfaringer etter 15 år med lokal forvaltning. *Geografi i Bergen*, nr. 275.

Fløysand, A., Haarstad, H., Jakobsen, S-E, Tønnesen, A. 2005. Foreign Direct Investment, Regional Change and Poverty: Identifying Norwegian controlled FDI in developing countries. Report 4/05. *Institute for Research in Economics and Business Administration*, Bergen, Norway.

Lindkvist, K.B., Wang, Z., Hansen, G.H. and Haarstad, H. (eds) 2005. The Chinese seafood industry: Structural changes and opportunities for Norwegians. Report 20/05. *Institute for Research in Economics and Business Administration*, Bergen, Norway

Mediebidrag

Haarstad, H. 2013. Den siste månelandingen [kronikk]. *Bergens Tidende*, 25. september.

Haarstad, H. 2013. Ressursenes forbannelse. NRK P2, Ekko. 19. juni.

Haarstad, H. 2012. Discussion of the special issue: Social movements. *Podcast, Globalizations journal website*, Taylor & Francis.

<http://www.tandfonline.com/page/rglo-media>

Lawson, V., St.Clair, A. and Haarstad, H. 2010. Middelklassen og fattigdomspolitik. *Bistandsaktuelt Debatt*, www.bistandsaktuelt.no, 23. juni.

Haarstad, H. 2008. Latin-Amerikas omstridte 'revolusjon' [kronikk]. *Bergens Tidende*. 15. september.

Haarstad, H. 2007. Folk flest? [kronikk]. *Dagbladet*. 11.november.

Haarstad, H. 2004. Utvikling som ensretting, *Utveier*, No. 2.

NAVN	William Helland-Hansen
AKADEMISK TITTEL ⁸	Dr. philos.
STILLING	Professor
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	cand.mag. (UiB) 1982, cand.scient. (UiB) 1985, dr.philos. (UiB) 1995
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Forskning innenfor geologi (sedimentologi), spesielt sekvensstratigrafi, source-to-sink, Svalbards cenozoiske lagrekke mm.
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	Prosjektleder for grind.no, et nettsted og en forskningsportal om natur- og kulturhistorie for Hordaland: natur og bosetting, arkitektur og landskap, miljø og klima, kulturhistorie og kulturlandskapet sin utvikling gjennom tidene basert på kunnskapsbøkene <i>Kulturhistorisk Vegbok, Hordaland</i> og <i>Naturhistorisk Vegbok, Hordaland</i>
For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/kunnskap om nettpedagogikk	

William Helland-Hansen

Publikasjonsliste

Helland-Hansen, W. (2009): Towards the standardization of sequence stratigraphy – Discussion. *Earth Science Reviews*, 94, 95-97.

Henriksen, S., Hampson, G.J., **Helland-Hansen, W.**, Johannessen, E.P. and Steel, R.J. (eds.) (2009): Trajectory analysis in stratigraphy. *Basin Research* 21 (special issue)

⁸ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

- Helland-Hansen, W.** and Hampson, G.J. (2009): Trajectory analysis – Concepts and applications. *Basin Research*, 21, 454-483
- Bullimore, S.A. & **Helland-Hansen, W.** (2009). Trajectory analysis of the Brent Group (Jurassic), Northern North Sea: Contrasting depositional patterns during the advance of a major deltaic system. *Basin Research*, 21, 559-572
- Helle, K. & **Helland-Hansen, W.** (2009): Genesis of an overthickened shoreface sandstone tongue: The Rannoch-Etive formations (Mid Jurassic Brent delta), North Sea. *Basin Research*, 21, 620-643
- Henriksen, S., Hampson, G.J., **Helland-Hansen, W.**, Johannessen, E.P. & Steel, R.J. (2009): Shelf edge and shoreline trajectories, a dynamic approach to stratigraphic analysis. *Basin Research*, 21, 445-453
- Ryan, M.C., **Helland-Hansen, W.**, Johannessen E.P. & Steel, R.J. (2009): Erosional vs Progradational margins: the influence of basin physiography on deepwater sedimentation – an example from the Porcupine Basin, offshore western Ireland. *Basin Research*, 21, 676-703
- Sømme, T.O., **Helland-Hansen, W.**, Granjeon, D. (2009). Impact of eustatic amplitude variations on shelf morphology, sediment dispersal, and sequence stratigraphic interpretation: Icehouse versus greenhouse systems. *Geology*, 37, 7, 587-590.
- Sømme, T.O., **Helland-Hansen, W.**, Martinsen, O. & Thurmond, J. (2009) Relationships between morphological and sedimentological parameters in source-to-sink systems: a basis for predicting semi-quantitative characteristics in subsurface systems. *Basin Research*, 21, 361-387
- Sømme, T.O.; **Helland-Hansen, W.**; Granjeon, D. (2010) Impact of eustatic amplitude variations on shelf morphology, sediment dispersal, and sequence stratigraphic interpretation: Icehouse versus greenhouse systems: REPLY. *Geology* 2010 ;Volum 38.(6) s. E209-E209
- Helland-Hansen, W.** (2010): Facies and stacking patterns of shelf-deltas within the Palaeogene Battfjellet Formation, Nordenskiöld Land, Svalbard: Implications For Subsurface Reservoir Prediction. *Sedimentology*, 57, 190-208
- Martinsen, O.J.; Sømme, T.O; Thurmond, J.B.; **Helland-Hansen, W.** Lunt, I. (2010) Source-to-sink systems on passive margins: theory and practice with an example from the Norwegian continental margin. I: *Petroleum Geology: From Mature Basins to New Frontiers—Proceedings of the 7th Petroleum Geology Conference*. London: Geological Society, London 2010 ISBN 978-1-86239-298-4. s. 913-920
- Henriksen, S., **Helland-Hansen, W.** & Bullimore, S. (2011): Relationships between shelf edge trajectories and sediment dispersal along depositional dip and strike; a different approach to sequence stratigraphy. *Basin Research* 23,3-21
- Sømme, T.O.; Piper, D. J. W; Deptuck, M. E; **Helland-Hansen, W.** (2011) Linking Onshore–Offshore Sediment Dispersal in the Golo Source-to-Sink System (Corsica, France) During the Late Quaternary. *Journal of Sedimentary Research*, 81.(2) s. 118-137
- Helland-Hansen, W.**, Steel, R.J. & Sømme, T.O. (2012) Shelf Genesis revisited. *Journal of Sedimentary Research*, 82 (3), s. 133-148
- Grundvåg, S.-A., Johannessen, E. P., **Helland-Hansen, W.** and Plink-Björklund, P. (2014). Depositional architecture and evolution of progradationally stacked lobe complexes in the Eocene Central Basin of Spitsbergen. *Sedimentology*, 61, 535-569

NAVN	Peter Emil Kaland
AKADEMISK TITTEL⁹	Cand. real.
STILLING	Professor emeritus
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Cand. Real. (botanikk), arkeologi mellomfag (tilleggsutdanning)
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	<p>Koordinator for UiB's samarbeid med Regionrådet i Nordhordland for etablering av Norges første biosfæreområde (UNESCO Man and the Biosphere Programme).</p> <p>Quaternary pollen analysis, paleoecology, sea level changes. Vegetation history of Norway and the Northern isles. Phytoplankton successions in marine, brackish and lacustrine sediments. Use of lakes and phytoplankton succession as method to study sea level changes in Norway. Palynological theory and techniques.</p> <p>History of the cultural landscape. Holocene vegetation development with special focus on the human impact. The deforestation of the Norwegian coast. The vegetation history of the coastal heathlands of Norway. Vegetation gradients from prehistoric dwelling places towards "natural" vegetation. Interdisciplinary studies of archaeological culture layers.</p>
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	<p>Foreleser for REG302</p> <p>Medlem av programstyret og styringsgruppen i REGREG siden oppstart til 2013</p> <p>Har fulgt opp masterstudent som har jobbet med biosfæreprosjektet, bl.a. med organisering av faglig studietur og seminar i Canada.</p>

⁹ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

Peter Emil Kaland

Selected publications:

- Birks, H.H., Birks, H.J.B., Kaland, P.E., and Moe, D. (eds) (1988). *The Cultural Landscape – Past, Present and Future*. Cambridge University Press.
- Bondevik, S., Svendsen, J.I., Johnsen, G., Mangerud, J., and Kaland, P.E. (1997): The Storegga tsunami along the Norwegian coast, its age and runup *Boreas* **26**, 29–53.
- Fægri, K., and Iversen, J. (1989): *Textbook of Pollen Analysis*. IV Edition by Fægri, K., Kaland, P.E. and Krzywinski, K. John Wiley & Sons, Chichester.
- Kaland, P.E. (1979). Landskapsutvikling og bosetningshistorie i Nordhordlands lyngheiområde. In: Fladby, R& Sandnes, J. (red) *På leiting etter den eldste garden*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Kaland, P.E. (1984): Holocene shore displacement and shorelines in Hordaland, western Norway. *Boreas* **13**, 203-242
- Kaland, P.E. (1986): The origin and management of Norwegian coastal heaths, as reflected by pollen analysis. In: Behre, K.E. (ed.): *Antr indicators in Pollen Diagrams*. Balkema, Rotterdam.
- Kaland, P.E. (1999): Kystlynghei. In: Norderhaug, A. (ed): *Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker* (pp. 113-126). Landbruksforlaget.
- Kaland, PE (1999): The Heathland Centre at Lygra, Lindås, Hordaland, Norway. Norwegian nomination 1999 for the Melina Mercouri International Prize for the Safeguarding and Mangement of Cultural Landscapes, UNESCO – Greece.
- Kaland, P.E., Krzywinsky, K., & Stabell, B. (1984): Radiocarbon-dating of transitions between marine and lacustrine sediments and their relation to the development of lakes. **13**, 243-258
- Kaland, PE, Sandberg H, Sandberg, L. (1997): *Ella in the Heathland*. – Documentation film on traditional fertilizing land use.
- Kaland, P.E. & Vandvik, V. (1998): Kystlynghei. In: Framstad, E. & Lid, I.B. (eds): *Jordbrukets kulturlandskap*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Kvamme, M., Kaland, P.E. & Brekke, N.G. (2004): Conservation and management of North European Coastal Heathlands. Case study: The Heathland Centre, Western Norway.

NAVN	Kjetil Loftsgarden
AKADEMISK TITTEL ¹⁰	Master i arkeologi
STILLING	Stipendiat
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Mastergrad, arkeologi – Universitetet i Bergen Bachelorgrad, historie og kulturfag – Universitetet i Bergen
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	<p>mai 2011 – des. 2012 Rådgjevar og prosjektleiar, Kulturhistorisk museum, UiO</p> <p><i>Overordna fagleg, økonomisk og administrativt ansvar for arkeologiske utgravingsprosjekt. I tillegg til fagleg rådgjeving overfor Riksantikvaren og regional kulturminneforvaltning.</i></p> <p>april 2010 – april 2011 Arkeolog/feltleiar, Kulturhistorisk museum, UiO</p> <p><i>Ansvar for arkeologiske utgravningar i felt, påfølgjande etterarbeid med analyser og utarbeiding av rapport.</i></p> <p>jan. 2010 – mar 2010 Arkeolog/rådgjevar, Telemark fylkeskommune</p> <p><i>Ansvar for forvaltning av kulturminner i samband med arealplansaker og andre dispensasjonssaker.</i></p> <p>jan 2009 – des. 2009 Arkeolog/rådgjevar, Oppland fylkeskommune</p> <p><i>Ansvar for forvaltning av kulturminner i samband med arealplansaker og andre dispensasjonssaker.</i></p>
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	

¹⁰ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

Kjetil Loftsgarden

Faglege publikasjonar:

Glørstad, A.Z. and K. Loftsgarden (ed.) 2014. *The power of the market - Trade, craft and resources in western Scandinavia c.800-1200 AD. Conference in Oslo 4.6.desember 2013*. Portal forlag. In press

Loftsgarden, K. Ramstad, M. og F.-A. H. Stylegar 2014. «Close to a market» - inland assemblies and mountain markets in southern Norway. In Glørstad, A.Z. and K. Loftsgarden (ed.) *The power of the market - Trade, craft and resources in western Scandinavia c.800-1200 AD. Conference in Oslo 4.6.desember 2013*. Portal forlag. In press

Loftsgarden, K. 2014. Marketplaces in “Mountain-land” – a research project on communication and exchange of commodities in the Viking Age and the Middle Ages. In Indrelid, S. (ed.) NFR-prosjekt «forskning i fellesskap» -Utmarksnettverket. Publikasjon i samband med Workshop på Det norske institutt i Roma 3.-4. desember 2012. In press.

Loftsgarden, K. 2014. Kolgroper – gull eller gråstein? I Berg-Hansen, I.M. (red.) *Arkeologiske undersøkelser 2005-2006, Kulturhistorisk museum*. Portal forlag. In press.

Loftsgarden, K. Rundberget, B. Larsen, J.H. & Mikkelsen, P. H. 2013. Bruk og misbruk av C14-datering ved utmarksarkeologisk forskning og forvaltning. *Primitive tider*. Vol. 15 , s 59- 70.

Loftsgarden, K. og C. C. Wenn 2012. Gravene ved Langeid - Foreløpige resultater fra en arkeologisk utgraving. *Nicolay arkeologisk tidsskrift*, nr. 117, s. 23-31.

Loftsgarden, K. 2011. Jernonna i Vest-Telemark. Jern som utmarksressurs og bytemiddel for ein lokal gardsbusetnad i vikingtid og mellomalder. *Primitive Tider* Vol. 13, s. 61-71.

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

Trier, Ø. T. D., Brun, T. A, Gustavsen, L., Loftsgarden, K., Pilø, L. H., Salberg, A. B., Solberg, R., Stomsvik, K. H., Tønning, C. 2011. *Application of remote sensing in management of cultural heritage*. Project Report 2010. Oslo: Norsk Regnesentral 2011.

Loftsgarden, K. 2007. *Jernframstilling i raudt land. Jernvinna på Rauland i vikingtid og mellomalder*. Masteroppgåve i arkeologi. Universitetet i Bergen.

NAVN	Anders Lundberg
AKADEMISK TITTEL ¹¹	Dr.philos.
STILLING	Professor
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Cand.real. 1982, UiB Dr.philos. 1990, UiB
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Studier av kulturlandskap i endring, historisk-geografisk-økologisk perspektiv, vekt på drivkrefter i fortid, nåtid og framtid. Overvåkning og forvaltning av biologisk mangfold i Norge. Metodeutvikling for analyse av tilstand i verneområder.
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	Foreleser og veileder på alle nivå i geografi-faget. Redaktør av <i>Norwegian Journal of Geography</i> 2006- Medlem av redaksjonskomiteen i <i>Erdkunde</i> , <i>Landscape Online</i> og <i>Acta Geographica Debrecina</i> . Recently used as referee in <i>Area</i> , <i>Botanical Journal of the Linnean Society</i> , <i>Ecological Research</i> , <i>Economic Botany</i> , <i>Environmental Science and Policy</i> , <i>Erdkunde</i> , <i>GeoJournal</i> , <i>Journal of Coastal Conservation</i> , <i>Journal of Environmental Management</i> , <i>Landscape Landscape Research</i> , <i>Land Use Policy</i> , <i>Norwegian Journal of Geography</i> and <i>Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism</i> . Review work for <i>NorFa</i> (Nordisk Forskerakademi), <i>NFR</i> , Kluwer Academic Publishers, Pearson, Prentice Hall and Routledge. Hjemmeside: http://www.uib.no/personer/Anders.Lundberg

¹¹ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

Anders Lundberg, publikasjoner 2010-14 (utvalg)

2010

126 Conflicts between perception and reality in the management of alien species in forest ecosystems: a Norwegian case study. *Landscape Research* 35, 3: 319-338.

127 Handlingsplan for dvergålegras (*Zostera noltei*) i Norge. *DN-Rapport 2010*, 1. 22 s.

128 Handlingsplan for dvergmarikåpe, saronnellik, ekornsvingel, jærflangre, islandsgrønkurle, jærtistel og skredmjelt i Noreg. *DN-Rapport 2010*.

132 Naturtypar, biologisk mangfald og bevaringsmål i Jærstrendene landskapsvernområde. Fylkesmannen i Rogaland, Rapport 2010, 4. 212 s.

133 Kulturlandskap og biologisk mangfald på Haugalandet. Fylkesmannen i Rogaland, Miljøvernavd. Rapport 2010, 5. 212 s.

2011

134 (with Löffler, J., Anschlag, K., Baker, B., Dieckrüger, B., Finch, O.-D., Wundram, D. & Schröder, B.) Mountain response to global change. *Erdkunde* 65: 189-213.

135 Climate and land-use change as driving forces in lowland semi-natural vegetation dynamics. *Erdkunde* 65: 335-353.

2012

136 (with Ektvedt, T.M. & Vetås, O.R.) Land-cover changes during the past 50 years in the semi-arid tropical forest region of northern Peru. *Erdkunde* 66: 57-76.

137 "Studenten som kom før faget": Etnolog Rigmor Frimannslund (1911-2006) – et minneskrift. *Norwegian Journal of Geography* 66, 2: 113-114.

138 Horgen, Jan Erik, Michael Jones og Venke Åsheim Olsen (red.) 2011. "Studenten som kom før faget": Etnolog Rigmor Frimannslund (1911-2006) et minneskrift. *Tidsskrift for kulturforskning* 11,2: 63-65.

- Faggrunnlag for dvergmarikåpe, saronnellik, ekornsvingel, islandsgrønkurle, jærflangre, jærtistel og skredmjelt i Noreg. Årsrapport for 2012 og midtvegsevaluering av prosjektet. 53 s.

- Oppfølging av Handlingsplan for dvergålegras i Norge. Årsrapport for 2012 og midtveisevaluering av prosjektet. 34 s.

2013

- Havstrandsnatur. Tilstand og overvåkning. *DN-utredning* 2013-6. 73 s.

- & Tore Frøland. Faggrunnlag for purpurmarihand *Dactylorhiza purpurella*. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim. 113 s.

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

- Dvergålegras *Zostera noltei* i Noreg. Utbreiing, økologi, tilstand og tiltak. *Blyttia* 71:97-114.
- Myrflangre *Epipactis palustris* gjenfunnet på Karmøy. *Blyttia* 71: 166-168.
- Åström, S. & Lundberg, A. Fjällmosskursen i Enaforsholm augusti 2013. *Rödbläran. Botanisk tidskrift för Jämtland, Härjedalen, Medelpad och Ångermanland* 25, 2: 14-18.

2014

- Skredmjelt *Oxytropis campestris* ssp. *scotica* i Noreg. Utbreiing, økologi og tilstand. *Blyttia* 72:
- (with Ruth Penniston) Forest expansion as explained by climate change and changes in land use: A study from Bergen, western Norway. *Geografisks Annaler, Series A Physical Geography*. Accepted for publication

NAVN	Bjørn Moe
AKADEMISK TITTEL ¹²	Cand. real
STILLING	Informasjonsleder v/ Arboretet og Botanisk hage, Milde.
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Hovedfag i botanisk økologi, UiB m/ tittel på oppgaven: "Fjellflora og -vegetasjon i Midtre Hordaland, analyse av en botanisk øst-vest gradient".
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Har en administrativ stilling v/ Arboretet og Botanisk hage på Milde, uten tid til forskning. Har holdt en rekke omvisninger, foredrag og ledet ekskursionsjoner i min jobb som informasjonsleder.
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	Deltatt som representant for Vest-Norge i ekspertkomiteen til Artsdatabanken for vurdering av arter (karplanter) til "Norsk Rødliste", utgavene 2006 og 2010.
For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/kunnskap om nettpedagogikk	

¹² Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

NAVN	Grete Rusten
AKADEMISK TITTEL ¹³	Professor i økonomisk geografi (dr oecon)
STILLING	Professor i økonomisk geografi ved Institutt for geografi, Universitetet i Bergen
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	1985 Cand.polit. Universitetet i Bergen med hovedfag i geografi, administrasjon og organisasjon grunnfag, samfunnskunnskap grunnfag 1990 Dr.oecon i økonomisk geografi. Avhandlingstittel: Hvorfor omlokaliserer hovedkontorer? En studie av hovedkontorflyttinger i Norge 1967-1987.
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Forskningsfeltet dekker spesielt: Foretaksgeografi, Lokaliseringsstrategier og internasjonalisering, Næringsøkonomi og regional utvikling, Tjenester og verdiskaping, Miljøteknologi og verdiskaping, Industridesign, innovasjoner og verdiskaping http://www.uib.no/personer/Grete.Rusten Forskningsprosjekt 1: Kommuner og store foretak i samspill for næringsutvikling og omstilling (2013-2015). Dette treårige internasjonale forskningsprosjektet er et samarbeid mellom forskere innen økonomisk geografi ved Linkøping Universitet, Stockholms Universitet og Universitetet i Bergen. Prosjektet er finansiert av Vitenskapsrådet i Sverige og ledet av professor Brita Hermelin , mens professor Grete Rusten leder den norske studien. Forskningsprosjekt 2: Green Economy: The structure and strategy of the eco-certification industry. A supply and demand approach (finansiert gjennom driftsmidler)
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	2011- En av grunnleggerne og medlem av den internasjonale forskergruppen: Green Economies Network. http://greeneconomies.h.uib.no/ 2014 Organiserer internasjonalt workshop: Services and Green Economy, Bergen November 2014 (15-20 deltagere) 2013-2015 Koordinator av det Nasjonale forskernettverket i regional utvikling og økonomisk geografi (Norges forskningsråd). 2009-2014 (aug) BTO Bergen Teknologioverføring (University board member in TTO-science and technology company). 2003-2011 Honorary Research Fellow at School of Geography, Earth and Environmental Sciences, University of Birmingham Gjennom perioden medlem av en rekke disputas,- opprykk og ansettelseskomiteer i Sverige, Danmark og Norge.

¹³ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/kunnskap om nettpedagogikk	
--	--

Grete Rusten

VITENSKAPELIGE ARBEIDER DE SISTE 5 ÅR

Bøker

Rusten, G., Potthoff, K. and L. Sangolt. 2013 (eds). Norway: Nature, Industry and Society. Fagbokforlaget, Bergen

Bryson, J.R. and Rusten, G. 2011 Design Economies and the Changing World Economy, Routledge.

Rusten, G. and Bryson, J.R. 2010 (eds) Industrial design, competition and globalisation, Palgrave Macmillan, Basingstoke

Hermelin, B and Rusten, G. Service Economy, Geography of International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences, Second Edition. (Bokkapittel) **In print**

Peer-review tidsskrifter

Rusten, G, and Overå, R. 2014 Local and Global Geographies of Innovation: Structures, Processes, and Geographic Context from a Firm Perspective. Growth and Change, Vol. 45.3, pp 403-411.

Bruland, S.K. and Rusten, G. 2012. Sourcing strategies, channels and geographies in the international

recruitment of a highly skilled work-force. A case study of companies in the petroleum and maritime

sectors in a non-urban location in Norway. Erdkunde 66.1, 1-11

Rusten, G. and Bryson j.r. 2010. Placing and spacing services: towards a balanced economic geography of firms, clusters, social networks, contracts and the geographies of enterprise. Journal of Economic and Social Geography, TESSG Volume 101.3, 248-261.

Konferansepaper 2014

Hermelin, B. and Rusten, G. Cross-sector partnerships and social innovations for secondary school vocational education: experiences from industrial towns in Sweden and Norway. RESER, European Association for Research on Services, Conference Helsinki, Finland, 11-13.9. 2014

Haarstad, H. and Rusten, G. The challenges of greening energy: policy/industry dissonance at the Mongstad refinery, Norway. Association of American Geographers Annual Conference; 2014-04-08 - 2014-08-12

NAVN	Håkan Rydving
AKADEMISK TITTEL ¹⁴	teol.dr, fil.kand.
STILLING	professor
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	sprak-och religionsvetenskapliga studier vidUppsalauniversitet kompletterande språkvetenskaplig utbildning vid Uppsala universitet forskarutbildning i religionshistoria vid Uppsala universitet
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Sami Mythology (Encyclopedia of Uralic Mythologies; under arbete) The Concept of Shamanism (under arbete; en artikkel publicerad; forbereder monografi) Comparison and the Complexity of Religions (under arbete; flera artiklar publicerade) Korantolkning på mikronivå (red. arbete publicerat 2014) Lexical Variation in Sami (monografi publicerad 2013) Samiska person- och släktnamn (flera artiklar publicerade; en under tryckning)
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	Opponent vid fyra disputationer (tre i Finland, en i Sverige) och två slutseminarier/provdisputationer (båda i Sverige). Ledamot av betygsnämnd vid tre disputationer (alla i Norge). Sakkunnig i beredningsgrupper i forskningsråd i Finland, Norge och Sverige. Sakkunnig vid tre tjänstetillsättningar (en i Finland, en i Norge, en i Sverige) Gästföreläsningar vid universitet i Finland, Mexico, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland

¹⁴ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

Publikasjoner, de senaste fem åren (2010–2014) Håkan Rydving

A. Böcker

2014 [Red.] *Micro-Level Analyses of the Qurʾān* (Acta Universitatis Upsaliensis. Historia Religionum 34). Uppsala 2014: Uppsala University Library. 180 s.

2013 *Words and Varieties: Lexical Variation in Saami* (Mémoires de la Société Finno-Ougrienne 269). Helsinki 2013: Finno-Ugrian Society. 218 s.

2012 *Perspectivas del norte: cinco textos sobre la lengua y la cultura de los samis* (Serie Antropológica 21). Editores: R. Martínez y V. Koričančić. México, D. F. 2012: Instituto de Investigaciones Históricas (IIH), Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM) / Embajada de Suecia. 132 s.

2010 *Tracing Sami Traditions: In Search of the Indigenous Religion among the Western Sami during the 17th and 18th Centuries* (Instituttet for sammenlignende kulturforskning. Serie B. Skrifter 135). Oslo 2010: Novus forlag. 171 s.

2010 [Red., med Else Mundal] *Samer som "de andra", samer om "de andra": identitet och etnicitet i nordiska kulturmöten* (Sámi dutkan – Samiska studier – Sámi studies 6). Umeå 2010: Umeå universitet. 305 s.

B. Artiklar (urval)

2013 Les chants, les noms et la vie: conceptions traditionnelles sames de la personne *L'Image du Sápmi 3: études comparées* (Humanistica Oerebroensia. Artes et linguae 17): 13–28. Textes réunis par K. Andersson. Örebro 2013: Humanistic Studies at Örebro University.

2013 Sami religion
The Handbook of Religions in Ancient Europe (European History of Religions): 393–408. Ed. by L. Bredholt Christensen & O. Hammer & D. Warburton. Durham 2013: Acumen Publishing.

2013 Det samiska släktnamnssystemet: inlånat eller inhemskt?
Keelemees Raag Raimo 60 (Eesti Keele Instituudi toimetised 15): 86–93. [Red.] T. Söderman. Tallinn 2013: Eesti keele sihtasutus.

2012 South Sami Hovrugaellies and the early history of the southern Sami.
Laponicae investigationes et uralicae: Festschrift zum 65. Geburtstag von Lars-Gunnar Larsson (Veröffentlichungen der Societas Uralo-Altaica 82): 163–167. [Red.] E. Winkler & H.-H. Bartens & C. Hasselblatt. Wiesbaden 2012: Harrassowitz Verlag.

2011 Samisk kyrkohistoria: en kort översikt med fokus på kvinnor som aktörer

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

Kyrkohistorisk årsskrift 111: 31–42. Uppsala 2011: Svenska kyrkohistoriska föreningen.

2011 Le chamanisme aujourd'hui: constructions et deconstructions d'une illusion scientifique

Études mongoles et sibériennes, centrasiatiques et tibétaines (EMSCAT) 42. Paris

2011: Centre d'études mongoles et sibériennes.

URL: <http://emscat.revues.org/index1815.html>.

2011 Det cirkumpolare område

Gyldendals religionshistorie: ritualer, mytologi, ikonografi (2. reviderte og utvidede udgave): 570–587. Red. T. Jensen & M. Rothstein & J. Podemann Sørensen.

København 2011: Gyldendal Fakta.

2011 The 'bear ceremonial' and bear rituals among the Khanty and the Sami
Temenos: Nordic Journal of Comparative Religion 46, 1: 31–52. Helsinki 2011: The Finnish Society for the Study of Religion.

URL: <http://ojs.tsv.fi/index.php/temenos/article/view/6940/6752>.

2010 Samiska överhetspersoner i Sverige-Finland på 1600-talet

Samer som "de andra", samer om "de andra": identitet och etnicitet i nordiska kulturmöten (Sámi dutkan – Samiska studier – Sámi studies 6): 259–265. Red. E. Mundal & H. Rydving. Umeå 2010: Umeå universitet.

2010 Le « jeu rituel » du *noaidi* chez les Samis préchrétiens (Laponie, XVIIe-XVIIIe siècles)

Revue de l'histoire des religions 2010, 2: 211–230. Paris 2010: Armand Colin.

URL: <http://rhr.revues.org/7577>.

NAVN	Sigrid Eskeland Schütz
AKADEMISK TITTEL ¹⁵	Dr. juris
STILLING	Førsteamanuensis
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	1997 Cand jur, Universitetet i Bergen, Det juridiske fakultet 2001 Advokat 2008 Dr. jur., UIB
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	<p>Bokmelding: Hans Chr. Bugge, Lærebok i miljøforvaltningsrett, Tidsskrift for Rettsvitenskap, 02/2011, 25 sider.</p> <p>E Schütz and Ingunn E Myklebust: "Statlege planretningslinjer for forvaltning av strandsona. -Særleg om korleis lov og retningslinje i samsverke kan påverke kommunale planar og vedtak om bruk og vern", Tidsskrift for Eiendomsrett, nr. 2, 2012 s. 87, 32 sider.</p> <p>«Strategiar i forvaltning av marine økosystem». Karl Harald Søvig, Sigrid Eskeland Schütz and Ørnulf Rasmussen (red.), «Undring og erkjennelse, Festskrift til Jan Fridthjof Bernt», Bergen 2013 s. 597, 12 sider.</p> <p>«Vassdirektivet – konsekvensar for næringsverksemd», Tidsskrift for Eiendomsrett, 2014 Vol 1 s. 11-47.</p> <p>«Konsekvensutredninger. Rettsregler, praksis og samfunnsvirkninger», Kapittel 3, «Internasjonale og EØS-rettslege perspektiv», (s. 85-123), Fredrik Holth (ed.), Nikolai K. Winge (ed.), Universitetsforlaget 2014.</p> <p>Antologi: «Proporsjonalitetsprinsippet i norsk forvaltningsrett», kap. om «Vurderingar av proporsjonalitet i EU-/EØS-miljøretten», Karl Harald Søvig (red.), Gyldendal (venta publisert haust 2014).</p> <p>E Schütz and Ingunn E Myklebust "Coastal zone management – between politics and law. New guidelines for differentiated management of the shore zone in Norway" i Local Environment (Taylor & Francis), venta publisert i 2014.</p>
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra	Undervisning ved Det juridiske fakultet, utvikling av etterutdanning i Plan- og bygningsrett, undervisning ved (tidligere) Senter for miljø- og ressursstudier, UIB, tverrvitenskapelig master i Region- og regionalisering, UIB, rettleiing av masterstudenter ved UIB, vegleiar for PhD Nicolas

¹⁵ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

<p>praksisfeltet dersom relevant)</p>	<p>Rodríguez, som skriv artiklar om «ecosystem-based marine management in the Barents Sea» (fullføres i 2014) og PhD Julie Howden: "Revisiting the Community of Interests – legal perspectives on the common management of international watercourses".</p> <p>Medlem av bedømmelseskomiteen for PhD Tina Hunter, "Legal regulatory framework for the sustainable extraction of Australian offshore petroleum resources: a critical analysis".</p> <p>Revidert artikalar i Karl Harald Sjøvig, Sigrid Eskeland Schütz and Ørnulf Rasmussen (red.), "Undring og erkjennelse, Festskrift til Jan Fridthjof Bernt", Bergen 2013, 827, (revidert 20 artiklar i boka), ref. Prof. Karl H Sjøvig, i "Local environment", ref. Professor Michelle Thompson-Fawcett, Local Environment Editorial Office og "Kart og Plan", ref. Inge Revhaug, UMB.</p> <p>Divers verv ved fakultetet og universitetet, frå 2011 leiar for Forskergruppe for naturressurs-, miljø- og utviklingsrett,</p> <p>http://www.uib.no/fg/ressurs</p> <p>Leia i 2012 forskingsprosjektet: "Forsking på gjennomføringa av EUs vassrammedirektiv (2000/60/EF) i norsk rett: konsekvensar for vassforvaltning og næringsverksemd".</p>
---------------------------------------	---

NAVN	Torunn Selberg
STILLING	Professor
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Statens bibliotekskole Mag.art. i folkloristikk, Universitetet i Bergen
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	<p>Leder forskningsgruppen "Sted-region-identitet" ved Institutt for AHKR UiB</p> <p>Deltar i nordisk, tverrfaglig nettverk/samarbeide om nyreligiøsitet. Treffes til seminar en gang i året. Planlegger bokutgivelse.</p> <p>Ledet og deltatt i søknader til NFR(SAMKUL og FRIHUMSAM) med prosjektet "Heritagization – from Industrial Ruins to Cultural Heritage – Understanding the processes of present heritage-making". Har ikke mottatt støtte men har fått god uttelling på søknaden (siste gang bare 6'ere). Har mottatt støtte til et større seminar i 2013. Seminaret er under utgivelse som bok: "Når industrisamfunnet blir kulturarv" (Nordic Academic Press).</p> <p>Både forskningsgruppen og NFR søknader er relevante i forhold til feltet "Region og regionalisering".</p>
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	Veiledning av doktorgrads- og masterstudenter. Veiledet to fra Regregstudiet. Deltatt i eksamenskommisjoner for masterstudiet på Regreg.
For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/kunnskap om nettpedagogikk	

Torunn Selberg

Publikasjonsliste for de siste 5 år:

2014:

Shamanism – spritual heritage? The significance of the past in shamanic discourses. I: *Nordic neo-shamanisms*. Red. Trude Fonneland, Siv-Ellen Kraft and Jim Lewis. N.Y. Palgrave Publishers. (in press). (Nivå 1)

Fortellingen i kulturarvsprosesser. I: *Når industrisamfunnet blir kulturarv*. Red. Hans Jakob Ågotnes e.a.. Oslo, Scandinavian Academic Press (in press). (Nivå 1)

Sagnet om Utrøst – en evig fortelling? I: *"...En vild endevending av al virkelighet". - Norsk Folkeminnesamling i hundre år*. Red. Line Esborg, Dirk Johannsen. Oslo, Novus forlag (Nivå 1)

2013:

Folkedikting. I: *Etnologi og folkloristikk. En fagkritisk biografi om norsk kulturhistorie*. Red. Anne Eriksen og Bjarne Rogan. Oslo, Novus forlag. S. 317-346 (Nivå 1)

Fortelling, kulturarv og kulturminner. I: *Folkloristikkens aktuelle utmaningar. Vänbok til Ulf Palmfelt*. Red. Owe Ronström. Gotland University Press

Om Pilegrimsleden som kulturarvsprosjekt. Fortellinger og kulturarvsprosesser. I: *Å lage kulturminner – hvordan kulturarv forstås, formes og forvaltes*. Red. Grete Swensen. Oslo, Novus forlag (Nivå 1)

Sammen med Nevena Skrbic Alempievic (Zagreb University): Turning fiction into reality: the making og two places within literary geography. *Studia ethnologica Croatica* 2013: vol 25, s. 183-206 (Nivå 1)

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

2012:

Livet på Finnskogen. Fra konflikt til kulturarv. I: *Historien in på livet. Diskussjoner om kulturarv och minnespolitik*. Red. Anne Eriksen, Jan Garnert og Torunn Selberg. Scandinavian University Press 2013. (Nivå 1)

Tradisjon, kulturarv og minnepolitikk. Å iscenesette, vandre i og fortelle om fortiden. I: *Historien in på livet. Diskussjoner om kulturarv och minnespolitik*. Red. Anne Eriksen, Jan Garnert og Torunn Selberg. Scandinavian University Press 2013. (Nivå 1)

Med Anne Eriksen og Jan Garnert redigert *Historien in på livet. Diskussjoner om kulturarv och minnespolitik*. Scandinavian University Press 2013. (Nivå 1)

2011:

Folkelig religiøsitet. Et kulturvitenskapelig perspektiv. Oslo, Scandinavian University Press (Nivå 1)

Pilegrimsveien som kulturarv. Den norske pilegrimsrenessansen. *DIN*.

Religionsvitenskapelig tidsskrift 2011: ½ side 120-131 (Nivå 1)

Taking Superstitions seriously. *Folklore: the Journal of the Folklore Society* 2011. Special Issue (Nivå 2)

2010:

Journeys, Religion and Authenticity Re-visited- I: *Re-investing Authenticity. Tourism, Place and Emotions*. Channel Five Publications 2010. S. 228-240 (nivå 1)

Places of Literary memory. Undset's Life and Literature in Narratives of Place. *Arv. Nordic Yearbook of Folklore* 2010. Vol. 66, s. 179-196 (nivå 1)

NAVN	Karl Harald Søvig
AKADEMISK TITTEL¹⁶	Dr. juris
STILLING	Professor
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	Cand. jur., UiB (1995) Dr. juris, UiB (2005)
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	Provision of welfare to irregular migrants (forskningsprosjekt finansiert av Norges forskningsråd i samarbeid med Forskningsrådet, pågående) Evaluering av tvangsbestemmelsene i sosialtjenesteloven (evalueringsprosjekt finansiert av Helsedirektoratet, avsluttet) For publikasjonsliste, se http://www.uib.no/personer/Karl.Sovig#publikasjoner
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene (inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	Ny adopsjonslov (leder av lovutvalg nedsatt i statsråd 28. sept. 2012, pågående) Leder av forskerutdanningen ved Det juridiske fakultet, UiB
For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/kunnskap om nettpedagogikk	

¹⁶ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

NAVN	Hans-Jakob Ågotnes
AKADEMISK TITTEL¹⁷	Dr.Art
STILLING	Associate professor at the Department of Archaeology, History, Cultural Studies and Religion
UTDANNING (kun utdanninger over fire måneder)	1985 Cand.philol. in history, University of Bergen 1997 Dr.art. in the humanities, University of Bergen
Forskning og utviklingsarbeid de siste fem årene	<p>Prosjektutvikling og forskning om kulturarv, verdsarv og industriarv, bl.a. i prosjektet «From industrial ruins to cultural heritage» (med Randi Barndon, Asbjørn Engevik og Torunn Selberg) ved Inst. for AHKR.</p> <p>Deltar i prosjektet «Museers viten – museumsviten» med tema Bergens Museums historie. Sjå http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/musvit.</p> <p>Deltar i prosjektet «In the same boat: Shipbuilding and ship repair workers: a global history 1950-2010». Sjå http://socialhistory.org/en/projects/global-shipbuilding.</p> <p>Arbeider saman med Jan Heiret, AHKR med eit prosjekt om den norske likskapen.</p> <p>Arrangerte saman med Randi Barndon , Torunn Selberg og Asbjørn Engevik en internasjonal konferanse " Local Heritage - Clobal context" i Odda i Hardanger med midler fra forskerforbundets SAMKUL program. Bidrag til denne konferansen sammen med de øvrige arrangørene, samt eget.</p> <p>Konferanse bidragene skal publiseres i boken "Når industristeder blir kulturarv" på Spartacus, Nordic Academic Press sammen med de øvrige arrangørene som redaktører.</p>
Øvrig relevant kompetanse/erfaring de siste fem årene	<p>Styremedlem Norsk Industriarbeidermuseum 2008-2014.</p> <p>Styremedlem Vestnorsk Kulturakademi.</p>

¹⁷ Se opprykksforskriften (Forskrift av 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger)

(inkludert erfaring fra praksisfeltet dersom relevant)	
For nettstudier: Oppgi relevant digital kompetanse og kurs/	

Hans-Jakob Ågotnes

Selected publications

- 2002 (with Anders Johansen and Kari Gaarder Losnedahl (eds.)): Tingenes tale. Innspill til museologi. *Bergen Museums Skrifter nr. 12*. Bergen: Bergen Museum.
- 2006 (with Line Alice Ytrehus): «Processes of Inclusion and Exclusion and the Production of Inequality», i K.G. Hammarlund og Tomas Nilson (ed.) *A case of Identities. Festschrift in honour of Martin Peterson. Gothenburg Studies in Modern History*. Göteborg: University Press, Göteborg University.
- 2007 Eit industrisamfunn ser tilbake. Monument og forteljing i industristadmuseet, in *Tidsskrift for kulturforskning* Vol. 5, nr. 4, s. 79 – 94.
- 2007 Lokalmuseet i det sosiale landskapet. Fortidsformidling i Hordaland gjennom hundre år, in Nils Gilje og Torunn Selberg (red.): *Kulturelle landskap. Sted, fortelling og materiell kultur*. Bergen: Fagbokforlaget.
- 2007 (with Knut Andreas Bergsvik, Ole-Jørgen Johannesen, Kari Gaarder Losnedahl and Hans Knut Sveen (eds.)): Humaniora i nasjonen – nasjonen i humaniora. Det historisk-filosofiske fakultets bidrag til hundreårsmarkeringen Norge 1905 – 2005. Bergen: Universitetet i Bergen.
- 2008 Kulturarv og kulturelt mangfold : "Heritage studies" som internasjonalt forskingsfelt. <http://kaff.ra.no/kaff/Kulturarv%20og%20kulturelt>
- 2010 Narratives, Landscapes and the Creation of Monuments. The mental Transformations of a Norwegian Fjord District in the 20th Century, in Henry Frenco (ed.) *The European mind: narrative and identity*. Proceedings of the X World Congress of the International Society for the Study of European Ideas, University of Malta, 24th-29th July 2006. Msida: Malta University Press.
- 2012 Museet som kunnskapsarena, in Anita Maurstad og Marit Anne Hauan (red.): *Museologi på norsk*. Universitetsmuseenes gjøren. Trondheim: Akademika Forlag.

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

- 2013 Kulturhistorisk forskning ved Bergens Museum, in Inger Jensen, Kari Telste and Jon Birger Østby (eds): Forskning og fornyelse. By og bygd 70 år. By og Bygd nr. 45. Oslo: Norsk Folkemuseum.

Publikasjonsliste Haci Akman

(2007): «Monumentalisering av diasporaidentitet». Tidsskrift for kulturforskning 4.2007. Novus Forlag. Oslo

(2007): «Komplekse jødiske identiteter. Noen trekk ved jødiske diaspora i London». Tidsskrift for kulturforskning 3. Novus Forlag. Oslo

(2002): «Stedets kulturelle diaspora. Torgallmenningen: Et byrom i Bergen». Tidsskrift for kulturforskning 3-4. Novus Forlag. Oslo

(2002): «Honour, feuding and Fragmentation in Kurdistan». In: Tor H. Aase (Ed): Tournaments of power. Honour and revenge in the Contemporary world. UK: Ashgate Publica

(2000): *Etnisk Atlas*. Forlaget Migrasjonslitteratur. Bergen

(2000): «Dilemma i Exil», i *Invandrare & Minoriteter*. Tidsskrift for kultur, politikk, forskning och debatt 4. Stockholm

(2000): *Norges Ansikter*. Forlaget Migrasjonslitteratur. Bergen

(1999): «Smärtans barn», i *Invandrare & Minoriteter*. Tidsskrift for kultur, politikk, forskning och debatt 2. Stockholm

(1997): *De ufrivillige reisende og kjærlighetens eksil*. Tradisjon 2 Oslo

(1994): *Norwegian Refugee Atlas*. Forlaget Migrasjonslitteratur. Bergen

Tilhører

- [Det humanistiske fakultet](#)
- [Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap](#)
- [Forskergruppen Internasjonaliseringsprosesser i kulturelt og historisk perspektiv](#)

Publikasjoner

Bøker og bokkapitler

Akman, H. (1988): *Familien i endring*. Bergen: Forlaget Folkekultur. ISBN: 82-90258-10-0

Akman, H. (1994): *Landflyktighet: En etnologisk undersøkelse blant vietnamesiske flyktninger i eksil*. Bergen: Forlaget Migrasjonslitteratur. ISBN: 82-90258-25-9

Akman, H. (1994): *Norwegian Refugee Atlas*. Bergen: Forlaget Migrasjonslitteratur. ISBN: 82-993991-6-5

Akman, H. (2000): *Norges Ansikter*. Bergen: Forlaget Migrasjonslitteratur. ISBN:82-993991-4-9

Akman, H. (2000): *Etnisk Atlas*. Bergen: Forlaget Migrasjonslitteratur. ISBN:82-993991-5-7

Akman, H. (2002): Honour, Feuding and Fragmentation in Kurdistan. In: Tor Aase (Ed): *Tournaments of Power. Honour and Revenge in the Contemporary world*. UK: Ashgate Publications, Aldershot UK publications, Aldershot UK. ISBN: 0-7546-3181-8

Akman, H.(2003): Norges Ansikter. I: *Norsk innvandringshistorie, bind 1-3*. oslo: Pax forlag 2003
ISBN 82-530-2541-6. s. 240-241

Akman, H. & Stoknes, O. (2006): *The Cultural Heritage of the Kurds*. BRIC. Center for Development Studies – University of Bergen. APEC forlaget ISBN:8274530616 Stockholm

Akman, H. (2007): Fra synagogen til museet: Jødisk diaspora i Storbritannia. I *Kulturelle landskap, stedsfortellinger og materiell kultur*. Selberg, Torunn & Gilje, Nils (red.). s. 68-85. Oslo

Akman, H. (2008): Pluralism, cultural heritage and cultural diversity. *Scandinavian museum and cultural diversity*. Goodnow, Katherine J. Akman, Haci (ed.) Berghahn Books. 2008: 206.
ISBN.978-1-84545-577-4

Akman, H. (2010) The intercultural challenges of general practitioners in Norway with Migrant Patients. *Tidsskrift International Journal of migration, Health and social care*.2010:6-1.26-33.

Akman, H. (2013) : Innledning til "I stormens øye. Kurdiske dikt" av Sherko Bekas. Dreyer Forlag
A/S 2013 (ISBN 9788282650854)

Akman, H.(2014): Negotiating Identities in Scandinavia. Women, Migration, and the Diaspora.
Berghahn Books 2014 (ISBN 978-1-78238-306-2) 200 s.

Tidsskriftsartikler

Akman, H. (1996): Innvandreres bruk av Bergen by. I: Tidsskriftet *Norsk Form*, Nr. 1996

Akman, H. (1996): Andre generasjons innvandrere: Et uegnet begrep? I: *Linje* nr.2, 1996.
Psykososialt tidsskrift for flyktninger

Akman, H. (1996): Endringer i kvinnerollen i Vietnam og Norge. I: *Tidsskriftet Luv* nr.2, 1996

Akman, H. (1996): Flyktningenes forventninger. I *Tidsskriftet Luv* nr.1, 1996

Akman, H. (1997): Integrasjon og innvandrersorganisasjoner. I: *Tidsskriftet Reform* nr.6, 1997

Akman, H. (1997): De ufrivillig reisende og kjærlighetens eksil". I *Tradisjon* nr.2, 1997

Akman, H.(1997): Etnisk kontraster i Bergenby. Mediavitenskap: 1997:serie nr.16. Bergen.

Akman, H. (1997): Innvandrersorganisasjoner som kulturvernere og kulturformidlere. I: Tidsskrift
for Innvandrerrådet, nr.1 1997. Bergen

Akman, H. (1998): Kommunikasjon er det største problemet?", *Innblikk- internnytt*, nr.7, 1998.
Bergen kommune

Akman, H. (1999): Kurdisk diaspora. I *Innvandrere & Minoriteter. Tidsskrift för kultur, politikk,
forskning och debatt.* nr.3 1999, Stockholm

Akman, H. (1999): Smärtans barn. I: *Innvandrere & Minoriteter Tidsskrift för kultur, politikk,
forskning och debatt* nr.2, 1999. Stockholm

Akman, H. (2000): Museet og det flerkulturelle. I: *Museumsnytt* nr.2, 2000. Oslo

CV og publikasjoner sendt inn av fagmiljø

- Akman, H. (2000): Dilemma i exil. I: *Invandrare & Minoriteter Tidsskrif för kultur, politikk forskning och debatt* nr.4, 2000. Stockholm
- Akman, H. (2001): Faida Kurda I. I: Tidsskriftet *KURDISTAN Report* nr.6-01. Roma
- Akman, H. (2002): Faida Kurda II. I: Tidsskriftet *KURDISTAN Report* nr.7. Roma
- Akman, H. (2001): Taushet er farlig. *Petro Magasinet* nr. 4, 2001, 24. årgang. Stavanger
- Akman, H:(2001): En reise: Tidsskrift for Samora: 2001: 1. Oslo.
- Akman, H.(2002): Stedets kulturelle diaspora. Torgallmenningen: Et byrom i Bergen. Tidsskrift for kulturforskning 3-4.2002. Novus Forlag. Oslo
- Akman, H.(2002): Kulturell diaspora: Tidsskrift for Bergen byformsenter. Bryne offset. Bergen. ISBN-82-996384-0-2
- Akman, H. (2002): Kulturell diaspora: Tidsskrift Allmenningen. Det urbane fristed. Haakestad, Jorunn(ed.) 2002:48. Bergen.
- Akman, H. (2003): Klær og kultur: Tidsskrift for kvinner og klær:2003:volum 14. Oslo
- Akman, H. (2003): Museensbilder fra "norsk kultur til "kultur i Norge". Tidsskrift for norsk kulturråd. 2003:10. Oslo.
- Akman, H. (2004): Problematisk pluralisme og europeisk identitet. Tidsskrift Samviten:2004:3. Oslo.
- Akman, H. (2006): Komplekse jødiske identiteter. Noen trekk ved jødiske diaspora i London. Tidsskrift for kulturforskning 3. 2006. Novus Forlag. Oslo
- Akman, H. (2007): Monumentalisering av diasporaidentitet en studie av kurdiske migranter i London. Tidsskrift for kulturforskning 6:1/2.59-77. 2007. Novus Forlag. Oslo
- Akman, H:(2009): Eksilets konsekvenser: Eksil som tap og gevinst. Tidsskrift for MIRA-for minoritetsrettigheter. 2009: 1-2. Oslo.
- Akman, H:(2010): Museum og mangfold i norsk kontekst. Tidsskrift for Nordisk Museologi. 2010:2.25-43. Danmark

- Akman, H. (2010) The intercultural challenges of general practitioners in Norway with Migrant Patients. Tidsskrift International Journal of migration, Health and social care.2010:6-1.26-33.
- Akman, H. (2011): Statløs i diaspora: Kulturarv dokumentasjon og virtuelt museum. Tidsskrift for Nordisk museologi. 2011:2.67-82. Danmark.
- Akman, H. (2012): Kulturmøter i psykisk helsevern. Tidsskrift for sykepleieforskning. Sykepleie.2012:100,12. Oslo.
- Akman, H. (2012): Folklore-immateriell kultur som verneskjold i kulturarven. Tidsskrift for folkeminner. NFL.nytt 58 2012. Oslo.
- Akman, H. (2012): Gammel gate trenger omsorg. Hubro.1.2012. 19.årgang. Universitetet i Bergen.
- Akman, H. (2013) : Diaspora oppleves som tap og gevinst. *Norsk folkeminnelags skrifter 2013* ;Volum 60. Oslo.
- Akman, H. (2013): "NORGE" som kulturelt uttrykk blant norsk diaspora i Amerika. *Folkeminner. Medlemsblad for Norsk folkeminnelag 2013* ;Volum 60. Oslo.
- Akman, H. (2013): Introduksjon til "Hjemmet i i Vietnamesisk folketro" av Dao Quang My. *Norsk folkeminnelags skrifter 2013* ;Volum 60.

TV-Programmer: NRK1, NRK2 og NRKP1

- Akman, H: *De andre*. Fire TV dokumentarprogram som ble laget i samarbeid med Institutt for Medievitenskap, Universitetet i Bergen.01.10.1997
- Akman, H: Det fremmedspråklige. NRK1. 10.10.199
- Akman, H: Forskning i byrom. NRK2. Migrapolis. 01.01.2001
- Akman, H: Etnisk Atlas: NRK1 og NRKP1 01.04.2002

Mats Lundmark
Programsensor

Utvärdering och uppföljning av masterprogrammet Region och regionalisering

Undertecknad har enligt beslut per den 27 september 2012 utsetts av Det humanistiska fakultet vid Universitet i Bergen att vara programsensor för masterprogrammet Region og regionalisering.

Följande rapport är den första av fyra utvärderingsrapporter som avser masterprogrammet Region og regionalisering, och som ska levereras under perioden 2012 till 2016.

Underlagsmaterial för denna rapport har varit såväl skriftliga som muntliga källor. Ett antal dokument som beskriver utbildningens bakgrund, liksom dess nuvarande innehåll och struktur har granskats. Jag har dessutom haft tillgång till inlämningsuppgifter och tentamenssvar från studenter på kursen i Förvaltningsrätt från december månad 2012, samt undervisningsmaterial i form av PowerPoint-presentationer från samma kurs.

En viktig informationskälla har varit det platsbesök som genomfördes den 7-9 januari 2013. Vid detta tillfälle har jag framför allt träffat programmets koordinator (Randi Barndon), ansvarig lärare på kursen i Förvaltningsrätt (Sigrid Eskeland Schütz) samt en mindre grupp av studenter som befinner sig i olika faser i programmet.

Programmets bakgrund

Programmet startade sin verksamhet hösten 2007, men har sitt ursprung i en övergripande forsknings- och utbildningsstrategi som formulerades av universitetet redan några år tidigare. I det förslag till forskningsprogram som formulerades lyfts tre områden fram som centrala; landskap, samhälle/politik och kulturarv/historia. Därutöver pekar man i programmet på övergripande gemensamma problemställningar, som förändring/förändringsprocesser på olika skalnivåer, samspel och samband mellan de tre forskningsområdena, komparativa analyser mellan regioner i Norge, Europa och andra platser i världen, samt konflikter mellan t ex stad och land, centrum och periferi, och bevarande och exploatering.

En utgångspunkt i denna strategi var att stärka forskningens och utbildningens kvalitet och betydelse genom att finna satsningsområden som gynnade tvärvetenskapliga och tvärororganisatoriska samarbeten. Den utformning som masterprogrammet Region og

regionalisering kom att få speglar i hög grad dessa ambitioner. Den humanistiska fakulteten kom att bli värd för programmet och den administrativt ansvariga institutionen har sedan starten varit Institutet för arkeologi, historia, kultur- och religionsvetenskap, men programmet innebär ett samarbete mellan fyra fakulteter (förutom Humanistiska, också den Matematisk-naturvetenskapliga, Samhällsvetenskapliga och Juridiska fakulteten) och ett flertal institutioner/ämnen (fag).

Syfte och målformuleringar

Masterprogrammet tar sin utgångspunkt i att den regionala nivån successivt stärkt sin ställning i såväl ett norskt som europeiskt sammanhang, både i termer av politisk nivå och som förvaltningsmässig instans. Därtill kommer att regionen fått en större roll när det gäller näringslivsutveckling och näringspolitik. Denna större grad av fokusering på regionerna och deras utveckling och förändringsförmåga (som i EU-sammanhang ofta benämns Regionernas Europa) återspeglas också i ett växande forskningsintresse riktat mot den regionala nivån.

I programdokumenten konstateras att det finns ett behov av en ökad tvärvetenskaplighet både när det gäller forskningen och i de praktiska arbetsuppgifter som offentlig förvaltning och näringsliv ställs inför på den regionala nivån. Masterprogrammet Region og regionalisering syftar till att möta ett sådant behov. Med en tvärvetenskaplig grund tar programmet sikte på att utbilda studenter i hur region uppstår, hur regioner är konstituerade och hur de förändras över tid och i samspel med andra regioner och en alltmer globaliserad värld. De kunskapsområden som programmet täcker in gäller handlar om regional utveckling, det historiska landskapet, natur- och kulturmiljö, och offentlig förvaltning av dessa natur- och kulturmiljöer.

I den konkreta undervisningen används Vestlandet som exempel och referenspunkt (modellområde), men tanken är inte att snäva in förståelsen av regionala processer till den nära hembygden. Det globala och jämförande perspektivet ska istället genomsyra undervisningen och de självständiga arbeten som studenterna genomför.

Av tillgängliga dokument framgår att studenterna ska tillgodogöra sig såväl kunskap om relevanta teorier, modeller och metoder på olika områden, som tvärvetenskapliga färdigheter att utnyttja dessa kunskaper i praktiken. Ett viktigt lärandemål är studenterna ska tillägna sig en förmåga att anlägga ett helhetsperspektiv på komplexa förhållanden och förändringsprocesser på regional nivå, och ett kritiskt tänkande i förhållande till olika politiska och ekonomiska processer och intressenter.

Dessa förmågor ska inte minst komma till uttryck i arbetet med den avslutande masteruppsatsen. Arbetet med en masteruppsats ska i den meningen träna studenterna i att planera och genomföra ett forskningsliknande projekt av relativt betydande omfattning (ett arbete som sträcker sig över två terminer).

Sammanfattningsvis ska studenterna efter avklarad utbildning: ”...kunne gjere greije for forhold i regionar i eit geografisk, natur- og kulturhistorisk og juridisk perspektiv, noko som er viktig for handsaming av regionale spørsmål i politiske og økonomiske avgjerdsorgan og i forvaltningssaker”. Det är med andra ord en omfattande och högst ambitiös målsättning som programmet avser att uppnå.

Programmets utformning idag

Programmet omfattar två års heltidsstudier, eller om man så vill 120 studiepoäng. Utbildningen består av fem programspecifika kurser och därtill 20 studiepoäng som är valbara. Kursernas inbördes ordning och poängtal framgår av nedanstående uppställning:

År 1

Höst

Projektskildring (REG311), 10 stp

Natur- och kulturmiljöförvaltning (REG302), 10 stp

Förvaltningsrätt (REG303), 10 stp

Vår

Företagsstrategier, näringsstruktur och regional utveckling (GEO324), 10 stp

Valbara kurser, 20 stp

År 2

Höst+Vår

Masteruppsats (REG350), 60 stp

De valbara kurserna bestäms i samråd med programmets studievägledare och med lärare/handledare på programmet. Vilka kurser som erbjuds beror till viss del på det utbud som finns vid de i programmet ingående ämnen. Kurser vid andra lärosäten måste godkännas av styrgruppen för programmet.

Programmet administreras som redan nämnts av Institutet för arkeologi, historie, kultur- och religionsvetenskap (AHKR). Till programmet är en koordinator knuten, liksom en administrativ kontaktperson. I *programstyret* för programmet, där förutom koordinator och administratör också

deltar, finns representanter från de övriga ämnen som ingår i programmet. I programstyret ingår också 1-2 studentrepresentanter.

Programstyret är också representerat (via programkoordinatören) i *Styrningsgruppen för Region og regionalisering*, som hanterar frågor som gäller den övergripande satsningen inom området. Kopplat till den större satsningen inom området finns också en post doc-tjänst, samt två doktorandtjänster (stipendiater). Av dessa har den ena redan disputerat och den andre är också snart på väg att avsluta sina studier.

Därutöver finns det en *forskargrupp* med förankring på AHKR, som bland annat driver en seminarierie med både inbjudna gäster och med möjlighet för forskare att lägga fram pågående arbeten. I detta sammanhang ingår också stipendiater och programmets koordinator.

Studenterna har god tillgång till biblioteksresurser, bland annat i form av nätbaserad kurs i informationskunskap. Studenterna kan också ansöka om plats i läsesal, förutom de oreserverade platser som finns. Här ingår också tillgång till platser i datasal. En stor del av kommunikationen mellan studenter och lärare på programmet sker via nätet (Mi side och Kark).

Den tvärvetenskapliga dimensionen i programmet

Programmet är som redan nämnts sammansatt av kurser från flera fakulteter och institutioner inom universitetet. Den tvärvetenskapliga ambitionen kommer till särskilt uttryck i två av kurserna. Det gäller dels Natur- och kulturmiljöförvaltning (REG302), där både natur- och kulturvetskapligt inriktade ämnen bidrar inom ramen för samma kurs, och dels kursen Projektskildring (REG311), där metodundervisningen sker med inslag från både samhällsvetenskaplig och humanistisk infallsvinkel. Övriga obligatoriska kurser (Förvaltningsrätt (REG303) och Företagsstrategier, näringsstruktur och regional utveckling (GEO324)) ges i huvudsak av lärare från ett ämne/en institution. I kursen Förvaltningsrätt finns dock ett inslag i form av medverkan från en av stipendiaterna, som har en tvärvetenskaplig utbildningsbakgrund. Tvärvetenskapliga inslag förekommer också i masteruppsatsen, dels genom att den tematik som studenterna väljer att skriva om kan vara av tvärvetenskaplig karaktär, dels genom att lärare från olika ämnen i princip kan fungera som handledare/bihandledare för uppsatsen.

Studenterna

För tillträde till programmet krävs examen från treårig universitetsutbildning (Bachelorgrad) eller motsvarande.

Programmet är förhållandevis litet sett till volymen studenter. Fram till 2012 har ett drygt 20-tal studenter utexaminerats från programmet. För närvarande (enligt 2012 år siffror) är det 11

studenter som är inne på programmet. När det gäller genomströmning kommer jag att återkomma till den frågan i senare utvärderingsrapporter, men att döma av de uppgifter som finns till hands har den övervägande delen av studenterna genomfört sina studier inom ramen för utsatt tid.

Det är en relativt god spridning vad gäller studenternas ämnesbakgrund från BA-nivån, men det är ändå en tydlig övervikt för studenter från humanistisk fakultet (framför från ämnen som kulturvetenskap och historia), en hyggligt stor del från samhällsvetenskapliga ämnen (framför allt från socialantropologi, och administration och organisationsvetenskap). Endast någon enstaka student har förvånansvärt nog sin bakgrund i geografiämnet, trots att lärare från Institutionen för geografi förhållandevis ofta är handledare för masteruppsatserna. Från juridisk och naturvetenskaplig fakultet finns knappt någon student. Ett par studenter har rekryterats från andra länder.

Arbetsmarknad och praktisknära inslag i utbildningen

I de dokument jag har tillgång till är den tänkta arbetsmarknaden för programstudenterna ganska kortfattat beskriven. Av den korta texten framgår att studenterna efter genomgången utbildning ska vara kvalificerade för arbetsuppgifter inom en rad olika områden både inom offentlig och privat verksamhet.

Inom programmets ram förekommer vissa aktiviteter som ger studenterna möjlighet till kontakter med representanter för arbetslivet och potentiella arbetsgivare. Bland annat arrangeras återkommande halvdagsseminarier där studenter får möjlighet att kort presentera sina masteruppsatser för olika regionala aktörer.

Av de som har utexaminerats från programmet de flesta, i förhållande till programmets inriktning, någorlunda relevanta anställningar. Anställningar på lokal (kommunal) nivå är vanliga, men det finns också flera exempel på planeringsinriktade anställningar på regional nivå. Denna fråga finns det anledning att komma tillbaka till i senare rapporter.

Internationalisering

Programmet har i sina kurser på olika sätt ett internationellt perspektiv på globala, nationella, regionala och lokal utvecklingsfrågor. Detta är ett självklart perspektiv för de flesta ämnen och kurser som ges inom programmets ram. Utan att i detalj ännu studerat kursernas litteraturlistor, är det uppenbart att det internationella inslaget är väl representerat i det studiematerial som studenterna möter. Likaså framgår det av masteruppsatsernas titlar att flera av studenternas självständiga arbeten handlar om internationella aspekter.

Inom programmets ram finns också möjligheter till studieperioder utomlands, framför allt i samband med uppsatsarbetet, men detta har inte hittills utnyttjats av studenterna.

Utvärderingsplan

Utvärderingen kommer att löpa under ca 4 år och avrapporteras i 4 successiva utvärderingsrapporter. I samråd med programledningen har vi enats om följande plan över rapporternas innehåll:

1. Övergripande beskrivning och bedömning av programmets innehåll och utformning, samt en bedömning av kursen i Förvaltningsrätt (REG303).
2. Särskild tonvikt på bedömning av kursen Natur- och kulturmiljöförvaltning (REG302).
3. Särskild tonvikt på bedömning av kursen Företagsstrategier, näringsstruktur och regional utveckling (GEO324).
4. Särskild bedömning av masteruppsatser (REG350), inklusive kursen Projektskildring (REG311).

Denna utvärderingsplan ska dock uppfattas som flexibel, i den meningen att granskningar av särskilda delar eller aspekter av programmet kan komma att läggas till. Det finns också med all sannolikhet skäl att i den sista rapporten komma tillbaka till en övergripande bedömning och värdering av programmet i sin helhet, när de olika delarna granskats.

En första övergripande bedömning av programmets utgångspunkter, innehåll och upplägg

Min bedömning är att programmet som helhet har en lovvärd ambition och en inriktning som är högst relevant för en rad arbetsuppgifter på lokal och regional nivå, framför allt inom offentliga myndigheter och organisationer, och även i viss mån inom privata verksamheter. Man kan konstatera att programmet prioriterar en viss bredd framför en tydlig fördjupning. Detta är så vitt jag förstår också en medveten inriktning, mot bakgrund av regionfrågornas komplexitet och ämnesöverskridande karaktär.

En bärande tanke när programmet startade var också, och är fortfarande, att genom en tvärvetenskapligt upplagd utbildning ge studenterna bättre förutsättningar att greppa de sammansatta och ämnesövergripande problem som regioner står inför. Detta ställer givetvis stora krav på samordning och integration mellan de akademiska ämnen som ingår i utbildningen. Min bedömning efter en första inblick i programmet är att denna ambition med programmet har uppnåtts på ett tillfredsställande sätt. Åtminstone två av de ingående obligatoriska kurserna ges i direkt samverkan mellan flera olika ämnen (Natur- och kulturmiljö, samt Projektskildring), och övriga kurser förefaller också ge kompletterande kunskaper till nytta för programmets övergripande

målsättning. För att ytterligare stärka den tvärvetenskapliga inriktningen skulle ett ökat inslag av tvärvetenskaplig handledning (handledare/bihandledare från mer än ett ämne) i uppsatsarbetet kunna vara en möjlighet.

En av programmets utgångspunkter har varit att förankra utbildningen i pågående forskning vid de fakulteter och ämnen som deltar i undervisningen. Huruvida denna ambition har infriats i praktiken är kanske svårt att slå fast, men det förefaller som att den satsning på (tvärvetenskaplig) forskning med inriktning mot regioner och regionalisering som aviserade i mitten på 00-talet, inte förverkligats fullt ut. Det hindrar dock inte att både undervisning och uppsatsskrivande kan vara tydligt kopplad till pågående forskningsverksamhet. Framför allt när det gäller masteruppsatserna kommer denna fråga att granskas närmare i kommande rapporter.

En annan fråga som bör beaktas är balansen mellan teoretiska och färdighetsinriktade inslag i utbildningen. Detta är en fråga som är av betydelse inte minst för möjligheterna för studenterna att få relevanta jobb efter avslutad utbildning. En första bedömning är att denna avvägning hanteras på ett rimligt sätt, sett över utbildningen som helhet, men också i de enskilda kurserna. Jag kommer dock att återkomma till denna fråga i senare utvärderingsrapporter.

Av stor betydelse i detta sammanhang är den arbetsmarknadsanknytning och de inslag i utbildningen som ger studenterna möjlighet att komma i kontakt med företrädare för arbetslivet. Inom programmets ram förekommer idag träffar och seminarier där studenterna får möjlighet att både presentera sina egna arbeten, och att få kontakter med presumtiva arbetsgivare. Min bedömning är dock att denna typ av kontaktytor kan utvecklas ännu mer. Det skulle till exempel kunna handla om att masteruppsatserna knyts ännu starkare till konkreta och aktuella/skarpa problemställningar i regionen. Ett konkret förslag att överväga, om det är praktiskt möjligt, är också att engagera personer från arbetslivet som bihandledare i uppsatsarbetet.

Programmets kursstruktur och turordningen mellan kurser har av olika skäl ändrats en del sedan starten 2007. Idag ligger kursen Projektskildring som första kurs på programmet. Utan att närmare ha granskat denna kurs än så länge (det kommer att göras i slutet av sensorsperioden, i samband med att masteruppsatserna bedöms), kan man fundera över om detta är den lämpligaste placeringen av denna kurs. Här finns det uppenbarligen både för- och nackdelar. Det är säkert värdefullt att studenterna redan tidigt i programmet får möjlighet att börja formulera masteruppsatsens tematik och upplägg, men samtidigt kan man också argumentera för att de olika tematiska kurserna borde ligga till grund för val av uppsatsämne, undersökningsmetod etc. Det blir också ett relativt stort tidsavstånd mellan arbetet med projektskissen och den faktiska starten av uppsatsarbetet. Ett alternativt sätt att lägga upp det i detta fall skulle kunna vara att låta kursen Projektskildring löpa som en strimma under hela det första året, parallellt med de andra kurserna. Huruvida detta är praktiskt möjligt låter jag vara osagt i detta skede.

Slutligen, det faktum att programmet administreras och i praktiska termer hanteras av en fakultet och institution är kanske nödvändigt av praktiska skäl. Här finns dock en risk att kunskap kring

och kännedom om programmet inte till fullo når ut till studenter på de andra fakulteterna/ämnena. Att döma av studenternas bakgrund innan antagning till programmet, är det en tydlig övervikt av studenter från humanistisk fakultet. Det visar sig också vara ett problem när det gäller tillgänglighet och sökvägar på nätet. Trots att programmet är tillgängligt för studenter från flera fakulteter, är det endast via den humanistiska fakulteten som man får en annonsering av Region och regionalisering. Detta borde vara relativt enkelt att åtgärda.

Bedömning av ämnet Förvaltningsrätt

Kursen i förvaltningsrätt behandlar olika juridiska frågor i relation till regioner och regionalisering, som ansvarsförhållanden, hantering av ärenden och medborgarnas rättigheter och skyldigheter. Kursen ger en bred introduktion i allmän förvaltningsrätt, men därtill också särskilda förvaltningsrättsliga frågor som är relevanta för regioner och regionalisering. Hit hör t ex plan- och bygglagens grundläggande utformning, fysisk samhällsplanering ("arealplanläggning"), naturresurs- och miljöförvaltning, miljökonsekvensanalys och kommunalrätt. Specifika frågor som behandlas på kursen är också relationen mellan EES och EU:s lagstiftning på olika områden, internationell rätt, interkommunalt planeringssamarbete, strandskyddets utformning och användning etc.

Vid en första anblick kan man frestas att se på kursen i Förvaltningsrätt som en "främmande fågel" i ett utbildningsprogram som handlar om regional utveckling och förändring. Vid närmare granskning framgår dock av det material som jag har haft tillgängligt, att kursens innehåll framstår som ett i hög grad "nyttigt" och relevant inslag i programmet som helhet. Detta bekräftades också av de studenter som jag träffade vid platsbesöket i januari. Ytterligare en indikation på detta är de masteruppsatser som skrivits. Åtminstone att döma av rubrikerna på uppsatserna (en mer ingående granskning av masteruppsatserna görs i kommande rapporter), finns det klara kopplingar till lagstiftning och regelverk i flera av uppsatserna.

Studenterna på programmet samläser kursen med "ordinarie" juridikstudenter, men de får också en särskilt anpassad undervisning till viss del (och därmed något fler antal undervisningstimmar). Det gäller särskilda seminarier, och även den obligatoriska inlämningsuppgift som studenterna ska lösa under kursen gång, och som måste vara avklarad innan studenten får göra sin examensskrivning.

Att döma av de exempel på studentarbeten i form av inlämningsuppgift och skriftlig tentamen som jag har haft tillgång till, får studenterna bra "feed-back" på sina arbeten. Min bedömning är dock att inlämningsuppgiften är en relativt begränsad och kortfattad text, enligt de exempel som jag har haft tillgång till. Frågan är om inte detta moment skulle kunna byggas ut, och kanske den avslutande skriftliga examen minskas i motsvarande grad, för att ännu mer stärka programprofilen. Ett förslag skulle kunna vara att kombinera inlämningsuppgiften med ett undervisningsinslag, t ex i form av problembaserat lärande (ett PBL-fall). Detta förslag innebär

kanske att ökade lärarresurser tas i anspråk, men det vore sannolikt ett relativt enkelt sätt att ytterligare stärka sammanhållningen och ”regioninriktningen” i kursen för programstudenterna.

En synpunkt som studenterna framförde vid platsbesöket var också att seminariedelen av undervisningen med fördel hade kunnat förläggas tidigare under kursen, inte minst för att hålla ihop programstudentgruppen på ett tydligare sätt.

Av de samtal som jag hade med lärare och studenter framgick att studieresultaten för programstudenterna på denna kurs var rimligt goda. Det framkom också att man kan se en viss skillnad mellan de studenter som har en samhällsvetenskap och en humanistisk bakgrund, där kursen uppfattas som svårare att klara av i den senare gruppen. En förstärkt programprofilering i kursen, som föreslås ovan, skulle kanske kunna medverka till att reducera denna skillnad i studieresultat.

Örebro den 8 mars

Mats Lundmark

Professor i kulturgeografi, Örebro universitet

Programansvarig Masterprogrammet Region og regionalisering

*Mats Lundmark
Programsensor
2014-03-10*

Utvärdering och uppföljning av masterprogrammet Region och regionalisering – rapport 2

Bedömning av kursen Natur og kulturmiljøforvaltning (REG302)

Föreliggande dokument är den andra av sammanlagt fyra utvärderingsrapporter som avser masterprogrammet Region og regionalisering. Den första rapporten innehåller en övergripande beskrivning och bedömning av programmet som helhet (dess utgångspunkter, inriktning och struktur) samt en bedömning av kursen Førvaltningsrætt (10 stp). Rapport 3 kommer att granska kursen Førretagsstrategier, næringsstruktur og regional utvikling (10 stp), och den sista utvärderingsrapporten kommer att fokusera på Masteroppsatsen (60 stp) samt den uppsatsförberedande kursen Projektskildring (10 stp).

Underlaget för denna rapport har varit kursplaner, litteraturlistor samt exempel på examinationsuppgifter som studenterna skrev under hösten 2010, 2011 och 2012. Bedömningarna baseras också ett platsbesök den 11-12 november 2013, då jag träffade och samtalade med programkoordinator (Randi Barndon) samt ämnesansvarig lärare för kursen Natur og kulturmiljøforvaltning (Knut Grove), liksom med en grupp studenter (ca 8-10 studenter) som läser den första terminen på programmet under hösten 2013.

Kursens innehåll och uppläggning

Natur og kulturmiljøforvaltning utgör 10 studiepoäng (stp) och ges av den humanistiska fakulteten. Kursen infaller under den första terminen på programmet Region og regionalisering, som den andra kursen efter Projektskildring (10 stp). Innehållet i kursen kretsar kring tre teman och relationerna mellan dessa teman; naturlandskap, kulturhistoria/kulturmiljø, och förvaltning av dessa i ett nationellt och internationellt sammanhang. Konkreta exempel hämtas framför allt från Västnorge (Vestlandet). I kursen ligger fokus främst på hur samspelet mellan naturförutsättningar, kulturella traditioner och impulser från omvärlden påverkat den regionala utvecklingen från tidigaste förhistoria fram till nutid.

Kursen avser att täcka in tre huvudområden:

Naturlandskap på Vestlandet, vilket inkluderar de geologiska grundförutsättningarna, liksom klimat, hav och vatten, vegetation och djurliv i hav och på land.

Förhistoria och historia på Vestlandet, vilket inkluderar tidigare fångst- och jordbrukarsamhällen, lantbruket förändring, fisket, bosättningsmönster, arkitektoniska särdrag och stadsutveckling, kulturlandskapet som kunskapsbas och Vestlandet som kulturregion.

Förvaltning och skydd, som handlar om näringslivsutveckling, stadsutveckling och markanvändning, friluftsliv och rekreationsvärden, landskapsskydd, kulturminnesskydd och förvaltning av kulturmiljöer, samt värnande av natur- och kulturmiljöer i ett internationellt perspektiv.

Undervisningsformer

Kursens schema för höstterminen 2013 avsåg perioden 24 september till den 28 oktober (inklusive en hemtentamensperiod om fyra vardagar samt en helg). Under denna period bestod kursen av 11 undervisningstillfällen, varav 9 föreläsningar samt ett introduktionstillfälle och ett tillfälle med studentpresentationer och en uppsummering av kursen.

Undervisningsformerna på denna kurs domineras starkt av föreläsningar. Jag undrar om det kunde vara värt att överväga om inte fler inslag på kursen kunde vara mer studentaktiva, dvs. i form av seminarier, redovisningsuppgifter, projektarbeten, exkursion eller fältinslag etc. Det finns annars en risk att alltför stor del av undervisningen sker under former som mer har grundutbildningskaraktär, och mindre av självständighet i studenternas kunskapsinhämtning.

Kursen präglas också av att det är många olika lärare som ansvarar för de olika föreläsningarna. Under hösten mötte studenterna 8 olika lärare på denna kurs. Det innebär alltid en risk att de olika lärarna inte är fullt ut insatta i kursen, eller för den delen programmets, övergripande syften och målsättningar. Under samtalet med studenterna kom också denna synpunkt fram.

Litteratur

I min bedömning har jag tagit utgångspunkt i litteraturlistan för höstterminen 2013. En tillbakablick på de tidigare terminernas litteraturlistor visar det till övervägande del har varit densamma litteratur över tid.

Litteraturlistan är ambitiös och omfattande. Den litteratur som tar upp Vestlandets natur- och kulturhistoria dominerar listan. Utan att i någon djupare mening kunna

bedöma dess ändamålsenlighet och kvalitet, verkar den ha ett betydande historiskt djup, och ett brett perspektiv på regionens utveckling och särdrag.

En fundering som jag har är dock i vilken utsträckning som den tredje tematiken – *Förvaltning och skydd* – är representerad i litteraturen. Det förefaller t ex som att det finns utrymme för ytterligare texter som behandlar kultur- och landskapsvård, förvaltning och skydd av kultur- och naturmiljöer, och att den litteratur på området som finns listan är något åldersstigen. Likaså är det tunnsått med litteratur som i egentlig mening behandlar aspekter som näringslivs- och stadsutveckling.

Ytterligare en fundering är i vilken utsträckning som jämförelser med andra regioner, också i andra nationella kontexter, kommer till uttryck i den nuvarande litteraturen. Det är också förhållandevis få texter på engelska på litteraturlistan, något som också studenterna uppmärksammade som en brist.

Examination

Det framskyntar en relativt stor spännvidd mellan starka och svaga tentamenssvar, och när det gäller förmågan att abstrahera. Men, de allra flesta visar en god eller nöjaktig förmåga att förstå, förklara och tillämpa de teoretiska innebörderna och skiljelinjerna när det gäller regionbegreppet och regionalisering såsom det diskuteras i kurslitteraturen (pensum). De allra flesta tentamenssvar jag tittat på verkar också välskrivna (även om jag förstår inte fullt ut kan bedöma språket), och svaren är oftast välstrukturerade. Det fungerar förhållandevis bra att utgå från Vestlandet som exempel för att illustrera olika sidor av region och regionalisering. Vissa av tentamenssvaren är dock mer begränsade till en konkret beskrivning av regionens "innehåll" i form av natur- och kulturmässiga särdrag. Det är också här som man kan se en någorlunda tydlig skiljelinje mellan de studenter som presterar bra och de som är lite svagare. Betygssättningen följer också till stor del denna skiljelinje.

Min bedömning är således, med utgångspunkt i hemtentamensuppgifterna, att studenterna i huvudsak uppnår de målsättningar som är formulerade i kursplanen. Jag menar också att de skriftliga tentamina verkar vara betygssatta på ett rimligt sätt.

Synpunkter från studenterna

Studenterna är i huvudsak nöjda med kursens innehåll och uppläggning, men hade också en del synpunkter som är värda att beakta. En synpunkt som framfördes var att tematiken är mycket bred och den röda tråden inte alltid är synlig. Detta hänger också ihop med att både föreläsningar och litteraturen ibland tenderar att befinna sig på en alltför detaljerad nivå. En annan synpunkt som framkom var att kursen hade en lite långsam inledning, att tempot var långsamt i början men stegrades väsentligt mot slutet,

dvs. arbetsinsatsen upplevdes som ojämnt fördelad över kursens gång. En annan synpunkt handlade om att studenterna upplevde att lärarna på kursen inte var helt "sampratade", och att kommunikationen mellan lärarna kunde vara bättre. När det gäller undervisningsformer efterlyste studenterna en större variation, gärna med mer inslag av seminarier och exkursioner.

Ytterligare en fråga som diskuterades var hur det övergripande temat och litteraturen hängde samman. De flesta verkade överens om att litteraturen var bra på naturdelen, men att "vern og forvaltning" inte riktigt fått plats i pensum. I det sammanhanget framkom också tanken på att det hade varit möjligt att knyta samman kurserna REG302 och REG303 (Forvaltningsrett) genom en föreläsning eller ett seminarium som behandlade förvaltning och värn av natur- och kulturmiljöer.

Man var också ganska överens om att diskussionen av regionbegreppet täcktes in bra av litteraturen, men att det gärna hade fått vara mer texter på engelska och att det i sin tur hade kunnat ge mer utrymme för jämförelser mellan regioner i ett internationellt perspektiv.

När det gäller examinationen hade en del av studenterna uppfattningen att de frågor som ställdes var lite väl breda och opreciserade.

Kursens roll i programmet

Kursen Natur og kulturmiljøforvaltning har en central roll i programmets struktur och innehåll genom att den ger studenterna en första mer substantiell kunskap i frågor som rör programmets huvudsakliga tematik. Därför är det viktigt att kursen har en tydlig och sammanhängande tematik, som dessutom länkar samman denna kurs med programmet övriga kurser.

Kursen infaller, som tidigare nämnts, som kurs nummer två under programmets första termin. Den följer efter kursen Prosjektskildring (REG311) och föregår kursen Forvaltningsrett (REG303). Utan att ännu ha sett närmare på kursen Prosjektskildring, menar jag att det finns det skäl att fundera över placeringen av de båda kurserna. Som konstruktionen ser ut i dagsläget blir det ett ganska långt tidsavstånd mellan den uppsatsförberedande kursen Prosjektskildring och uppsatskursen (masteroppgaven). Natur og kulturmiljøforvaltning skulle, som jag ser det, lika väl kunna fungera som den kurs som inleder och introducerar hela programmet. En alternativ lösning skulle kunna vara att kursen Prosjektskildring löpte som en strimma över hela första terminen, dvs. parallellt med de två tematiska kurserna (Natur og kulturmiljøforvaltning och Forvaltningsrett) eller alternativt som en strimma under termin 2. Fördelen med ett sådant upplägg skulle vara att metodfrågor och förberedelser inför uppsatsarbetet hänger tidsmässigt närmare samman uppsatskursen och att man får ett samspel mellan de tematiska kurserna och generella metod- och teorifrågor. Huruvida det låter sig praktiskt genomföras är givetvis en annan fråga.

Sammanfattande kommentarer och rekommendationer

Ovanstående iakttagelser och kommentarer kan sammanfattas i följande rekommendationer:

1. Överväg om det är möjligt att införa en större variation i undervisningsformerna under kursen, inte minst för att öka graden av självständiga och mer studentaktiva undervisningsinslag (seminarier, exkursioner, projektarbeten etc).
2. Se över litteraturlistan på kursen med avseende på möjligheterna att stärka momentet Forvaltning og vern. Öka inslaget av internationell litteratur för att möjliggöra ett större inslag av regionkomparativa analyser.
3. Allmänt sett försöka att öka integrationen mellan de olika kurserna o programmet, t ex i detta fall genom en föreläsning eller ett seminarium som brygger över mellan kursen Natur og kulturmiljøforvaltning och den därpå följande kursen Forvaltningsrett. Öka graden av kommunikatione mellan lärarna på kursen, så att alla är insatta i såväl kursens som hela programmets syfte och målsättning.
4. Fundera över möjligheterna att se över kursordningen i programmet. Ett förslag är att låta kursen Prosjektskildring löpa som en strimma (parallellt med) de andra kurserna under första eller andra terminen.

Örebro den 10 mars 2014

Mats Lundmark

Programsensor

**UNIVERSITETET I BERGEN
INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, HISTORIE, KULTUR- OG RELIGIONSVITENSKAP**

Institutttrådsmøte 04.09.2014

Sak 13/14

Region og regionalisering – nedlegging av masterprogram

Masterprogrammet i region- og regionalisering ble etablert i 2007 og organisert som et flerfaglig og tverrfakultært samarbeid mellom fire fakultet; det humanistiske, det samfunnsvitenskapelige, det juridiske og det matematisk-naturfaglige. Programmet ledes av et programstyre satt sammen av representanter fra de involverte fagmiljøene ved de fire fakultetene. AHKR er ansvarlig institutt og administrerer programmet – og programmets koordinator er ansatte her.

Masterprogrammet skal gi studentene teoretisk og empirisk fundert kunnskap om hvilken betydning historiske landskaper og offentlig forvaltning av natur- og kulturmiljø har for utvikling av så vel regional identitet og regionalpolitikk, som regional næringsutvikling. Studiet er bygget opp rundt obligatoriske emner som er utviklet av fagpersoner fra de fire involverte fakultetene og forankret i fagmiljøer i forvaltningsrett, geografi, geovitenskap, botanikk, nordiske språk, arkeologi, historie og kulturvitenskap. Masteroppgavene er i hovedsak blitt veiledet av geografer, kulturvitere og historikere.

Rekrutteringen til programmet har vært noe ujevn, men de siste årene har det vært god søkning til de ti studieplassene. Et særlig kjennetegn ved studiet har vært et godt samarbeid med arbeidslivet, særlig museumssektoren og offentlig forvaltning. Studentene har gjennomgående opplevd studiet som interessant og relevant, og de ferdige kandidatene har i stor grad fått relevant arbeid.

Våren 2014 ble programmet vurdert av NOKUT som pekte på flere problematiske sider ved studiet. Det ble stilt spørsmål ved sammenhengen mellom studentenes bachelorgrad og masterprogrammets faglige innretning, ved sammenhengen mellom de ulike emnene, og ved fagmiljøets sammensetting. I juni vedtok NOKUT at programmet skulle underlegges revisjon fordi svarene som var mottatt ikke ble oppfattet som tilfredsstillende.

Programstyret har nå på oppdrag fra NOKUT og i samarbeid med instituttledelsen og administrasjonen ved AHKR, utarbeidet en ny og fyldigere egenrapport (se vedlegget). Etter instituttets vurdering, gir rapporten en god presentasjon av det faglige grunnlaget for studiet og viser styrken til et flerfaglig og tverrfakultært studieprogram: Ved at studentene får innsikt i juridiske, humanistiske, samfunnsvitenskapelige og naturvitenskapelige perspektiver og metoder skal de settes i stand til og analytisk håndtere ulike forståelser av regionbegrepet og forstå ulike regionaliseringsprosesser. Samtidig peker rapporten på at kompleksiteten i tilnærmingene også har vært et problem. Sammenhengen mellom - og innen - de enkelte emnene kunne vært tydeligere, og også fagmiljøene mener det er et problem at studentenes grunnkvalifikasjoner ikke alltid er tilpasset det masterstudiet de skal gjennomføre. Dessuten viser rapporten til at UiBs satsing på region- og regionalisering som et strategisk forskningsfelt opphørte i 2013. Dette har ført til at det ikke lenger blir tilført forskningsressurser i form av stipendiat- og postdoktorstillinger. Forskningslederstillingen som ble opprettet i 2007, er også seinere inndratt. I AHKR's strategiske planer er det heller ikke prioritert å øremerke verken stipender eller faste stillinger til region og regionalisering.

Administrativt har programmet møtt store utfordringer. UiBs administrative fundament for et slikt flerfaglig og tverrfakultært studiesamarbeid har ikke vært godt nok utviklet, og i oppstartsfasen ble nødvendige avklaringer oversett. Dette har ført til at programmets drift stadig har måttet forholde seg til nye praktiske problemer underveis.

Den siste store utfordringen programmet står overfor er at lederen ved Institutt for geografi har informert AHKR's instituttleder om at geografene vil trekke seg ut av programmet og ikke lenger tilby veiledningsressurser.

Instituttets samlede vurdering er at programstyret og fagmiljøene som har stått bak, har maktet å etablere et populært og faglig spenstig undervisningsopplegg som svarer på et av universitetets store utfordringer; nemlig at kunnskapen splittes opp i disiplinære enheter som hindrer innsikt i de samfunnsfenomenene som studeres. Samtidig er utfordringene ved et slikt tverrfakultært samarbeid store. Spennet i faglige tilnærminger og perspektiver er krevende for studentene, og studentenes ulike og mangslungne grunnutdanninger gjør veiledningssituasjon krevende for det vitenskapelige personalet. Det forhold at region og regionalisering i dag ikke ansees som en forskningsstrategisk satsing verken på universitets- fakultets eller instituttnivå, har også svekket mulighetene for å bygge opp et disiplinovergripende fagmiljø rundt studieprogrammet. Når nå Institutt for geografi vil trekke seg ut av programmet, forsvinner dessuten den viktigste veiledningsressursen på SV-fakultetet. AHKR ser derfor ingen annen mulighet enn å foreslå en nedleggelse av programmet.

Forslag til vedtak

AHKR ber HF-fakultetet om å sette i gang arbeidet med å legge ned masterprogrammet i region- og regionalisering. Instituttet forutsetter at forholdene legges til rette for at forpliktelsene for de studentene som er tatt opp på programmet innfris.

Jan Heiret